

Fundacja „Fundusz Współpracy”
“Cooperation Fund” Foundation

Inicjatywa Wspólnotowa
Community Initiative

EQUAL

EQUAL

107

**Partnerstw na Rzecz Rozwoju
w Polsce**

107

**Development Partnerships
in Poland**

Zespół Redakcyjny / Editorial Team:

Beata Puszczewicz, Marek Maziuk, Dorota Matejczyk, Piotr Frączak, Ewa Wosik, Małgorzata Żbikowska

Wydawca:

Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr, Fundacja „Fundusz Współpracy”
ul. Górnośląska 4a, 00-444 Warszawa
www.equal.org.pl

Publisher:

Task Force for Training & Human Resources, “Cooperation Fund” Foundation
Górnośląska Str. 4A, 00-444 Warsaw
www.equal.org.pl

Opracowanie graficzne, skład i druk / Layout, typesetting and printing:

Force Corporation

ISBN 83-89-793-46-6

Nakład / Print run: 500 egz.

Wydanie pierwsze / First edition

Warszawa 2005 / Warsaw 2005

Materiał został opracowany na podstawie informacji dostarczonych przez liderów Partnerstw na Rzecz Rozwoju Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL. Informacje przygotowane przez partnerstwa w rozszerzonej formie są dostępne w europejskiej bazie danych ECDB na stronach WWW <https://equal.cec.eu.int/equal/jsp/index.jsp?lang=en>

The material was prepared on the basis of information supplied by leaders of the Partnerships for the EQUAL Community Initiative. Extended information prepared by the partnerships is available from the European ECDB data base at WWW <https://equal.cec.eu.int/equal/jsp/index.jsp?lang=en>

WPROWADZENIE INTRODUCTION

Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL jest wdrażana od roku 2001. W roku 2004 rozpoczęto realizację drugiej rundy EQUAL we wszystkich 25 państwach członkowskich Unii Europejskiej. Inicjatywa EQUAL jest finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetów krajowych państw biorących w niej udział.

Wdrożenie Inicjatywy EQUAL pozwoli na ocenę skuteczności nowych koncepcji Europejskiej Strategii Zatrudnienia i Integracji Społecznej. Misją IW EQUAL jest promowanie większej integracji w dziedzinie zatrudnienia poprzez zwalczanie dyskryminacji i wykluczenia z powodu płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, wyznań, przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.

Tysiące Partnerstw na rzecz Rozwoju, wybranych przez państwa członkowskie, tworzy sieci tematyczne na szczeblu krajowym i europejskim. Na walkę z dyskryminacją na rynku pracy przeznaczono ponad 3 mld euro.

Wdrażanie Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL w Polsce ma wielkie znaczenie, ponieważ skupia się na wyjątkowo trudnych problemach społecznych. Obejmuje kwestie związane z wykluczeniem społecznym, dyskryminacją i brakiem równości powodowanym zarówno przez dysproporcje w rozwoju społecznym, jak i zakorzenione w kulturze stereotypy. Istniejąca analiza wykazuje, że niektóre grupy ludności w Polsce mają o wiele mniejsze szanse na rynku pracy niż inne. Co więcej, wielką zaletą EQUAL jest jego ponadnarodowy charakter, który pozwala na wymianę dobrych praktyk pomiędzy partnerstwami w różnych krajach oraz na uczenie się na ich doświadczeniach.

Przy programowaniu zakresu Inicjatywy Wspólnotowej w Polsce szczególną uwagę poświęcono wzajemnemu uzupełnianiu się EQUAL i Narodowego Planu Rozwoju oraz głównym programom Europejskiego Funduszu Społecznego, zwłaszcza poprzez wzmocnienie działań wdrażanych w ramach: Sektorowego Programu Operacyjnego – Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowanego Regionalnego Programu Operacyjnego. Na podstawie odpowiednich priorytetów politycznych, oraz w konsultacji z partnerami i różnymi instytucjami, Ministerstwo Gospodarki i Pracy zatwierdziło strategię EQUAL w Polsce dotyczącą następujących obszarów tematycznych:

- Temat A:** Ułatwianie wchodzenia i powrotu na rynek pracy osobom mającym trudności z integracją lub reintegracją, celem promowania rynku pracy otwartego dla wszystkich.
- Temat D:** Wzmocnienie krajowej gospodarki społecznej (trzeciego sektora), a w szczególności usług na rzecz społeczności lokalnych, z akcentem na podnoszenie jakości miejsc pracy.
- Temat F:** Wspieranie zdolności dostosowania się firm i pracowników do strukturalnych zmian gospodarczych oraz wspieranie wykorzystania technologii informacyjnych i innych nowych technologii.
- Temat G:** Godzenie życia rodzinnego i zawodowego oraz ponowna integracja kobiet i mężczyzn, którzy opuścili rynek pracy, poprzez rozwój bardziej elastycznych i efektywnych form organizacji pracy oraz działań towarzyszących.
- Temat I:** Wsparcie integracji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o status uchodźcy.

Za zarządzanie programem w Polsce odpowiada Ministerstwo Gospodarki i Pracy we współpracy z Fundacją „Fundusz Współpracy” – Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr, która jako Krajowa Struktura Wsparcia (KSW) zapewnia pomoc partnerstwom podczas całego okresu realizacji programu.

W Polsce do realizacji zakwalifikowano 107 z 751 przedstawionych projektów. Na wdrażanie programu w Polsce w latach 2004-2008 przewidziano łącznie 133,99 mln. euro z Europejskiego Funduszu Społecznego i 44,64 mln. euro z budżetu krajowego.

W niniejszym kompendium przedstawiamy opisy zaakceptowanych projektów oraz dane adresowe instytucji promotorów w podziale na pięć tematów realizowanych w Polsce.

The EQUAL Community Initiative has been implemented since 2001. In 2004, the 2nd edition of EQUAL was launched in all 25 Member States of the European Union. EQUAL is implemented in and between Member States and is funded through the European Social Fund and national budgets of participating countries.

The EQUAL Initiative is a laboratory for new ideas for the European Employment Strategy and the Social Inclusion process. Its mission is to promote a more inclusive working life through fighting discrimination and exclusion based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation. Thousands of Development Partnerships, selected by the Member States, are networking at national and European level. More than € 3 billion has been devoted to fighting against discrimination in the labour market.

The implementation of the EQUAL Community Initiative in Poland has an enormous significance because it focuses on particularly difficult social issues. It covers the questions concerning social exclusion, discrimination and inequalities, caused both by the disproportion of social development and by culturally-rooted stereotypes. The existing analysis show that certain groups of the Polish population have much lower labour market opportunities than others. Moreover, the great advantage of EQUAL is its transnationality, allowing for the exchange of good practices between DPs' from different countries and for learning from their experience.

When programming the scope of the Community Initiative in Poland special attention was paid to the complementarity between EQUAL and the National Development Plan and to ESF mainstream programs, in particular, by strengthening the measures implemented under: Sectoral Operational Programme Human Resources Development and the Integrated Regional Operational Program. On the basis of the relevant policy priorities as well as in consultation with partners and different institutions, the Ministry of Economy and Labour endorsed the development of the EQUAL strategy in Poland around the following themes:

- Theme A - Facilitating access and return to the labour market for those who have difficulty in being integrated or reintegrated into a labour market which must be open to all
- Theme D - Strengthening the social economy (the third sector), in particular the services of interest to the community, with a focus on improving the quality of jobs
- Theme F – Supporting the adaptability of firms and employees to structural economic change and the use of information technology and other new technologies
- Theme G – Reconciliation of family and professional life, as well as the reintegration of men and women who left the labour market, by developing more flexible and effective forms of work organisation and support services
- Theme I – Supporting the social and vocational integration of Asylum- Seekers

In Poland, the Ministry of Economy and Labour is responsible for the management of the programme supported by the "Cooperation Fund" Foundation, Task Force for Training and Human Resources as a National Support Structure (NSS). The NSS ensures assistance to the DPs during the whole duration of the programme.

In Poland, from the 751 submitted projects 107 were approved. A total of Euro 133.99 million from the European Social Fund and Euro 44.64 million from the national budget will be spent on implementing the programme in Poland in the years 2004-2008.

In this compendium we present descriptions of the projects that were approved and the addresses of the promoting institutions divided into 5 themes in force in Poland.

EQUAL obszar tematyczny A / EQUAL Theme A

Ułatwianie wchodzenia i powrotu na rynek pracy osobom mającym trudności z integracją lub reintegracją, celem promowania rynku pracy otwartego dla wszystkich

Facilitating access and return to the labour market for those who have difficulty in being integrated or reintegrated into a labour market which must be open to all

PRR/DP id **PL-1**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Dajmy sobie pracę – Ekoszansa
Give Yourself a Job – Ecochance

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (*United Nations Development Programme*),

Al. Niepodległości 186, 00-608 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Aleksandra Duda, tel.: (22) 576 81 82, faks: (22) 825 92 45,

e-mail: aleksandra.duda@undp.org

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Ośrodek Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni „PLUS” EKO „Szkoła Życia” w Wandzinie Człuchów (*Solidarni PLUS Association, EKO School of Life in Wandzin*)

Stowarzyszenie Wolontariuszy wobec AIDS „Bądź z Nami”, Warszawa (*“Stay with Us” Volunteers Association for AIDS Victims*)

Katedra Dietetyki i Żywności Funkcjonalnej Wydziału Nauk o Żywnieniu Człowieka i Konsumpcji, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa (*Chair of Dietetics and Functional Food, Department of Human Nutrition and Consumer Sciences, Warsaw Agricultural University*)

Ośrodek Rehabilitacji MONAR, Wyszaków (*MONAR Rehabilitation Centre*)

Ośrodek Rehabilitacji MONAR, Gaudynki Orzysz (*MONAR Rehabilitation Centre*)

Stowarzyszenie Kobiet Żyjących z HIV – „Pozytywna Przyszłość”, Warszawa (*“A Positive Future” Association of HIV+ Women*)

Stowarzyszenie Regionalny Ośrodek Socjalno-Edukacyjny, Lubosz (*Regional Social and Training Centre*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Misją Partnerstwa jest umożliwienie wejścia na rynek pracy osobom wykluczonym ze względu na uzależnienie od substancji odurzających, zakażenie HIV/AIDS i długotrwałe bezrobocie oraz zapobieganie ponownemu ich wykluczeniu. Partnerstwo planuje działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób uzależnionych oraz zakażonych HIV/AIDS opuszczających ośrodki readaptacyjno-rehabilitacyjne; stworzenie miejsc pracy dla pacjentów tych ośrodków oraz bezrobotnych ze społeczności lokalnych, w których ośrodki funkcjonują; wypracowanie dodatkowych środków finansowych na działalność ośrodków dla osób uzależnionych i zakażonych HIV/AIDS poprzez sprzedaż produktów ekologicznych wytwarzanych w ośrodkach, a także stworzenie miejsc pracy dla nosicieli wirusa HIV.

Powstanie Centrum Eksperckie, którego rolą będzie opracowanie programu szkoleń zawodowych dla pacjentów i kadry ośrodków, prowadzenie szkoleń z zakresu wdrażania projektów ekologicznych oraz monitorowanie i ewaluacja procesu wdrażania tych projektów, a wreszcie – przygotowanie ośrodków do certyfikacji jako ekologicznych gospodarstw rolnych. Przewidywane jest dalsze funkcjonowanie Centrum po zakończeniu projektu; nową kadrę ekspercką będą tworzyć przeszkoleni beneficjenci. Planuje się przeprowadzenie szkoleń dla kierowników

ośrodków – na temat zarządzania oraz aspektów prawnych działalności gospodarstw ekologicznych, a także trening przedsiębiorczości, asertywności i komunikacji dla pacjentów. W gospodarstwach ekologicznych tworzonych z wykorzystaniem istniejącego potencjału ośrodków będą prowadzone ukierunkowane kursy (np. na temat hodowli czy okulizacji). W ramach projektu będą się również odbywać wizyty studyjne partnerów i beneficjentów, podczas których prezentowane będą działania z zakresu utrzymania ekologicznego gospodarstwa pomocniczego (Wandzin), oraz staże w ośrodkach – wymiana ekspertów i pracowników ośrodków. Projekt zakłada także udzielanie wsparcia psychologicznego osobom, które wyszły z uzależnienia.

Planowana jest współpraca ponadnarodowa z partnerami działającymi na rzecz podobnej grupy docelowej (tj. osób wykluczonych społecznie ze względu na uzależnienie od substancji odurzających oraz zakażenie HIV/AIDS) w krajach Europy Zachodniej (Niemcy) i Wschodniej (Ukraina). Współpraca ta ma polegać m.in. na wymianie dobrych praktyk z zakresu pomocy osobom z grupy docelowej projektu realizowanych w Polsce i krajach Partnerstw – za pośrednictwem Internetu, podczas osobistych spotkań, staży i wymiany ekspertów. Obejmować ma także zainicjowanie mechanizmu dystrybucji i sprzedaży produktów ekologicznych wytwarzanych przez ośrodki readaptacyjno-ekologiczne, stworzenie modelowego podręcznika, opartej na programach ekologicznych, aktywizacji zawodowej beneficjentów z grupy docelowej i wreszcie – organizację wspólnej konferencji międzynarodowej (z dyskusjami panelowymi na temat wykluczenia społecznego, zwalczania bezrobocia oraz wykorzystania produkcji ekologicznej w rozwiązywaniu tych problemów).

The Partnership's mission is to enable people to enter the labour market who have been excluded because of their addiction to intoxicating substances, infection with HIV/AIDS or long-term unemployment, as well as to prevent their re-exclusion. The Partnership plans to help occupationally-activate addicts and people infected with HIV/AIDS leaving re-adaptation and rehabilitation centres, to create jobs for the patients of these centres and the unemployed from the local communities in which the centres operate, to generate additional funding for the activities of centres for addicts and people infected with HIV/AIDS through the sale of ecological products that are manufactured in the centres, as well as to create jobs for HIV carriers.

The establishment of an Expertise Centre, the role of which will be to develop an occupational training programme for the patients and staff, to conduct training on the implementation of ecological projects, to monitor and evaluate the process of implementing these projects, and finally to prepare the centres for certification as ecological farms. The Centre is expected to continue operating after the end of the project, and the new expert staff will be selected from the trained beneficiaries. Training is planned for the managers of the centres on management and legal aspects of the activities of ecological farms, as is training on entrepreneurship, assertiveness and communication with patients. Targeted courses will be held (e.g. on breeding or bud grafting) at the ecological farms that are established using the centre's existing potential. Study visits of the partners and beneficiaries will also be held within the framework of the project, during which activities on the maintenance of an ecological auxiliary farm (Wandzin) will be presented and internships will be held at the centres, involving the exchange of experts and employees of the centres. The project also assumes the provision of psychological support to people who have recovered from their addiction.

Transnational cooperation is planned with partners supporting similar target groups (i.e. people socially excluded because of their addiction to intoxicating substances and infection with HIV/AIDS) in countries in Western Europe (Germany) and Eastern Europe (Ukraine). This cooperation would be based on an exchange of good practices in helping people from the target group of the project implemented in Poland and the Partnership countries: through the Internet; during face-to-face meetings; internships; and the expert exchanges. It should also cover the initiation of the mechanism of the distribution and sale of ecological products that are produced by the re-adaptation and ecology centres, the creation of a model manual based on the ecological occupational activation programmes for the beneficiaries from the target group, and finally the organisation of a joint transnational conference (with discussion panels on social exclusion, combating unemployment and the use of ecological production in the solution of these problems).

PRR/DP id **PL-2**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wyprowadzić na prostą
Franchir le pas

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationTowarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta (*St. Brother Albert's Aid Society*), Plac Solny 14a, 50-062 Wrocław

Osoba kontaktowa / Contact person: Jakub Kalinowski, tel.: (0) 602 246 736, faks: (71) 436 10 82,

e-mail: biuro@wnp.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersCaritas Diecezji Kieleckiej, Kielce (*Caritas of the Kielce Diocese*)Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach (*Powiat Labour Office in Kielce*)Powiatowy Urząd Pracy nr 1 w Łodzi (*Powiat Labour Office No. 1 in Łódź*)Gmina Wrocław (*Municipality of Wrocław*)Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1, Wrocław (*Psychological and Pedagogical Guidance Service No. 1*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo planuje podjęcie działań, które będą zmierzać do zmniejszenia wyizolowania społecznego grupy osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oraz do przeciwdziałania ich stygmatyzacji. Powinno to doprowadzić do konsolidacji działań różnych instytucji w celu wypracowania wspólnych, dotychczas nie praktykowanych sposobów rozwiązywania problemu skrajnie trudnego dostępu osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością do rynku pracy. Grupę docelową projektu stanowią głównie osoby bezdomne przebywające w schroniskach i noclegowniach – mężczyźni i kobiety (również matki z dziećmi), a także osoby zagrożone bezdomnością – czyli takie, które obecnie mają gdzie mieszkać, ale grozi im nieuchronna utrata lokalu lub zamieszkują w mieszkaniach substandardowych. Głównymi przeszkodami w uzyskaniu i utrzymaniu przez nie zatrudnienia są skutki długotrwałego bezrobocia i bezdomności: zaburzenia sfery psychicznej (w tym uzależnienie od alkoholu, obniżone poczucie własnej wartości, uzależnienie od pomocy, brak właściwych nawyków), zły stan zdrowia, niski poziom wykształcenia, dezaktualizacja uprawnień zawodowych lub brak zapotrzebowania na wyuczony zawód, a także brak umiejętności poszukiwania pracy, negatywny stereotyp bezdomnego, brak stałego zameldowania, karalność.

Partnerstwo zakłada dokonanie wszechstronnej diagnozy sytuacji grupy docelowej; przygotowanie oferty szkoleniowej (z uwzględnieniem danych urzędu pracy dotyczących lokalnego rynku pracy), na podstawie analizy potrzeb osób bezdomnych, a także zapewnienie wsparcia beneficjentom – głównie w postaci warsztatów, treningów czy innych działań grupowych. Planowane jest również zorganizowanie – na najwcześniejszym etapie – szkoleń komputerowych w celu „oswojenia” uczestników z tym powszechnym już narzędziem, które będzie możliwie najszerzej stosowane w kolejnych etapach. Istotne będzie również umożliwienie osobom bezdomnym dostępu do komputerów także po zakończeniu szkoleń. Kolejnymi działaniami podjętymi w ramach projektu będzie rozpoczęcie cyklu szkoleń oraz kursów przekwalifikujących; wspieranie podjęcia przez osoby z grupy docelowej samozatrudnienia, a także uru-

chomienie zatrudnienia subsydiowanego na mocy ustawy o zatrudnieniu socjalnym i z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Partnerstwo planuje również stworzenie Forum Pracodawców Socjalnych.

Ważna w uzyskaniu efektów projektu będzie z pewnością współpraca ponadnarodowa. Partnerstwo ma nadzieję na nawiązanie takiej współpracy z partnerami, którzy są zainteresowani sytuacją na rynku pracy osób bezdomnych i testują podobny sposób rozwiązania tego problemu. Możliwe będzie wówczas stworzenie modelu równoległego wypracowywania innowacyjnego podejścia oraz wymiana osób zaangażowanych w realizację projektów. Jeśli to się nie uda, polscy partnerzy będą poszukiwać takich partnerów zagranicznych, którzy zaangażowali się w realizację projektów skierowanych na poprawę sytuacji osób bezdomnych na rynku pracy lub osób o podobnym stanie deprivacji. Wtedy nastawią się na wymianę doświadczeń – z jednej strony w zakresie diagnozy sytuacji beneficjentów, a z drugiej – w zakresie ich potrzeb względem rynku pracy i sposobu realizacji tych potrzeb. Niezwykle ważne dla Partnerstwa może się okazać również poznanie zagrożeń, które w Polsce jeszcze nie są widoczne, a które – w miarę rozwoju i wyrównywania warunków życia w krajach Unii – mogą się stać naszym udziałem (np. problem imigrantów).

The Partnership plans to commence activities aimed at decreasing the social exclusion of the homeless and those threatened with homelessness, and to counteract the exclusion of such persons. These actions should lead to the consolidation of actions by various institutions to arrive at new and common methods of solving the problem of the extremely difficult access faced by the homeless and those threatened with homelessness to the labour market. The target group includes persons who stay in shelters and night shelters, both men and women (including mothers with children), and persons who face being made homeless, namely those who have a place to live but they face the inevitable loss of their home or who live in substandard flats. The main obstacles to these persons finding and keeping jobs are the mental effects of long-term unemployment and being homeless (including alcohol abuse, low self-esteem, being dependant on other's people help, and a lack of proper habits), bad medical condition, poor education, invalid professional certificates, or no need for a trained occupation, a lack of job-seeking skills, negative stereotype of homeless persons, no place of permanent residence and a criminal record.

The Partnership intends to carry out a multi-dimensional diagnosis of the target group's situation, to prepare a training offer (including information from Job Centres on the local labour market) based on an analysis of needs of the homeless, and to provide support to the beneficiaries in the form of workshops, training courses and other group activities. The Partnership also plans to organise, as soon as possible, computer training to make the participants feel more comfortable with this common tool, which will be extensively used at further stages. It will be also important to provide the homeless with computer access after training is complete. Further actions within the project will include a cycle of training and re-qualification courses, support for self-employment by the participants, and launching subsidised employment under the Act on social employment, with the use of funds from the European Social Fund. The Partnership also plans to establish the Social Employers' Forum.

Transnational cooperation will be important to the project's success. The Partnership intends to establish such cooperation with partners that are interested in the situation on the labour market for the homeless, and who have tested similar solutions to this problem. Then it will be possible to create a model of parallel innovative development in approach and exchange persons involved in the projects. If this fails, the Polish partners will seek international partners involved in projects aimed at improving the situation of the homeless in the labour market or persons of a similar disadvantaged status. They will attempt to share experience in diagnosing the beneficiaries' condition and their needs related to the labour market, as well as the methods of fulfilling such needs. The Partnership may find it particularly important to learn about threats not yet apparent in Poland, but which may come to our country as the living standards equalise and develop in the Member States (e.g. the issue of migrants).

PRR/DP id **PL-3**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Sportowcy na rynku pracy
Sportspeople in the Labour Market

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Polski Związek Koszykówki (*Polish Basketball Association*), ul. Mickiewicza 26, 40-085 Katowice

Osoba kontaktowa / Contact person: Jarosław Malik, tel.: (0) 608 203 010, faks: (22) 837 83 93,

e-mail: pzkosz@pzkosz.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Związek Piłki Ręcznej w Polsce (*Polish Handball Association*)

Polski Związek Piłki Siatkowej, Warszawa (*Polish Volleyball Association*)

Polski Związek Biathlonu, Warszawa (*Polish Biathlon Association*)

Polski Związek Alpinizmu, Warszawa (*Polish Alpinism Association*)

Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach (*“Metis” Regional Methodology and Training Centre in Katowice*)

EURO PROJEKT Sp. z o.o. Katowice

Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach (*Academy of Physical Education in Katowice*)

Akademia Wychowania Fizycznego w Gdańsku (*Academy of Physical Education in Gdańsk*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest ułatwienie wejścia na rynek pracy sportowcom, którzy ze względu na niskie bądź niewystarczające kwalifikacje doświadczają swoistej nierówności na rynku pracy, zwłaszcza po zakończeniu kariery sportowej. Ich stała dyspozycyjność w klubach sportowych w trakcie kariery utrudnia zdobywanie kwalifikacji i umiejętności koniecznych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy i przedsiębiorczości, co w efekcie prowadzi do poważnych problemów życiowych w momencie, gdy z różnych przyczyn muszą zakończyć uprawianie sportu. Szczególnie zawodnicy z klubów niższej klasy zasilają grono osób bezrobotnych, a w wielu przypadkach, jak wykazują badania, dochodzi do ich marginalizacji społecznej, a nawet zostają dotknięci zaburzeniami psychicznymi. Problemy sportowców związane z odejściem z czynnego uprawiania sportu zgłaszają zwłaszcza ogólnopolskie związki sportowe zrzeszające największe liczby zawodników. Partnerstwo swoimi działaniami pilotażowymi obejmie trzy najliczniejsze związki sportowe (piłka ręczna, piłka siatkowa, koszykówka) oraz dwa związki sportów specyficznych (alpinizm i biathlon).

Realizacja projektu będzie przebiegać w trzech etapach. Pierwszy (badawczo-koncepcyjny) będzie obejmował działania zmierzające do szczegółowej diagnozy problemu, a także wypracowania metod doradztwa zawodowego i psychologicznego oraz metod podnoszenia kwalifikacji sportowców, a ponadto opracowania programów szkoleń i materiałów szkoleniowych. Drugi etap (pilotażowo-wdrożeniowy) będzie obejmował stworzenie przy związkach sportowych systemu doradztwa zawodowego dla sportowców, pomocy psychologicznej (kształtowanie umiejęt-

ści życiowych, motywacja) oraz szkoleń – zarówno w zakresie przedsiębiorczości oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych (w tym przygotowanie do kształcenia na odległość), jak i zawodowych. Ponadto podjęte zostaną działania zmierzające do przygotowania szkół wyższych do prowadzenia studiów w systemie kształcenia na odległość – uwzględniającym możliwości czynnych sportowców (m.in. opracowanie programów studiów). Trzeci etap projektu (prawno-upowszechnieniowy) będzie polegać na przeprowadzeniu akcji promocyjnej pod hasłem „Dobry sportowiec – zawodnik z wyższym wykształceniem”, a także podejmowaniu przedsięwzięć na rzecz wprowadzenia uregulowań prawnych dotyczących kształcenia ustawicznego sportowców, uniwersalnej metody doradztwa zawodowego dla sportowców, zapewnienia przez polskie władze finansowania ścieżki edukacyjno-zawodowej czynnych sportowców (zawodowych oraz amatorów), a także osób kończących karierę sportową.

Partnerstwo będzie zabiegało o nawiązanie współpracy z partnerami ponadnarodowymi, dzięki której zyska m.in. możliwość porównania sytuacji sektora sportowego w innych krajach pod kątem godzenia przez sportowców kariery sportowej, edukacji ustawicznej i pracy zawodowej. Potencjalnym partnerom ponadnarodowym będzie mogło zaoferować przede wszystkim wypracowaną na gruncie polskim uniwersalną metodę doradztwa zawodowego na linii związek sportowy – klub – trener – doradca zawodowy – psycholog – sportowiec oraz doświadczenia w zakresie pomocy psychologicznej.

The Partnership's main objective is to help sportspeople who are experiencing a certain kind of inequality on the labour market because of their insufficient qualifications, particularly at the end of their sports careers, to enter the labour market. Their constant availability at sports clubs during their careers makes it difficult for them to gain the required qualifications and skills to operate in a knowledge – and entrepreneurship-based society, which in effect leads to serious life problems when they must end their sports careers for various reasons.

In particular, players from lower classes of clubs join the unemployed, and in many cases, as research shows, this leads to their social marginalisation, and they are even affected by mental disturbances. The problems of sportspeople related to their departure from actively playing sports are reported in particular by the national sports associations that unite the largest numbers of players. In its pilot projects, the Partnership will include the three most popular sports associations (football, volleyball and basketball), as well as two specific sports associations (mountaineering and biathlon).

The project will be implemented in three stages. The first (research and conceptual) will include activities aimed at diagnosing the problem in detail, as well as developing career and psychological advisory methods, and methods of raising the qualifications of sportspeople and developing training programmes and training materials. The second stage (pilot and implementation) will include the creation of a careers advisory system for sportspeople at sports associations, psychological assistance (developing life-skills and motivation), as well as training: both in entrepreneurship and information and communication technologies (including preparation for distance-learning), as well as occupational skills. Furthermore, activities will be undertaken that are aimed at preparing higher education establishments to hold distance-learning courses, taking into consideration the capabilities of active sportspeople (including the preparation of a study programme). The third stage of the project (legal and dissemination stage) will be based on holding a promotional event under the slogan “A good sports person – a competitor with a degree”, as well as undertaking activities to support the introduction of legal regulations regarding the continuous education of sportspeople, a universal method of careers counselling for sportspeople, the provision of funding by the Polish authorities to finance the educational and career paths of active sportspeople (professionals and amateurs), as well as people ending their sports careers.

The Partnership will attempt to establish cooperation with transnational partners as a result of which it will gain an opportunity to compare the situation in the sports sector in other countries in terms of sportspeople balancing their sports careers with continuous education and occupations. A universal method of careers advice along the line of sports association – club – trainer – careers adviser – psychologist – sports person and experience in psychological assistance can primarily be offered to potential transnational partners.

PRR/DP id **PL-5**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz Zwiększenia Dostępności Rynku Pracy
dla Osób Niewidomych
Partnership for Improving Access of the Blind to the Labour Market

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Instytut Rozwoju Regionalnego (*FIRR Foundation Institute of Regional Development*)

ul. Michałowice 244, 32-091 Michałowice

Osoba kontaktowa / Contact person: Bożena Rozmus, tel.: (12) 636 80 92, (0) 663 883 331, faks: (12) 636 80 92,
e-mail: bozena.rozmus@interia.pl**Inni partnerzy narodowi / Other national partners**Polski Związek Niewidomych, Warszawa (*Polish Association of the Blind*)Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie (*AGH University of Science and Technology*)Instytut Badań Marketingowych i Społecznych VRG Strategia, Kraków (*VGR Strategy Institute of Marketing and Social Research*)Agencja Handisoft, Kraków (*Handisoft Agency*)Fundacja na rzecz Dzieci Niewidomych i Niedowidzących, Kraków (*Foundation for Blind and Partially-Sighted Children*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Małopolskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest zwiększenie dostępności rynku pracy dla osób niewidomych i niedowidzących poprzez ułatwienie im dostępu do edukacji oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także przez szkolenia motywacyjne. W Polsce bardzo niewielki odsetek osób z tej grupy jest czynny zawodowo. Pozostali utrzymują się z rent. Ponadto jest to grupa o bardzo niskim poziomie edukacji. Absolwentami studiów wyższych są właściwie jedynie ci, którzy utracili wzrok już po ukończeniu studiów. Obecny system szkolnictwa i doradztwa zawodowego nie przewiduje żadnych zawodów dla niewidomych. Pracodawcy nie chcą zatrudniać osób niewidomych i niedowidzących. Wiąże się to ze słabą efektywnością ich pracy (w porównaniu z osobami zdrowymi), co w przypadku prac fizycznych (a tylko takie są dostępne dla osób niewykształconych) jest sprawą kluczową. Ponadto fakt, że renty otrzymywane przez te osoby są podobnej wysokości jak zarobki pracowników fizycznych, zniechęca je do jakiegokolwiek aktywności zawodowej. Nie są zmotywowani do nisko płatnej pracy fizycznej – którą i tak trudno znaleźć ze względu na ich niewielką wydajność.

Planowane jest podjęcie działań, które zmotywują osoby z grupy docelowej do podjęcia aktywności zawodowej. Uwzględnione przy tym zostaną potrzeby osób niewidomych od urodzenia (do nich skierowane będą przede wszystkim tzw. szkolenia miękkie) oraz osób, które straciły wzrok i potrzebują pomocy psychologa (w zależności od potrzeb – podejmowana będzie praca indywidualna lub grupowa). Projekt zakłada przeprowadzenie zajęć

komputerowych, m.in. w zakresie umiejętności posługiwania się klawiaturą, skanerem oraz oprogramowaniem udźwiękowiającym i aplikacjami dla niewidomych, a także zajęć z doradztwa edukacyjnego, edukacyjno-zawodowego oraz zawodowego (zależnie od potrzeb i możliwości określonej grupy beneficjentów). Ważnym elementem projektu będą także działania pomagające konkretnym osobom w znalezieniu stażu – przy wykorzystaniu takich atutów jak nowe kwalifikacje oraz obowiązujące w Polsce przepisy wspierające zatrudnienie niewidomych. Osoby niewidome i niedowidzące biorące udział w projekcie zostaną poddane obserwacji, dzięki czemu efekty podejmowanych wobec nich działań będą mogły być analizowane i służyć do weryfikacji programu.

Celem współpracy ponadnarodowej będzie przede wszystkim poznanie i zaadaptowanie w polskich warunkach tych mechanizmów aktywizacji niewidomych oraz takich urządzeń i oprogramowania, które w społeczeństwach lepiej rozwiniętych dobrze się sprawdziły i funkcjonują. W polskich realiach będą one zdecydowanie innowacyjne. Szczególnie cenne wydają się np. wypracowane mechanizmy współpracy między studentami widzącymi i niewidomymi w dziedzinach specjalistycznych (tłumaczenie wzorów matematycznych, schematów graficznych). W krajach zachodnich funkcjonują ponadto centra pomocy i centra doradcze, naturalna jest współpraca z wykładowcami w celu skuteczniejszego przekazywania wiedzy oraz sprawnego jej egzekwowania od osób z grupy docelowej. Informacje dotyczące szczegółów funkcjonowania tych systemów będą niezwykle cenne dla polskiego Partnerstwa. W przypadku krajów dzielących z Polską nierozwiązany problem bezrobocia wśród niewidomych, planuje się wymianę doświadczeń.

The project objective is to increase access to the labour market for the blind and partially sighted by facilitating access to education and information and communication technologies, and through motivation training. A minor fraction of persons in this group lead an active professional life in Poland, with the majority living on disability benefits. This is a group with a very low education. University graduates are usually those who lost their sight after graduation. The current system of education and career counselling offers no jobs to the blind. Employers do not want to employ the blind and partially sighted due to the poor effectiveness of their work (compared to healthy persons) which is of particular importance in case of manual work (the only work available for the uneducated staff). The amounts of benefits paid out to such people are similar to wages of blue collar staff, so this group is discouraged from any professional activity. They are not motivated to low paid manual work, which is difficult to find given their low productivity.

Actions are planned to motivate persons in the target group to become occupationally active. The activities will consider the needs of persons blind from birth (primary recipients of soft training) and persons who lost their sight and need a therapist (individual or group work depending on the needs). The project will involve computer classes to teach those persons how to use the keyboard, scanner, sound software and applications for the blind; other classes will include educational advisory, educational and occupational guidance, and career counselling (depending on the needs and possibilities of the certain group of beneficiaries). Other important elements of the project include support for the specific persons in finding internship, using new qualifications as well as Polish regulations which support employment of the blind. The blind and partially sighted participating in the project will be monitored so that the results of the actions addressed to them can be analysed and used for programme verification.

The purpose of the transnational cooperation will be to learn and adopt the mechanisms of activating the blind in Poland and implementing the equipment and software proven in better developed societies. These would definitely be innovative in Polish reality. Mechanisms of cooperation between students and the blind students in specialised areas would be particularly valuable (explanation of mathematical formulas and graphic schemes). Western countries operate aid and advisory centres, lecturers work with the blind to deliver knowledge in a more efficient way and test the knowledge in the target group. Information on the details of such systems will be immensely valuable for the Polish Partnership. Experience will be exchanged with countries which share the same unsolved problem of unemployment among the blind.

PRR/DP id **PL-6**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Druga szansa
Another Opportunity

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationPowiślańska Fundacja Społeczna (*Powiśle Community Foundation*)

ul. Mokotowska 55, lok. 4, 00-542 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Anna Gierałtowska, tel.: (22) 625 77 82, faks: (22) 625 79 22,

e-mail: biuro@pfs.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersTowarzystwo Psychoprofilaktyczne, Oddział w Warszawie (*Psychoprophylactic Society, Branch in Warsaw*)Szkola Policealna Pracowników Służb Społecznych, Warszawa (*Post-secondary School for Social Services Employees in Warsaw*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Główne cele Partnerstwa to zwiększenie możliwości wyjścia z izolacji społecznej i przywrócenie podejmowania ról społecznych, w tym zawodowych, przez osoby długotrwale pozostające na marginesie życia społecznego oraz promowanie i upowszechnianie efektywnych form reintegracji społecznej i zawodowej. Projekt obejmuje teren Powiśla w Warszawie, gdzie dużymi problemami społecznymi są bezrobocie, alkoholizm i przestępczość. Jest tu wiele starych kamienic ze wspólnymi sanitariatami na korytarzach, bez centralnego ogrzewania, od wielu lat nie remontowanych. Mieszkają w nich ludzie biedni, bezrobotni, bez wykształcenia i jakichkolwiek perspektyw życiowych. Z reguły dewastują zajmowane mieszkania, nie pracują, nie płacą czynszu, często żyją z drobnych kradzieży, nielegalnego handlu i zasiłków pomocy społecznej. Wielu z nich to imigranci z okolic Warszawy, którzy 20–30 lat temu przyjechali do miasta w poszukiwaniu pracy, część jest wychowankami placówek opiekuńczych bądź resocjalizacyjnych, wielu wyszło z więzienia i nie miało dokąd wracać. Nierzadko żyją w konflikcie z sąsiadami, z administracją, są zadłużeni, mają wyroki eksmisji, wielu z nich jest uzależnionych bądź cierpi na poważne choroby. W urzędach, instytucjach, zakładach pracy osoby te często czują się dyskryminowane, lekceważone, niezrozumiane. Warunki życia ich środowiska drastycznie odbiegają od standardów, a coraz większe różnice społeczne powodują, że tracą oni nadzieję na możliwość rozwiązania swoich problemów.

Partnerstwo zakłada realizację trzech następujących kluczowych elementów lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób ze środowisk zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym: system reintegracji osób dorosłych długotrwale bezrobotnych (zakładający indywidualne dotarcie do każdego z uczestników z odpowiednią pomocą psychologiczną i socjalną oraz działaniami rozwijającymi umiejętności niezbędne na rynku pracy i podnoszącymi ich kwalifikacje zawodowe); system oddziaływań profilaktycznych i opieki nad dziećmi ze środowisk, w których występuje „dziedziczenie” bierności społecznej i bezrobocia; a wreszcie – system szkolenia przyszłych kadr służb społecznych do pracy środowiskowej z osobami z grup docelowych. Dzię-

ki udziałowi w programie – obejmującym wykłady, zajęcia treningowo-warsztatowe, praktyki i wizyty studyjne oraz zajęcia superwizyjne – słuchacze Policealnej Szkoły Pracowników Służb Społecznych oraz studenci ostatnich lat studiów na kierunkach społecznych zdobędą wiedzę i umiejętności zwiększające ich kompetencje zawodowe.

W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo może wnieść przede wszystkim swoje doświadczenie w pracy z osobami i grupami zmarginalizowanymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym oraz doświadczenie w tworzeniu lokalnych systemów pomocy skierowanych do różnych grup społecznych. Z kolei od partnerów ponadnarodowych oczekuje się wymiany konkretnych metod i innowacyjnych form działania w celu ich uwzględnienia w optymalizacji tworzonego systemu, mając świadomość, że są kraje, w których doświadczenia w rozwiązywaniu problemu bezrobocia (stosunkowo nowego w Polsce) są dużo większe, tak jak dłuższe są tradycje realizacji programów pomocowych przez organizacje pozarządowe.

The Partnership's main objectives are to increase the opportunities for people who have been on the margin of social life for a long time to leave this social isolation and to return to the fulfilment of social roles, including occupational roles, as well as the promotion and dissemination of effective forms of social and occupational reintegration. The project encompasses the area of Powiśle in Warsaw, where unemployment, alcoholism and crime are major social problems. This district contains many old town houses with communal toilet facilities in the corridors, without central heating, and which have not been renovated for many years. This district is inhabited by the poor and unemployed, without education or any prospects in life. As a rule, they destroy the apartments they occupy; they do not work; they do not pay rent; and they often live on the proceeds of petty theft, illegal trading and social welfare benefits. Many of them are immigrants from Warsaw's surrounding areas, who came to the city 20 to 30 years ago looking for work; some are from children's homes, re-socialisation institutions or have left prison and have nowhere to go. They often live in conflict with their neighbours and the building administrators, are indebted, have eviction notices, many are addicts or suffer from serious sicknesses. The people in these environments often feel discriminated against, ignored and misunderstood in state offices, institutions and workplaces. The living conditions of their environment are radically different to social standards and increasing social differences mean that they lose hope of the possibility of resolving their problems.

The Partnership assumes the implementation of the following three key elements of the local system of social and occupational reintegration of people from marginalised environments who are threatened with social exclusion: a reintegration system for long-term unemployed adults (assuming individually reaching each of the participants with appropriate psychological and social assistance, as well as activities developing the skills required on the labour market and increasing their occupational qualifications); a system of preventive reaction and care for children from environments in which social passiveness and unemployment are "inherited"; and, finally, a system of training the future staff of the social services for environmental work with people from the target groups. By participating in the programme that includes lectures, training and workshop activities, practical experience and study visits, as well as supervisory activities, the students of the Post-Secondary School of Social Service Employees [Policealna Szkoła Pracowników Służb Społecznych] and final year social science students will gain knowledge and skills to increase their occupational competence.

Within the framework of transnational cooperation, the Partnership can primarily contribute its experience in working with marginalised people and groups or those threatened with social exclusion, as well as experience in creating local aid systems targeted at various social groups. In turn, the transnational partners would be expected to exchange specific methods and innovative forms of operation, such that they are included in the optimisation of the system that is created, being aware that there are countries in which experience in considering the problem of unemployment (which is relatively new in Poland) is much greater, and similarly the traditions of non-governmental organisations implementing aid programmes are also longer.

PRR/DP id **PL-7**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wyjść na prostą
Freedom for Employment

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego (*The Polish Foundation of the Opportunities Industrialization Centers „OIC Poland”*), ul. Mełgiewska 7/9, 20-209 Lublin
 Osoba kontaktowa / Contact person: Dariusz Jezior, tel.: (81) 749 32 03, faks: (81) 749 32 13,
 e-mail: d.jezior@oic.lublin.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Regionalna Izba Gospodarcza w Lublinie (*Regional Chamber of Commerce in Lublin*)
 Zakład Doskonalenia Zawodowego, Lublin (*Vocational Development Centre*)
 Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Lublinie (*District Inspectorate of Prison Service in Lublin*)
 Zakład Karny w Zamościu (*Penal Establishment in Zamość*)
 Zakład Karny w Hrubieszowie (*Penal Establishment in Hrubieszów*)
 Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny ZOZ Stowarzyszenie „MONAR”, Lublin (*“MONAR” Rehabilitation and Re-adaptation Centre*)
 Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Lublinie (*Provincial Probation Officer of the Provincial Court in Lublin*)
 Stowarzyszenie Penitencjarne „PATRONAT”, Lublin (*“PATRONAT” Penitentiary Association*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest rozpoznanie barier reintegracji zawodowej osób skazanych na karę więzienia (po odbyciu kary lub w okresie zawieszenia jej wykonywania), a także stworzenie sposobu niwelowania tych barier, we współpracy z podmiotami mającymi wpływ na sytuację zawodową beneficjentów oraz służbą więzienną i kuratorami sądowymi. Kolejnym celem jest pomoc osobom karanim w uzupełnieniu edukacji i nabyciu kwalifikacji zawodowych oraz brak umiejętności pozyskiwania zatrudnienia lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Sytuacja osób skazanych na rynku pracy jest niezwykle trudna ze względu na ich niski zazwyczaj poziom wykształcenia, nieznaną nowych technik informacyjnych oraz umiejętności pozyskiwania i wykorzystywania informacji o rynku pracy, brak aktywności i mobilności, brak motywacji, a także niechęć pracodawców do zatrudniania osób karanych.

By wyrównać szanse beneficjentów, Partnerstwo planuje stworzenie systemu wzmacniania motywacji pracodawców do zatrudniania osób karanych, a także opracowanie oraz przeprowadzenie programu szkoleń i treningów dla kuratorów i służby więziennej (aby ułatwić im wspieranie procesu reintegracji zawodowej podopiecznych), wprowadzenie nowych – wypracowanych w ramach projektu oraz przyswojonych podczas szkoleń i treningów – narzędzi do pracy kuratorów i wychowawców więziennych, a następnie porównanie stosowanych narzędzi i procedur z działaniami partnerów ponadnarodowych i wprowadzenie udoskonaleń. Planowane jest także przedstawienie Ministerstwu Sprawiedliwości i Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej efektów nowych metod pracy kuratorów i wychowawców więziennych w celu promowania

i wdrażania dobrych praktyk w innych okręgach i zakładach karnych oraz rozpowszechnienie dobrych praktyk poprzez struktury organizacji partnerskich, które działają na terenie całego kraju.

W ramach projektu opracowane zostaną także programy szkoleń zawodowych, praktyk, aktywizacji zawodowej, doradztwa i pośrednictwa pracy dla osób skazanych. Oprócz przeprowadzenia szkoleń zaplanowano również podjęcie działań w środowisku pracodawców (organizacja staży zawodowych i pośrednictwo pracy) oraz druk ulotek, które mają ułatwić osobom karanim poruszanie się po rynku pracy, a jednocześnie promować uruchomiony w ramach projektu punkt aktywizacji zawodowej. Przeprowadzony zostanie też monitoring zawodowych losów beneficjentów w rok po ich uczestnictwie w projekcie i porównanie wyników z losami grupy kontrolnej.

Partnerstwo zamierza nawiązać współpracę ponadnarodową zarówno z partnerami działającymi w krajach o porównywalnym do polskiego poziomie bezrobocia (gdzie osoby karane doświadczają spotęgowanych trudności w dostępie do rynku pracy), jak i z partnerstwami w regionach, w których ta grupa społeczna jest objęta szerokim wsparciem instytucjonalizowanym i społecznym, ułatwiającym reintegrację zawodową. Przeprowadzone w skali partnerstwa ponadnarodowego porównanie legislacyjnego, instytucjonalnego i społecznego kontekstu funkcjonowania osób karanych na rynku pracy umożliwi określenie czynników oraz procesów utrudniających i ułatwiających reintegrację zawodową tej grupy.

The Partnership's objective is to understand the barriers to the occupational reintegration of people sentenced to imprisonment (after completing a sentence or during the period of its suspension), as well as to create a method to eliminate these barriers in cooperation with entities that have an effect on the occupational situation of the beneficiaries, as well as the prison service and court-appointed probationary officers. The next objective is to help convicts supplement their education and to obtain occupational qualifications, as well as skills in finding work or managing their own businesses. The situation of convicts on the labour market is extraordinarily difficult because of their generally low level of education, lack of familiarity with new information technologies, the inability to obtain and use information on the labour market, their lack of activeness and mobility, their lack of motivation as well as the unwillingness of employers to employ people with criminal records.

In order to equalise the opportunities of the beneficiaries, the Partnership plans to create a system to strengthen the motivation of employers to employ people with criminal records, as well as to prepare and implement a training and educational programme for probation officers and the prison service (in order to help them support the reintegration process of the people in their charge), to introduce new working tools for the probation officers and prison custodians, which are developed within the framework of the project and assimilated during the training and education, and then to compare the tools and procedures used in the activities of the transnational partners and introduce improvements. It is also planned that the effects of the new methods of probation officers' and prison custodians' work will be presented to the Ministry of Justice and the Central Headquarters of the Prison Service in order to promote and implement good practices in other regions and penitentiary institutions, as well as to disseminate good practices among the organisational structures of the partners operating throughout the country.

Occupational training programmes, internships, occupational activation, consulting and employment agency work for convicts will also be provided within the framework of the project. Apart from holding training, the initiation of activities has been planned in the employer environment (occupational internships and employment agency work), together with the printing of leaflets, which have the purpose of helping convicts move around the labour market and to promote simultaneously the occupational activation point that will be set up within the project. The fate of the beneficiaries will also be observed one year after the start of their participation in the project and the results will be compared with those of the control group.

The "Going Straight" Partnership intends to establish transnational cooperation with both partners operating in countries with a similar level of unemployment to that of Poland (where convicted people experience even greater difficulties in gaining access to the labour market), and with partnerships in regions in which this social gro-

up is covered by extensive institutionalised and social support facilitating occupational reintegration. The comparison of the legislative, institutional and social context of the functioning of convicted people on the labour market to be conducted on the scale of the partnership will help define the factors and processes that hinder and facilitate the occupational reintegration of this group.

PRR/DP id **PL-8**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej
Intercultural Centre of Vocational Adaptation
of Immigrants and Refugees

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej (*Warsaw School of Social Psychology*),

ul. Chodakowska 19/31, 00-815 Warszawa / ul. Koszykowa 60/62 m.39 00-673 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Krystyna Bleszyńska, tel.: (0) 606 230 661, (22) 625 13 13,

faks: (22) 629 89 79, e-mail: kbleszynska@yahoo.com

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja przeciwko Handlowi Kobietami La Strada, Warszawa (*La Strada Foundation Against Trafficking in Women*)

Ośrodek Kształcenia Kursowego w Centrum Kształcenia i Rehabilitacji Sp. z o.o., Konstancin-Jeziorna (*Training Centre in the Konstancin-Jeziorna Centre for Training and Rehabilitation*)

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, Warszawa (*Warsaw Family Assistance Centre*)

Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa (*National Centre for Supporting Vocational and Continuing Education*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie, Pomorskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest pomoc w znalezieniu zatrudnienia uprawnionym do pracy w Polsce repatriantom, uchodźcom, imigrantom oraz przedstawicielom osiadłych mniejszości kulturowych. Zagospodarowanie potencjału, jaki stanowią te grupy, jest utrudnione przez liczne bariery. Z ich strony występują trudności akulturacji, nieznanostwo języka i realiów Polski, nieadekwatność kwalifikacji, brak umiejętności uczenia się, z kolei ze strony polskiej – ksenofobia, uprzedzenia, brak kompetencji międzykulturowych, niedostosowanie instytucji społecznych do potrzeb osób odmiennych kulturowo. Szczególnie trudna jest sytuacja kobiet, młodzieży i osób niepełnosprawnych należących do grupy docelowej. Wyrównanie szans tych osób wymaga wielowymiarowych działań, obejmujących doradztwo dla beneficjentów, kursy rozwijające ich kompetencje (język i wiedza o Polsce, kwalifikacje zawodowe, umiejętność uczenia się, niezależność i przedsiębiorczość), wspomaganie rehabilitacji i adaptacji zawodowej, pomoc przy nostryfikacji dyplomów. Konieczne jest promowanie ich zatrudniania, a także rozwój międzykulturowych kompetencji pracodawców, doradców zawodowych, menedżerów szkolnictwa zawodowego, pracowników socjalnych i urzędów pracy oraz włączenie środowisk opiotwórczych w zwalczanie uprzedzeń etnicznych.

W ramach projektu przewiduje się: zorganizowanie opieki dla dzieci szkolących się kobiet; rozwinięcie działalności szkoleniowej służącej zwiększeniu kompetencji kulturowych i kwalifikacji zawodowych grup docelowych oraz pracowników instytucji wprowadzających na rynek pracy; nawiązanie kontaktu z pracodawcami; działania promujące wielokulturowe zespoły pracownicze; kontynuowanie badań i konsultacji

w środowisku grup docelowych, a także systematyczne publikowanie informacji o projekcie na stronie internetowej. Planowana jest również adaptacja kulturowa testów diagnostyki zawodowej i rozwinięcie programów szkoleń niestacjonarnych.

Ważnym elementem projektu jest nawiązanie współpracy z partnerami zagranicznymi. Planowana jest współpraca z instytucjami zajmującymi się integracją, kształceniem i aktywizacją zawodową osób odmiennych kulturowo, zwłaszcza imigrantów. Obejmowałaby ona wymianę doświadczeń, wspólne konstruowanie, realizowanie i ewaluację programów, szkolenia pracowników, konferencje, publikacje i opracowywanie materiałów metodycznych. W szczególności Partnerstwo chciałoby testować diagnostykę zawodową i psychologiczną osób odmiennych kulturowo, programy międzykulturowego szkolenia doradców zawodowych, pracowników socjalnych, negocjatorów i mediatorów, rozwiązania stosowane w nauczaniu języka państwowego dorosłych imigrantów, programy aktywizacji zawodowej kobiet (zwłaszcza romskich i muzułmańskich), programy współpracy z pracodawcami i samorządami lokalnymi oraz procedury negocjacyjne. Ze strony partnerów zagranicznych polskie Partnerstwo oczekuje znajomości funkcjonowania enklaw i gett etnicznych (zwłaszcza muzułmańskich), sprawdzonych programów pracy z imigrantami i uchodźcami, praktyki w kulturowej adaptacji testów, wiedzy o zarządzaniu wielokulturowymi zespołami pracowniczymi.

The Partnership's objective is to help find employment for repatriates, refugees, immigrants and the representatives of cultural minorities that have settled and who have the right to work in Poland. The use of the potential that these groups represent is hindered by many barriers. On their part, there are acculturation difficulties, as well as a lack of understanding of the language and realities of Poland, the inadequacy of their qualifications and the lack of ability to learn, whereas, on Poland's part, there is xenophobia, prejudice, a lack of intercultural competence, and a lack of adjusting social institutions to the needs of culturally different people. The situation of women, youths and the disabled from the target group is particularly difficult. The equalisation of opportunities for these people requires multi-dimensional activities, including consulting for the beneficiaries, courses developing their competence (language and knowledge about Poland, occupational qualifications, the ability to learn, independence and entrepreneurship), in support of their rehabilitation and occupational adaptation and to provide help in having their diplomas recognised. The promotion of their employment is necessary, as is the development of intercultural competencies of employers, careers advisers, managers of occupational schools, social workers, managers of occupational colleges, social workers and labour office officials, as well as the inclusion of opinion-leading environments in the prevention of ethnic prejudice.

The project envisages the organisation of care for the children of women being trained and the development of training activities to help increase the cultural competence and occupational qualifications of the target groups, as well as the employees of institutions introducing them to the labour market, the establishment of contacts with employers, activities promoting multi-cultural work teams, the continuation of research and consultations in the environment of the target groups, and the systematic publication of information about the project on the website. The cultural adaptation of occupational diagnostic tests and the development of non-stationary programmes are also planned.

An important element of the project is to establish cooperation with foreign partners. Cooperation is planned with institutions involved in the integration, education and occupational activation of culturally different people, particularly immigrants. It would encompass an exchange of experiences, the joint design, implementation and evaluation of programmes, employee training, conferences, publications and the development of methodical materials. In particular, the Partnership would like to test the occupational and psychological diagnosis of culturally different people, intercultural programmes for training careers advisers, social workers, negotiators and mediators, solutions used for teaching adult immigrants the state

language, occupational activation programmes for women (in particular Gypsy and Muslim women), cooperation programmes with employers and local authorities, as well as negotiating procedures. The Polish Partnership expects that the foreign partners would be familiar with the functioning of ethnical enclaves and ghettos (particularly Muslim enclaves and ghettos), proven programmes of working with immigrants and refugees, experience in the cultural adaptation of tests, and knowledge of the management of multicultural work teams.

PRR/DP id **PL-9**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Inicjatywa na rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości Romów
KXETANES – RAZEM
Initiative for the Development of Roma Entrepreneurship
Partnership – KXETANES

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna (*Małopolska School of Economics*), Rynek 9, 33-100 Tarnów

Osoba kontaktowa / Contact person: Gedeon Werner, tel.: (14) 621 13 61, faks: (14) 621 13 61,

e-mail: mwse@mwse.edu.pl; gwerner@uni.lodz.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Centrum Kultury Romów w Polsce. Zarząd Główny w Tarnowie (*Roma Culture Centre in Poland. Central Board in Tarnów*)

Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Akademii Ekonomicznej w Krakowie (*Małopolska School of Public Administration of Cracow University of Economics*)

Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie (*Chamber of Commerce and Industry in Tarnów*)

Starostwo Powiatowe w Tarnowie (*Powiat Starost Office in Tarnów*)

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego Kraków (*Marshal's Office of the Małopolskie Voivodship*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Małopolskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest integracja społeczna oraz zmniejszenie dyskryminacji i nierówności społeczności romskiej na rynku pracy. W tym celu wypracowana zostanie kompleksowa metoda aktywizacji zawodowej (zaadaptowana do specyfiki społeczności romskiej), która obejmie metodykę doradztwa, szkolenia i wspieranie tradycyjnej romskiej przedsiębiorczości. Opracowane zostaną także metody aktywizacji społeczności lokalnej w celu tworzenia lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz strategia integrowania ze społeczeństwem informacyjnym grupy tradycyjnie doświadczającej dyskryminacji i nierówności na rynku pracy. Zakłada się, iż po zakończeniu funkcjonowania Partnerstwa zaktywizowana grupa będzie samodzielnie i aktywnie funkcjonować na rynku pracy. Ze wstępnych analiz i wywiadów wynika, że zawodami, w których Romowie mają przewagę konkurencyjną, a zarazem przez nich akceptowanymi, są m.in. szwalnictwo, cynkowanie, kowalstwo artystyczne, muzykowanie, hafciarstwo i handel. Ostatnio występuje coraz większy popyt na tego rodzaju usługi i towary, co stwarza grupie docelowej duże możliwości. W celu weryfikacji wielkości tego popytu przeprowadzone będą badania wśród konsumentów (wywiady i ankiety).

W ramach projektu przeprowadzona zostanie rekrutacja i szkolenia osób planujących podjąć własną działalność gospodarczą. Osoby, które już taką działalność prowadzą, objęte zostaną szkoleniami w celu wzmocnienia ich konkurencyjności i stworzenia warunków do tworzenia dodatkowych miejsc pracy. W zależności od potrzeb – szkoleniami podwyższającymi kwalifikacje zostaną również objęte osoby wykonujące konkretne zawody, w których Romowie mogą konkurować na rynku pracy. Dodatkowo – ze względu na specyficzną tradycyjną rolę, jaką

pełnią kobiety w społeczności romskiej – planuje się stworzenie osobnej grupy dla kobiet z terenów wiejskich, które są w szczególnie trudnej sytuacji ekonomicznej ze względu na niski poziom wykształcenia. Dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z wyżej wymienionych grup zostaną opracowane szkolenia ułatwiające powrót na rynek pracy. Kolejnym etapem realizacji projektu będzie pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej oraz wsparcie dla nowo powstałych firm. W tym celu zostanie powołane Romskie Centrum Aktywizacji i Rozwoju Zawodowego – swoisty inkubator przedsiębiorczości – obsługujące powstałe miniprzedsiębiorstwa w zakresie doradztwa (m.in. księgowość, technologie informacyjne i komunikacyjne, marketing, dystrybucja, logistyka). Specjalny nacisk będzie położony na dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych. W Centrum pracować będą osoby ze środowiska romskiego, które przejdą cykl intensywnych szkoleń pogłębiających ich umiejętności oraz treningi w firmie symulacyjnej, a także odbędą praktyki w przedsiębiorstwach regionu. Planuje się, że Centrum obsługiwać będzie również przedsiębiorców nieromskich, co poprawi wizerunek grupy docelowej, zniweluje istniejące bariery i doprowadzi do integracji społeczności lokalnej.

W celu osiągnięcia jak najlepszych efektów współpracy ponadnarodowej Partnerstwo zainicjuje współpracę z partnerami m.in. z Czech i Węgier. W krajach tych odsetek ludności pochodzenia romskiego jest dużo wyższy niż w innych państwach Unii Europejskiej. Jednocześnie społeczność romska w tych krajach ciągle doświadcza znacznej dyskryminacji i nierówności na rynku pracy oraz problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

The Partnership's main objective is the social integration and the reduction in discrimination and inequality against the Roma community on the labour market. A comprehensive method of occupational activation (adapted to the specific nature of the Roma community) will be prepared for this purpose, which will include a methodology for advising, training and supporting traditional Roma entrepreneurship. Methods of activating the local community will also be developed in order to create local initiatives to support employment, as well as a strategy to integrate groups that have traditionally experienced discrimination and inequality on the labour market into the information society. It is assumed that after the end of the Partnership's operation, the activated group will independently and actively operate on the labour market. From preliminary analyses and interviews, it transpires that occupations in which the Roma have a competitive advantage and which are simultaneously accepted by them include sewing, plating, artistic metalwork, playing music, embroidery and trading. Demand has recently been increasing for these types of goods and services, which has created tremendous opportunities for the target group. Consumer surveys will be conducted (interviews and questionnaires) in order to verify the level of this demand.

Recruitment and training will be held within the framework of the project for people planning to establish their own businesses. People who already manage such activities will be included in the training in order to strengthen their competitiveness and develop conditions in which further jobs may be created. If necessary, people working in specific occupations in which the Roma can compete on the labour market, will also be encompassed by the training to raise their qualifications. Furthermore, because of the specific traditional role that women play in the Roma community, it is planned that a separate group will be formed for women from rural areas, which are in a particularly difficult economic situation because of the low level of education. Training to facilitate a return to the labour market will be prepared for people who do not qualify in any of the above groups. The next stage of the project will be to assist in starting business activities and supporting newly-established companies. A Roma Centre for Occupational Activation and Development [Romskie Centrum Aktywizacji i Rozwoju Zawodowego] – a type of business incubator – will be established for this purpose, which will support mini-enterprises that are established through the provision of advisory services (including accounting, information and communication technologies, marketing, distribution and logistical advisory services). A special emphasis will be placed on modern information technologies. People from the Roma environment will work at the Centre, after undergoing intensive training to improve their skills and training in a simulated company, as well as undergoing internships in the companies in the region. In addition, it is planned

that the Centre will also support non-Roma entrepreneurs, which will improve the image of the target group, eliminate existing barriers, and lead to the integration of the local community.

The transnational Partnership will initiate cooperation with partners, such as the Czech Republic and Hungary, in order to achieve the best possible results of cooperation. The proportion of the Roma population in these countries is far higher than in other European Union member states. Simultaneously, the Roma population is experiencing a great deal of discrimination and inequality on the labour market, as well as problems related to social exclusion in these countries.

PRR/DP id **PL-10**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Przez Języki Świata do Pracy
Per Lingua Mundi ad Laborem

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (*State Fund for Rehabilitation of People with Disabilities*), Al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Elżbieta Nobis tel.: (22) 652 90 06, faks: (22) 816 22 62,

e-mail: Elzbieta_Nobis@pfron.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Polski Związek Niewidomych, Warszawa (*Polish Association of Blind*)

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa (*Maria Grzegorzewska Academy of Special Education*)

Uniwersytet Warszawski, Warszawa (*Warsaw University*)

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Warszawa (*The Univeral Education Society*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Podstawowym celem Partnerstwa jest opracowanie rozwiązań ułatwiających wchodzenie na otwarty rynek pracy – i trwałą integrację na nim – osobom z niesprawnością wzrokową. Cel ten będzie realizowany poprzez przygotowanie modelu efektywnego systemu szkoleń oraz uzyskiwania certyfikowanych umiejętności językowych przez osoby niewidzące i niedowidzące. Osoby niepełnosprawne wzrokowo (niewidome i słabowidzące) stanowią grupę bardzo zróżnicowaną pod względem problemów i potrzeb w zakresie rehabilitacji. Wymagają one pomocy fachowców i spełnienia specjalnych warunków, dostosowanych do indywidualnych wymagań wynikających ze stopnia uszkodzenia narządu wzroku. Brak tego rodzaju pomocy jest jednoznaczny z dyskryminacją w dostępie do zdobywania wykształcenia i zatrudnienia, powodującą wykluczenie społeczne. W dobie integracji europejskiej dobra znajomość języków obcych przez osoby niewidome będzie ważnym czynnikiem poszerzającym perspektywy zawodowe i zwiększającym szanse zatrudnienia. Niestety, osoby niesprawne wzrokowo, które chciałyby zdobyć kwalifikacje językowe, napotykają barierę w postaci braku rozwiązań systemowych w dostępie do nauki języków. Kursy języków obcych dla osób niesprawnych wzrokowo oferowane są jedynie w nielicznych placówkach. Tam, gdzie są one dostępne, realizowane są bez specjalistycznych adaptacji i przez nauczycieli nie mających przygotowania w zakresie nauczania niewidomych.

W ramach projektu prowadzone będą prace analityczne mające na celu określenie atrybutów i rozwiązań dla modelu efektywnego systemu certyfikowanych szkoleń językowych osób niesprawnych wzrokowo – włączając się w nie wybitni specjaliści tyfloglottopedagogiki. Przewidywane są również seminaria z udziałem specjalistów zagranicznych. Przygotowane zostaną materiały dydaktyczne do nauki języka obcego dla osób niesprawnych wzrokowo, a także materiały metodyczne dla nauczycieli. Nauczyciele – w tym również niespraw-

ni wzrokowo – zostaną przeszkoleni, a następnie przeprowadzą kursy dla osób z grupy docelowej projektu, dzięki czemu będzie możliwa weryfikacja i końcowa redakcja przygotowanych materiałów. Ostatecznie opracowana zostanie koncepcja wykorzystania osiągniętych rezultatów do zwiększenia zatrudnienia osób niesprawnych wzrokowo na otwartym rynku pracy, a także koncepcja upowszechniania systemu uzyskiwania certyfikowanych umiejętności językowych przez osoby niesprawne wzrokowo wśród szkół publicznych, instytucji szkolących, uczelni oraz nauczycieli języków obcych.

W swojej dotychczasowej działalności partnerzy nawiązali już współpracę z instytucjami i organizacjami zagranicznymi w celu wymiany doświadczeń. Ta współpraca będzie kontynuowana w ramach projektu. Polskie Partnerstwo jest w stanie wnieść do współpracy ponadnarodowej głównie doświadczenia w pracy na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych wzrokowo oraz dotychczasowe osiągnięcia w zakresie tyfloglottodydaktyki. Od partnerów zagranicznych oczekuje z kolei teoretycznej i praktycznej wiedzy dotyczącej nauczania języków obcych osób niesprawnych wzrokowo oraz wykorzystywania znajomości języków przez te osoby.

The Partnership's basic objective is to develop solutions that facilitate access to and permanent integration with the open labour market for visually-impaired persons. This objective will be pursued by preparing a model of the blind and partially sighted undergoing an effective training system and acquiring certified language skills. Visually-impaired persons (the blind and partially sighted) are a group with most diversified problems and rehabilitation needs. They need professional help and special conditions adjusted to custom requirements resulting from the degree of visual impairment. The lack of such aid is equal to discrimination in education and employment, which results in social exclusion. In the age of European integration, the blind having a thorough knowledge of foreign languages will enhance their professional prospects and improve job opportunities. Unfortunately, visually-impaired persons willing to learn foreign languages face obstacles, such as the lack of system solutions in access to foreign language learning. Only a few centres offer foreign language courses for the visually impaired, and even there, the courses are provided without special adaptation and led by teachers unprepared to teach blind persons.

The project will include analytical work aimed at determining the attributes and solutions for an effective model of certified language courses for the visually impaired, with the involvement of renowned specialists in typhloglottopedagogy. Seminars with international specialists are planned. Further actions include the preparation of foreign language teaching materials for the visually impaired, and methodological materials for teachers. Teachers, including visually-impaired teachers, will be trained and will later conduct courses for the target group, so that the prepared materials can be verified and edited. Finally, the concept of mainstreaming the results to increase employment among the visually impaired in the open labour market will be developed, along with the concept of disseminating the system of obtaining certified language skills by the visually impaired among public schools, educational institutions, universities, and foreign language teachers.

In the course of their activities, the partners have already established cooperation with international institutions and organisations to share experience. This cooperation will continue as part of the project. The Polish Partnership is willing to contribute its experience in working for the occupational integration of the visually impaired and its existing achievements in typhloglottopedagogy. International partners are expected to provide theoretic and practical knowledge of teaching foreign languages to the visually impaired, and in the use of foreign languages by such persons.

PRR/DP id **PL-11**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
IRIS – reintegracja społeczna i zawodowa kobiet
– ofiar handlu ludźmi
IRIS – Social and Vocational Reintegration of Women –
Victims of Human Trafficking

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

La Strada Fundacja przeciwko Handlowi Kobietami (*La Strada Foundation Against Trafficking in Women*),
Skr. poczt. 5, 00-956 Warszawa
Osoba kontaktowa / Contact person: Anna Dośpiał, tel.: (22) 622 19 85, faks: (22) 622 19 85,
e-mail: strada@pol.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja Centrum Promocji Kobiet, Warszawa (*Centre for the Advancement of Women Foundation*)
Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy (*Social Welfare Centre, Warsaw, District Śródmieście*)
Ministerstwo Polityki Społecznej – Departament Pomocy i Integracji Społecznej (*Ministry of Social Policy – Social Assistance and Integration Department*)
Ministerstwo Gospodarki i Pracy – Departament Rynku Pracy (*Ministry of Economy and Labour – Labour Market Department*)
Urząd Pracy m.st. Warszawy (*Labour Office of Warsaw*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Główny cel Partnerstwa wiąże się z promowaniem rynku pracy otwartego dla osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem i wykluczeniem społecznym, zwłaszcza dla kobiet – ofiar handlu ludźmi; znajdują się one bowiem w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, a standardowe instrumenty tego rynku są wobec nich nieskuteczne. Grupa docelowa projektu doświadcza nierówności i dyskryminacji w dziedzinie zatrudnienia, co wynika m.in. z braku możliwości zdobycia wykształcenia w przeszłości oraz długotrwałego przebywania poza oficjalnym rynkiem zatrudnienia – często nawet za granicą (na skutek przymusowego wyjazdu). W Polsce ofiarą handlu ludźmi pada rocznie ok. 10 tys. kobiet. Są nimi zarówno Polki, werbowane i sprzedawane do krajów Europy Zachodniej (Niemcy, Belgia, Holandia, Włochy), jak i cudzoziemki trafiające do Polski z krajów byłego bloku wschodniego (Ukraina, Bułgaria, Białoruś, Mołdawia, Rumunia). Eksperci zwracają uwagę na wieloaspektowość zjawiska handlu ludźmi – jest to problem prawa karnego, łamania praw człowieka, a także kwestia ekonomiczna i socjalna. Ofiary tego przestępstwa często wywodzą się ze środowisk szczególnie dotkniętych bezrobociem i ubóstwem. Marginalizowane są w sposób potrójny: ze względu na fakt, że są kobietami, migrantkami, a także osobami zmuszonymi do prostytucji. Na skutek przestępstwa znalazły się nie tylko poza własnym środowiskiem społecznym – do którego z reguły nie mogą już wrócić – ale też poza rynkiem pracy.

By pomoc w reintegracji zawodowej ofiar handlu ludźmi była skuteczna, powinien ją poprzedzać i uzupełniać na dalszych etapach program wsparcia psychologicznego i pomocy socjalno-bytowej. Stworzenie dla beneficjentek skutecznego programu aktywizacji społecznej i zawodowej wymaga, po pierwsze, połączenia działań różnego typu instytucji i organizacji, po drugie – opracowania multidyscyplinarnego podejścia do rozwiązania problemu, a po trzecie – zaproponowania działań realizowanych poza miejscem pochodzenia kobiet (ze względu na brak możliwości powrotu do domu, ostracyzm społeczny, wstyd, stygmatyzację, strach, zagrożenie bezpieczeństwa, a nawet życia ze strony przestępców). W ramach projektu przeprowadzone zostaną szkolenia i działania doskonalące umiejętności zawodowe uczestniczek programu, ponadto zrealizowany będzie skierowany do nich program staży zawodowych. Istotnym elementem projektu będzie również opracowanie systemowych rozwiązań modelu reintegracji społecznej i zawodowej kobiet – ofiar handlu ludźmi.

Partnerstwo zamierza nawiązać współpracę z partnerami działającymi w jednym z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Będzie szukać partnera działającego na rzecz grup równie słabych i marginalizowanych jak kobiety – ofiary handlu ludźmi. We wstępnej fazie współpracy z partnerem ponadnarodowym planowana jest wymiana informacji na temat strategii działań i ich kontekstu. W późniejszych etapach – systematyczne przekazywanie wiedzy i wypracowanych innowacji na spotkaniach roboczych w celu ulepszania projektów. W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo będzie mogło zaoferować prezentację doświadczeń dotyczących integracji społecznej i zawodowej ofiar handlu ludźmi. Oczekuje z kolei, że dzięki współpracy z partnerem ponadnarodowym będzie mogło wypracować wspólną metodę upowszechniania rezultatów projektu. Planowane jest również organizowanie wspólnych seminariów i tygodniowych programów wymiany w formie ministaży dla osób zaangażowanych w realizację projektu.

The Partnership's objective is to promote an open labour market for persons suffering from long-term unemployment and social exclusion, in particular female victims of trafficking in persons. They find themselves in a particularly difficult position in the labour market, and the standard market instruments are inefficient in application. The target group faces inequality and prejudice in employment as a result of their past inability to obtain proper education, and their long-term removal from the official labour market, frequently abroad (because they are forced abroad). Approximately 10,000 women fall victim to trafficking in persons in Poland each year. These include both Polish citizens, recruited and sold to Western European countries (Germany, Belgium, the Netherlands and Italy), as well as foreign citizens from the former eastern bloc (Ukraine, Bulgaria, Belarus, Moldavia, Romania). Experts stress the multi-dimensional nature of trafficking in persons: this is an issue of penal law, breaching human rights, as well as a social and economic problem. Victims of this crime often come from communities heavily hit by poverty and unemployment. They are ruthlessly marginalised because they are women, migrants and forced into prostitution. This crime pushes them both outside their own community, which they usually cannot re-enter, and outside the labour market.

To aid the professional reintegration of these victims, such reintegration should be preceded and complemented by a programme of psychological support and social and welfare aid at further stages. The establishment of an efficient programme of social and occupational activation for the beneficiaries first requires joint actions by various institutions and organisations; second the development of a multi-dimensional approach to solving the problem; and third a proposal of actions to be undertaken away from the victims' place of origin (because they cannot go back home, they have been socially ostracised, feel ashamed, excluded, afraid, insecure and even live in fear for their lives). The project will include training courses and actions to improve the professional skills of the beneficiaries. They will also be offered an internship programme. An important project element will be development of system solutions for the model of social and professional reintegration of female victims of trafficking in persons.

The Partnership intends to establish cooperation with partners in one of the Central and Eastern Europe states. The Partnership will look for a partner working to support groups as weak and marginalised as these women. At the first stage of cooperation with a transnational partner, an exchange of information on strategy and the context of actions is planned. This will be followed by regular exchanges of knowledge and developed innovations at working meetings to improve the projects. The transnational cooperation will include a presentation of the Partnership's experience in the social and occupational integration of the victims of trafficking in persons. It is expected that cooperation with a transnational partner will allow us to develop a common method of disseminating the project's results. We also plan to organise joint seminars and weekly exchange persons in the form of mini-internships for those involved in the project.

PRR/DP id **PL-12**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Rozwój Umiejętności Życiowych Młodych Intelktualnie
Sprawnych, ale Ruchowo Niepełnosprawnych MISARN
Life Skills Program for Mentally Competent
Youth and Young Adults with Physical Disabilities MISARN

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja „Centrum Edukacji Liderkiej” („*Educational Leadership Center*” Foundation),

ul. Sandomierska 23 m. 52, 02-567 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Małgorzata Płócińska, tel. (0) 601 058 222, faks: (22) 646 22 56

e-mail: fundacja.cel@free.ngo.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersStowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej, Warszawa (*Social Information Centre Association*)Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa (*Institute for Development of Social Services*)Zakład Elektroniki Profesjonalnej „ASM”, Warszawa (*“ASM” Professional Electronics Services*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest przeciwdziałanie dyskryminacji i wyrównywanie szans startu w dorosłe życie osobiste, społeczne i zawodowe osób w wieku 18–24 lat, które, będąc sprawne intelektualnie, są niepełnosprawne ruchowo. Cel ten będzie realizowany poprzez wypracowanie skutecznego systemu przeciwdziałania dyskryminacji kobiet i mężczyzn z grupy docelowej, a także modelowego programu rozwoju ich umiejętności życiowych, który będzie uwzględniał specyficzne potrzeby osób niepełnosprawnych ruchowo. Działania te poprzedzi dokonanie diagnozy barier, które stoją na drodze do równego uczestnictwa beneficjentów w życiu społecznym i na rynku pracy. Osoby niepełnosprawne mają w znacznym stopniu utrudniony dostęp do kształcenia – zaledwie 15% młodych niepełnosprawnych Polaków kończy szkołę średnią. Z niepełnosprawnością wiąże się również wiele innych problemów w sferze osobistej i społecznej. Projekt ma pomóc niepełnosprawnym w wieku dorastania w poradzeniu sobie z tymi problemami. Jego przewidywane rezultaty to: stworzenie formuły interdyscyplinarnego, krajowego i ponadnarodowego forum wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk, zaangażowanego w działania na rzecz włączania młodych osób sprawnych intelektualnie, ale niepełnosprawnych ruchowo w życie społeczne i rynek pracy; pionierska diagnoza ich sytuacji i potrzeb w zakresie umiejętności życiowych, w tym potrzeb związanych z odnajdywaniem się na rynku pracy; wypracowanie i opisanie modelowych rozwiązań ułatwiających tym osobom start w dorosłe życie i na rynek pracy oraz dostęp do aktywności będących udziałem ich sprawnych rówieśników. Istotne jest również zainicjowanie zmian polityki społecznej oraz przeobrażeń postaw pracodawców i społeczności lokalnych wobec grupy docelowej.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną badania potrzeb młodych osób sprawnych intelektualnie, ale niepełnosprawnych ruchowo (tak jak widzą je one same, ich rodzice oraz różnego rodzaju specjaliści); analiza wyników tych badań pozwoli na zaplanowanie skutecznych działań merytorycznych. Przetestowane zostaną i zaadaptowane

do fizycznych możliwości beneficjentów funkcjonujące już programy, planuje się również opracowanie modelowego programu rozwoju umiejętności życiowych dla tych osób oraz uruchomienie działań wdrożeniowych poprzez szkolenia rodziców, specjalistów, a także liderów spośród grupy docelowej. Istotnym elementem projektu będzie przygotowanie cyklu konferencji – we współpracy zarówno z beneficjentami, jak i ze wszystkimi potencjalnymi partnerami (z pracodawcami włącznie) – w celu wspólnej pracy nad diagnozowaniem problemów, poszukiwaniem rozwiązań i przekraczaniem ograniczających schematów. Podejmowane będą również działania informacyjne, edukacyjne i zorientowane na upowszechnianie rezultatów projektu (za pośrednictwem mediów i Internetu).

Planowana jest współpraca z partnerami zagranicznymi, którzy zajmują się wyrównywaniem szans młodzieży defaworyzowanej (zwłaszcza niepełnosprawnej ruchowo) – w tym zakresie Partnerstwo chciałoby skorzystać z rozwiązań o zweryfikowanej skuteczności – oraz tymi, którzy są zainteresowani kształtowaniem podejścia nastawionego na rozwój umiejętności życiowych beneficjentów – doświadczenia i zainicjowane działania polskich partnerów mogą stanowić dla nich źródło inspiracji.

The programme's objective is to prevent discrimination and equalise opportunities for a start to personal, social and professional adult life for people aged 18–24, who are intellectually able but physically disabled. This objective will be implemented through the development of an effective system to prevent discrimination against women and men from the target group, as well as a model programme to develop their life-skills, which will take account of the specific needs of the physically disabled. These activities will be preceded by an analysis of the barriers that stand in the way of the beneficiaries' equal participation in social life and on the labour market. The disabled face significant barriers to education: only 15% of young disabled Poles graduate from secondary school. Many further problems also stem from disability in personal and social areas. The project has the objective of helping the disabled in their formative years to cope with these problems. Its expected results are: the creation of an interdisciplinary formula; a national and transnational forum to exchange knowledge, experiences and good practices, which is committed to help the young, intellectually able, but physically disabled enter social life and the labour market; a pioneering diagnosis of their situation and needs regarding their life-skills, including needs related to finding their place on the labour market; the development and write-up of model solutions simplifying a start to adult life and on the labour market; as well as access to activities that are available to their able-bodied peers. It is also important to initiate changes in social policy and to transform the attitudes of employers and local communities with respect to the target group.

A study of the needs of the young, intellectually able but physically disabled (as they are viewed by themselves, their families and various types of specialists) will be conducted within the framework of the project; an analysis of the results of this study will enable effective technical activities to be planned. They will be tested and adapted to the physical abilities of the beneficiaries operating within the programme, and it is also planned that a model programme for the development of life-skills will be prepared for these people, together with the initiation of implementation activities through the training of parents, specialists and leaders among the target group. An important element of the project will be the preparation of a cycle of conferences, in cooperation with both the beneficiaries and all potential partners (including employers), in order to work together to diagnose the problems, find solutions and go beyond the limiting schemes. Information and educational activities oriented towards the dissemination of the project results (through the media and the Internet) will also be undertaken.

Cooperation is planned with foreign partners who are involved in the equalisation of the opportunities of disadvantaged youths (in particular the physically disabled). To this extent, the Partnership would like to take advantage of solutions with proven effectiveness, including those that are interested in developing approach targeted at enhancing the life-skills of the beneficiaries. Thus, the experience of and activities initiated by the Polish partners can constitute a source of inspiration for them.

PRR/DP id **PL-13**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
„Pierwsza Szychta” Regionalne Partnerstwo na rzecz Aktywizacji
Osób Dyskryminowanych na Rynku Pracy
„First Shift” Regional Partnership for Vocational Activation
of People Disadvantaged in the Labour Market

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationIzba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości (*Chamber of Crafts and SMEs*)

Pl. Wolności 12, 40-078 Katowice

Osoba kontaktowa / Contact person: Piotr Suliga, tel.: (32) 259 62 61 wew.119, faks: (32) 258 87 38,

e-mail: suliga@ir.katowice.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersRegion Śląsko-Dąbrowski NSZZ Solidarność, Katowice (*“Solidarity” Trade Union of the Śląsko-Dąbrowski Region*)Wojewódzki Urząd Pracy, Katowice (*Voivodship Labour Office in Katowice*)Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Katowice (*Walerian Pańko Training Centre for Local Government of the Foundation in Support of Local Democracy*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Śląskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest stworzenie modelu wyrównywania szans na rynku pracy dla grup szczególnie narażonych na wykluczenie – kobiet, osób młodocianych i absolwentów, osób bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia (tj. o wykształceniu podstawowym lub zasadniczym zawodowym), długotrwale pozostających bez pracy. Dzięki wdrożeniu tego modelu możliwe będzie przyczynienie się do niwelowania negatywnych skutków przemian gospodarczych, jakimi są procesy wyodrębniania się pewnych kategorii osób bezrobotnych, którym zagraża trwałą marginalizacja i dyskryminacja na rynku pracy. Docelowa grupa beneficjentów doświadcza dyskryminacji na rynku pracy ze względu na swoją płeć (powszechna i udokumentowana dyskryminacja kobiet) oraz wiek (zaawansowany – w mniemaniu pracodawców – lub zbyt młody, oznaczający małe doświadczenie zawodowe bądź też jego brak). Na te dwie cechy nakłada się trzecia, najważniejsza – niski poziom kompetencji zawodowych i wykształcenia ogólnego. Wszystkie te trzy charakterystyki, w rozmaitych konfiguracjach i natężeniu, zawsze skutkują uprzedzeniami pracodawcy w kwestii zatrudnienia danej osoby.

Oferta, jaką proponuje Partnerstwo, nie polega na ogólnych szkoleniach, ale przede wszystkim na praktycznej nauce zawodu pod kierunkiem przedsiębiorcy – mistrza w zawodzie, która zajmie 3/4 czasu poświęconego na przekwalifikowanie beneficjenta projektu. Osoby o niskich kompetencjach zawodowych (także o niskim poziomie wykształcenia ogólnego) potrzebują specyficznej formy kształcenia – aktywnej, nie szkolnej. Beneficjenci uzyskaliby nowy zawód, wykonując określone zadania, a nie opierając się na suchej teorii. Praktyczna nauka zawodu w przedsiębiorstwach danej branży powinna ułatwić szybszy start beneficjenta na rynku pracy (najlepsi mają szansę na otrzymanie oferty pracy od swojego nauczyciela praktycznej nauki zawodu, zaraz po zakończeniu stażu).

Dodatkowym elementem wzmocniającym pozycję beneficjenta na rynku pracy będzie uzyskanie tytułu czeladniczego w danym zawodzie w wyniku zdanego egzaminu państwowego. Świadectwo czeladnicze jest powszechnie uznawanym (również w innych krajach Unii Europejskiej) potwierdzeniem wysokich kwalifikacji zawodowych, otwiera możliwości uzyskania uprawnień mistrza w zawodzie. Projekt przewiduje także podjęcie próby prognozowania trendów w zatrudnieniu. Zaplanowane badanie rynku pracy ma odpowiedzieć na pytania o potencjał rozwojowy śląskich firm, o branżową i terytorialną charakterystykę wiodących najważniejszych przedsiębiorstw, o potrzeby przedsiębiorców związane z zatrudnieniem. Przeprowadzona analiza stanu obecnego w perspektywie dalszego rozwoju sytuacji ma stanowić podstawę do tworzenia profili – ścieżek wejścia na drogę rozwoju zawodowego przedstawicieli grup zagrożonych wykluczeniem.

Partnerstwo planuje współpracę ponadnarodową (która każdej ze stron powinna stworzyć możliwość włączenia do własnych działań wyników analizy przeprowadzonych za granicą programów o podobnym profilu), wprowadzenie do własnej praktyki rozwiązań mających na celu sprawne zarządzanie projektem oraz udoskonalenie poziomu merytorycznego działań. Największe pole do współpracy międzynarodowej otworzy się w aspekcie metodologii badań rynku pracy (w Polsce i za granicą – również analiza porównawcza wyników tych badań) oraz stworzenia wspólnych modeli szkoleniowych.

The Partnership's objective is to create a model to equalise opportunities on the labour market for groups particularly exposed to exclusion: women, youths and graduates, the unemployed with a low level of education (i.e. with primary or basic vocational education), and the long-term unemployed. The implementation of this model will help facilitate the elimination of the negative consequences caused by economic transformations, being the processes of highlighting certain categories of unemployed who are threatened with permanent marginalisation and discrimination on the labour market. The target group of beneficiaries experiences discrimination on the labour market because of their sex (documented universal discrimination of women) and age (the old, as perceived by employers, or too young, meaning little or no professional experience). The third and most important feature is superimposed on these two: a low level of occupational competence and general education. All three characteristics, in various configurations and intensities, always result in prejudice on the part of the employer regarding employing a given person.

The offer that the Partnership proposes is not based on general training, but primarily on the practical teaching of a job under the guidance of an entrepreneur; a master of an occupation, which takes up three-quarters of the time devoted to the re-qualification of the project beneficiary. People with a low level of occupational skills (as well as a low level of general education) need a special form of training; that is, active and not classroom education. The beneficiaries would gain a new profession by performing specific tasks instead of basing their knowledge on pure theory. The practical tuition of an occupation in the enterprises from a given sector should facilitate a faster start for the beneficiary on the labour market (the best will have the opportunity to receive job offers from their practical teacher immediately after the internship). An additional element supporting the beneficiary's position on the labour market will be the receipt of the title of apprentice in the given occupation as a result of passing a state examination. The apprenticeship certificate is a generally-recognised confirmation (including in other European Union Member States) of high occupational qualifications, which leads to opportunities to gain the qualification of a master in the occupation. The project also envisages an attempt to forecast trends in employment. The planned market research needs to answer the question of the development potential of Silesian companies, the industrial and geographical nature of the leading enterprises and the employment needs of entrepreneurs. The current positional review that is conducted in the perspective of further development should form the grounds for creating profiles: entry paths on the route of the occupational development of representatives of those groups threatened with exclusion.

The Partnership plans transnational cooperation, which should create the opportunity for each party to include the results of analyses conducted abroad in similar programmes into their own activities, and to introduce solutions into their own practices that have the objective of managing projects efficiently, as well as improving the technical level of their activities. The greatest field of international cooperation will be opened in the aspect of the methodologies of researching the labour market (in Poland and abroad, including a comparative analysis of the results of such research), as well as creating joint training models.

PRR/DP id **PL-14**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Czas na pracę – praca na czas
Time for Work – Work on Time

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie Promocji Przedsiębiorczości (*The Association of Entrepreneurship Promotion*)

ul. Słowackiego 7A, 35-060 Rzeszów

Osoba kontaktowa / Contact person: Adam Piekara, Grzegorz Karpiuk, tel.: (17) 866 12 51, faks: (17) 852 45 28,
e-mail: apiekara@spp.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie (*Voivodship Labour Office in Rzeszów*)

Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie (*Powiat Labour Office in Rzeszów*)

Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie (*Powiat Labour Office in Krosno*)

Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu (*Powiat Labour Office in Mielec*)

Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku (*Powiat Labour Office in Leżajsk*)

Powiatowy Urząd Pracy w Ustrzykach Dolnych (*Powiat Labour Office in Ustrzyki Dolne*)

Stowarzyszenie na rzecz Kobiet Poszukujących Pracy „Victoria”, Rzeszów (*“Victoria” Association of Women Seeking Work*)

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Warszawa (*Polish Association of Private Employers*)

Agencja Rozwoju Regionalnego „MARR” SA, Mielec (*“MARR” Regional Development Agency*)

Bieszczadzka Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., Ustrzyki Dolne (*Bieszczady Regional Development Agency*)

Podkarpacka Izba Gospodarcza, Krosno (*Podkarpacie Chamber of Commerce*)

Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju, Leżajsk (*Leżajsk Development Association*)

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa (*Institute of Labour and Social Affairs*)

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Rzeszów (*School of Information Technology and Management*)

Stowarzyszenie Project Management Polska, Warszawa (*Association Project Management Poland*)

SIGNAL IDUNA, Gdańsk

Biuro Karier Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (*Rzeszów School of Information Technology and Management Career Bureau*)

Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów (*University of Rzeszów Career Bureau*)

Akademickie Biuro Karier Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów (*Rzeszów University of Technology Career Bureau*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Podkarpackie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest wyeliminowanie barier w korzystaniu przez sektor małych i średnich przedsiębiorstw z zatrudnienia tymczasowego osób dyskryminowanych na rynku pracy oraz ułatwienie integracji lub reintegracji

tych osób z rynkiem pracy. Działania podjęte w ramach projektu będą adresowane do osób starszych (powyżej 45 lat) – w tej grupie występuje najwyższy wskaźnik bezrobocia długotrwałego, również czas poszukiwania pracy jest najdłuższy; młodzieży (15–24 lat) – głównym problemem jest tu brak odpowiedniego doświadczenia zawodowego i kwalifikacji; osób z niskim wykształceniem – ich zatrudnienie koncentruje się w gałęziach o słabnącym znaczeniu dla gospodarki; osób z terenów wiejskich – ich problemy ze zdobyciem zatrudnienia spowodowane są m.in. oddaleniem od ośrodków miejskich i utrudnionym dostępem do edukacji; a wreszcie – długotrwale bezrobotnych kobiet, których dyskryminacja na rynku pracy wynika często z tradycyjnego sposobu postrzegania roli kobiety w rodzinie i związanych z tym obaw pracodawców (urlopy macierzyńskie, zwolnienia). Wysokie koszty tworzenia nowych miejsc pracy zniechęcają firmy, zwłaszcza z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, do zwiększania stałego zatrudnienia, nawet w sytuacji wzrostu zapotrzebowania na siłę roboczą (wynikającego np. z konieczności obsługi większej liczby zamówień czy urlopów i zwolnień lekarskich stałej kadry pracowniczej). W tej sytuacji skutecznym rozwiązaniem może się okazać wykorzystanie pracy tymczasowej.

Partnerstwo zakłada, po pierwsze, dotarcie do grup docelowych oraz pracodawców i przygotowanie ich do uczestnictwa w projekcie. Następnie konieczne będą konsultacje z pracodawcami w celu wyodrębnienia stanowisk pracy odpowiadających potrzebom zarówno beneficjentów, jak i przedsiębiorców (będą to stanowiska administracyjno-handlowe, pozwalające na zatrudnianie w formie pracy tymczasowej). Szczególnie istotnym elementem będzie podniesienie kwalifikacji grupy docelowej, tak by odpowiadały one opracowanym wcześniej standardom. Zaprojektowane zostaną i przeprowadzone szkolenia osób dyskryminowanych na rynku pracy. Równoległe zostanie opracowany system certyfikacji poświadczających nabycie umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy tymczasowej na danym stanowisku. Planuje się pilotażowe zatrudnienie grupy beneficjentów na 3–6 miesięcy w formie pracy tymczasowej w wybranych firmach z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Partnerzy rozważają możliwość refundowania pracodawcom kosztów pilotażowego zatrudnienia osób dyskryminowanych. Takie rozwiązanie zachęci ich do uczestnictwa w pilotażu.

Partnerstwo będzie zainteresowane nawiązaniem współpracy przede wszystkim z takimi partnerami zagranicznymi, którzy pracują nad projektami mającymi na celu stworzenie systemowych rozwiązań zachęcających przedsiębiorców do zatrudniania osób z grup dyskryminowanych – zwłaszcza rozwiązań alternatywnych w stosunku do zaproponowanego przez Partnerstwo. Umożliwi to porównanie efektywności zaproponowanych rozwiązań oraz zidentyfikowanie i wymianę dobrych praktyk. Polskie Partnerstwo jest także zainteresowane projektami, które będą obejmować tworzenie systemów certyfikacji kwalifikacji osób dyskryminowanych oraz analizy instrumentów polityki wobec rynku pracy stosowanych w poszczególnych krajach.

The Partnership's objective is to eliminate obstacles in the SME sector to providing temporary employment to persons discriminated against in the labour market, and facilitate the integration or reintegration of those persons with the labour market. The actions within the project will be addressed to older persons (aged 45 or over), the group with the highest ratio of long-term unemployed and the longest job-seeking time; young people (aged 15 to 24) whose main problem is a lack of professional experience and qualifications; persons of low education who are usually employed in branches of diminishing importance to economy; persons from rural areas, whose problems with finding jobs result from the distance from urban areas and difficult access to education; and finally women unemployed for a long time, who are prejudiced in the labour market as a result of the traditional perception of the female role in a family and associated worries of employers (maternity leave and other absences). The high costs of creating new workplaces discourage companies, in particular SMEs, from expanding long-term employment, even when there is demand for workers (e.g. in order to handle more orders or when other staff go on sick leave or take vacation). In this situation, the use of temporary workers may prove to be an efficient solution.

The Partnership assumes to reach the target groups and employers first, and prepare them to participate in the project. Then, consultations will be necessary with employers to identify positions which meet the requirements of both the beneficiaries and the entrepreneurs (positions in sales and administration often require temporary workers). A particularly important element is to improve the qualifications of the target group so that it meets previously-developed standards. The Partnership will design and organise training for the persons discriminated against in the labour market. A system of certification of skills for the given position required to commence temporary work will be developed. The Partnership plans to arrange temporary pilot employment for a group of beneficiaries for three to six months in selected SMEs. The partners have considered the possibility of refunding the costs of pilot employing the discriminated persons to the employers, as this would encourage employers to participate in the pilot programme.

The Partnership will be interested in cooperating with international partners that work on projects aimed at creating system solutions which encourage employers to employ discriminated persons, in particular solutions alternative to that proposed by the Partnership. This will allow the effectiveness of the proposed solutions to be compared and good practices to be identified and exchanged. The Polish Partnership is also interested in projects which will include the development of systems of certifying qualifications for discriminated persons and an analysis of policy instruments for the labour market applied in various countries.

PRR/DP id **PL-15**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
EMPATIA – Lokalna solidarność na rzecz równych szans
EMPATIA – Local Solidarity for Equal Opportunities

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kapitału Społecznego REZONANS (*Association for Development of Social Capital*), ul. Gogola 1 m. 125, 92-513 Łódź

Osoba kontaktowa / Contact person: Dariusz Paweł Rospendek, tel.: (42) 673 05 04,

e-mail: faustyn1@tvsat364.lodz.pl, biuro@rezonans.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Urząd Miasta Łodzi (*Municipal Office in Łódź*)

Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA (*Łódź Regional Development Agency*)

Powiatowy Urząd Pracy nr 1 w Łodzi (*Powiat Labour Office No. 1 in Łódź*)

Przedsiębiorstwo Handlowo-Ustugowo-Produkcyjne „EFEKTOR” s.c., Łódź (*“EFEKTOR” Trade, Service and Production Enterprise*)

Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area – Łódź**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo powstało w celu podjęcia działań na rzecz wyrównywania szans na rynku pracy. Działania te powinny pomóc w zdobyciu pracy grupom społecznym, które mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia z powodu braku kwalifikacji odpowiadających na zapotrzebowanie pracodawców oraz niskiego poziomu wykształcenia i umiejętności. Istotnym celem działań Partnerstwa jest także zapewnienie grupom docelowym projektu – osobom od dawna bezrobotnym lub zagrożonym trwałym bezrobociem – udziału w rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Trzecią grupę beneficjentów stanowią bezrobotni przejawiający cechy potencjalnych przewodników-wolontariuszy, którzy mają zapewnić samopowielanie projektu.

Najważniejsi partnerzy to Urząd Miasta Łodzi – odpowiedzialny za budowanie partnerstwa ponadnarodowego oraz włączenie do polityki powiatowej zadań związanych z projektem; Powiatowy Urząd Pracy nr 1 w Łodzi – którego atutem jest znajomość lokalnego rynku pracy; firma EFEKTOR – której zadaniem jest powołanie Lokalnej Rady Pracodawców; Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA – mająca przydatne doświadczenie w zarządzaniu projektami, oraz Stowarzyszenie REZONANS – wnoszące zarówno doświadczenie praktyczne, jak i wizję programową.

Cele, dla których powstało Partnerstwo, realizowane będą m.in. poprzez ułatwianie grupom docelowym wchodzenia na rynek pracy dzięki udostępnianiu (w ramach Lokalnej Pracowni Aktywności) programów i narzędzi aktywnego poszukiwania pracy – telefonu, komputera, drukarki, Internetu, gazety codziennej, kserografu, poradników itp., a także dzięki indywidualnemu wspomaganium beneficjentów w ramach ścieżki do zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji osób poszukujących pracy odpowiednio do rozpoznanych braków oraz zapewnieniu rozwoju mechanizmów aktywnego uczestnictwa bezrobotnych w procesie integracji społecznej (lokalna debata publiczna).

Planuje się zorganizowanie wizyty szkoleniowej bezrobotnych u partnera z Unii Europejskiej, z którego doświadczeń w zakresie angażowania grup dyskryminowanych (*empowerment*) warto będzie korzystać. Zarówno taka wizyta, jak i późniejsza rewizyta powinny dać silny efekt motywacyjny i edukacyjny. Ponadto wizyty partnerów ponadnarodowych mających duże doświadczenie w prowadzeniu dialogu społecznego będzie można wykorzystać do promocji idei debaty publicznej. Wartością dodaną projektu, która zapewne zainteresuje partnerów ponadnarodowych – zwłaszcza tych z nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej – jest projekt *modelu lokalnego*. Partnerstwo planuje stworzenie filmów, poradników i innych materiałów (zarówno w wersji polskojęzycznej, jak i angielskojęzycznej) – jako pakietu wdrożeniowego *modelu lokalnego* w innych warunkach.

The Partnership was established in order to initiate activities supporting the equalisation of opportunities on the labour market. These actions should help find work for social groups that have problems with finding employment because of their lack of qualifications that reflect the needs of employers and their low level of education and skills. An important objective of the Partnership's activities is also to reassure the project's target groups – the long-term unemployed or people threatened with long-term unemployment – that they will be able to take part in the development of the information society. The third group of beneficiaries is that of the unemployed demonstrating features of potential volunteer-leaders, who would ensure the project's self-duplication.

The largest partners are: the Łódź City Council, which is responsible for building the transnational partnership and including tasks related to the project in the administrative district [powiat] policy; Administrative District Labour Office No. 1 in Łódź, the advantage of which is the knowledge of the local labour market; Efektor, the task of which is to appoint the Local Council of Employers; the Łódź Regional Development Agency [Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.], which has useful experience in project management; and the Rezonans Association, which will contribute both practical experience and the programme's vision.

The objectives for establishing the Partnership will be achieved through such tasks as facilitating the target groups' entry into the labour market by making available programmes and tools for a proactive job search (through the Local Activity Workshop, Lokalna Pracownia Aktywności), such as a telephone, computer, printers, the Internet, daily newspapers, photocopier, guide books etc., as well as through the individual support of the beneficiaries within the framework of the path to employment, raising the qualifications of job hunters appropriately to the identified shortcomings and the assurance of the development of the mechanisms of the active participation of the unemployed in the social integration process (local public debate).

The organisation of training visits to a partner from the European Union by the unemployed (an eight-person group from the recognition path) is planned, from whose experience in empowerment would be worth benefiting. Both such a visit and a later revisit should give a strong motivational and educational effect. Furthermore, it will be possible to take advantage of visits from transnational partners with a great deal of experience in holding a social dialogue to promote the idea of the public debate. The project's added value that will almost certainly interest transnational partners, particularly those from the new European Union member states, is the Local Model project. The Partnership is planning to produce films, guidebooks and other materials (both in Polish and English language versions), as an implementation package for the Local Model in other conditions.

PRR/DP id **PL-16**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
KOALICJA POWRÓT DO WOLNOŚCI
Return to Freedom Coalition

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationPolskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej (*Polish Association for Legal Education*),

ul. Kredytowa 6 m. 73, 00-062 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Dagmara Woźniakowska, tel. (22) 423 36 12, faks: (22) 826 10 27,

e-mail: psep@psep.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersFundacja „Sławek” Warszawa (*Sławek Foundation*)Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Warszawie (*District Inspectorate of Prison Service in Warsaw*)Stowarzyszenie Resocjalizacji, Rehabilitacji i Pomocy Społecznej im. Hansa Christiana Kofoeda, Siedlce (*Kofoed Association for Social Rehabilitation and Social Assistance*)Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego (*Warsaw University, Faculty of Law and Administration*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zostało utworzone w celu pomocy więźniom, byłym więźniom oraz osobom odbywającym karę ograniczenia wolności w powrocie (lub wejściu) na rynek pracy. Problemy, z jakimi borykają się beneficjenci projektu są zazwyczaj bardzo złożone – to nie tylko zapis o karalności, który utrudnia (a często uniemożliwia) im podjęcie pracy, ale także brak wykształcenia i przygotowania zawodowego, konflikty z rodziną, nałogi itd. W tej sytuacji konieczne jest stworzenie systemu, który zarówno umożliwiłby im aktywizację zawodową, jak i pomagał w radzeniu sobie z wymienionymi wyżej problemami. Realizacja działań podjętych w ramach projektu powinna skutkować m.in. opracowaniem systemu współpracy między różnymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się pomocą więźniom i byłym więźniom, wypracowaniem metod współdziałania z samorządami lokalnymi i sędziami, dzięki czemu możliwe byłoby wykonywanie, w ramach kary ograniczenia wolności, prac na rzecz społeczności lokalnej, a także uświadomienie pracodawcom, że pytanie kandydatów do pracy o karalność jest dyskryminacją.

W ramach projektu podejmowane będą działania, które przygotowują funkcjonariuszy więziennych do skutecznego udzielania pomocy osadzonym (szkolenia z zakresu prawa, komunikacji, mediacji oraz na temat aktywizacji zawodowej skazanych), zwiększą umiejętności osadzonych z zakresu komunikacji, autoprezentacji i prawa, a także ich umiejętności zawodowe, stworzą miejsca pracy dla byłych więźniów oraz osób odbywających karę ograniczenia wolności. Byli więźniowie i ich rodziny odbędą różnego rodzaju kursy doszkalające (m.in. kurs „Prawo na co dzień”) oraz zostaną objęci programem leczenia agresji. Ponadto planowane jest wydanie broszury informacyjnej dla osób opuszczających więzienia, stworzenie możliwości korzystania z bezpłatnej pomocy prawnej, realizacja programu mediacji rodzinnej, który pomoże skazanym wrócić do rodzin, oraz kampania informacyjna dla pracodawców.

Współpraca ponadnarodowa pomoże rozszerzyć wiedzę uczestników Partnerstwa na temat działalności instytucji kuratora penitencjarnego w innych państwach, funkcjonowania kary ograniczenia wolności (wykonywania prac na rzecz społeczności lokalnej), współpracy samorządów lokalnych z sądami przy wykonywaniu kar probacyjnych oraz działania systemu opieki postpenitencjarnej w innych krajach Unii Europejskiej. Najkorzystniejsze byłoby nawiązanie współpracy z partnerem ze Skandynawii – kraje z tego obszaru Europy mają bowiem największe doświadczenie w tej dziedzinie. Polscy partnerzy mogą z kolei zaoferować prezentację pracy bardzo dobrze działających ośrodków, które oferują byłym więźniom kursy zawodowe i miejsca pracy, a także znakomicie funkcjonujący w Polsce program „Prawo na co dzień”, który polega na uczeniu podstaw prawa metodami interaktywnymi. W Unii Europejskiej program ten jest znany jedynie w Wielkiej Brytanii. Współpraca ponadnarodowa będzie realizowana w formie wizyt studyjnych, wymiany doświadczeń i materiałów, utrzymywania kontaktu i wzajemnych konsultacji w formie elektronicznej.

The Partnership was established in order to help convicts, former convicts and people paying the penalty of restriction of freedom to return to (or enter) the labour market. The problems that the project's beneficiaries face are generally highly complex. This does not only refer to a criminal record, which hinders (and often prevents) them from getting a job, but also the lack of education and professional preparation, family conflicts, habits etc. In this situation, it is necessary to create a system that would both facilitate their occupational activation, as well as helping them cope with the above problems. The implementation of activities undertaken within the framework of the project should result, among other things, in the creation of a system of cooperation between various organisations and institutions involved in helping convicts and former convicts, the development of methods of working together with local authorities and judges (as a result of which it would be possible to work for the local community within the penalty of restriction of freedom), as well as educating employers that asking job candidates about their criminal records is discrimination.

Activities will be undertaken within the framework of the project which will prepare prison officers to provide effective help to inmates (training in law, communications, mediation and work in support of the occupational activation of convicts), which will improve convicts' skills in communication, self-presentation and law, as well as their occupational skills, together with the creation of jobs for former prisoners and people subject to the penalty of restriction of freedom. Former convicts and their families will be included in various types of improvement course (including a course on "Day-to-day law"), as well as an anger-management programme. Furthermore, the publication of an information brochure for people leaving prison, together with the creation of opportunities to take advantage of free legal aid and the implementation of the family mediation programme, which will help convicts return to their families, as well as an information campaign for employers, are being planned.

Transnational cooperation will help extend the knowledge of the Partnership's participants about the activities of institutions of the penitentiary probation officer in other states, the functioning of the penalty of the restriction of freedom (working for the local community), the cooperation of local authorities with the courts in the implementation of probationary penalties, and the operation of the post-penitentiary welfare system in other European Union member states. It would be most advantageous to work with a partner from Scandinavia, because the Scandinavian countries have the greatest amount of experience in this area. The Polish partners may, in turn, offer a presentation of the work of centres that function very well, which offer former prisoners vocational courses and jobs, as well as the programme "Day-to-day Law" which operates excellently in Poland, and which is based on teaching the foundations of law using interactive methods. Within the European Union, this programme is only known in England. Transnational cooperation will be implemented in the form of study tours, the exchange of experiences and materials, as well as keeping contact and mutual consultations in electronic form.

PRR/DP id **PL-17**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Szwajcarski zegarek
Swiss Watch

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Niemiecko-Polska „Nadzieja” w Szamotułach (*“Hope” German and Polish Foundation*),

ul. 3 Maja 12, 64-500 Szamotuły

Osoba kontaktowa / Contact person: Maciej Adamski, tel.: (61) 29 22 056, faks: (61) 29 22 056,

e-mail: nadzieja@email.net.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersUrząd Miasta i Gminy w Szamotułach (*Municipal Office in Szamotuły*)Powiatowy Urząd Pracy w Szamotułach (*Powiat Labour Office in Szamotuły*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Wielkopolskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest stworzenie skutecznej i trwałej metody zapobiegania wykluczeniu społecznemu bezrobotnej młodzieży (do lat 25) z wykształceniem średnim – poprzez wypracowanie, wdrożenie i upowszechnienie takiego procesu aktywizacji zawodowej, w którym młodzież ta otrzymuje jednocześnie pracę i potrzebne do niej wykształcenie. Na terenie, na którym planowane jest podjęcie działań, z oferty szkół maturalnych corocznie korzysta coraz większy odsetek młodzieży. Upadek większości – licznych i dominujących niegdyś na tym obszarze – zakładów przemysłu rolno-spożywczego, PGR-ów oraz rolniczych spółdzielni produkcyjnych znacznie zmniejszył liczbę miejsc pracy. Tymczasem bezpłatne studia wyższe podejmuje około połowy maturzystów. Dla pozostałych kształcenie w uczelniach płatnych jest barierą finansową nie do pokonania. Stają się zatem bezrobotnymi. Krótkie staże w różnych firmach, organizowane przez Urząd Pracy, rozwiązują problem jedynie na kilka miesięcy.

Działaniami zaplanowanymi przez Partnerstwo zostaną objęte osoby z grupy docelowej, które z powodu słabych wyników w nauce, małej kreatywności i niskiego statusu materialnego mają najmniejsze szanse na samodzielne znalezienie pracy. W ramach projektu utworzone zostaną cztery zaoczne klasy policealne w Studium Zawodowym prowadzonym przez Fundację „Nadzieja” (w wybranych, najbardziej potrzebnych na lokalnym rynku pracy kierunkach). Program kształcenia poszerzany będzie o dodatkowe zajęcia kursowe według potrzeb zgłaszanych przez pracodawców i uczestników grupy docelowej. Partnerstwo zamierza wyszukać pracodawców, którzy przyjmą beneficjentów projektu na długie, dwuletnie staże. Zachętą dla pracodawców będzie pokrycie kosztów staży oraz sfinansowanie utworzenia stanowisk pracy dla osób kończących staż. Celem proponowanych działań nie jest doraźne stworzenie „100 miejsc pracy dla 100 młodych bezrobotnych”. Istotnym celem jest wypracowanie oraz wdrożenie systemu trwale i długofalowo rozwiązującego zidentyfikowany problem. Późniejsze wieloletnie funkcjonowanie systemu ma trwale wyeliminować zjawisko masowego bezrobocia wśród absolwentów szkół średnich, którzy nie podjęli studiów.

Partnerstwo planuje nawiązanie współpracy z partnerami ponadnarodowymi, którzy zajmują się tym samym lub bardzo zbliżonym problemem. Chciałoby przede wszystkim wymieniać się doświadczeniami, zapoznać z rozwiązaniami zagranicznymi, a następnie testować to, co uzna za skuteczne w polskich warunkach. Jeśli ciekawe nowości okażą się sprzeczne z polskim prawem, będzie je testować eksperymentalnie (za zgodą władz) lub przygotowuje odpowiednie projekty zmian prawnych. Planowane jest ponadto zorganizowanie trzech konferencji w trzech krajach, z udziałem władz regionalnych i państwowych, w celu zaznajomienia ich z rezultatami działań podjętych w ramach Partnerstwa oraz przekonania o konieczności szybkiego wprowadzenia tych rezultatów do powszechnej praktyki. Szczególną wartością, jaką Partnerstwo może przekazać partnerom ponadnarodowym powinna być determinacja w przełamywaniu skostniałych schematów oraz barier mentalnych i prawnych, które w Polsce są znacznie silniejsze niż w krajach „starej” Unii Europejskiej.

The Partnership's primary objective is to create an efficient and lasting method to prevent social exclusion of unemployed secondary school graduate youths (aged under 25), by developing, implementing and disseminating a process of occupational activation that would allow these young people to find a job and gain the necessary education. A growing number of young people frequent the secondary schools in the area in which the actions are planned. The collapse of a majority of the then-numerous and dominant agricultural and food industry companies, State Farms, and agricultural manufacturing collectives in the region has resulted in a sharp drop in the number of available jobs. Half of secondary school graduates decide to study at free universities. Education at paid universities is an insurmountable obstacle for the remaining graduates, so they add to the numbers of the unemployed. Short-term internships in various companies, as organised by Job Centres, solve the problem for a few months only.

The actions planned by the Partnership will cover the persons in the target group who, because of inferior study results, low creativity and poor material status, have slim chances of finding a job by themselves. Four extra-mural classes for secondary school graduates will be created in the vocational school administered by the Hope Foundation (in selected occupations most desired in the local labour market). The educational programme will be expanded with additional training courses to address demand from employers and the needs of the target group. The Partnership intends to seek employers willing to offer two-year internships for the project's beneficiaries. The employers will be encouraged by a refund of the costs of these internships and the costs of creating workplaces for the internship beneficiaries. The objective of the actions proposed is not the immediate creation of 100 workplaces for 100 young unemployed. It is important to develop and implement a system that would solve the identified problem in a permanent and long-term manner. Continuing, more permanent operations by the system will consistently eliminate mass unemployment among secondary school graduates who decided not to go to university.

The Partnership intends to establish cooperation with transnational partners that deal with the same or very similar issues. The Partnership would like to share experience, learn international solutions and then test the concepts found to be effective in Polish conditions. If interesting new solutions stand in contrast with Polish law, the Partnership will test them on an experimental basis (the authorities permitting), or prepare the necessary drafts of legislative amendments. The Partnership also plans to organise three conferences in three countries to be attended by regional and national authorities to present them with the results of actions performed by the Partnership, and convince them of the need to introduce the results to common practice. A particular value which might be shared by the Partnership with transnational partners should be the determination in breaking through the fossilised schemes and mental and legal obstacles which are much more evident in Poland than in the "older" Member States.

PRR/DP id **PL-18**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Agenda Bezdomności – Standard Aktywnego
Powrotu na Rynek Pracy
Agenda of Homelessness – Standards for Active
Return to Employment

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationTowarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, Koło Gdańskie (*St. Brother Albert's Aid Society*)

ul. Starowiślna 3, 80-555 Gdańsk

Osoba kontaktowa / Contact person: Wojciech Bystry, tel.: (58) 343 28 37, faks: (58) 342 26 45,

e-mail: tpbagda@show.net.pl, biuro.ab@neostrada.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersFundacja Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, Gdańsk (*Regional Foundation Centre of Information and NGOs Support*)Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Gdańsk (*Pomeranian Forum in Aid of Getting Out of Homelessness*)Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (*Municipal Social Welfare Centre in Sopot*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Pomorskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest opracowanie, ustanowienie i wdrożenie – po uprzednim zweryfikowaniu w placówkach pilotażowych – standardów współpracy z osobami bezdomnymi oraz osobami, które wyszły z bezdomności (racjonalnego systemu wsparcia tych osób w powrocie na rynek pracy). Praktyczne stosowanie stworzonych standardów nie będzie jednak możliwe bez jednoczesnej zmiany sposobu postrzegania osoby bezdomnej przez społeczeństwo, a zwłaszcza przez przedsiębiorców. Ważne będzie zwalczanie stereotypów oraz wzbudzenie w samych bezdomnych poczucia wartości i podmiotowości. Partnerstwo będzie służyć rozbudzeniu u bezdomnych oraz osób, które wyszły z bezdomności, autentycznego zainteresowania pracą, przełamaniu bierności życiowej, a także stworzeniu podstaw instytucjonalnych umożliwiających im powrót na rynek pracy. Wypracowane standardy mają wzbudzić w bezdomnych potrzebę samorealizacji i odpowiedzialności za innych. Dlatego ważnym elementem projektu będzie rozwój umiejętności komunikacyjnych, interpersonalnych oraz organizacyjnych, obniżających poczucie bezradności, wykluczenia, apatii i niskiej samooceny.

Dobre praktyki będą związane z kompleksową pomocą i współpracą z bezdomnymi, dlatego będą obejmować zarówno standardy instytucjonalne – związane z funkcjonowaniem instytucji służących osobom bezdomnym (ogrzewalnie, schroniska, domy socjalne, noclegownie), jak i standardy społeczne (metody i modele pracy z grupą docelową). Standardy wypracowywane w placówkach opiekuńczych muszą być możliwe do zastosowania w różnych warunkach. Dlatego jednym z istotnych zadań będzie ich weryfikacja. Szczególnie istotnym działaniem będzie pilotażowa praca streetworkerów na terenie objętym projektem. Innowacyjność przedsięwzięcia polega

na powierzeniu tego zadania osobom bezdomnym, a nie – jak dotychczas, tam gdzie metoda była stosowana – pracownikom socjalnym.

Jeden z polskich partnerów, Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, jest jednocześnie członkiem europejskiej sieci organizacji zajmujących się bezdomnością – FEANTSA. Za pośrednictwem tej sieci Partnership zamierza zwiększać zasięg swojego projektu. Planuje również nawiązanie współpracy z jak największą liczbą partnerów ponadnarodowych, by poznać możliwie wiele różnorodnych systemowych sposobów walki z bezdomnością, przy czym zainteresowane jest mechanizmami przeciwdziałania temu problemowi społecznemu zarówno w odniesieniu do dorosłych kobiet i mężczyzn, jak i dzieci. Współpraca ponadnarodowa powinna pozwolić na wykorzystanie doświadczenia partnerów oraz przeniesienie wypracowanych przez nich standardów na polski grunt – przy uwzględnieniu różnic społecznych, mentalnych i geograficznych.

The Partnership's objective is to develop, establish and implement cooperation standards, after their prior verification at the pilot sites, with the homeless and people who have come out of homelessness (a rational system of supporting these people in their return to the labour market). However, the practical application of the standards created will not be possible without a simultaneous change in the method in which a homeless person is perceived by society and in particular by entrepreneurs. This will be important in combating stereotypes and stimulating the feeling of self-esteem and subjectivity. The Partnership will help stimulate an authentic interest in work among the homeless and people who have come out of homelessness, a breakdown of passiveness in life, as well as the creation of institutional foundations enabling them to return to the labour market. The standards that are developed have the purpose of stimulating the need for self-actualisation and a responsibility for others in the homeless. Therefore, an important element of the project will be the development of communication, interpersonal and organisational skills, reducing the feeling of helplessness, rejection, apathy and low self-esteem.

Good practices will be related to comprehensive assistance and work with the homeless, and will therefore include both institutional standards, related to the functioning of institutions helping the homeless (keeping refuges warm, shelters, social centres and boarding houses), as well as social standards (methods and models of working with the target group). It must be possible to implement the standards developed for the welfare institutions under various conditions. Therefore, one of the important tasks will be their verification. A particularly important activity will be the pilot work of street workers in the area covered by the project. The innovative nature of the project is based on entrusting this task to the homeless and not, as to date wherever the method has been applied, to social workers.

One of the Polish partners, the Pomeranian Forum in Aid of Getting out of Homelessness, is simultaneously a member of the European network of organisations interested in homelessness, FEANTSA. The Partnership intends to increase the coverage of its project through this network. It is also planning to start work with the largest possible number of transnational partners, in order to understand as many different systems of combating homelessness as possible, whereby the mechanism of combating this social problem is of interest equally with respect to adult women, men and children. Such transnational cooperation should enable the experience of the partners to be used, and the standards that they have developed to be transferred to Poland, while taking into account the social, mental and geographical differences.

PRR/DP id **PL-19**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Twarzą w twarz z rynkiem pracy – model zatrudnienia
prześciowego
Face to Face with the Labour Market – a Model of Transitional
Employment

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Zespół Regionalny Koalicji na rzecz Zdrowia Psychicznego (*Regional Team of Coalition Promoting Mental Health*), ul. Nowolipki 6A, 00-153 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Danuta Semeniuk, Katarzyna Boguszewska, tel.: (22) 636 55 89, tel.: (0) 502 246 913, e-mail: biuro@wdpf.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Świętokrzyski Zespół Regionalny Koalicji na rzecz Zdrowia Psychicznego, Kielce (*Regional Team of Coalition Promoting Mental Health in the Świętokrzyskie Region*)

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Szansa”, Pruszków (*“Opportunity” Association of Families and Friends of People with Mental Disorders*)

Urząd Miasta, Kielce (*Municipal Office in Kielce*)

Powiatowy Urząd Pracy, Kielce (*Powiat Labour Office in Kielce*)

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Kielce (*Municipal Family Assistance Centre*)

Świętokrzyskie Biuro Brokerskie, Kielce (*Świętokrzyskie Broker’s Bureau*)

Burmistrz Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy (*Mayor of Warsaw-Bemowo*)

Burmistrz Dzielnicy Wola m.st. Warszawy (*Mayor of Warsaw-Wola*)

Urząd Pracy m.st. Warszawy (*Labour Office in Warsaw*)

Kolegium Nauczycielskie Pedagogiki Terapeutycznej i Integracyjnej, Warszawa (*Teacher Training College in Therapeutic and Integration Education*)

Agencja Turystyki Językowej LINGWISTA, Warszawa (*LINGWISTA Language Tourism Agency*)

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, Kielce (*Multi-Trade Enterprise*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Działania Partnerstwa ukierunkowane są na wchodzenie (lub powrót) na rynek pracy osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego. Projekt zakłada zbadanie możliwości i uwarunkowań zastosowania w Polsce formuły zatrudnienia przejściowego i zatrudnienia niezależnego, realizowanych w ramach międzynarodowego modelu „Fountain House”, oraz sprawdzenie w praktyce ich przydatności i skuteczności. Model domów-klubów „Fountain House” motywuje i przygotowuje osoby doświadczające rozmaitych trudności w związku z zaburzeniami zdrowia psychicznego do podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy, pomaga im również z sukcesem kon-

tynuować pracę, a także koncentruje się na zachęcaniu i wspieraniu pracodawców w ich gotowości zatrudniania osób z grupy docelowej. Osobom przewlekle chorującym psychicznie – w wyniku długiego okresu pozostawania w roli pacjentów czy klientów pomocy społecznej – trudno jest zdecydować się na samodzielne życie i rezygnację z bezpieczeństwa, jakie daje rola podopiecznych innych osób lub instytucji. Oprócz problemu braku motywacji do wzięcia odpowiedzialności za swoje życie dodatkową trudnością jest mała mobilność systemu pomocy (także orzecznictwa), zrozumiałe jest zatem oczekiwanie stałej renty i innych przywilejów oferowanych osobom niepełnosprawnym, nawet gdy przy wieloletniej remisji choroby nie jest to uzasadnione ich aktualnym stanem zdrowia.

W ramach projektu podjętych zostanie kilka istotnych działań. Osoby doświadczające kryzysów zdrowia psychicznego będą motywowane do poszukiwania zatrudnienia m.in. poprzez udział w cyklu edukacyjnym – obejmującym szkolenia zawodowe (np. informatyczne i językowe), aktywne poszukiwanie pracy, radzenie sobie w pierwszym okresie pracy, powrót do systemu edukacji na poziomie szkoły średniej i wyższej. Ważne będzie również motywowanie i przygotowywanie pracodawców (organizacji pracodawców) do tworzenia możliwości zatrudnienia tej grupy osób. Przewiduje się m.in. ich udział w cyklu spotkań – warsztatów edukacyjnych pozwalających na bliższe poznanie możliwości samodzielnego życia i pracy zawodowej beneficjentów oraz uwarunkowań prawno-organizacyjnych elastycznych form zatrudnienia. Kolejnym elementem projektu będzie wdrażanie różnych form zatrudniania osób z grupy docelowej – w tym wypracowywanie koncepcji konkretnych miejsc zatrudnienia, śledzenie uwarunkowań (już obecnie zidentyfikowano istotne różnice w możliwościach zatrudnienia w instytucjach publicznych i firmach prywatnych), określanie barier i czynników sprzyjających rozwiązaniu problemu.

Partnerstwo zakłada współpracę z partnerami z krajów, w których model „Fountain House” najbardziej się rozwinął (Dania, Wielka Brytania, Szwecja), a także tych, które chcą go wdrożyć (np. Litwa). Niezależnie od tego Partnerstwo chciałoby się dzielić doświadczeniami w takich dziedzinach jak prowadzenie działań – na zasadach demokratycznych – wspólnie z osobami mającymi trudności wynikające ze stanu zdrowia psychicznego (współzarządzanie, wzajemne uczenie się odpowiedzialności za podejmowane działania), koncepcje i praktyczne sposoby wspierania osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego oraz innych poważnych problemów, a także zapisy w lokalnych i krajowych aktach prawnych (zatrudnienie, edukacja, rehabilitacja, ubezpieczenia, orzecznictwo, zdrowie, pomoc społeczna) sprzyjające działaniom na rzecz grupy docelowej oraz koncepcje i praktyczne sposoby wdrażania „odpowiedzialnego biznesu”.

The activities of the Partnership are targeted at the entry (or return) of people experiencing mental health crises to the labour market. The project assumes an analysis of the possibilities and conditions in applying the formula of transitional employment and independent employment in Poland, which are implemented within the framework of the „Fountain House” model, and an examination of their usefulness and effectiveness in practice. The model of the „Fountain House” club houses motivates and prepares people experiencing various difficulties in taking up employment on the open labour market in connection with disorders in their mental health, as well as helping them successfully continue work, as well as concentrate on stimulating and supporting employers in their readiness to employ people from the target group. For people who are chronically mentally ill, as a result of the long period in which they remain in the role of patients or recipients of social aid, it is difficult for them to decide to live independently and withdraw from the security that they have in the role of people in the care of other people or institutions. Apart from the problem of the lack of motivation to take responsibility for their own lives, an additional difficulty is the low level of mobility of the aid system (including judgements), and therefore it is understandable that they are waiting for a permanent disability annuity and other privileges offered to the disabled, even if after many years of remission it is not justified by the current state of health.

Several important activities will be undertaken within the framework of the project. People experiencing crises in mental health will be motivated to look for employment, including through their participation in an educational

cycle, encompassing occupational training (e.g. IT and language training), active job hunting, coping in the initial period of work and the return to the educational system at the level of secondary school or higher education. It will also be important to motivate and prepare employers (employer organisations) to create opportunities for employing this group of people. Their participation in a cycle of meetings and educational workshops is planned, which will enable them to understand better their opportunities for an independent life and work of the beneficiaries, as well as the legal and organisational conditions for flexible forms of employment. The next element of the project will be the implementation of various forms of employment of people from the target group, including developing the concept of specific jobs, monitoring conditions (significant differences between the employment opportunities in public institutions and private companies have already been identified) and defining the barriers and factors supporting the solution to the problem.

The Partnership is planning cooperation with partners from countries in which the "Fountain House" model has been developed most extensively (namely Denmark, England and Sweden), as well as those that intend to implement it (e.g. Lithuania). Irrespective of this, the Partnership would like to share its experiences in such areas as implementing the activities, on democratic principles, jointly with people experiencing difficulties (joint management, mutual learning about responsibility for the activities undertaken), concepts and practical methods of supporting people experiencing crises in their mental health, as well as other serious problems, provisions in local and national legal acts (employment, education, rehabilitation, insurance, judgements, health and social aid) supporting activities in favour of the target group, concepts and practical methods of implementing the „responsible business“.

PRR/DP id **PL-20**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Odziedzicz pracę
Inherit a Job

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Rybnickie Centrum Edukacji Zawodowej – Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego
(*Vocational Training Centre in Rybnik*), ul. Św. Józefa 30, 44-217 Rybnik

Osoba kontaktowa / Contact person: Joanna Kryszczyzyn, tel.: (32) 422 24 33, faks: (32) 422 24 33

e-mail: dyrekcja@rcez.pl, odziedziczprace@rcez.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Urząd Miasta Rybnika (*Municipal Office in Rybnik*)

Powiatowy Urząd Pracy, Rybnik (*Powiat Labour Office in Rybnik*)

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny (*Municipal Office in Czerwionka-Leszczyny*)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwionce-Leszczynach (*Social Welfare Centre in Czerwionka-Leszczyny*)

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej – KPK „PRACA” w Parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czerwionce-Leszczynach (*Catholic Action Branch – Parish of the Sacred Heart of Jesus Christ*)

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Rybnik (*Psychological and Pedagogical Centre*)

Ośrodek Pomocy Społecznej, Rybnik (*Social Welfare Centre*)

Kuratorium Oświaty w Katowicach (*Board of Education in Katowice*)

Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (*National Centre for Supporting Vocational and Continuing Education (NCFVCE)*)

Politechnika Śląska (*The Silesian University of Technology*)

„Arka” Sp. z o.o., Katowice (*Arka Ltd.*)

Fundacja Ekologiczna „Ekoterm Silesia” (*Environmental Foundation “Ekoterm Silesia”*)

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA (*Katolic Centre of Youth Education KANA*)

Uniwersytet Śląski (*The Silesian University*)

Akademia Ekonomiczna w Katowicach im. Karola Adamieckiego (*The Karol Adamiecki University of Economics in Katowice*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Śląskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zostało powołane w celu wypracowania skutecznych metod koordynacji działań instytucji i organizacji zajmujących się integracją społeczną oraz zawodową grup społecznych z terenów restrukturyzowanych. Beneficjentami projektu są rodziny długotrwale bezrobotne (w których bezrobociem dotknięte są co najmniej dwa pokolenia albo też rodzice są bezrobotni, a dziecko kończy szkołę i jest zagrożone bezrobociem). Na terenach restrukturyzowanych źródłem nierówności na rynku pracy jest głównie wzrost dysproporcji społecznych, a tak-

że opóźnienia cywilizacyjne. Wiele problemów wynika z braku wykształcenia lub z nieprzydatności zdobytego wykształcenia (np. górniczego) oraz dziedziczenia przez młode pokolenie wzorców rodzinnych. Partnerstwo planuje wypracowanie metod aktywizacji społeczności lokalnych w celu tworzenia lokalnych inicjatyw na rzecz samozatrudnienia: angażujących z jednej strony grupy znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, a z drugiej – instytucje lokalne i organizacje pozarządowe. Skoncentrowanie się na rodzinach dwupokoleniowych dotkniętych długotrwałym bezrobociem jest okazją do stworzenia metod aktywizacji zawodowej grup, w stosunku do których standardowe działania instytucji rynku pracy są nieskuteczne.

W ramach projektu psychologowie i doradcy zawodowi będą pracować z wyselekcjonowanymi rodzinami, określią predyspozycje zawodowe członków rodzin oraz ocenią ich braki w umiejętnościach zawodowych, a także zdiagnozują ewentualne dysfunkcje rozwojowe dzieci będących na utrzymaniu beneficjentów. Następnie rozpocznie się terapia indywidualna, rodzinna oraz grupowa, przeprowadzone zostaną również testy reorientacji zawodowej. Wraz z przedstawicielami grupy docelowej projektu stworzony zostanie program szkoleń dostosowanych do potrzeb i oczekiwań beneficjentów. Beneficjentki uczestniczyć będą ponadto w kursie „Nowoczesna pani domu”, podczas którego poznają m.in. zasady prowadzenia rodzinnych ksiąg wydatków i przychodów. Kursy zawodowe kończyć się będą warsztatami „Moja mała firma”, prowadzonymi z udziałem doradców biznesowych. Po odbyciu szkoleń uczestnicy wezmą udział w półrocznych praktykach zawodowych oraz w 2-tygodniowym wyjeździe studyjnym do partnerów zachodnich w celu zapoznania się z nowoczesnym sposobem zarządzania firmą. Bezrobotni beneficjenci projektu będą ukierunkowywani na zakładanie małych, rodzinnych firm, zostaną też objęci stałą opieką doradców zawodowych. Planowane jest organizowanie targów oraz powstanie inkubatorów przedsiębiorczości rodzinnej.

Współpraca z partnerami ponadnarodowymi będzie ukierunkowana na: wymianę informacji poprzez portal internetowy na temat rynków pracy, rynku zbytu i zaopatrzenia; wzajemne przekazywanie sobie dobrych praktyk i włączanie ich do polityki krajowej; współpracę grup beneficjentów, zwłaszcza w obszarze wymiany doświadczeń zawodowych; staże zawodowe w krajach partnerskich, a także na wymianę materiałów, dokumentów pomocniczych, przewodników, formularzy aplikacyjnych, publikacji oraz metod oceny.

The Partnership has been established in order to develop effective methods to coordinate the activities of institutions and organisations involved in the social and occupational integration of social groups from areas undergoing restructuring. The project's beneficiaries are long-term unemployed families in which unemployment affects at least two generations or the parents are unemployed, while the child leaves school and is threatened with unemployment. Inequalities arise on the labour market in areas being restructured mainly from an increase in social dislocation, as well as delays in social and technological advancements. Many problems arise from a lack of education or the uselessness of the education gained (e.g. mining education), as well as the inheritance of family models by the younger generation. The Partnership plans to develop methods of activating local communities to create local initiatives for self-employment involving, on the one hand, a group that is in a particularly difficult situation, and on the other, local institutions and non-government organisations. The concentration on two-generation families affected by long-term unemployment is an opportunity to create methods of occupational activation insofar as the activities of the labour market institutions have proven ineffective.

Psychologists and professional consultants will work with selected families within the framework of the project, specify the occupational predispositions of family members and assess their shortcomings in their occupational skills, as well as diagnose possible developmental dysfunctions in children for which the beneficiaries are responsible. Individual, family and group therapy will then start and occupational reorientation tests will be held. A training programme adapted to the needs and expectations of the beneficiaries will be developed together with representatives of the project's target group. Furthermore, the beneficiaries will take part in the course "The Mo-

dern Home-maker”, during which they will learn about issues such as keeping a record of family income and expenditure. The occupational courses will end with “My Small Enterprise” workshops, which will be held with the participation of business consultants. After the completion of the training, the participants will take part in half-year internships and a two-week study tour to western partners in order to familiarise themselves with the methods of managing companies. The unemployed included in the project will be pointed in the direction of establishing small, family firms and will be under the constant care of occupational advisers. It is planned that family entrepreneurial incubators will be established, and family entrepreneurial exhibitions will be organised.

Cooperation with transnational partners will be directed at an exchange of information through an Internet portal, an exchange of good practices and their inclusion in the national policy, cooperation between beneficiary groups, especially in the area of exchanging occupational experiences, information on the labour market, the sales market and the supply market, occupational internships in partner countries, as well as an exchange of materials, support documents, guides, application forms, publications and evaluation methods.

PRR/DP id **PL-21**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Winda do pracy
Lift to Work

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni (*Foundation for Assistance to Muscular Atrophy Patients*)

ul. Wojska Polskiego 69, 70-478 Szczecin

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Karlińska, tel.: (91) 489 42 51, faks: (91) 489 42 51,

tel./faks: (91) 423 31 93, e-mail: biuro@miesnie.szczecin.pl, equal@miesnie.szczecin.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersSpecjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo nr 1, Police (*Training and Care Centre for Children with Physical Disabilities No.1*)

Nordis s.c., Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Orientacji i Poradnictwa Zawodowego AKADEMOS, Szczecin (*AKADEMOS Psychological and Pedagogical Centre*)Wyższa Szkoła Zarządzania, Szczecin (*Szczecin School of Management*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest zwiększenie szans osób niepełnosprawnych ruchowo w stopniu znacznym na zaistnienie na rynku pracy poprzez zidentyfikowanie i likwidację barier w ich dostępie do rynku pracy. Najważniejsze bariery utrudniające osobom niepełnosprawnym ruchowo uzyskanie zatrudnienia to przeszkody mentalne (tkwiące w najbliższym otoczeniu oraz w samych osobach niepełnosprawnych), bariery wynikające z zależności, potrzeby funkcjonowania przy pomocy drugiej osoby, bariery wynikające z braku odpowiedniego wykształcenia, a także bariery prawno-ekonomiczne i transportowe. Projekt adresowany jest do osób dotkniętych schorzeniami nerwowo-mięśniowymi, u których występują wszystkie możliwe formy niepełnosprawności ruchowej. Rezultaty działań skierowanych do tej grupy będzie można zatem zastosować również w odniesieniu do pozostałej części grupy docelowej. Szczególnie trudne do likwidacji są bariery mentalne, dlatego też projekt obejmuje swoim działaniem także opiekunów osób niepełnosprawnych oraz pracodawców. Zmiana świadomości wymienionych grup jest najistotniejsza dla poprawy dostępu osób niepełnosprawnych do rynku pracy.

W ramach projektu wszyscy beneficjenci oraz kandydaci na asystentów osobistych wezmą udział w wyjazdowym szkoleniu, które będzie również treningiem umiejętności korzystania przez osoby niepełnosprawne i ich opiekunów z usług asystentów. Wszyscy beneficjenci zostaną przebadani przez psychologa pod kątem ich kompetencji zawodowych i społecznych. Następnie zostaną opracowane indywidualne programy szkoleń. Kolejne działania będą zróżnicowane dla poszczególnych grup beneficjentów. Indywidualizowany program szkolenia w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, wyposażenie w sprzęt i infrastrukturę, pośrednictwo w otrzymaniu pracy, praktyki zawodowe, pomoc w samozatrudnieniu, częściowa refundacja utraconych rent skierowane będą do młodzieży do-

tkniętej schorzeniami nerwowo-mięśniowymi zamieszkałej na wsi i w małych miasteczkach na terenie całej Polski. Osoby niepełnosprawne ruchowo zamieszkałe w obrębie powiatów szczecińskiego, gryfińskiego i polickiego zostaną objęte kształceniem w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Policach. Podstawowy program nauczania będzie poszerzony o technologie informacyjne i komunikacyjne oraz kursy na prawo jazdy. Indywidualizowany program szkolenia w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, wyposażenie w odpowiedni sprzęt i infrastrukturę, pośrednictwo w otrzymaniu pracy (telepraca) – to oferta dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Dzięki współpracy ponadnarodowej Partnerstwo zyska możliwość poznania metod stosowanych przez organizacje zagraniczne, będzie również mogło dokonać szczegółowych porównań systemów funkcjonujących w różnych krajach. Zakłada się wymianę kadry merytorycznej wszystkich partnerów w formie dwutygodniowych staży, które dotyczyć będą przede wszystkim prowadzenia usług asystenta osobistego, wpływania na pracodawców w celu zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz pracy z rodzinami osób niepełnosprawnych. Polskie Partnerstwo wniesie wypracowaną metodę przygotowywania osób niepełnosprawnych do zostania w pełni wartościowymi pracownikami, mającymi odpowiednią wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz motywację do pracy.

The Partnership's main objective is to increase significantly the opportunities of the physically disabled to exist on the labour market by identifying and surmounting the barriers to their entry. The most important barriers that obstruct the physically disabled in finding jobs are psychological barriers, which are present in the immediate environment and in the physically disabled themselves. These include barriers arising from dependence, the need to function with somebody else's help, barriers arising from the lack of appropriate education, as well as legal, economic and transportation barriers. The project is targeted at people affected by nervous and muscular disorders in which all forms of motor disability are possible. Therefore, it will also be possible to apply the results of the activities directed at this group to the remainder of the target group. Psychological barriers are particularly difficult to overcome, and therefore the project also includes the custodians of the disabled and employers. A change in the awareness of these groups is most important to improve access of the disabled to the labour market.

Within the framework of the project, all beneficiaries and candidates for the positions of personal assistants will take part in a training trip, which will also be a training course in the ability of the disabled and their helpers to take advantage of the services of the assistants. All beneficiaries will be examined by a psychologist to establish their occupational and social competence. Individual training programmes will then be prepared. The next activity will be differentiated for the individual groups of beneficiaries. Individualised training programmes in the areas of information and communication technologies, being equipped with hardware and infrastructure, intermediation in jobs, occupational internships, assistance in self-employment and partial reimbursement of lost disability benefits, will be directed at youths affected by nervous and muscular disorders living in rural areas and small towns throughout Poland. The physically disabled living in the Szczecin, Gryfin and Police administrative districts [powiats] will be included in the training held at the School and Upbringing Centre in Police [Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Policach]. The basic educational programme will be extended to include information and communication technologies, as well as driving courses. The individualised training programmes in information and communication technologies, being equipped with appropriate hardware and infrastructure, and intermediation in finding jobs (tele-working) is on offer for the helpers of the disabled.

Transnational cooperation will help the Partnership gain the opportunity to learn about new methods used by foreign organisations, which will also be able to make detailed comparisons of the systems operating in various countries. An exchange of technical staff of all partners is assumed in the form of fortnightly assignments, which will primarily apply to the provision of the services of the personal assistant, influencing the employers to employ the disabled and work with the families of the disabled. The Polish Partnership will contribute a method that has been developed to prepare the disabled to become valuable employees with the appropriate theoretical and practical knowledge, as well as motivation to work.

PRR/DP id **PL-22**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wychowankowie domów dziecka – nowe szanse, lepsze jutro
Leaving Children's Homes – New Opportunities, Better Tomorrow

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania (*Non-public School of Enterprise and Management*), ul. Piotrkowska 89, 90-423 Łódź

Osoba kontaktowa / Contact person: Sebastian Fagasiński, tel.: (0) 604 062 254, e-mail: sebastianf@poczta.onet.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Signa sp. z o.o., Łódź (*"Signa" Ltd. Łódź*)

Dom Dziecka nr 9 w Łodzi (*Children's Home No. 9 in Łódź*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Łódzkie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest aktywizacja zawodowa wychowanków domów dziecka oraz zwiększenie ich szans na znalezienie zatrudnienia, a także na integrację w społeczeństwie.

Wychowankowie domów dziecka napotykają duże trudności w rozpoczynaniu samodzielnego życia, mają bardzo małe szanse na znalezienie zatrudnienia i odnalezienie swojego miejsca w społeczeństwie. Jest to spowodowane wieloma czynnikami, zarówno natury osobistej (wyobcowanie, niski stopień samooceny i brak wiary we własne możliwości), jak i wynikającymi z niskiego poziomu wykształcenia, braku kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego. Cel, który wyznaczyło sobie Partnerstwo powinien zostać osiągnięty dzięki realizacji działań integracyjnych i aktywizujących oraz inicjatyw informacyjno-promocyjnych mających za zadanie wzrost w społeczeństwie świadomości ciężkiej sytuacji tych osób, a także poprzez działania szkoleniowe i doradcze polegające na nabyciu przez wychowanków domów dziecka nowych kwalifikacji i umiejętności oraz stworzeniu im możliwości uzyskania pracy, w tym samozatrudnienia. Oprócz wskazanych powyżej działań prowadzone będą również badania wychowanków domów dziecka, ich wychowawców i opiekunów, a także przedsiębiorców i opinii społecznej.

W wyniku działań podejmowanych w ramach projektu wychowankowie domów dziecka będą zachęceni do podejmowania wysiłku w celu zwiększenia własnych szans na integrację w społeczeństwie, rozwijania swojej osobowości i zainteresowań. Będą to m.in. szkolenia zawodowe oraz podnoszące zdolności interpersonalne, szkolenia z zakresu wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz przedsiębiorczości i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, a także pomoc psychologiczna w ramach zajęć indywidualnych i grupowych. Ponadto przewidziany jest system staży i wolontariatu organizowany we współpracy z pozyskanymi do realizacji projektu przedsiębiorstwami – umożliwiającymi zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego – oraz system doradztwa w zakresie podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Partnerstwo będzie poszukiwać partnerów ponadnarodowych, którzy także realizują działania z zakresu pomocy młodzieży pochodzącej z domów dziecka, doświadczającej trudności w aktywizacji zawodowej oraz rozpoczynaniu samodzielnego życia. Szczególnie liczy na wymianę doświadczeń, która pozwoli na adaptację najciekaw-

szych rozwiązań i pomysłów oraz testowanie ich na gruncie krajowym, a także na wizyty wychowanków domów dziecka oraz ich opiekunów i pracowników merytorycznych w krajach, z których pochodzą będą partnerzy ponadnarodowi i udział tych osób w systemie szkoleń i staży oraz innych formach aktywizacji zawodowej i podnoszenia kwalifikacji. Dla grupy docelowej będzie to szansa na zdobycie atrakcyjnych kwalifikacji oraz rozwój zdolności interpersonalnych, natomiast dla opiekunów i pracowników merytorycznych zaangażowanych w realizację projektu będzie to okazja do wymiany doświadczeń, poznania nowych metod szkoleniowych oraz ciekawych form aktywizacji i pomocy młodzieży pochodzącej z domów dziecka – stosowanych bądź wdrażanych w krajach pochodzenia partnerów ponadnarodowych.

The Partnership's objective is to stimulate occupational activation of orphanage careleavers and increase their chances of finding jobs and integrating with society.

Careleavers often face problems in starting a life on their own. They have very slim chances of finding jobs and their right place in society. This is caused by a number of reasons of a personal nature (alienation, low self-esteem, no faith in themselves), as well as a low level of education, no professional skills or experience. The Partnership's objective should be achieved through integration and activation actions, and promotional and information initiatives to raise social awareness of the dire situation faced by careleavers. This objective should be also reached through training and advisory actions empowering careleavers with new skills and qualifications and creating job opportunities, including self-employment. Apart from these actions, research will be carried out and addressed to orphanage careleavers, their tutors and teachers, as well as entrepreneurs and the public.

Actions to be undertaken within the project are aimed to encourage careleavers to undertake efforts to improve their chances of integrating with society, and developing their personality and interests. These will include professional training and courses to enhance communication skills, training courses in modern information and communication technology, business and self-employment courses, as well as individual and group psychological support. The Partnership also plans a system of internship and voluntary work with companies involved in the project so that the beneficiaries may acquire the necessary professional experience and a range of advice on pursuing self-employment.

The Partnership will seek transnational partners who also pursue activities aimed at helping orphanage careleavers that have problems with occupational activation and starting a life on their own. The Partnership is particularly keen to share experience, adapt the most interesting solutions and concepts, and test them locally. Other actions include visits by careleavers, their tutors and professional staff in the home countries of the transnational partners, and the participation of these persons in a system of training, internship and other forms of occupational activation to raise professional qualifications. From the viewpoint of the target group, this will be an opportunity to acquire interesting and attractive qualifications, and participate in other forms of training to aid the enhancement of their communication skills. For the tutors and professional staff involved in the project, this will be a chance to share experiences, learn new training methods and interesting forms of activation, as well as aid provided to young people from orphanages, as applied or implemented in the home countries of the transnational partners.

PRR/DP id **PL-23**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
PROGRES – Skoordynowane Partnerstwo:
Pierwsze zatrudnienie celem rehabilitacji socjopsychiatrycznej
PROGRES Coordinated Partnership:
First Job as an Objective of Socio-psychiatric Rehabilitation

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Domus Europaea (*Domus Europaea Foundation*), ul. Pożaryskiego 53, 04-632 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Anna Olesińska-Serafin, tel.: (22) 613 13 54,

e-mail: domus@people.pl, progres@progresdomus.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersMazowieckie Centrum Neuropsychiatrii i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży w Zagórze k. Warszawy, Wiązowna
(*Mazowsze Centre for Neuropsychiatry and Rehabilitation of Children and Youth in Zagórze*)Zespół Szkół Specjalnych w Mazowieckim Centrum Neuropsychiatrii i Rehabilitacji w Zagórze, Wiązowna
(*Special Education School in Zagórze*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest zwiększenie szans młodych osób chorych na schizofrenię na znalezienie zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Grupa docelowa – ze względu na swoją niepełnosprawność (stan zdrowia i zaburzenia psychiczne) – jest narażona na dyskryminację, marginalizację i bezrobocie. W Polsce młodzi ludzie chorzy na schizofrenię bardzo często żyją w izolacji i są całkowicie pozbawieni szansy wejścia na rynek pracy (procent osób z tej grupy podejmujących pierwszą pracę bliski jest zeru; zazwyczaj zaraz po ukończeniu 18 lat starają się o renty społeczne). Prowadzi to do pogarszania się stanu ich zdrowia, a w konsekwencji – do wypadania ze swoich ról społecznych, w tym przerywania edukacji. Taki stan wymaga drogiego leczenia specjalistycznego w szpitalu i powoduje coraz większą zależność od sektora socjalnego (zasiłki, renty). W Polsce problemem wchodzenia na rynek pracy młodych osób chorych na schizofrenię nikt się dotychczas nie zajmował ani teoretycznie, ani w praktyce, brakuje zatem opracowań naukowych (w tym statystycznych) tej kwestii.

Jak pokazują doświadczenia, by przygotować osoby z grupy docelowej do podjęcia pracy, nie wystarczy sama rehabilitacja medyczna (psychiatryczna). Konieczny jest zintegrowany system wsparcia, ponieważ problemy zdrowotne, socjalne i edukacyjne tej grupy należy traktować w sposób kompleksowy. Wymaga to skoordynowanej współpracy międzyresortowej (resorty: zdrowia, edukacji, polityki społecznej i pracy). Eksperymentalny program przewidywany przez Partnerstwo będzie realizowany w Międzyresortowym Ośrodku Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej (MORS). Będzie on obejmował opiekę medyczną (psychiatryczną), właściwą edukację, przygotowanie do konkretnego zawodu oraz wsparcie w podejmowaniu pierwszej pracy zawodowej. Eksperyment będzie również stanowił laboratorium współpracy międzyresortowej (szpital, szkoła, służby socjalne i instytucje związane z rynkiem pracy) z organizacjami pozarządowymi jako koordynatorem działań na rzecz rozwiązywania trudnych

problemów społecznych. Planowane działania to m.in. rozbudowa lokalu na siedzibę autorskiego programu edukacji zawodowej, przyjęcie beneficjentów, rozpoczęcie programu rehabilitacji socjopsychiatrycznej nastawionej na uzyskanie matury (lub kontynuowanie nauki) albo podjęcie pierwszej pracy, inicjacja autorskiego programu kształcenia zawodowego oraz szkolenia beneficjentów i personelu.

Zespół przygotowujący inicjatywę zna bardzo dobrze języki obce (angielski, duński, szwedzki, hiszpański). Stwarza to szansę na efektywną współpracę międzynarodową. Polscy partnerzy od dawna z powodzeniem współpracują z organizacjami zagranicznymi (zwłaszcza duńskimi). Rezultatem działań partnerstwa ponadnarodowego zawiązanego w ramach projektu ma być stworzenie europejskich standardów wsparcia młodzieży niepełnosprawnej psychicznie (także z innymi zaburzeniami niż schizofrenia).

The Partnership's objective is to increase the opportunities of young people suffering from schizophrenia to find jobs on the open labour market. Because of its disability (state of health and mental disorders), the target group is exposed to discrimination, marginalisation and unemployment. Young people in Poland suffering from schizophrenia often live in isolation and are completely deprived of opportunities to enter the labour market (the percentage of people from this group taking their first job is next to zero; they usually apply for social benefit immediately upon reaching 18). This leads to a deterioration in the state of their health, and in consequence, to dropping out of their social roles, including leaving education. Such a situation requires expensive specialist treatment in hospital, and results in even greater dependence on the social sector (unemployment and disability benefits). In Poland, nobody has so far considered the problem of young people suffering from schizophrenia entering the labour market, either theoretically or in practice, and therefore there is a lack of scientific (including statistical) studies on this matter.

As experience shows, medical (psychiatric) rehabilitation is insufficient to prepare the target group for starting work. An integrated support system is necessary, since the health, social and educational problems of this group need to be approached in a comprehensive manner. This requires coordinated intra-ministerial cooperation (health, education and social policy and labour ministries). An experimental programme planned by the Partnership will be implemented within the Intra-Ministerial Socio-Psychiatric Rehabilitation Centre [Międzyresortowy Ośrodek Rehabilitacji Socjopsychiatrycznej – MORS]. It will include medical (psychiatric) care, appropriate education, preparation for a specific occupation and support in taking up the first job. The experiment will also be a laboratory of intra-ministerial cooperation (hospital, school and social services, as well as institutions related to the labour market) with non-government organisations to coordinate activities supporting the solution to difficult social problems. The planned activities include extending the premises into the head office of the proprietary occupational education programme, the acceptance of beneficiaries, the commencement of the socio-psychiatric rehabilitation programme targeted at gaining a baccalaureate (or continuing education) or starting the first job, the initiation of the proprietary occupational education programme, and the training of beneficiaries and staff.

The team preparing the initiative is fluent in foreign languages (English, Danish, Swedish and Spanish). This creates an opportunity for effective international cooperation. The Polish partners have been cooperating successfully with foreign organisations (especially Danish organisations) for a long time. The result of the activities of the transnational partnership established within the framework of the programme is to be the creation of European standards for supporting mentally-disabled youths (including disorders other than schizophrenia).

PRR/DP id **PL-24**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Nowa droga dla byłych więźniów
New Way for Ex-offenders

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationCentralny Zarząd Służby Więziennej (*Central Board of Prison Service*)

ul. Rakowiecka 37A, lokal 405, 02-521 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: tel.: (22) 640 83 57, faks: (22) 640 85 92

e-mail: jpomiankiewicz@czsw.gov.pl**Inni partnerzy narodowi / Other national partners**Stowarzyszenie Klon/Jawor Warszawa (*Klon/Jawor Association*)Katolicki Uniwersytet Lubelski, Wydział Zamiejscowy Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim, Katedra Kryminologii i Psychologii Kryminalnej (*Catholic University of Lublin, Off-Campus Faculty of Legal and Economic Sciences in Tomaszów Lubelski, Chair of Criminology and Criminal Psychology*)Stowarzyszenie MONAR, Warszawa (*"Monar" Association*)Ochotnicze Hufce Pracy, Warszawa (*OHP Voluntary Labour Corps*)Polski Czerwony Krzyż, Warszawa (*Polish Red Cross*)Polski Komitet Pomocy Społecznej, Warszawa (*Polish Committee for Social Assistance*)Krajowa Rada Kuratorów, Warszawa (*State Council of Probation Officers*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób, które zakończyły odbywanie kary pozbawienia wolności. Cel pośredni to stworzenie spójnego systemu służącego readaptacji społecznej osób opuszczających zakłady karne i przywracaniu ich na rynek pracy. Elementami składowymi tego systemu będą szkoły kształcące w trakcie odbywania kary, sieć współpracujących instytucji zaangażowanych w pomoc byłym więźniom, pracodawcy i instytucje rynku pracy. W istniejącym systemie pomocy postpenitencjarnej brakuje harmonijnego współdziałania instytucji funkcjonujących w różnych sferach życia społecznego. Zakłady karne nie kształcą skazanych zgodnie z potrzebami rynku pracy, kuratorzy nie są w stanie skutecznie pomóc swym podopiecznym w zdobyciu zatrudnienia, instytucje pozarządowe zapewniają noclegownie i jedynie doraźną pomoc, nie wymagając od byłych więźniów niczego w zamian, a tym samym utrwalając ich bierność. Brakuje praktyk i staży zawodowych w trakcie odbywania kary. Nie ma wymiany informacji między instytucjami, co doprowadza do dublowania świadczeń i nadużywania pomocy przez byłych więźniów (postawa roszczeniowa). Pracodawcy nie chcą zatrudniać byłych skazanych, a dostępna terapia (dotycząca m.in. wyjścia z nałogów) jest fragmentaryczna i tym samym nieskuteczna.

By poprawić tę sytuację, opracowane zostaną odpowiednie programy szkoleniowe, a następnie przeprowadzone będą szkolenia dla personelu uczestniczącego w projekcie oraz dla skazanych, stworzone zostaną również indywidualne programy terapii dla uczestników, którzy wymagają specjalistycznej opieki. Istotnym elementem

projektu jest uwzględnienie pomijanych do tej pory kategorii skazanych mających szczególne potrzeby. Są to osoby niepełnosprawne, chore umysłowo lub z zaburzeniami niepsychotycznymi, a także samotne matki odbywające karę w domach dla matki i dziecka w zakładach karnych w Grudziądzu i Krzywańcu. Niezbędne jest opracowanie dla nich specjalnych programów kursowych, a dla kobiet – zapewnienie działań towarzyszących, opieki nad dziećmi w trakcie i po odbyciu kary. Planuje się także opracowanie zasad kontraktu socjalnego (zawieranego między kuratorem a byłym więźniem), który ma pomóc w nadzorze nad poczynaniami skazanego już od momentu zakończenia kary. W założeniach projektu przewidziano również przeprowadzenie praktyk stażowych w zakładach pracy oraz utworzenie centralnego punktu konsultacyjnego, skupiającego w jednym miejscu przedstawicieli instytucji pozarządowych, pracowników socjalnych i kuratorów sądowych.

Warunkiem adaptowania dobrych praktyk jest współpraca ponadnarodowa. Poszukiwani będą partnerzy, którzy mają doświadczenie w kształceniu specyficznej grupy beneficjentów – osób o niskim poziomie wykształcenia, ze słabą motywacją do podjęcia nauki i pracy, wtórnych analfabetów, niepełnosprawnych i upośledzonych umysłowo – a także partnerzy, którzy mogą zaoferować nowatorskie metody w dziedzinie terapii wychodzenia z uzależnień, psychologii lub pracy socjalnej, opieki i pomocy dla matek samotnie wychowujących dzieci lub mający doświadczenia na polu współpracy między instytucjami. Interesujące byłoby również partnerstwo ze służbami probacyjnymi z innych państw.

The Partnership's main objective is to increase the opportunities to employ people who have been released from prison. An indirect objective is to build a cohesive system supporting social rehabilitation of people leaving penitentiary centres and returning them to the labour market. The constituent components of this system will be schools providing education during the prison sentence, as well as a network of cooperating institutions committed to helping former prisoners, employers and the labour market institutions. The existing system of post-penitentiary assistance is lacking in the harmonious interoperation of institutions that function in various spheres of social life. Penitentiary centres do not educate convicts according to the needs of the labour market; probation officers are unable effectively to help the people in their charge to find jobs; and non-government organisations provide beds and only ad-hoc assistance without requiring anything of the former prisoners in exchange, which simultaneously reinforces their passiveness. No work experience or internships are gained during the sentence. There is no exchange of information between institutions, which leads to the duplication of benefits and the abuse of assistance by former prisoners (which is taken for granted). Employers do not want to employ former prisoners and the available therapy (which applies to such matters as breaking habits) is partial and therefore ineffective.

Appropriate training programmes will be prepared in order to improve this situation, after which training will be held for personnel taking part in the project, as well as for the convicts; individual therapy programmes for the participants requiring specialist care will also be developed. An important element of the project is the inclusion of categories of prisoners with special needs who have been ignored to date. These are the disabled, mentally ill and those with non-psychotic disorders, as well as single mothers sentenced to mother and child institutions in the penitentiary centres in Grudziądz and Krzywaniac. It is necessary to develop special course programmes for them, while the women need the provision of associated activities and child care during and after their sentences. The development of the principles of social contract (entered into between the probation office and the former prisoner) is planned in order to help supervise the convict's efforts from the moment he ends his sentence. The project's assumptions also envisage internships in companies as well as the establishment of a central consulting point that would concentrate representatives of non-government organisations, social workers and court-appointed probation officers in one place.

The primary condition for adapting good practices is transnational cooperation. Partners will be sought with experience in educating specific groups of beneficiaries: people with a low level of qualifications, with little moti-

vation to learn and work, adult illiterates, the physically and mentally disabled, as well as partners who can offer innovative methods in the area of therapies for breaking habits, psychology or social work, care and assistance for single mothers or those with experience in the area of cooperation between institutions. A partnership with probation services in other states would also be interesting.

PRR/DP id **PL-25**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Romowie na rynku pracy
Roma in the Labour Market

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie Romów w Polsce (*Roma Association in Poland*), ul. Zamkowa 1, 32-600 Oświęcim

Osoba kontaktowa / Contact person: Tadeusz Czekaj, tel.: (33) 842 69 89, faks: (33) 842 69 89,

e-mail: 17421453@pro.onet.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Warszawa (*Warsaw School of Social Psychology*)

Stowarzyszenie Romów i Innych Narodowości, Nysa (*Association of Roma and Other Nationalities*)

Polski Czerwony Krzyż, Kraków (*Polish Red Cross*)

Urząd Miejski w Nysie (*Municipal Office in Nysa*)

Stowarzyszenie Romów Podhalańskich, Czarna Góra (*Association of Roma in the Podhale Region*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Głównym celem Partnerstwa jest poprawa sytuacji zawodowej społeczności romskiej, która jest grupą szczególnie narażoną na pozostawanie bez pracy. W Polsce istnieją miejscowości, w których spośród licznej grupy Romów nie ma zatrudnienia niemal nikt. By działania na rzecz poprawy tej sytuacji były skuteczne, należy wziąć pod uwagę zarówno zaszczości kulturowe, jak i obecną specyfikę mniejszości romskiej w Polsce. Wśród Romów, którzy od dawna prowadzą osiadły tryb życia wykształciła się tradycja wykonywania pracy najemnej. W grupach o tradycjach wędrownych, które zostały przymusowo osiedlone w latach sześćdziesiątych XX wieku, dominuje podejmowanie pracy na własny rachunek. Istnieje wreszcie pewna liczba przedsiębiorców romskich, którzy są pracodawcami. Deklarują oni chęć pomocy, ale obecnie z reguły nie zatrudniają Romów ze względu na brak wśród nich osób o odpowiednich kwalifikacjach. Trzeba też zwrócić uwagę, że – mimo ogólnie niskiego poziomu wykształcenia w tej społeczności – istnieje grupa młodych Romów, którzy uzyskali wykształcenie zawodowe, średnie lub wyższe. Jeszcze liczniejsza jest grupa młodzieży romskiej, która obecnie uczy się i jest zainteresowana kształceniem się na wyższych poziomach. Ponieważ wielopokoleniowe rodziny romskie są bardzo solidarne, stałe zatrudnienie takich osób umożliwi podniesienie poziomu życia wielu członków ich rodzin (tym samym odciążając instytucje pomocy społecznej).

Projekt zakłada przeprowadzenie badań naukowych (zarówno empirycznych, jak i teoretycznych) w celu zdiagnozowania problemów i zidentyfikowania grup najbardziej zagrożonych marginalizacją, a także stworzenie specyficznych metod działania, umożliwiających aktywizację społeczności romskiej oraz wypracowanie metodologii działań edukacyjnych, w tym określenie form i treści szkoleń. Odbędzie się to w formie pracy w grupach roboczych – organizatorów i ekspertów, jak również dzięki organizowanym w ramach projektu konferencjom, seminariom i szkoleniom dla organizatorów. Planuje się działania wspierające romską przedsiębiorczość oraz mające

zaowocować stworzeniem nowych miejsc pracy, a także opracowanie nowych projektów edukacyjnych dla dzieci romskich. Realizacja projektu będzie wymagała współpracy z lokalnymi organizacjami romskimi i dotarcia do przedstawicieli starszyny romskiej.

Współpracę ponadnarodową Partnerstwo zamierza nawiązać przede wszystkim z organizacjami romskimi; chciałoby bowiem się dowiedzieć, z jakimi problemami boryka się społeczność romska w innych krajach oraz jak te problemy są rozwiązywane (i z jakim skutkiem). Pewne sprawdzone już, efektywne rozwiązania będą być może przydatne do zastosowania także w warunkach polskich. Partnerstwo jest ponadto zainteresowane możliwością organizowania wspólnie z partnerem zagranicznym międzynarodowych obozów młodzieżowych – dałoby to korzyść obustronną w postaci nawiązywania się przyjaznych kontaktów, ale także ukierunkowania młodych ludzi narodowości romskiej na naukę języka obcego, co z kolei mogłoby ułatwić im w przyszłości podjęcie pracy za granicą.

The Partnership's primary objective is to improve occupational situation of the Roma community, a group particularly threatened by unemployment. There are towns in Poland with large Roma communities where not a single person has a job. For actions to improve the situation to be effective, both the cultural background and the current situation of the Roma minority in Poland must be considered. The sedentary Roma have a tradition of hired work. The nomadic groups, which were forced to settle in the 1960s, usually pursue self-employment. There is a certain group of the Roma entrepreneurs who are employers. They state their intention to help but usually do not employ the Roma because of their insufficient qualifications. It should also be noted that despite the generally low degree of education in the Roma community, there is a group of young Roma who graduated from vocational, secondary or higher schools. There is an even larger group of Roma youth who are currently at schools and who are interested in a university education. Given the solidarity tradition of multi-generation Roma families, the regular employment of such persons should increase the living standards of many families (and lift the burden off the welfare state).

The project will involve scientific research (both empirical and theoretic) to diagnose the problems and identify the groups most at risk of marginalisation, as well as develop specific operating methods to activate the Roma community as well as methodologies of educational actions, forms and content of training. This will take the form of workgroups with organisers and experts, as well as conferences, seminars and organiser training within the project. It is planned to carry out actions to support Roma businesses in order to create new workplaces and develop new educational projects for Roma children. The project's execution will require cooperation to be commenced with local Roma organisations, and representatives of Roma elders to be reached.

The Partnership intends to establish transnational cooperation primarily with the Roma organisations, as it would like to learn what problems are faced by the Roma community in other countries and how such problems are solved (and to what effect). Certain proven solutions might be useful in Poland. The Partnership is also interested in organising international youth camps in cooperation with an international partner, with the mutual benefit of creating new friendly relations, and encouraging young Roma to learn foreign languages, which might be an asset in finding jobs abroad.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz Aktywizacji Zawodowej ANIMATOR
ANIMATOR Partnership for Employability

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego (*RARR SA Regional Development Agency*)

ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Sołtys, tel.: (17) 852 06 00, faks: (17) 852 06 12,

e-mail: bsoltys@rarr.rzeszow.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Danmar Computers, Rzeszów

Podkarpacka Wspólnota Organizacji Socjalnych PoWOS, Rzeszów (*PoWOS Podkarpacie Association of Social Organisations*)

Stowarzyszenie na rzecz Kobiet Poszukujących Pracy „Victoria”, Rzeszów (*“Victoria” Association of Women Seeking Work*)

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży WSPARCIE, Nowa Dęba (*SUPPORT Association for Children and Youth*)

Powiatowy Urząd Pracy w Ustrzykach Dolnych (*Powiat Labour Office in Ustrzyki Dolne*)

Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie (*Powiat Labour Office in Rzeszów*)

Podkarpacki Klub Biznesu, Rzeszów (*Podkarpacie Business Club*)

Kapitał+, Rzeszów (*Capital+ in Rzeszów*)

Centrum Biznesu i Rozwoju – BD Centre, Rzeszów (*Centre of Business and Development Centre*)

Bieszczadzka Agencja Rozwoju Regionalnego, Ustrzyki (*Bieszczady Regional Development Agency*)

Wyższa Szkoła Zarządzania, Rzeszów (*Rzeszów School of Management*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Podkarpackie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest wyrównywanie szans na lokalnym rynku pracy (na obszarze objętym projektem) poprzez wspólne, partnerskie wypracowanie i przetestowanie efektywnych metod aktywizacji zawodowej bezrobotnych – przy współdziałaniu z pracodawcami oraz z uwzględnieniem problemów grup najbardziej zagrożonych. Dotychczas stosowane mechanizmy aktywizacji zawodowej są nieskuteczne. Instytucje rynku pracy są nadmiernie obciążone, poziom kwalifikacji publicznych służb zatrudnienia jest niski, dostrzegalne jest także rozdrobnienie kompetencji urzędników. Ponadto wyraźny jest brak współpracy między kluczowymi aktorami rynku pracy oraz nierozpoznanie potrzeb odbiorców, zwłaszcza najsłabszych grup społecznych. Nie ma skutecznych metod i sposobów rozwiązywania problemów tych grup, brakuje elastyczności działań i efektywnych programów pomocy dla osób bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy. O skutecznych mechanizmach aktywizacji zawodowej można bowiem mówić wyłącznie wtedy, kiedy połączy się aktywizację bezrobotnych z aktywizacją przedsiębiorców.

Partnerstwo planuje testowanie modelu aktywizacji zawodowej wśród najbardziej charakterystycznych grup docelowych na trzech specyficznych obszarach: wiejskim, restrukturyzowanym oraz popegeerowskim. W ramach wyrównania szans, dzięki indywidualnej pracy z bezrobotnym, dostarczane będą metody i narzędzia najodpowiedniejsze dla danego beneficjenta. Jego kwalifikacje będą podnoszone w toku indywidualnego trybu postępowania, opracowanego wspólnie przez animatora i jego podopiecznego: powstaną 15–20 osobowe grupy, które w każdej chwili będą miały możliwość skorzystania z pomocy animatora. Projekt przewiduje dokonanie diagnozy potrzeb i oczekiwań bezrobotnych i pracodawców w kontekście funkcjonowania rynku pracy, organizowanie seminariów, spotkań lokalnych, konferencji mających na celu wymianę doświadczeń oraz podnoszenie świadomości pracodawców i beneficjentów, a także wydawanie biuletynów, informatorów i podręczników. Szczególnie ważnym elementem projektu są szkolenia skierowane do osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy, poszukujących pracy i pracodawców, a także edukacja animatorów i koordynatorów lokalnych.

Rezultatami planowanej współpracy ponadnarodowej powinna być m.in. możliwość adaptacji skutecznych sposobów lobbingu różnego typu ciał decyzyjnych mających wpływ na wyznaczanie kierunków rozwoju polityki rynku pracy (na podstawie doświadczeń partnerów europejskich), a także adaptacja skutecznych metod aktywizacji zawodowej. Partnerstwo spodziewa się również efektów w postaci poznania sposobów rozwiązywania problemów specyficznych dla każdego z partnerów – przekazywanie wiedzy i innowacji w zakresie modelu *hand-coaching* i *street-worker* (Holandia) oraz systemu dotacji dla osób bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą (Niemcy).

The Partnership's objective is to equalise opportunities on the local labour market (in the area covered by the project) through common, partner development, and test effective methods of the occupational activation of the unemployed, in cooperation with employers and with the problems of the most disadvantaged groups taken into account. The existing mechanisms of occupational activation are inefficient. The labour market institutions are overburdened; the level of qualifications of public employment services is low; and there is a visible break-up of official competencies. Another issue is an evident lack of cooperation between key labour market players and a failure to recognize the needs of the recipients, in particular the weakest social groups. There are no efficient methods or means of solving the problems of those groups, no flexibility in action, and no efficient aid programmes for the unemployed or persons threatened with redundancy. Efficient methods of occupational activation can be discussed only when the activation of the unemployed is combined with the activation of employers.

The Partnership plans to test the model of occupational activation among the most characteristic groups in three specific areas: the rural, the restructured, and the post-State Farm areas. With opportunity levelling and individual work with unemployed persons, the beneficiary will be supplied with the methods and tools most suitable for him/her. His/her qualifications will be improved through individual progress developed by the animator and the person in their care. Groups of 15-20 persons will be created, which can request the animator's help at any time. The project includes a diagnosis of the needs and expectations of the unemployed in the context of labour market operations, organising seminars, local meetings and conferences aimed at sharing experiences and increasing employers' and beneficiaries' awareness, as well as the issue of bulletins, information leaflets and manuals. A particularly important project element is training courses addressed to the unemployed and persons threatened with redundancy, jobseekers and employers, and the process of education designed for animators and local coordinators.

The results of transnational cooperation should include the possibility of adapting efficient methods of lobbying various types of decision-making bodies, which may influence shaping the directions of labour market policy development (based on the experiences of European partners), as well as adapting effective methods of occupational activation. Other results expected by the Partnership include learning problem-solving methods specific to each partner: providing knowledge and innovations within the hand-coaching and street-worker model (Holland), and the system of subsidies for the unemployed who opt for self-employment (Germany).

PRR/DP id **PL-27**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wstań, unieś głowę
Stand Up, Raise Your Head

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Zarząd Miejsko-Gminny Pomorsko-Kujawskiego Zrzeszenia Samopomocy Obywatelskiej „SAMPO”

(„SAMPO” *Municipal Board of Pomerania and Kujawy Civic Mutual Aid Association*),

ul. Mogileńska 5, lok. 215, 88-190 Barcin

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Gaik, tel.: (52) 383 26 26, tel.: (0) 607 054 204, faks: (56) 621 85 23,
e-mail: bgaik@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Powiatowy Urząd Pracy w Żninie (*Powiat Labour Office in Żnin*)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcinie (*Municipal Social Welfare Centre in Barcin*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Kujawsko-pomorskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest integracja lub reintegracja zawodowa osób bezrobotnych pozostających bez formalnej pracy dłużej niż 3 lata oraz osób mających niewielkie doświadczenie zawodowe. Barię w wejściu na rynek pracy dla tej grupy osób jest wyuczona bezradność, wynikająca z długotrwałego bezrobocia oraz wieloletniego korzystania ze świadczeń o charakterze osłonowym, głównie z pomocy społecznej. Obecnie funkcjonujący system rozwiązywania problemów bezrobocia nie uwzględnia niedostatków kondycji psychospołecznej beneficjentów, ogranicza się do oferty kursów i szkoleń dla osób, które mogą „uprawdopodobnić” swoje przyszłe zatrudnienie. Kolejnymi barierami w powrocie na rynek pracy są pogłębiający się niedostatek, izolacja społeczna, trudności w znalezieniu nowego zatrudnienia oraz zależność od innych, pogarszająca samopoczucie psychiczne. Obniżenie standardu życia bezrobotnych rodziców często skutkuje obniżeniem poziomu wykształcenia dzieci, co w przyszłości może być przyczyną bezrobocia młodych.

W ramach projektu przewiduje się kilka etapów działań. Pierwszy – „Zastrzyk mocy” – zakłada udzielenie pomocy psychologicznej przywracającej bezrobotnym wiarę we własne możliwości i sens podejmowania aktywności. Uwieńczeniem tego etapu będzie zawiązanie grupy wsparcia – „Orle gniazdo” – działającej w środowiskach lokalnych. Kolejny etap – „Zaczyn możliwości” – będzie polegał na przeprowadzeniu badań określających predyspozycje zawodowe bezrobotnych oraz badań aktualnych potrzeb rynku pracy, a następnie wyborze kierunku szkolenia przez beneficjentów, organizowaniu szkoleń uwzględniających zawody przyszłości oraz szkoleń w zakresie zanikających zawodów (ze względu na rosnące zapotrzebowanie na usługi tradycyjnych rzemieślników i wyroby lokalnego rękodzieła). Kolejnym etapem będzie uruchomienie Centrum Aktywizacji Bezrobotnych „Nowe Horyzonty”, w ramach którego przewiduje się działanie kilku modułów: „Pogotowia Pracy”, „Wylęgarni Inicjatyw” i „Przyjaznego Internetu”. Bezrobotni, w zależności od swoich możliwości, będą mieli szansę samorealizacji i rozwoju zawodowego poprzez uczestnictwo w wybranych przez siebie modułach. W module „Pogotowie Pracy” przeszkoleni be-

neficienci zaczną praktycznie wykorzystywać zdobyte kwalifikacje. Ci, którzy dostrzegą szanse zarobkowania w ramach zanikających zawodów (dzięki udziałowi w module „Wylęgarnia Inicjatyw”) otrzymają wsparcie w postaci promocji ich wyrobów w całej Polsce – i nie tylko. W ramach modułu „Przyjazny Internet”, z myślą o beneficjentach zamieszkałych na terenach wiejskich, zakłada się utworzenie sieci punktów internetowych zlokalizowanych w świetlicach wiejskich. Dla najbardziej aktywnych, wykazujących gotowość do samozatrudnienia, przewidziano kolejne działanie: utworzenie „Żłobka Biznesu”.

W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo może zaoferować partnerowi zagranicznemu doświadczenie w zakresie kojarzenia readaptacji zawodowej z działaniami o charakterze terapii psychospołecznej. Interesująca byłaby również wymiana małych grup beneficjentów, którzy mogliby osobiście przekazać doświadczenia zdobyte w trakcie uczestnictwa w projekcie oraz mieliby możliwość ich praktycznego zastosowania w środowisku partnera. Ponadto zakłada się nawiązanie kontaktów umożliwiających zbyć poza granicami Polski wyrobów rękodzielników przeszkolonych w ramach programu.

The Partnership's objective is to develop occupational integration or reintegration of the unemployed who have been without jobs for more than three years, and persons of minor professional experience. This group of persons suffers from acquired hopelessness resulting from years of being unemployed and using shelter-like benefits, in particular welfare. The current system of solving unemployment issues does not take into account the social and psychological condition of the beneficiaries, and offers only courses and training to persons who are likely to get a job in the future. The primary obstacles to these persons returning to the labour market is deepening poverty, social isolation, problems in finding a new job and dependency on other persons, which lowers self-esteem. A lower standard of living among unemployed parents often decreases the education level of their children, which may be a cause of unemployment among young people in the future.

The project will consist of several stages. The first stage, “Power Surge”, includes the provision of psychological aid to the unemployed so that they can regain faith in their own abilities and the importance of being active. This will result in the establishment of a support group, “Eagle Nest”, active in local communities. The next stage, “Opportunity Creation” will consist of research to determine the occupational predispositions of the unemployed and current research in the labour market, followed by the selection of the beneficiaries' training directions. The project will also include organising training in the jobs of the future, and training in near-defunct occupations, given the growing demand for services rendered by traditional craftsmen and local handicraft products. The next stage is to launch “New Horizons” Activation Centre for the unemployed, to consist of several modules: “Labour Emergency”, “Initiative Incubator” and “Friendly Internet”. The unemployed will be able to self-fulfil and develop professionally by participating in the modules they choose. “Labour Emergency” will allow trained beneficiaries to use practically their newly-acquired skills. Those who have the chance to find employment in the near-defunct occupations (by participating in the “Initiative Incubator”) will obtain support by having their products promoted nationwide and abroad. The “Friendly Internet” module, addressed to beneficiaries from rural areas, assumes the development of a network of online access points in village community centres. The “Business Incubator” module is designed for the most active beneficiaries, willing to pursue self-employment.

Within the transnational cooperation, the Partnership may provide the foreign partner with experience in associating occupational re-adaptation with social and psychological therapy. It would be also interesting to exchange small groups of beneficiaries that would be able to share their experiences gained through participating in the project, and which they could practically apply in the partner environment. The Partnership also plans to establish contacts to find international buyers of handicraft products manufactured by the programme's beneficiaries.

PRR/DP id **PL-28**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Czarna Owca. Skazani na ochronę przyrody
Black Sheep. Condemned to Nature Protection

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP – *United Nations Development Programme*),

Al. Niepodległości 186, 00-608 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Alina Szklaruk, tel.: (0) 668 126 102, faks: (22) 825 49 58

e-mail: alinas@eco.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Zakład Karny w Wołowie (*Penal Establishment in Wołów*)

Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”, Wrocław (*“Pro Natura” Polish Nature Lovers Society*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Głównym celem Partnerstwa jest pomoc w zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego przez więźniów – z wykorzystaniem możliwości lokalnego rynku pracy działającego w otoczeniu zakładu karnego – a także stworzenie warunków do integracji więźniów ze środowiskiem lokalnym. Co roku polskie zakłady karne opuszcza około 10 tys. osób, ale niewiele z nich znajduje stałe zatrudnienie. Problem ten ulega pogłębieniu w związku z wysokim bezrobociem, małą liczbą ofert pracy, brakiem odpowiednich szkoleń zawodowych i brakiem pracy podczas odbywania kary. Ponadto większość byłych skazanych ma wykształcenie podstawowe, co powoduje, że w połączeniu z „karalnością” ich szanse na znalezienie pracy są znikome. Nie posiadają dokumentów, które poświadcząby ich doświadczenie zawodowe, wymaganego minimalnego stażu pracy, a tym samym prawa do ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych. Najprostszym wyjściem dla nich jest powrót na drogę przestępczą. Dlatego praca z więźniami musi być prowadzona już w trakcie odbywania kary, aby przygotowywać ich do aktywnego poszukiwania zatrudnienia po wyjściu na wolność.

W ramach projektu wypracowany zostanie system szkoleń przygotowujących skazanych do wykonywania zawodów sprzyjających ochronie środowiska lub wykorzystujących ekologiczne technologie. Ważna będzie przy tym aktywizacja więźniów w czasie odbywania kary (dzięki stosowaniu zasad wpływających na chęć podjęcia zatrudnienia, wyrobienia nawyku pracy i podniesienia kwalifikacji zawodowych). Stworzenie mechanizmów współpracy między więźniami, byłymi więźniami i społecznością lokalną – okolicznymi rolnikami – zostanie umożliwione dzięki zorganizowaniu linii przetwórstwa rolno-spożywczego. W zakładzie przetwórczym podnosić będą swoje kwalifikacje osoby odbywające karę, a zatrudnienie będą mogły znaleźć osoby po odbyciu wyroku. W wyniku współpracy w układzie więzień–rolnik zostaną przełamane bariery dzielące skazanych i społeczność lokalną, co powinno stworzyć możliwości zatrudnienia byłych więźniów w gospodarstwach rolnych. Z półproduktów dostarczanych przez rolników do zakładu przetwórczego, przy udziale więźniów powstanie produkt lokalny – marka (symbol) regionu. Istotnym elementem projektu będzie również promocja i wsparcie ekstensywnego rolnictwa służącego

ochronie przyrody na terenach wiejskich. W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo będzie nastawione na wymianę doświadczeń w przywracaniu skazanych dla lokalnych rynków pracy, a przede wszystkim zapoznanie się z efektywnymi mechanizmami zachęcającymi pracodawców do zatrudniania osób opuszczających więzienia. Wymiana doświadczeń między partnerami ponadnarodowymi pozwoli na optymalizację stosowanych metod oraz przyczyni się do uświadomienia istniejących barier, a także potrzeby lobbingu krajowego lub ogólnoeuropejskiego. Ze swej strony Partnerstwo wniesie rozwiązania ułatwiające skazanym wejście na rynek pracy, powiązane z zasadami zrównoważonego rozwoju – przy udziale społeczności lokalnej. Potencjalnym partnerom może zaoferować nową drogę poszukiwania rynku pracy dla skazanych. Połączenie ekorozwoju, reintegracji więźniów oraz rozwoju społeczności lokalnej stanowi nową szansę dla Unii Europejskiej w rozwiązywaniu problemów dyskryminacji.

The Partnership's primary objective is to provide aid for convicts to obtain qualifications and professional experience, with the potential of local labour markets close to penitentiary institutions, and to create opportunities for convicts to integrate with the local community. Each year 10,000 convicts leave Polish penitentiary institutions and only few find regular jobs. This problem deepens with the high unemployment rate, low number of job offers, lack of proper professional training and lack of jobs while serving the sentence. The vast majority of former convicts went only to elementary schools, which combined with their criminal record, means that their chances of finding a job are very small. They have no documents to certify their professional experience, no minimum required years of service and thus no right to apply for unemployment benefit. The easiest way out for them is to return to a life of crime. Therefore, work with convicts must be carried out while they are serving their sentences, so that they can be prepared actively to seek jobs when they get out.

The project will involve the development of a system of training courses to prepare the convicts for work in environmental protection occupations or occupations based on environmentally-friendly technologies. It will be important to activate convicts while they are serving their sentence (by applying rules which stimulate the convicts to find a job, develop the habit of working and increase professional qualifications). The mechanisms of cooperation among convicts, former convicts and the local community (farmers), will be established by the installation of a food and agricultural processing line. The processing plant will enable convicts to improve their qualifications, and former convicts will be able to find jobs there. Cooperation between convicts and farmers will allow the barriers between convicts and the local community to be broken, which should present the possibility of creating new workplaces for convicts at the farms. Semi-products delivered by the farmers to processing plants will be used by the convicts to create a local product, a regional brand (symbol). Promotion and support for extensive agriculture protecting the environment in rural areas will be an important element of the project.

The transnational cooperation of the Partnership will include sharing experience in returning convicts to local labour markets, and in particular learning effective mechanisms which induce employers to hire former convicts. Sharing experience among transnational partners will allow the methods used to be optimised, awareness of the existing barriers to be disseminated, and the needs of domestic and European lobbying to be identified. The Partnership will contribute solutions to including convicts in the labour market according to the rules of balanced development, in cooperation with the local community. The potential partners will be offered a new way of seeking the labour market for convicts. A combination of sustainability, reintegration of convicts and the development of the local community is a new opportunity for the European Union to solve an important discrimination issue.

PRR/DP id **PL-29**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Sudety – Szansa dla młodych
The Sudety Mountains – an Opportunity for the Young

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

„Wybrani w Górach” (*“Elected in the Mountains”*), ul. Górna 19, 57-516 Stara Bystrzyca

Osoba kontaktowa / Contact person: Krzysztof Komornicki, tel.: (74) 811 18 80, faks: (74) 811 18 80,

e-mail: zdanie@ng.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Europejskie Centrum Pracy, Wrocław (*European Labour Centre*)

Starostwo Powiatowe, Kłodzko (*Powiat Starost Office in Kłodzko*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Dolnośląskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zamierza zwiększyć szanse zawodowe maturzystów oraz absolwentów rolniczych, hotelarskich, gastronomicznych, turystycznych i rolniczych szkół ponadgimnazjalnych (do 35. roku życia), a także umożliwić im zdobycie części środków na podjęcie działalności gospodarczej w takich dziedzinach jak rolnictwo górskie i agroturystyka, produkt regionalny (produkcja, dystrybucja, promocja), hotelarstwo i regionalna gastronomia. Co roku szkoły tego typu kończy duża grupa osób, z których niewielka część kształci się dalej lub znajduje zatrudnienie. Problem bezrobocia będzie się zatem zwiększał, jeśli absolwenci nie będą lepiej przygotowywani do wykonywania zawodu, a także do wykorzystywania nowoczesnych technologii w zdobywaniu wiedzy i różnego typu informacji dających szansę na poprawę jakości życia. Wielu beneficjentów znalazłoby pracę w swoim zawodzie w wysoko standardowych sanatoriach i hotelach, a nawet za granicą, gdyby umieli się posługiwać językiem obcym. Model zawodowy polskiego szkolnictwa ponadgimnazjalnego jest niedostosowany do obecnych potrzeb społecznych i ekonomicznych rynku pracy.

Projekt przewiduje przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów, dotyczących m.in. wartości i jakości pracy, komunikacji społecznej, bezpieczeństwa i higieny pracy, wolontariatu, standardów unijnych wymaganych w hotelarstwie, gastronomii, turystyce, agroturystyce i produktach regionalnych, a także telepracy. Ponadto planowane są szkolenia językowo-zawodowe oraz spotkania z pracownikami kuratoriów i dyrektorami szkół, dzięki którym możliwe będzie stworzenie nowego modelu kształcenia zawodowego. Przewiduje się również organizowanie jarmarków produktów regionalnych. Partnerstwo szczególnie akcentuje rolę alternatywnych źródeł dochodu – planowane jest założenie eksperymentalnej winnicy, odnowa dawnych ras i odmian zwierząt hodowlanych, produkcja serów kozich, wspieranie regionalnego rzemiosła artystycznego. Zakłada się utworzenie Powiatowego Centrum Informacyjnego z siedmioma filiami w szkołach regionu oraz kilkunastu stron internetowych o programach „górkich” realizowanych w masywach europejskich. Odbędzie się również konferencja „Kobiety gór”. Partnerstwo będzie przeprowadzać konkursy „małych grantów” wspierające beneficjentów projektu, zamierza również zorganizować konferencję „Ustawodawstwo górskie polskie i Unii Europejskiej”.

Dotychczasowa współpraca z wieloma europejskimi organizacjami górkimi uświadomiła polskim partnerom konieczność dokonania radykalnych zmian w programach dotyczących zrównoważonego rozwoju w górach, unaczniła im także, iż należy natychmiast podjąć działania, aby zatrzymać ludzi w górach, po to, by nie borykać się z takimi problemami, jakie mają obecnie Francuzi, Włosi, Szwajcarzy czy Hiszpanie. Jednak zatrzymanie ludzi to za mało, trzeba też przygotować ich do tego, by świadczone przez nich usługi stały się konkurencyjne na rynku. Doświadczenia z dotychczasowych projektów polsko-włoskich pokazują, jakie działania należy podjąć w celu takiego przygotowania zawodowego absolwentów szkół hotelarskich, gastronomicznych, turystycznych i rolniczych, by znaleźli zatrudnienie oraz stali się użyteczni dla lokalnej turystyki i rozwoju.

The Partnership intends to increase the career opportunities for school leavers and graduates of agricultural, hotel, catering and tourism post-secondary schools (up to the age of 35), and help them gain some of the funds to set up a business in such areas as mountain agriculture, agro-tourism, regional products (production, distribution and promotion), the hotel industry and regional catering. A large group of people graduates each year from this type of school, of whom only a small proportion continues education or finds work. The problem of unemployment will therefore increase if graduates are not better prepared to work in the profession and to use modern technologies to gain knowledge and various types of information giving them the opportunity to improve their quality of life. Many beneficiaries would find work in their profession in highly-standardised sanatoria and hotels, and even abroad if they were able to communicate in a foreign language. The occupational model of the Polish post-secondary education system is not adapted to the current social and economic needs of the labour market.

The project envisages preparing and holding workshops on the value of the quality of work, social communications, occupational safety and health, volunteerism, EU standards required in the hotel industry, catering, tourism, agro-tourism and regional products, as well as tele-working. Furthermore, language and occupational training is planned, as are meetings with employees of school superintendent offices and school directors, as a result of which it would be possible to create a new model of occupational education, as well as organise regional product fairs. The Partnership especially emphasises the role of alternative sources of income; it is planned that an experimental vineyard would be set up, as well as the renewal of old species and varieties of breeding animals, the production of goat cheeses and the support of regional artistic crafts. It is assumed that an Administrative District Information Centre [Powiatowe Centrum Informacyjne] would be established with seven affiliate branches of schools in the region, together with a multilingual version of a website on "mountain" programmes implemented in the European mountain ranges. A conference entitled "Highland Women" will also be held. The Partnership will hold "small grant" contests to support project beneficiaries and also intends to organise a conference entitled "Polish and European Union Mountain Legislation."

The cooperation to date with many European mountain organisations has made the Polish partners aware of the need to make radical changes to the programmes on balanced development in the mountains, and has enlightened them that action should be taken immediately to keep people from leaving the mountains in order not to experience the problems that the French, Italians, Swiss or Spanish are currently experiencing. However, retaining people is insufficient; they also need to be prepared for the fact that the services they provide must be competitive on the market. The experience from the existing Polish – Italian projects demonstrates which activities should be undertaken to prepare correctly graduates of hotel, catering, tourism and agricultural colleges in order that they are able to find employment and become useful to local tourism and development.

PRR/DP id **PL-30**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo dla Zawidawia – Program Zakrzów.
Peryferie Lokomotywą dla Wrocławia
Partnership for Zawidawie – Zakrzów Project.
The Peripheries as Wrocław's Driving Force

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Dolnośląski Projekt Społeczny (*Social Project for Lower Silesia*), ul. Szajnochy 3, 50-076 Wrocław

Osoba kontaktowa / Contact person: Jolanta Ostrowska, tel.: (71) 792 11 38, (0) 601 668 182,

e-mail: fundacja.dps@neostrada.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

NSZZ „Solidarność” Region Dolny Śląsk, Wrocław (*“Solidarity” Trade Union Lower Silesia Region*)

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej Oddział Wrocław (*Warsaw School of Social Psychology, Branch in Wrocław*)

Gmina Wrocław (*Municipality of Wrocław*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo powstało w celu zapobiegania nierównościom i dyskryminacji na rynku pracy w przemysłowych osiedlach aglomeracji miejskich. Opierając się na swoich zasobach, opracuje metody aktywizacji społecznej i zawodowej społeczności wrocławskiego osiedla Zawidawie oraz wdroży je w pilotażowym programie „Zakrzów – peryferie lokomotywą dla Wrocławia”. Grupę docelową będą stanowić osoby bezrobotne, pracownicy sezonowi, osoby dyskryminowane na rynku pracy z powodu wieku oraz płci, a także młodzież. Restrukturyzacja przemysłu wpłynęła na obniżenie statusu materialnego i warunków życia mieszkańców regionu. W przeszłości trzy duże zakłady przemysłowe – Polar, Hydral i Stolbud – zatrudniały łącznie kilkanaście tysięcy pracowników, w większości mieszkańców Zawidawia i okolicznych wiosek (Zakrzów jest częścią Zawidawia). Zakłady te przez kilkadziesiąt lat dawały zatrudnienie i organizowały lokalne życie społeczne. Obecnie zakrzowskie zakłady zatrudniają zaledwie 2,5 tys. pracowników, w tym znaczną część w pracy sezonowej. Według danych policji dynamika wzrostu przestępczości jest tu większa niż w innych częściach miasta. Mieszkańcy negatywnie oceniają skuteczność publicznych służb zatrudnienia, wyrażają także opinię o nierównym traktowaniu problemów peryferyjnego osiedla przez władze miejskie. Problemem jest niewystarczająca informacja o usługach dotyczących rynku pracy, nieumiejętność dostosowania się osób zagrożonych utratą pracy do zmian, brak samodzielności, poleganie wyłącznie na pomocy społecznej, trudne warunki mieszkaniowe.

W ramach projektu zostanie powołane Centrum Aktywności Zakrzów, w którym będą dostępne – wypracowane specjalnie na potrzeby grupy docelowej – usługi szkoleniowe oraz projekty edukacyjne dające mieszkańcom peryferyjnego osiedla szansę na konkurowanie na rynku pracy. Proponowane usługi będą dotyczyły doradztwa zawodowego połączonego ze wsparciem psychologicznym oraz pośrednictwa pracy. W ramach pośrednictwa zostanie również utworzona sieć partnerstwa z pracodawcami gotowymi do organizowania staży, dostępne będą

także oferty zagraniczne. Ponadto Centrum będzie oferowało usługi z zakresu doradztwa biznesowego. Opracowana przez Partnerstwo formuła to tzw. Studio Usług – w którym będą realizowane szkolenia z teorii biznesu (przepisy, reguły rynku), trening psychologiczny, trening z przedsiębiorczości (z udziałem doradców biznesowych i przedsiębiorców) oraz treningi i staże w firmach usługowych dla kobiet chcących prowadzić samodzielną działalność gospodarczą na rynku usług. Partnerstwo będzie wspierać zaprojektowane przez beneficjentów przedsięwzięcia w uzyskaniu środków z funduszy pożyczkowych oraz w pozyskaniu miejsca na założenie firmy (zwłaszcza jeśli beneficjenci zdecydują się na zatrudnienie innych uczestników programu). Kolejną formą pomocy świadczonej przez Centrum będzie Studio Internetu, w którym uczestnicy zdobędą umiejętność posługiwania się komputerem i Internetem oraz obsługi programów ułatwiających prowadzenie własnej firmy.

Partnerstwo chciałoby skorzystać z – opracowanych i sprawdzonych przez partnera ponadnarodowego na terenach poprzemysłowych – metod umożliwiających stopniową rewitalizację tych terenów poprzez wzbudzenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, ich przedsiębiorczości w rozwijającym się sektorze usług, a także inicjatyw samopomocowych. Szczególnie pomocne w warunkach polskich będą informacje na temat wykorzystania obiektów poprzemysłowych na potrzeby społeczności lokalnej, ich zagospodarowania i adaptacji dla działalności edukacyjnej oraz znaczenia w procesie integrowania środowiska.

The Partnership came about in order to prevent inequalities and discrimination on the labour market in the post-industrial estates of urban agglomerations. Based on its resources, it will prepare methods of social and occupational activation of the Wrocław community on the Zawidawie housing estate, and implement them in the pilot Zakrzów Programme - Suburbs as the Driving Force for Wrocław. The target group will be the unemployed, seasonal workers, people discriminated against on the labour market because of their age or sex, as well as youths. The restructuring of industry has reduced the financial status and standard of living of the region's inhabitants. In the past, three large industrial plants, Polar, Hydral and Stolbud, together employed approximately 12,000 workers, largely residents of Zawidawie and the surrounding villages (Zakrzów is a part of Zawidawie). For several decades, these plants provided employment and organised local social life. Today, the Zakrzów-based plants employ just 2,500 workers, of whom a large proportion are seasonal workers. According to police data, the increase in crime is greater here than in other parts of the city. The residents negatively assess the effectiveness of the public employment services, and express opinions about the unequal treatment of the problems on the suburban estate by the city authorities. Problems include insufficient information about services on the labour market, the inability of people threatened with job losses to adapt to the changes, a lack of independence, reliance exclusively on social aid and difficult housing conditions.

The Zakrzów Activity Centre [Centrum Aktywności Zakrzów] will be established within the framework of the project, in which training services and educational projects that are prepared especially for the needs of the target group will be available in order to give the residents of the suburban estate the opportunity to compete on the labour market. The proposed services will apply to careers counselling, combined with psychological support and employment agency work. A partnership network will also be established within the framework of the agency work with employers prepared to organise internships; foreign vacancies will also be advertised. Furthermore, the Centre will offer business consulting services. The formula developed by the Partnership is the so-called Service Studio in which training will be held on business theory (laws and market rules) psychological training, training in entrepreneurship (with the participation of business consultants and entrepreneurs), as well as training and internships with service companies for women wishing to become independent on the services market. The Partnership will support projects planned by the beneficiaries in gaining loans and finding a place to set up a business (particularly if the beneficiaries decide to employ other programme participants). The second form of aid provided by the Centre is the Internet Studio, which will teach the participants to use a computer and the Internet and to use software to help them run their own company.

The Partnership would like to take advantage of methods that have been prepared and tested by an transnational partner in post-industrial areas that enable the gradual revitalisation of these areas by encouraging social and occupational activity of the residents, as well as their entrepreneurship in the developing sector of services and self-help initiatives. Information on the use of post-industrial buildings for the needs of the local community, their takeover and adaptation for educational activities, as well as their significance in the environmental integration process in Polish conditions, would be of particular assistance.

PRR/DP id **PL-31**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Związkowa Promocja i Ochrona Równouprawnienia
Osób Niepełnosprawnych w Zatrudnieniu
Promotion and Protection of Equality
in Employment for People with Disabilities

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna (*Polish Economic and Rehabilitation Chamber*),
 ul. Kromera 4/69, 02-055 Warszawa
 Osoba kontaktowa / Contact person: Narcyz Janas, tel.: (0) 607 615 496, faks: (22) 825 00 52,
 e-mail: biuro@ozon.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych, Warszawa
 (*National Union of People with Disabilities' Cooperatives and Cooperatives of the Blind*)
 Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Warszawa (*Polish Society of Fighting Physical Disabilities*)
 Sekcja Krajowa Osób Niepełnosprawnych NSZZ „Solidarność”, Warszawa (*“Solidarity” Trade Union National Section of People with Disabilities*)
 Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Warszawa (*All Poland Alliance of Trade Unions*)
 Nikom System K. Kuncelman, M. Czerniak Spółka Jawna, Przemyśl (*Nikom System Agency*)
 Związek Pracodawców Przedsiębiorstw Przemysłu Obronnego i Lotniczego ZPPOiL, Warszawa (*Union of Employers in Aviation and Defence Industry*)
 Federacja Związków Zawodowych „Metalowcy”, Warszawa (*“Metalowcy” Trade Unions Federation of Metal Industry*)
 Związek Zawodowy Przemysłu Elektromaszynowego, Warszawa (*Trade Union of Electric Engineering Industry*)
 Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa (*Central Institute of Labour Protection – National Research Institute*)
 Urząd Pracy m.st. Warszawy (*Labour Office in Warsaw*)
 Stowarzyszenie Organizatorów Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych „OZON” Warszawa (*“OZON” Association of Organisers of Employment for People with Disabilities*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem projektu jest przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych poprzez stworzenie mechanizmów ułatwiających wejście (lub powrót) tej grupy społecznej na otwarty rynek pracy. Kluczowymi adresatami działań projektu będą z jednej strony zakłady pracy (50 firm) – ich kierownictwa, organizacje zawodowe i załoga, z drugiej zaś – osoby niepełnosprawne długotrwale bezrobotne, w największym stopniu doświadczające dyskryminacji i zagrożone wykluczeniem społecznym. Programem zostanie objęte 4,5 tys. osób niepełnosprawnych. Polska ma znacznie

niższy niż w krajach Unii Europejskiej wskaźnik aktywności zawodowej niepełnosprawnych. Zatrudnienie tej grupy na otwartym rynku pracy jest bardzo niskie, jedynie 5% pracodawców otwartego rynku pracy deklaruje chęć zatrudnienia osoby niepełnosprawnej. W opiniach o tej grupie pracodawcy kierują się uprzedzeniami i stereotypami, które są na tyle silne, że mają większe znaczenie przy wyborze potencjalnego pracownika niż jego rzeczywiste kwalifikacje. Badania ujawniły, że pracodawcy nie znają przepisów dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych, co negatywnie wpływa na ich zainteresowanie tymi osobami jako potencjalnymi pracownikami.

Kluczowym narzędziem realizacji celów programu będzie powołanie w zakładowych strukturach związków zawodowych przedsiębiorstw wytypowanych do udziału w projekcie „instytucji” ZORON (Związkowa Ochrona Równouprawnienia Osób Niepełnosprawnych). Funkcję tę będzie pełnił etatowy pracownik związków zawodowych, który przed podjęciem przypisanych mu zadań przejdzie intensywne szkolenie. Do jego zadań należeć będzie rozpoznanie (przy współpracy z zespołem doradców Partnerstwa) mechanizmów, zjawisk i barier utrudniających zatrudnienie w danym przedsiębiorstwie osób niepełnosprawnych, przygotowanie „Raportu o równouprawnieniu osób niepełnosprawnych” (zawierającego m.in. informacje o barierach architektonicznych i ergonomicznych, postawach kierownictwa i załogi przedsiębiorstwa wobec niepełnosprawnych, mechanizmach i zjawiskach utrudniających równoprawne traktowanie tej grupy społecznej). Wyniki „Raportu otwarcia” będą podstawą do przygotowania przez ZORON (we współpracy z organizacjami Partnerstwa) dokumentu o nazwie „Zakładowy program promocji i ochrony równouprawnienia osób niepełnosprawnych w zatrudnieniu”, określającego działania konieczne do stworzenia w zakładzie warunków do równego traktowania osób niepełnosprawnych w zatrudnieniu. Równoległym instrumentem realizacji celów programu będą Kluby Integracji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, których celem będzie identyfikacja środowiskowa osób niepełnosprawnych w największym stopniu zagrożonych marginalizacją, a także barier, jakie napotykać te osoby na drodze do znalezienia zatrudnienia. Kluby będą współpracować z ZORON, formy tej współpracy to m.in. staże, wizyty w zakładach pracy, zatrudnienie czasowe, uczestnictwo w szkoleniach przygotowujących do zatrudnienia w poszukiwanych przez pracodawcę zawodach.

Partnerstwo chętnie podejmie współpracę z partnerami z krajów, w których obowiązuje ustawodawstwo antydyskryminacyjne, a także z państwami, które niedawno wstąpiły do Unii Europejskiej, borykających się z podobnymi problemami wynikającymi z dyskryminacji osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i poszukujących nowatorskich rozwiązań w tym zakresie.

The project's objective is to counteract discrimination against the disabled by creating mechanisms which facilitate the entry (or return) of that social group to the open labour market. Key recipients of the project's activities are 50 companies on one hand, including their management staff and personnel, and long-time unemployed disabled persons on the other. These persons face discrimination and the threat of social exclusion. The unemployed covered by the programme will constitute a group of approx. 4,500 persons. Poland has a lower factor of occupational activity among the disabled than other Member States. Employment of this group in the open labour market is very low, and only 5% of open labour market employers are prepared to employ a disabled person. Employers often follow prejudice and stereotypes of the disabled community, which are so strong that they suppress the actual qualifications of the person. Research has proven that employers do not know the regulations that apply to employing the disabled, which adversely affects employers' interest in the disabled as potential employees.

The key tool in performing the project's objectives is to establish trade unions in the structures of companies selected for participation in the ZORON institute's project (the Union for the Protection of Equality of the Disabled). This function will be performed by a full-time employee from the trade unions, who will undergo an intensive training prior to undertaking the tasks assigned to him/her. His/her tasks will be to identify (in cooperation with the team of Partnership advisors) the mechanisms, events and obstacles to employing the

disabled in a company, prepare a „Report on the equality of the disabled“ (with information on the architectonic and ergonomic obstacles, the attitudes of the management and the personnel towards the disabled, as well as the mechanisms and barriers which prevent equal treatment of this social group. The conclusions of the “Opening Report” will be used by ZORON (in cooperation with partnership organisations) to prepare a document entitled “Union programme of the promotion and protection of the equality of the disabled in employment’ to specify the actions required to establish the conditions of equal treatment of the disabled in employment in the company. Another instrument used to fulfil the project’s objectives will be Professional Integration Clubs for the Disabled, working to identify those disabled persons that face marginalisation to the greatest extent, and to identify the obstacles found by such persons while seeking employment. The Clubs will cooperate with ZORON on forms such as apprenticeship, visits to companies, temporary employment, as well as participation in training to prepare for future employment in professions sought by employers.

The Partnership is willing to cooperate with partners from countries which have enforced anti-prejudice legislation and partners from the new Member States that face similar problems of prejudice against the disabled in the open labour market, and who also seek modern solutions.

PRR/DP id **PL-32**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Bank Zintegrowanych Działań
Integrated Activities Bank

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie na rzecz Promocji i Rozwoju Miasta Sulejówek VOX POPULI (*VOX POPULI Association for Promotion and Development of Sulejówek*), ul. Sejmowa 3, 05-071 Sulejówek

Osoba kontaktowa / Contact person: Krystyna Krok, tel.: (0) 607 116 805, faks: (22) 783 48 10,
e-mail: voxpop@interia.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sulejówek (*Municipal Social Welfare Centre in Sulejówek*)

Stowarzyszenie Forum Gospodarcze, Sulejówek (*Economic Forum Association*)

Centrum Rewitalizacji Społecznej B. Kościelak Spółka Jawna, Warszawa (*Centre for Social Revitalisation – B. Kościelak Ltd.*)

Miejski Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Dziecka, Sulejówek (*Society of the Friends of Children, Municipal Board*)

Fundacja „Otwartych Serc”, Sulejówek (*“Open Hearts” Foundation*)

Rejonowy Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości, Sulejówek (*District Guild of Crafts and Enterprise*)

Powiatowy Urząd Pracy, Mińsk Mazowiecki (*Powiat Labour Office in Mińsk Mazowiecki*)

RTI Polska sp. z o.o., Warszawa (*RTI Poland Ltd.*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest stworzenie systemu współpracy różnych sektorów zajmujących się integracją zawodową na terenie powiatu mińskiego oraz wypracowanie nowych metodologii i technik pracy z osobami dyskryminowanymi na rynku pracy. Grupy nie objęte standardowymi mechanizmami rynku pracy najczęściej pozostają poza wszelką ewidencją. Nie stworzono metod docierania do nich i pracy z nimi. Uniemożliwia to stworzenie spójnej strategii działań na poziomie powiatu oraz planowego włączenia do nich wszystkich organizacji i instytucji zainteresowanych problemem. Ponadto brak współpracy z pracodawcami niekorzystnie wpływa na ich opinie o grupach dyskryminowanych i często stanowi istotną barierę w zatrudnieniu. Również na etapie przygotowania szkoleń zawodowych w zbyt małym stopniu uwzględnia się opinie pracodawców. Nie promuje się działań mających na celu uświadomienie konieczności udziału w społeczeństwie informacyjnym i kształcenia ustawicznego.

Partnerstwo określiło następujące grupy szczególnie pasywne na rynku pracy: społeczność wiejska mieszkająca w dużym oddaleniu od szlaków komunikacyjnych, nie korzystająca z żadnych form wsparcia, osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie, Romowie, rodziny pasywne (często wielopokoleniowe getta), wobec których standardowe mechanizmy są nieskuteczne. Szczególne znaczenie ma także utajone bezrobocie wśród kobiet – oficjalne wskaźniki pokazują większe bezrobocie wśród mężczyzn, mniej kobiet pobiera też zasiłki dla bezrobotnych. Wynika to z tego, że wiele kobiet, otrzymując świadczenia ubezpieczeniowe ze strony pracującego męża, nie wie-

rząc w pomoc urzędu pracy w znalezieniu zatrudnienia i nie mając prawa do zasiłku dla bezrobotnych, nie rejestruje się – dotyczy to kobiet w różnym wieku, również ciężarnych i wychowujących małe dzieci – znajdują się one poza wszelką ewidencją i nie są traktowane jako grupa dyskryminowana. Dla wymienionych grup planuje się szkolenia – zarówno aktywizujące, jak i zawodowe. Partnerstwo przewiduje również uruchomienie gminnych punktów internetowych, utworzenie Banku Zintegrowanych Działań (w którego ramach testowane będą nowe rozwiązania dotyczące przepływu informacji i metod szkoleniowych) oraz przygotowanie i wydanie dwóch publikacji – naukowego opracowania realizacji programu oraz poradnika metodologii technik działań podejmowanych w ramach projektu.

W ramach partnerstwa ponadnarodowego planowane są wizyty studyjne, wspólne seminaria i warsztaty dla trenerów, przedstawicieli organizacji, instytucji i pracodawców oraz grup docelowych. Pozwoli to na wspólne stworzenie katalogu barier występujących na otwartym rynku pracy oraz ustalenie, które z nich są specyficzne dla Polski, a które mają charakter uniwersalny. Dzięki powstaniu takiego katalogu umożliwione zostanie skuteczne włączenie się do działań mających na celu wyrównywanie różnic regionalnych, a jednocześnie zaproponowanie rozwiązań, które mogą być efektywne w innych regionach Europy. Polscy partnerzy mogą ze swej strony zaoferować rozwiązania modelowe wypracowane w ramach projektu. Ponadnarodowa współpraca partnerów umożliwi również zapoznanie Polaków z grup docelowych z możliwościami pracy za granicą, z kolei partnerzy europejscy uzyskają informację o warunkach i możliwościach zatrudnienia obcokrajowców w Polsce.

The Partnership's objective is to create a system of cooperation between various sectors involved in occupational integration in the Mińsk administrative district [powiat], and to develop new methodologies and techniques of working with people discriminated against on the labour market. Groups not included in the standard mechanisms of the labour market most frequently remain off all records. No method has been developed to reach them or work with them. This prevents the development of a cohesive strategy of activities at the administrative district level and the planned connection of all organisations and institutions interested in the problem. Furthermore, the lack of cooperation with employers detrimentally affects their image as discriminated groups and often constitutes a significant barrier to employment. The opinions of employers are considered to an excessively insufficient extent even at the stage of preparing occupational training. No activities are promoted with regard to the need to participate in the information society and continuous education.

The Partnership defined the following groups as being particularly passive on the labour market: rural communities living a long distance from communication routes, and which do not take advantage of any forms of support; the disabled and their helpers; Gypsies, passive families and frequently multi-generation ghettos, with respect to whom the standard mechanisms are ineffective. Hidden unemployment among women is also of particular importance – official statistics show higher unemployment among men, although fewer women claim unemployment benefit. This arises from the fact that many women which have insurance benefits from their working husbands, do not believe in assistance from the labour office in finding work, do not have the right to unemployment benefit, and therefore do not register. This applies to women of various ages, including pregnant women and those bringing up small children, who are off all records and are not treated as a discriminated group. Both activation and occupational training is planned for these groups. Other activities include the start-up of municipality [gmina] Internet points, the establishment of an Integrated Activity Bank, which will be used to test new solutions in information flow and training methods, as well as to prepare and distribute two publications: a scientific study on the implementation of the programme and a guide to the methodology of the technologies of activities undertaken within the framework of the project.

Study visits, joint seminars and workshops for trainers, representatives of organisations, institutions and employers, as well as the target groups, are planned within the framework of the transnational partnership. This

will enable the joint establishment of a list of barriers on the open labour market and the determination of which of these are peculiar to Poland and which are of a universal nature. Such list will enable effective inclusion in the activities that have the objective of equalising regional differences, while simultaneously proposing solutions that could be effective in other regions of Europe. The Polish partners can offer the model solutions developed within the framework of the project to their partners. The transnational cooperation of the partners will also allow the Poles from the target groups to learn about job opportunities abroad, and, in turn, the European partners will gain information on employment conditions and opportunities for foreigners in Poland.

PRR/DP id **PL-33**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Chcę się uczyć
WANT2LEARN

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationWrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli (*Wrocław In-Service Teacher Training Centre*)

ul. Dawida 9/11, 50-527 Wrocław

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Obuchowska, tel.: (0) 507 360 865,

e-mail: beata.obuchowska@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersUrząd Gminy Kobierzyce (*Municipality Office in Kobierzyce*)Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu (*Banking School of Wrocław*)Stowarzyszenie PRO SILESIA ET EUROPA, Wrocław (*PRO SILESIA ET EUROPA Association*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Dolnośląskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo powstało w celu zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia przez młodych ludzi uciekających ze szkół i wielokrotnie powtarzających naukę w tej samej klasie. Służyć temu ma objęcie ich dodatkową edukacją z zastosowaniem nowoczesnych metod (e-learning) i narzędzi komunikacji. Ponadto Partnerstwo zamierza stworzyć modele pracy z tą grupą oraz modele wspierania jej integracji na rynku pracy. W przedziale wiekowym od 15 do 24 roku życia, a zwłaszcza zwłaszcza wśród starszej młodzieży, odsetek osób pozostających poza systemem edukacji i zatrudnieniem utrzymuje się od kilku lat na wysokim poziomie, przy czym liczba takich osób może wzrosnąć w przyszłości ze względu na zmiany w strukturze szkolnictwa ponadpodstawowego. Adresowany do tej grupy projekt powinien zapobiegać wykluczeniu społecznemu młodzieży mającej szczególne trudności z konsekwentnym kontynuowaniem nauki, a także bezrobociu, którym ta grupa jest szczególnie zagrożona.

Beneficjenci objęci zostaną edukacją wykorzystującą nowe technologie (e-learning), nie stosowane dotąd w odniesieniu do tej grupy docelowej. Przewidziane są też szkolenia z dziedziny obsługi komputera, bezpośrednio podnoszące kwalifikacje w zakresie nowoczesnych technologii informatycznych. Zwiększy to udział uczestników projektu w rozwoju społeczeństwa informacyjnego – obecnie bardzo niski ze względu na silną korelację między zjawiskiem porzucania nauki przez część młodych ludzi a ubóstwem rodzin, z których pochodzą, uniemożliwiającym dostęp do odpowiedniego sprzętu. Wśród planowanych działań jest wykonanie platformy e-learningowej i opracowanie biblioteki szkoleń e-learningowych. Ponadto w ramach projektu przeprowadzone zostaną szkolenia dla nauczycieli, a także podjęte zostaną działania doradcze skierowane do rodziców. Planowane jest również wydanie publikacji edukacyjnych. Istotnym elementem projektu będzie wypracowanie skutecznych metod koordynacji działań instytucji i organizacji wchodzących w skład Partnerstwa, w tym celu powstanie m.in. strona internetowa.

Partnerstwo zainteresowane jest wymianą trenerów na kursach dla nauczycieli, dotyczących pracy z uczniem trudnym oraz doradztwa zawodowego, kwestiami związanymi z doradztwem dla rodziców oraz działaniami skon-

centrowanymi na angażowaniu grupy docelowej w życie lokalnej społeczności (powrót do systemu edukacji, działalność w lokalnych firmach i organizacjach), a także metodami uczenia się i podwyższania kwalifikacji przy użyciu technologii cyfrowych i elementów kultury młodzieżowej.

The Partnership was established in order to increase the chances of young people that play truant from school and have to repeat their education in the same class finding jobs. Their inclusion in additional education using modern techniques (e-learning) and ITC communication tools is to serve this purpose. In addition, the Partnership intends to create models of work with this group and models supporting its integration on the labour market. The number of people who remain outside the education system and employment in the 15 to 24 age range, and in particular among older youths, has been relatively high for several years, and the number of such people may increase in the future because of changes in the post-primary school structure. The project that is addressed to this group should prevent the social exclusion of youths that have particular difficulties in the systematic continuation of their education, as well as the unemployment with which this group is particularly threatened.

The beneficiaries will be included in education that uses new technologies (e-learning), which has not been used to-date with this group. Training in the use of a computer is planned, which will directly improve their IT qualifications. This will increase the participation of the project's participants in the development of the information society; which is currently very low because of the strong correlation between the phenomenon of a proportion of young people leaving education and poverty in the families from which they come, which prevents access to appropriate equipment. The planned activities include the production of an e-learning platform and the preparation of a library of e-learning courses. Furthermore, training will be conducted for teachers within the framework of the project, and counselling activities targeted at parents will be conducted. The publication of a series of educational materials is also planned. An important element of the project will be the development of effective methods of coordinating the activities of institutions and organisations comprising the „WANT2LEARN” Partnership, and a website to be created for this purpose.

The Partnership is interested in an exchange of course trainers for teachers on working with difficult pupils and career counselling, issues related to counselling for parents and activities concentrated around the involvement of the target group in local social life (return to the education system, and activities in local companies and organisations), as well as the methods of learning and improving qualifications using digital technology and elements of youth culture.

PRR/DP id **PL-34**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Niepełnosprawni – samodzielność, rodzina, rehabilitacja,
EDUKACJA, PRACA – system zintegrowany
The Disabled People – Independence, Family, Rehabilitation,
EDUCATION, WORK – an Integrated System

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo (*Foundation Supporting Physically Disabled IT Specialists*), ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa
 Osoba kontaktowa / Contact person: Kinga Śniegocka, tel.: (22) 697 87 84, faks: (22) 654 75 51,
 e-mail: fundacja_eq@idn.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo, Warszawa (*Foundation Supporting Physically Disabled IT Specialists*)
 Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Emocjonalnymi SPOZA, Warszawa (*SPOZA Association of People with Emotional Problems*)
 Fundacja na rzecz Transportowych Usług Specjalistycznych dla Niepełnosprawnych, Warszawa (*TUS Foundation for Specialised Transportation Services for People with Disabilities*)
 Warszawski Dom pod Fontanną – Zespół Regionalny Koalicji na rzecz Zdrowia Psychicznego (*The Fountain House in Warsaw – Regional Team of Coalition Promoting Mental Health*)
 Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy (*District Social Welfare Centre in Warszawa-Wawer*)
 Urząd Miasta Stołecznego Warszawy – Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Wola (*Municipal Office in Warsaw – Department of Social Affairs and Health in Warszawa-Wola*)
 Big S – Grzegorz Stolarski, Warszawa
 Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Niskiego Wzrostu, Warszawa (*Polish Association for Short-heighted People with Disabilities*)
 Urząd Pracy m.st. Warszawy (*Labour Office in Warsaw*)
 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Warszawa (*State Fund for Rehabilitation of People with Disabilities*)
 Schenk Institute Mirosława Białobrzeska, Piastów

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Podstawowym celem Partnerstwa jest stworzenie wszechstronnego systemu ułatwiającego wchodzenie na otwarty rynek pracy osobom niepełnosprawnym. Projekt adresowany jest do osób z orzeczoną niepełnosprawnością na poziomie znacznym i umiarkowanym, z zachowaną normą intelektualną. Jest to grupa marginalizowa-

na od poziomu edukacji przedszkolnej i szkolnej (niewystarczająca liczba placówek integracyjnych, brak edukacji włączającej, zbyt częste orzekanie nauczania indywidualnego, zawodowe szkoły specjalne, przygotowujące do zawodów nie dostosowanych do schorzenia i potrzeb rynku, stanowiące zaprzeczenie zasady integracji) – przez rehabilitację zdrowotną i społeczną, po system zatrudniania. Kuriozalne zapisy przy orzekaniu niepełnosprawności („całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji” oraz „całkowita niezdolność do pracy”), które mają oznaczać, że dana osoba może pracować jedynie w warunkach chronionych, są z modyfikacjami powtarzane od 1992 r. Postępującej marginalizacji i dyskryminacji osób niepełnosprawnych sprzyja negatywny stosunek społeczeństwa do zjawiska niepełnosprawności.

Do stworzenia systemu, na którego rzecz będzie działać Partnerstwo, konieczne będzie z jednej strony opracowanie strategii aktywizowania i wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, działań wspierających beneficjentów i ich rodziny, a także strategii oddziaływania na pracodawców, dzięki której rynek pracy stanie się bardziej dostępny dla osób niepełnosprawnych, z drugiej natomiast – działań prowadzących do zmiany uchwały sejmowej „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych” w ustawę sejmową „Karta Niepełnosprawnego Polaka” (konieczne tu będą odpowiednie inicjatywy poselskie) oraz zainicjowanie ustawowego systemu ulg dla osób z grupy docelowej w dostępie do Internetu, a także upowszechnienie stosowania podpisu elektronicznego. Istotnym elementem projektu będzie opracowanie i bieżąca aktualizacja internetowego portalu dotyczącego kompleksowej rehabilitacji różnych rodzajów schorzeń „Sami o sobie” – przy współudziale małych organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne lub działające na ich rzecz; przewiduje się także szkolenie komputerowe i redakcyjne dla przyszłych redaktorów portalu. Powstanie Warsztat Aktywizacji Zawodowej, stworzona zostanie baza danych pracodawców z dwóch dzielnic Warszawy oraz kilku starostw i gmin, odbędą się warsztaty dla pracodawców, opracowane zostanie kompendium prawne na temat zasad zatrudniania osób z grupy docelowej na otwartym rynku pracy.

Niektórzy z polskich partnerów mają już doświadczenie we współpracy z partnerami zagranicznymi (np. w ramach programu Leonardo da Vinci). Obecnie Partnerstwo zamierza nawiązać współpracę przede wszystkim z partnerami o zbliżonej misji, zwłaszcza w zakresie systemowych rozwiązań dotarcia do grupy u nas pomijanej oraz systemów edukacji włączającej, sprzyjającej zdobyciu zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Jest również zainteresowane doświadczeniami partnerów w zakresie przygotowania zawodowego osób niepełnosprawnych oraz pracy z rodzinami beneficjentów. Chętnie nawiązałoby współpracę z partnerstwami działającymi w Niemczech, zwłaszcza na terenach należących dawniej do NRD. Polscy partnerzy są gotowi podzielić się swoimi doświadczeniami w zakresie doradztwa edukacyjnego, metodami upowszechniania działań małych organizacji pozarządowych oraz serwisem „Sami o sobie”, który może się stać witryną wielojęzyczną.

The Partnership's objective is to create a versatile system to facilitate the disabled entering the open labour market. The project is addressed to persons with certified considerable and moderate disabilities, but with normal intellectual capabilities. This is a group which is pushed to the margins from pre-school and school education (an insufficient number of integration schools, no inclusive education, frequent choice of individual education, and vocational specialist schools which prepare them for jobs not tailored to their disability or market needs, which is a clear contradiction to the rules of integration), to medical and social rehabilitation to the employment system. The comments made by the disability determination service („completely unable to work and live self-sufficiently” or „completely unable to work”), which are supposed to mean that the disabled person can work in supported employment enterprises, have been repeated with some modifications since 1992. The progressing marginalisation and discrimination of the disabled is fuelled by the negative attitude of society to them.

The establishment of the system to be supported by the Partnership will require the development of a strategy to activate and equalise the chances of the unemployed, actions to support beneficiaries and their families, and a strategy to influence employers to open up the job-market to the disabled. Further actions will include efforts

to change the parliamentary resolution on the „Charter of Rights of the Unemployed” into the parliamentary Act on the „Charter of the Disabled Pole” (MPs’ initiatives will be necessary here), as well as efforts to initiate a statutory system of discounts for the target group for Internet access and to popularise the use of the electronic signature. An important element of the project will be to develop and continuously update the „Sami o sobie” website on comprehensive rehabilitation of various conditions. This will require cooperation with small organisations of disabled persons or organisations which support the disabled. Other actions include computer and editing training for the future editors of the website. The Partnership plans to establish an Occupational Activation Workshop, create a database of employers from two districts of Warsaw and several administrative units and municipalities, as well as develop a legal guide on the rules of employing disabled persons in the open labour market.

Some of the Polish partners have experience in working with international partners (e.g. within the Leonardo da Vinci programme). The Partnership is currently planning to establish cooperation with partners who pursue a similar mission, in particular system solutions of reaching the target group which is overlooked in Poland, and who develop systems of inclusive education and finding jobs in the open labour market. The Partnership is also interested in the experience of partners in the professional preparation of the disabled and work with families of the beneficiaries. The Partnership is eager to cooperate with Partnerships in Germany, in particular the former East Germany. The Polish partners are ready to share their experience in providing educational advice, methods of disseminating actions by small NGOs, and the „Sami o sobie” (We About Ourselves) website, which may become a multi-lingual site.

PRR/DP id **PL-109**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership

**RAZEM
Together**

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Wspomagania Wsi (*Rural Development Foundation*), ul. Bellottiego 1, 01-022 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Romuald Domański, tel.: (22) 636 25 70-75, faks: (22) 636 62 70,

e-mail: rdomanski@fww.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja „Edukacja Inaczej”, Aptynty (*“A Different Education” Foundation*)

Stowarzyszenie Rozwoju Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego i Wsi Podgórki (*Centre of Education and Breeding Association in Podgórci Village*)

Koszalińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne (*Social and Cultural Association in Koszalin*)

Fundacja „Odnowa Wsi”, Malechowo (*“Revival of Rural Areas” Foundation*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Zachodniopomorskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest opracowanie modelowych rozwiązań zapewniających zwiększenie aktywności gospodarcej – głównie w sferze samozatrudnienia – w oparciu o lokalne zasoby i umiejętności (wzmocnione zasobami zewnętrznymi) oraz budowanie i umacnianie więzi społecznych sprzyjających tworzeniu nowych struktur i systemów wsparcia aktywizacji zawodowej. Działania będą ukierunkowane na społeczności wiejskie „skażone” w przeszłości kulturą gospodarki kolektywnej w rolnictwie, a po likwidacji PGR-ów wyalienowane z nowo kreowanej rzeczywistości, z dziedzicznym bezrobociem i biedą, prowadzącymi do trwałej marginalizacji (tzw. syndrom popegeerowca). Projektem zostaną objęci byli pracownicy PGR-ów i ich rodziny, rolnicy pracujący w gospodarstwach rolnych o charakterze socjalnym i ich rodziny, a także inni mieszkańcy wsi – pozostający bez pracy, uczący się i mający małe szanse na zatrudnienie. W 1989 r., na początku procesu restrukturyzacji, w PGR zatrudnionych było ponad 445 tys. osób, a na jedną osobę pracującą przypadało średnio 2,2 osoby na utrzymaniu, co łącznie daje prawie 1 mln osób stanowiących grupę problemową.

Partnerstwo zakłada, że w wyniku projektu mieszkańcy przestrzennie izolowanych enklaw (osiedli popegeerowskich), oddalonych od potencjalnych miejsc pracy, przy jednoczesnym braku środków transportu, zyskają alternatywne źródła dochodu i miejsca pracy dzięki specjalizacji wsi (tworzeniu „wsi tematycznych”). Spowoduje to większe zainteresowanie wsią partnerów i klientów z zewnątrz, a także wzrost poczucia obecności w świecie („piszą o nas w gazetach, pokazują w telewizji, istniejemy w Internecie”). Również osoby z niższym wykształceniem i nie mające doświadczenia zawodowego znajdą zatrudnienie (samozatrudnienie) – dzięki wykorzystaniu wiedzy nieformalnej, ukrytej, użyciu niszowych umiejętności, bazowaniu na prostych zajęciach. Ponadto potrzeba włączenia szerokich zasobów lokalnych (m.in. również wiedzy i umiejętności ludzi w wieku starszym) stworzy im możliwość powrotu do aktywności zawodowej w procesie tworzenia specjalizacji wsi. W celu zapobieżenia tzw. dzie-

dziczeniu bezrobocia, w procesy budowy specjalizacji wsi będzie włączona młodzież szkolna oraz bezrobotni absolwenci. Istotne będzie wykorzystywanie niematerialnych czynników rozwoju, związanych z edukacją, nauką, kulturą, ekologią i życiem społecznym, określenie produktów i specjalizacji niszowych, niestandardowych, atrakcyjnych dla klientów zewnętrznych, a także zachęcanie do tworzenia specjalizacji wsi – dzięki ich atrakcyjności i wyróżnialności – nowego typu inwestorów: absolwentów uczelni, naukowców, artystów.

Od partnerów ponadnarodowych Partnerstwo oczekuje przede wszystkim przekazania doświadczeń wzbogacających *know-how* partnerów krajowych, co z kolei wpłynie na większą efektywność działań, dotyczących m.in. sposobu przygotowania mediatorów i opiekunów wsi. Chciałoby również korzystać ze sprawdzonych w praktyce metod badawczych i szkoleniowych oraz rozwiązań formalnoprawnych i strategii tworzenia specjalizacji wsi. Działania w ramach partnerstwa ponadnarodowego obejmą przeszkolenie partnerów krajowych i szkoleniowców przez specjalistów zagranicznych, wizyty studyjne mediatorów i opiekunów wsi oraz trenerów wiejskich, a także bieżące konsultacje i doradztwo.

The project's objective is to develop model solutions to stimulate economic activities, in particular in the self-employment sector, based on local skills and resources (enhanced with external resources), and to develop and strengthen social relations which facilitate the creation of new structures and systems to support occupational activation. Actions will be aimed at rural communities „tainted” in the past by the collective agricultural economy culture, which was alienated from the new reality after the liquidation of State Farms (PGR), with inherited unemployment and poverty leading to permanent marginalisation (the so-called post-PGR employee syndrome). The project will cover all former PGR employees and their families, farmers and their families working in social farms, as well as other rural residents: the unemployed, students and those with slim chances of finding a job. In 1989, when the restructuring process began, State Farms employed more than 445,000 persons. One employee supported 2.2 persons in the household, which accounted for nearly 1,000,000 persons in the problem group.

The partnership assumes that the project will allow the residents of locally-isolated enclaves (post-PGR districts), distant from potential workplaces and devoid of means of transport, to obtain alternative sources of income and workplaces by specialising the villages (the development of „thematic villages”). This will increase interest in villages on the part of external partners and customers, and will increase feeling of having a presence in the world („they write about us in the newspapers, show us on TV, we are on the Internet”). Less educated persons without professional experience will find jobs (self-employment) with the use of informal, hidden knowledge, niche skills and by performing simple tasks. Extensive local resources related to the skills and knowledge of elder people must be included to create an opportunity for them to regain occupational activity in the process of developing village specialisation. Students and unemployed graduates will be involved in these village specialisation processes to prevent the so-called inheritance of unemployment. It will be important to use intangible development factors related to education, science, culture, ecology and social life, to identify niche products and specialisations which are non-standard and attractive to external customers, as well as to attract new investors, such as university graduates, scientists and artists, to rural areas with their rural attractiveness and uniqueness.

Transnational partners are expected to deliver experience to enhance know-how of domestic partners to improve operational effectiveness. This experience should include methods of preparing village mediators and custodians. The Partnership would also like to use research and training methods proven in practice as well as formal and legal solutions and strategies in creating village specialisations. Activities within the transnational partnership will include international specialists training domestic partners and trainers, study visits by village mediators, custodians and trainers, as well as providing ongoing consultation and advisory services.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
PRACA W POSAGU – model wychodzenia
z rodzinnego bezrobocia na wsi
Job as a Dowry – a Model of Family Unemployment in Rural Areas

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (*Voivodship Labour Office in Szczecin*)

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Dmochowska, tel.: (91) 421 37 64; (0) 503 639 236

faks: (91) 422 31 21; e-mail: szwupp@praca.gov.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Instytut Organizacji Przedsiębiorstw i Technik Informatycznych InBiT sp. z o.o. Szczecin (*InBiT Institute for Organisation of Enterprises and Information Technology*)

Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Szczecinie (*College of Public Administration in Szczecin*)

Pomorska Akademia Kształcenia Zawodowego sp. z o.o. w Szczecinie (*Pomerania Academy of Vocational Training in Szczecin*)

Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego POMERANIA Szczecin (*POMERANIA Regional Development Association*)
Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego, Szczecin (*Regional Management of “Solidarity” Trade Union in Western Pomerania*)

Fundacja Rozwoju i Pomocy Zespołu Szkół Samochodowych, Szczecin (*Development and Aid Foundation of the Motor Industry Schools*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Zachodniopomorskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Projekt dotyczy rodzin wiejskich, w których występuje zjawisko bezrobocia rodzinnego i pokoleniowego (co najmniej dwie osoby lub dwa pokolenia pozostają bez pracy) bądź istnieje realne zagrożenie dziedziczeniem bezrobocia – z powodu pozostawania bez pracy przynajmniej jednego z rodziców i przerwania przez dziecko edukacji bez uzyskania zawodu. Partnerstwo ma na celu opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu powiązań powiatowej i gminnej pomocy instytucjonalnej dla rodzin zagrożonych dziedziczeniem bezrobocia z systemem samopomocy obywatelskiej opartej na zaangażowaniu społeczności lokalnych – w tym odbiorców pomocy i potencjalnych pracodawców.

Efektym wdrożenia tego systemu powinna być aktywizacja zawodowa niepracujących członków rodzin wiejskich, stworzenie systemu zachęt do podejmowania pracy, rozpoczęcia działalności gospodarczej, podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji, wzrost dostępu beneficjentów do edukacji oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także zwiększenie ich mobilności (poprzez stypendia, refundację kosztów dojazdów itp.). Ważne będzie również dostosowanie usług instytucji rynku pracy do rzeczywistych potrzeb osób mieszkających na wsi, zaangażowanie do świadczenia tego rodzaju usług nowych partnerów (np. lokalnych organizacji pozarządowych).

dowych), wspomaganie funkcjonowania samopomocy i pomocy obywatelskiej dzięki włączeniu społeczności lokalnych w proces pomagania beneficjentom, pozyskanie lokalnych autorytetów i liderów. Ostatecznym rezultatem projektu będzie model efektywnej integracji zawodowej osób z rodzin zagrożonych bezrobociem pokoleniowym – oparty na pracy ze wszystkimi bezrobotnymi członkami rodziny, wymagający ich osobistego zaangażowania, angażujący autorytety środowiskowe w proces udzielania pomocy, tworzący i wzmacniający organizacje lokalne realizujące zadania gminy i powiatu związane z pomocą osobom wykluczonym z rynku pracy. Z pilotażowego wdrożenia systemu skorzysta 100 rodzin.

Przewidywane jest m.in. włączenie do projektu lokalnych organizacji i instytucji (np. parafie, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, szkoły, Gminne Centra Informacji, Ochotnicze Hufce Pracy, lokalne organizacje pozarządowe), opracowanie metody wyboru usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb (której skuteczność ma zapewnić współpraca beneficjenta z doradcą), powołanie lokalnych Klubów Wsparcia Koleżeńskiego, stworzenie modelu wsparcia społeczności lokalnej dla rodzin beneficjentów oraz przygotowanie lokalnej kadry do realizacji projektu (szkolenia, studia podyplomowe itp.). Model zostanie pilotażowo wdrożony w co najmniej dwóch powiatach.

Współpraca ponadnarodowa będzie obejmować 4 partnerstwa (w tym 3 z krajów Unii Europejskiej). Celem nawiązania współpracy z partnerem z byłego bloku wschodniego jest transfer dobrych praktyk i wymiana *know-how* dla wsparcia procesów restrukturyzacyjnych oraz transformacji społeczno-ustrojowej. Stworzy to możliwość poszukiwania nowych, niekonwencjonalnych rozwiązań, a także pracy z organizacjami działającymi na rynku o podobnych uwarunkowaniach historycznych.

The project applies to rural families in which the phenomenon of family and generation unemployment appears (in which at least two people or two generations are unemployed), or there is a real threat of inheriting unemployment, as a result of at least one of the parents being unemployed and the child leaving education without learning a profession. The Partnership has the objective to prepare and implement a comprehensive system of relationships of administrative district [powiat] and municipality [gmina] institutional assistance to families under the threat of inheriting unemployment with the civic self-help system based on the involvement of local communities, including the recipients of the assistance and potential employers.

The effect of implementing this system should be the occupational activation of the non-working members of rural families, the creation of a system of incentives to start work, the commencement of activities and an increase in the level of education and qualifications, an increase in beneficiaries' access to education, information and communications technologies, as well as an increase in their mobility (through grants, reimbursement of travelling costs etc). It is also important to adapt the services of labour market institutions to the actual needs of people from rural areas, to involve the services of new partners in providing this type of service (e.g. local non-government organisations), to support the functioning of self-help and civic help organisations through the involvement of local communities in the process of helping the beneficiaries, as well as to find local authoritative people and leaders. The final result of the project will be a model of the effective occupational integration of people from families threatened by generation unemployment - based on working with all unemployed members of the family, requiring their personal commitment, involving authoritative people in the environment in the process of providing assistance, forming and supporting local organisations that implement the tasks of the municipality and the administrative district with regard to helping people who are excluded from the labour market. One hundred families will benefit from the system's pilot implementation programme.

Local organisations and institutions are planned to be included in the project (such as parishes, Municipality Social Aid Centres, Municipality Information Centres, Volunteer Work Groups and local non-government organisations), methods will be prepared for choosing the services adapted to individual needs (the effectiveness of which has the purpose of ensuring cooperation between the beneficiary and the consultant), local Friendly Support Clubs will be established, a model of local community support will be created for the beneficiary families,

the local staff will be prepared for implementing the project (training, postgraduate studies etc). The pilot model will be implemented in at least two administrative districts.

The planned transnational cooperation will include four partnerships (including three with European Union Member States). The objective of establishing cooperation with a partner from the former Eastern Bloc is to transfer good practices and exchange know-how to support the process of social and systemic restructuring and transformation. This cooperation will give the domestic partner the opportunity to find new, unconventional solutions, as well as the ability to work with organisations operating on a market with similar historic conditions.

PRR/DP id **PL-112**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz aktywizacji zawodowej
mieszkańców terenów powojсковych
Partnership for Vocational Activisation of Residents
of Post-military Territories

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja na rzecz Aktywizacji Zawodowej Żołnierzy Zawodowych Rezerwy „FAR”, (*Foundation for Vocational Activisation of Former Military Servicemen*), ul. Czarnieckiego 51, 01-541 Warszawa
 Osoba kontaktowa / Contact person: Marcin Januszkiewicz, tel.: (22) 839 86 99; (0) 609 491 892,
 faks: (22) 839 86 99; e-mail: farequal@o2.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

IMC Kariera, Warszawa (*IMC Career, Warsaw*)

Departament Spraw Socjalnych i Rekonwersji Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa (*Ministry of National Defence, Department of Social Affairs and Reconversion*)

Wojskowe Centrum Aktywizacji Zawodowej, Warszawa (*Military Outplacement Centre, Ministry of National Defence*)

Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim (*Starost Office in Krosno Odrzańskie*)

Starostwo Powiatowe w Żaganiu (*Starost Office in Żagań*)

Starostwo Powiatowe w Żarach (*Starost Office in Żary*)

Urząd Miasta w Gubinie (*Municipal Office in Gubin*)

Gmina Krosno Odrzańskie (*Municipality of Krosno Odrzańskie*)

Urząd Miasta w Żaganiu (*Municipal Office in Żagań*)

Urząd Miasta w Żarach (*Municipal Office in Żary*)

A&E CONSULT Grupa Konsultingowa Sp. z o.o., Warszawa (A&E CONSULT – Consulting Group Ltd.)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Lubuskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest stworzenie modelu rewitalizacji społeczno-ekonomicznej regionu poprzez wypracowanie skutecznych metod i programów działania oraz współpracy podmiotów sektora publicznego i prywatnego. Planuje się stworzenie narzędzi i metod pomocy osobom, które utraciły pracę w wyniku upadku lub restrukturyzacji głównego pracodawcy na danym obszarze. W takiej sytuacji pojawia się znaczący niedobór ofert pracy, problemem jest również niedostosowanie kwalifikacji osób, które poszukują pracy, do potrzeb potencjalnych pracodawców. Beneficjentami programu będą byli żołnierze (grupa mająca wyjątkowe problemy z konkurencyjnością na rynku pracy i z adaptacją w nowej, „cywilnej” rzeczywistości), młodzież z rodzin wojskowych oraz młodzież zamieszkująca tereny powojсковe, która – ze względu na ograniczone możliwości edukacji i samokształcenia –

ma utrudniony dostęp do rynku pracy, kobiety (zwłaszcza żony żołnierzy i byłych żołnierzy zawodowych) oraz społeczność lokalna, (przede wszystkim byli pracownicy firm współpracujących z lokalnymi jednostkami wojskowymi, którzy w wyniku likwidacji zaplecza wojskowego utracili stanowiska pracy).

W ramach realizacji projektu zebrane zostaną informacje na temat sytuacji społeczno-ekonomicznej w regionie – umożliwiające wypracowanie metodologii działania (analiza ekonomiczna i badanie rynku pracy na obszarze objętym programem). Planuje się stworzenie skutecznej metody koordynacji działań instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się aktywizacją zawodową i pomocą społeczną – poprzez zorganizowanie sieci współpracy między organizacjami socjalnymi, lokalnymi urzędami pracy i pracodawcami. Podjęte zostaną również działania mające na celu wypracowanie skutecznej metody pomocy mieszkańcom regionów dotkniętych degradacją ekonomiczną (na przykładzie obszaru powojkowego): indywidualne poradnictwo zawodowe, treningi aktywnego poszukiwania pracy i asertywności, szkolenia zawodowe, tworzenie Centrów Aktywizacji Zawodowej, promowanie samozatrudnienia, prowadzenie inkubatora przedsiębiorczości, opracowywanie programów szkoleniowych ukierunkowanych na przekwalifikowanie zawodowe dające realne szanse zatrudnienia, prowadzenie Centrów Pomocy Psychologicznej.

Partnerstwo zamierza nawiązać współpracę z partnerami ponadnarodowymi. Szczególnie zainteresowane jest wykorzystaniem doświadczeń instytucji i organizacji z różnych sektorów w zakresie aktywizacji zawodowej osób dotkniętych problemami restrukturyzacyjnymi oraz zamieszkujących obszary zdegradowane ekonomicznie i społecznie. Chodzi zwłaszcza o przykłady działalności gospodarczej i technik pracy z grupami beneficjentów. Partnerstwo zainteresowane jest głównie rozwiązaniami stosowanymi wobec mieszkańców obszarów powojkowych, ale także nowatorskimi metodami i formami pomocy potrzebującym mieszkańcom zdegradowanych obszarów miejskich, wiejskich i przemysłowych.

The Partnership's objective is to create a model of social and economic regional revitalisation by developing effective methods and action programmes, as well as cooperation between entities from the public and private sectors. It is planned that tools and work methods will be developed for people who have lost their jobs as a result of bankruptcy or the restructuring of the main employer in the given area. A significant shortfall arises in vacancies in such a situation, while the qualifications of job hunters that do not correspond to the needs of potential employers pose a further problem. The programme beneficiaries will be soldiers (a group that has exceptional problems with competitiveness on the labour market and adapting to new „civilian” realities), youths from military families and youths living in post-military areas, who, because of the limited education and self-education opportunities, have difficulties in accessing the labour market, women (particularly wives of soldiers and former professional soldiers), as well as the local community, primarily the former employees of companies working for the local military units, who have lost their jobs because of the closure of the military facilities.

Information will be gathered within the framework of the project on the social and economic situation in the region enabling the development of a methodology of activities (economic analysis and labour market research in the area encompassed by the programme). It is planned that an effective method of coordinating the activities of public institutions and non-governmental organisations will be created by organising a cooperative network between social organisations, local labour offices and employers. Activities will also be undertaken to develop effective methods of helping the residents of the regions affected by economic degradation (using the example of the post-military area); namely, individual career counselling, training in active job-hunting and assertiveness, occupational training, the creation of Occupational Activation Centres, the promotion of self-employment, the management of an entrepreneurship incubator, the preparation of training programmes directed at occupational re-qualification that provides real employment opportunities, and the management of Psychological Assistance Centres.

The Partnership intends to establish cooperation with transnational partners. It would be particularly interesting to take advantage of the experiences of institutions and organisations from various sectors in the occupational activation of people affected by restructuring problems and living in economically- and socially-degraded areas. This refers in particular to the examples of business activities and technologies of working with groups of beneficiaries. The main area of the Partnership's interest includes solutions used for the residents of post-military areas, although innovative methods and forms of assistance to the needy residents of degraded urban, rural and post-industrial areas would also be of interest.

PRR/DP id **PL-113**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wchodzenie, utrzymanie, powrót na rynek pracy
osób po chorobie psychicznej
Labour Market Entry, Work and Re-entry of People
after Mental Illness

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Powiat Suwalski (*Powiat of Suwałki*), ul. Noniewiczza 10 pokoje 21, 23, 16-400 Suwałki

Osoba kontaktowa / Contact person: Stanisław Dziemian, tel.: (87) 566 46 35; 562 83 49; tel./fax (87) 566 23 98
faks: (87) 565 15 58; e-mail: pcpr@powiat.suwalski.pl, equal@powiat.suwalski.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ w Suwałkach (*Area Health Service Administration – Psychiatry in Suwałki*)

Powiat Sejneński, Sejny (*Powiat of Sejny*)

Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, Lipniak (*Support Centre for People with Mental Disorders*)

Środowiskowy Dom Samopomocy, Olecko (*Community Mutual Aid Centre*)

Środowiskowy Dom Samopomocy, Augustów (*Community Mutual Aid Centre*)

Powiatowy Urząd Pracy, Suwałki (*Powiat Labour Office in Suwałki*)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Suwałki (*Powiat Family Assistance Centre in Suwałki*)

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Warszawa (*State Fund for Rehabilitation of People with Disabilities*)

Miasto Suwałki (*Municipality of Suwałki*)

Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „NADZIEJA”, Suwałki (*“HOPE” Suwałki Association of Families and Friends of People with Mental Disorders*)

Powiat Augustowski (*Powiat of Augustów*)

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Suwałki (*Foundation for Enterprise Development*)

Starostwo Powiatowe w Suwałkach (Starost Office in Suwałki)

Suwalska Izba Rolniczo-Turystyczna (Chamber of Agriculture and Tourism in Suwałki)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Warmińsko-mazurskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Podstawowym celem Partnerstwa jest stworzenie procedur postępowania prowadzących do przywrócenia do pracy osób po przebytym kryzysie psychicznym. Konsekwencją choroby jest wypadanie osób dotkniętych kryzysem psychicznym poza nawias życia społecznego. Wciąż funkcjonuje niezmiernie silny mechanizm społecznej stygmatyzacji tych osób. Skutkiem tego jest ich długotrwałe bezrobocie, brak jakiegokolwiek perspektywy zatrudnienia oraz pogarszająca się ustawicznie sytuacja społeczna i materialna. Historie chorób wielu pacjentów wska-

zują na społeczne podłoże kłopotów zdrowotnych, z jakimi się borykają. Najdotkliwszym jest wykluczenie społeczne na skutek przebytej choroby, hospitalizacji, braku możliwości zatrudnienia. Statystyki dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności wyraźnie wskazują, iż osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na tle choroby psychicznej, trzy-, cztero- lub nawet pięciokrotnie rzadziej mają szansę na podjęcie zatrudnienia niż inne kategorie niepełnosprawnych.

Partnerstwo proponuje nowe sposoby włączenia zawodowego i społecznego osób z grupy docelowej. Ważna tu będzie etapowość przygotowania do pracy – od treningów motywacyjnych i przeciwdziałania inwalidyzacji, poprzez szkolenia zawodowe, wpływanie na pracodawców, organizowanie pracy chronionej, aż po pomoc w zaistnieniu na otwartym rynku pracy. Taki sposób realizacji projektu powinno umożliwić współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego, służb medycznych, urzędów pracy, pomocy społecznej, podmiotów gospodarczych i partnerów społecznych. Podejmowane będą również działania aktywizujące społeczność lokalną (szczególną rolę przewidziano dla pracodawców i partnerów społecznych, a także rodzin i opiekunów osób chorych psychicznie). W procesie integrowania beneficjentów ze społeczeństwem zakłada się wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych oraz szkolenie osób z grupy docelowej, by umiały się nimi posługiwać. Przewidywane jest wytworzenie nowych, trwałych struktur wsparcia osób po przebytej chorobie psychicznej – przede wszystkim na bazie Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, który prowadzi rehabilitację zawodową i społeczną podopiecznych (dysponuje m.in. pracownikami rzemiosła i rękodzieła oraz gospodarstwem ekologicznym). Jego działalność umożliwi kontynuowanie rezultatów wypracowanych przez Partnerstwo. Istotnym elementem projektu będzie także wypracowanie metod doradztwa zawodowego oraz programów szkoleń dostosowanych do specyfiki grupy docelowej, a także metod współpracy z pracodawcami, które powinny zaowocować tworzeniem miejsc pracy dla klientów.

Planowana jest również współpraca ponadnarodowa. Od partnerów zagranicznych Partnerstwo oczekuje przede wszystkim wiedzy oraz praktycznych umiejętności dotyczących pracy z osobami po przebytej chorobie psychicznej, zwłaszcza w zakresie procesu ich przygotowania do zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Duże znaczenie dla Partnerstwa będą miały także doświadczenia partnerów zagranicznych we współpracy z pracodawcami (zastosowane argumenty i metody motywujące pracodawców do zatrudniania osób po przebytej chorobie psychicznej).

The Partnership's fundamental objective is to create procedures leading to the return of people to work after undergoing a mental crisis. The consequence of such sickness is that people affected by a mental crisis drop out of social life. An exceptionally strong social stigma is still attached to people that experience mental illness. The effect of this is long-term unemployment, the lack of any prospects of employment, and the continuously worsening social and financial situation of this group. The health records of many patients indicate social grounds for the health problems that they experience. The most sensitive is social exclusion, as a result of having suffered an illness, hospitalisation and the lack of employment opportunities. Statistics on invalidity decisions clearly indicate that people, in the case of whom invalidity has been found as a result of mental illness, have three, four or even five times fewer chances of being employed than other categories of disability.

The Partnership proposes new methods of occupational and social inclusion of people from the target group. The stages of preparing for the work will be important: from motivational training and preventing „invalidisation”, through occupational training, influencing employers and organising protected work, to assistance in existing on the open labour market. The cooperation of local authorities, the health service, labour offices, social services, businesses and social partners should enable such method to be implemented. Activities that activate the local community (a special role is envisaged for employers and social partners, as well as families and custodians of the mentally ill) will be undertaken within the framework of the project. The process of integrating the beneficiaries with society assumes the use of modern information and communication technologies, as well as training people

from the target group such that they know how to use them. It is expected that new permanent structures for supporting people that have suffered mental illness will be created; primarily based on the Centre for the Support of People with Mental Disorders [Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi], which conducts occupational and social rehabilitation of the people in its charge (it has craft and handicraft workshops, as well as an ecological farm). Its activities will enable the results developed by the Partnership to be continued. An important element of the project will also be the development of methods of career counselling and training adapted to the specific nature of the target group, as well as methods of working with employers, which should result in the creation of jobs for the clients.

Transnational cooperation is also planned. The Partnership primarily expects that foreign partners will have the knowledge and practical skills of working with people who have suffered from mental illness, especially with regard to the process of their preparation to become employed on the open labour market. The experience of foreign partners in working with employers (the arguments used and methods of motivating employers to employ people that have suffered mental illness) will also be of great significance to the Partnership.

PRR/DP id **PL-114**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Kampania przeciw ubóstwu
– Najwyższy szczebel dobroczynności
CAPEqual – Campaign Against Poverty
– The Highest Level of Charity

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie Monar – Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT,
 (MONAR-MARKOT *Wielkopolska Assistance Centre*), ul. Roźnowice 33, 64-610 Rogoźno
 Osoba kontaktowa / Contact person: Anna Adamczyk, tel.: (61) 296 14 51, (0) 601 077 914;
 faks: (61) 296 14 51; e-mail: partnerstwo@monar-markot.poznan.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, Poznań (*Poznań School of Humanities and Journalism*)
 Fundacja Równych Szans, Warszawa (*Equal Opportunities Foundation*)
 Stowarzyszenie „Światowid”, Łubowo (*“Światowid” Association*)
 Urząd Miasta Poznania Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych (Municipal Office in Poznań, Department of Health and Social Affairs)
 Urząd Miejski Rogoźno (Municipal Office in Rogoźno)
 Poradnia Poznań (Monar) (Consultancy Office in Poznań, Monar)
 Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Monar” Ośrodek Rehabilitacji (Non-public Health Care Centre “Monar” – Rehabilitation Centre)
 Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny „Monar” w Roźnowicach (Rehabilitation – Readaptation Centre, “Monar” in Roźnowice)
 Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Monar – Marianówek (Non-public Health Care Centre, Monar – Marianówek)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem działań Partnerstwa jest zwiększenie możliwości wejścia na rynek pracy osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością (uzależnionych, długotrwale bezrobotnych, młodzieży zagrożonej niewydolnością społeczną) przy zastosowaniu nowatorskiego modelu terapii połączonej z edukacją. Niezaradność społeczna jest udziałem coraz większej grupy osób. Ważną przyczyną rozprzestrzeniania się tego zjawiska jest powiększająca się skala długotrwałego bezrobocia oraz wzrost liczby osób nie mających prawa do zasiłku. Osoby bezdomne to równocześnie ludzie o najniższym poziomie wykształcenia. Według informacji ośrodka dla bezdomnych (Markot) 32% jego podopiecznych nie ma żadnego wykształcenia, 98% nie ma wykształcenia średniego, aż 34% spośród nich to osoby poniżej 35. roku życia. Wydaje się zatem, że zarówno proces wychodzenia z bezdomności, jak i przeciwdziałanie zjawisku popadania w bezdomność są ściśle związane ze stworzeniem odpowiednich systemów edukacyjnych oraz pomocy psychologicznej połączonej z procesem edukacji, pozwalających na znalezienie i utrzymanie zatrudnienia.

Realizacja celu Partnerstwa oparta będzie na opracowanym w ramach projektu zintegrowanym i stabilnym systemie terapii oraz edukacji. System ten będzie wspomagał osoby wychodzące z bezdomności w powrocie na rynek pracy i przeciwdziałał ich społecznemu wykluczeniu. Zakłada on aktywizację, kształcenie i usamodzielnianie osób długotrwale bezrobotnych, uzależnionych i bezdomnych, podniesienie umiejętności i kwalifikacji osób zagrożonych wykluczeniem (długotrwale bezrobotnych, młodzieży uzależnionej, osób samotnie opiekujących się osobami zależnymi), wypracowanie trwałego systemu współpracy instytucji działających na rzecz osób bezdomnych lub zagrożonych wykluczeniem, powracających na rynek pracy. Potrzebne będzie również stworzenie systemu kształcenia ustawicznego dla osób niezadowolonych społecznie, a także przygotowanie programu terapii przywracania nawyku pracy (program ten powinien być zintegrowany z programem pozyskiwania miejsc pracy i samozatrudniania się). Ponadto niezbędne są działania na rzecz zmiany nastawienia pracodawców do zatrudniania osób z grup docelowych. Wypracowanie modelu terapii połączonej z edukacją, skierowanego do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, będzie wymagało przygotowania i przeprowadzenia spotkań kadry merytorycznej (terapeutów, psychologów, socjologów i nauczycieli akademickich), opracowania nowatorskiego zintegrowanego programu terapii i edukacji oraz działań towarzyszących, a także przygotowania programów edukacji i promocji zatrudnienia wśród pracodawców, a wreszcie – programów powrotu osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na rynek pracy.

Partnerstwo jest szczególnie zainteresowane współpracą z partnerami zagranicznymi realizującymi programy dotyczące zmiany nastawienia społecznego (głównie pracodawców) wobec zatrudniania osób wykluczonych, a także programy dotyczące procesów usamodzielniania osób bezdomnych.

The objective of the Partnership's activities is to increase the opportunities of the homeless and those threatened with homelessness (addicts, the long-term unemployed, youths threatened with social failure) to enter the labour market using an innovative model of therapy connected with education. Social incapability is affecting an increasingly larger group of people. An important reason for the diffusion of this problem is the increasing scale of long-term unemployment and the increasing numbers of people who do not have the right to benefits. The homeless are also those with the lowest level of education. According to information from the centre for the homeless (Markot), 32% of the people in its care have not completed any education, while 98% do not have a secondary education, and as many as 34% are under 35. It therefore appears that both the process of coming out of homelessness and counteracting the problem of becoming homeless is strictly related to the creation of appropriate education systems and psychological support, correlated with the education process, to enable employment to be found and retained.

The implementation of the Partnership's objectives will be based on an integrated and stable therapy and education system developed within the framework of the project. This system will support people leaving homelessness and returning to the labour market, and will counter their social exclusion. It assumes the activation and education of the long-term unemployed, addicts and homeless, making them independent, increasing the skills and qualifications of people threatened with social exclusion (the long-term unemployed, addicted youths, single people looking after dependents), the development of a permanent system of cooperation between institutions supporting the homeless or those threatened with exclusion, in their return to the labour market. It will also be necessary to create a system of continuous education for the socially incapable, as well as to prepare a programme of therapies to recover the working habit (this programme should be integrated with a programme of finding jobs and self-employment) and help change the attitudes of employers with regard to employing people from the target groups. The development of the model of the therapy connected with education directed at the homeless and those threatened with homelessness will require meetings to be prepared and held with technical staff (therapists, psychologists, sociologists and school teachers), the development of an innovative integrated programme of therapy and education, as well as associated activities, the preparation of education and employment promotion programmes among employers and, finally, programmes for returning the homeless and those threatened with homelessness to the labour market.

The Partnership is particularly interested in working with foreign partners implementing programmes regarding changes in social attitudes (mainly employers), with regard to the employment of excluded people, as well as programmes on the processes of the homeless becoming independent.

EQUAL obszar tematyczny D / EQUAL theme D

Wzmocnienie krajowej gospodarki społecznej (trzeciego sektora), a w szczególności usług na rzecz społeczności lokalnych, z akcentem na podnoszenie jakości miejsc pracy

Strengthening the social economy (the third sector), in particular the services of interest to the community, with a focus on improving the quality of jobs

PRR/DP id **PL-35**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Krakowska Inicjatywa na rzecz Gospodarki Społecznej – COGITO
COGITO – Cracow Initiative for Social Economy

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychiatrii i Oceny Środowiskowej (*Association for the Development of Community Psychiatry and Care*), Plac Sikorskiego 2, lok. 8, 31-115 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Monika Olender, tel.: (12) 421 51 17, e-mail: monika.olender@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie Rodzin „Zdrowie Psychiczne”, Kraków (*“Mental Health” Association of Families*)

Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „KOLONIA”, Harbutowice
 (*“KOLONIA” Association for Supporting People with Disabilities*)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie (*Municipal Social Welfare Centre in Cracow*)

Dom Maklerski Penetrator SA, Kraków (*Penetrator SA Stockbrokers*)

Akademia Ekonomiczna w Krakowie, działająca przez jednostkę pozawydziałową Małopolską Szkołę
 Administracji Publicznej (*Małopolska School of Public Administration, Cracow University of Economics*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo stawia sobie za cel wypracowanie i testowanie mechanizmu tworzenia oraz promocji przedsiębiorstwa społecznego jako metody integracji społeczno-zawodowej osób pozostających bez pracy z powodu chorób psychicznych oraz tych, u których wystąpiły psychiczne konsekwencje długotrwałego bezrobocia i stan zależności od systemu pomocy społecznej. Jest to problem niezwykle ważny, gdyż dotyczy grupy docelowej szacowanej w Polsce około 0,5 mln osób. Znaczną część tej grupy stanowią osoby dotknięte najgłębszymi zaburzeniami zdrowia psychicznego. Stopa bezrobocia tych osób jest dwukrotnie wyższa niż w zbiorowości osób niepełnosprawnych ogółem. Ponadto wszelkie dostępne w Polsce formy rehabilitacji społeczno-zawodowej obejmują jedynie niewielki procent osób z tej grupy. Konieczne jest zatem, po pierwsze, szczegółowe zdiagnozowanie sytuacji w tym zakresie, a po drugie – zaprojektowanie i podjęcie działań, które przyczyniłyby się do zwiększenia szans beneficjentów na zaistnienie na rynku pracy, a tym samym na reintegrację społeczną.

Partnerstwo opracuje standard badań, a następnie przeprowadzi badania diagnostyczne sytuacji grupy docelowej na lokalnych rynkach w wybranych powiatach. Kolejnymi etapami będzie m.in. stworzenie, przetestowanie i wdrożenie modelowych rozwiązań przedsiębiorstw społecznych oraz instytucji doradztwa biznesowego i promocji dla przedsiębiorstw społecznych. Zostanie także przetestowana metoda franchisingu społecznego i podjęte próby urynkowania przedsiębiorstw społecznych. Dodatkowym elementem będzie edukacja społeczna służąca rozwijaniu społecznej świadomości potencjału tkwiącego w trzecim sektorze w zakresie integracji społeczno-zawodowej i spójności społecznej (organizowanie otwartych seminariów, konferencji, konsultacji eksperckich, wydawanie publikacji) oraz rozwój ruchu samopomocy rodzin osób chorujących psychicznie po-

przez organizowanie i świadczenie m.in. poradnictwa prawnego i psychologicznego oraz opieki nad dziećmi osób z grupy docelowej.

Oczekiwania wobec partnerów zagranicznych dotyczą przede wszystkim poszukiwania dobrych praktyk z dziedziny przechodzenia przedsiębiorstw społecznych prowadzonych przez organizacje pozarządowe z sektora usług społecznych do sektora gospodarki rynkowej. Partnerstwo oczekuje wskazania warunków społecznych, ekonomicznych i prawnych, w których przedsiębiorstwa społeczne będą zdolne do wypełniania swoich funkcji, jak również do tworzenia rezerw finansowych umożliwiających utrzymanie firm w okresach utrzymującej się dekonunktury. Oczekiwana wartością jest także współpraca w zakresie tworzenia instytucji doradztwa biznesowego i promocji dla przedsiębiorstw społecznych. Partnerstwo krajowe może wnieść do współpracy ponadnarodowej doświadczenie w zakresie włączania wspólnot lokalnych w tworzenie projektów przedsiębiorstw społecznych, przede wszystkim poprzez wspieranie rozwoju ruchu samopomocy rodzin osób z grupy docelowej.

The Partnership's objective is to develop and test a mechanism of creating and promoting a social enterprise as a method of the social and occupational integration of persons unemployed because of a mental disorder, and the persons suffering from the mental consequences of long-term unemployment and dependency on the welfare state. This vital problem affects a target group of approximately half a million persons in Poland. The majority are persons suffering from the most serious mental disorders. The unemployment rate in this group is twice as high as in the general group of the disabled. All forms of social and occupational rehabilitation available in Poland apply only to a small fraction of the persons in this group. Therefore, it is necessary to diagnose the extent of the problem and then design and carry out actions to increase the beneficiaries' chances of entering the labour market and thus reintegrating with society.

The Partnership will develop a research standard and then carry out diagnostic research on the target group's situation in the local markets in selected administrative districts [powiat]. Further stages include creating, testing and implementing model social enterprise solutions and business advisory and promotion institutions for social enterprises. The structure of these social enterprises will be tested and attempts to bring them into the market will be made. An additional element will be to develop social awareness in the third sector potential of social and occupational integration, social cohesion (organising open seminars, conferences, expert consultations and printing publications), as well as the development of self-help among the families of persons suffering from mental disorders, by organising and providing legal and psychological guidance and taking care of the children of persons in the target group.

Transnational cooperation will focus on seeking good practice in shifting social enterprises run by NGOs from the social services sector to the market economy sector. The Partnership expects guidance on the social, economic and legal conditions required for social enterprises to fulfil their functions and to create financial reserves to sustain the enterprises in adverse market conditions. Other expected assets include cooperation on founding business advisory institutions and promotion for social enterprises. The Polish partnership may contribute experience on including local communities in creating social enterprise projects, in particular by supporting and developing self-help in the families of persons from the target group.

PRR/DP id **PL-36**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
MOŻEMY WIĘCEJ – partnerstwo na rzecz spółdzielni socjalnych
We Can Do More – Partnership in Support of Social Co-operatives

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji
(Foundation in Support of Local Democracy, Małopolska Institute of Local Government and Administration),
 ul. Szlak 73A, 31-153 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Jacek Kwiatkowski, tel.: (12) 633 82 85, e-mail: jacekk@mistia.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki w Krakowie *(Cracow School of Economics and Information Technology)*

Starostwo Powiatowe w Miechowie *(Starost Office in Miechów)*

Stowarzyszenie Producentów i Doradców Rolnictwa, Brzesko *(Association of Agricultural Producers and Advisers)*

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Małopolskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem projektu jest stworzenie polskiego modelu funkcjonowania spółdzielni socjalnej, na podstawie doświadczeń innych krajów realizujących już takie przedsięwzięcia. Autorzy projektu zamierzają stworzyć szerokie i reprezentatywne międzynarodowe partnerstwo instytucji i organizacji zainteresowanych wypracowaniem modelowych rozwiązań w zakresie ekonomii społecznej oraz upowszechnić informacje o tych działaniach. Grupy docelowe projektu to niewykształceni młodzi ludzie z obszarów wiejskich, osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia, młodzież przebywająca w domach poprawczych oraz opuszczająca je oraz byli więźniowie (zwłaszcza młodzi). Zarówno w skali krajowej, jak i na obszarze objętym działaniami podejmowanymi w ramach projektu wyróżnia się dwie grupy osób najbardziej zagrożonych bezrobociem: są to ludzie młodzi, do 24. roku życia (ich największym problemem jest brak doświadczenia zawodowego) oraz osoby powyżej 55. roku życia (najczęściej mające trudności z obsługą komputera, nie znające języków obcych, nie umiejące adaptować się w nowych warunkach).

W ramach projektu będzie się zmierzać do wytworzenia różnych modeli spółdzielni socjalnych i sprawdzenia ich w praktyce. W powstałych spółdzielniach podejmie się działania na rzecz osób należących do grup docelowych. Będą one polegać na sprawdzeniu metodologii i organizacji funkcjonowania spółdzielni socjalnych w odniesieniu do określonych grup defaworyzowanych odbiorców. Partnerstwo będzie jednocześnie zbierać informacje o dobrych praktykach w innych krajach i upowszechniać je w Polsce. Przewiduje się również przygotowywanie kadry, która będzie mogła prowadzić zajęcia w spółdzielniach tworzonych w ramach projektu (i później, po jego zakończeniu). Planuje się także współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami rynku pracy i samorządami terytorialnymi, które będą zainteresowane rezultatami projektu.

Partnerstwo będzie chciało korzystać z wiedzy i doświadczeń partnerów zagranicznych. Ze swej strony planuje upowszechnianie rozwiązań (zwłaszcza prawnych i organizacyjnych) wypracowanych przez partnerów zagranicznych oraz promowanie stosowanych w Europie metod i narzędzi działania. Jednocześnie chce zaoferować

partnerom zagranicznym polskie doświadczenia w tworzeniu spółdzielni socjalnych, szczególnie dla grup o wysokim stopniu ryzyka społecznego i w istotny sposób defaworyzowanych. Taka wymiana doświadczeń może mieć istotne znaczenie dla kreowania krajowych, regionalnych i lokalnych polityk przeciwdziałania marginalizacji poprzez tworzenie instrumentów należących do sfery ekonomii społecznej. W ramach wymiany doświadczeń wewnątrz partnerstwa ponadnarodowego planowane są – oprócz uczestnictwa partnerów zagranicznych w konferencjach – wizyty studialne polskich specjalistów pragnących nauczyć się tworzenia i prowadzenia spółdzielni oraz udział zagranicznych partnerów jako konsultantów.

The project's objective is to create a Polish model of a social cooperative based on the experience of other countries that pursue similar projects. The project authors intend to create a wide and representative international partnership of institutions and organisations interested in developing model solutions in the social economy and mainstream information about their actions. The project's target groups are uneducated young people from rural areas, unemployed persons aged 50 or over, youths in custody and young people leaving such institutions, and ex-convicts (especially young ones). Two groups of persons particularly at risk of unemployment can be distinguished nationwide and in the area covered by project's actions: young people aged up to 24 (whose main problem is a lack of professional experience) and people aged 55 or over (who usually have problems with computers, do not know foreign languages, and cannot adapt to new conditions).

The project will aim to develop various models of social cooperatives and test them in practice. The cooperatives will carry out technical actions for persons from the target groups. These actions will consist in testing the methodology and organisation of social cooperative operations with respect to certain disadvantaged recipients. The Partnership will also collect information on good practices in other countries and mainstream them in Poland. The Partnership will prepare personnel to conduct courses in cooperatives established within the project (as well as upon the completion of the project). Cooperation with NGOs, labour market institutions and territorial self-governments interested in the project's results is planned.

The Partnerships is willing to benefit from the knowledge and experience of international partners. The Partnership plans to mainstream solutions (in particular legal and organisational ones) developed by international partners, and promote the operating tools and methods used in Europe. It would also like to provide its international partners with Polish experience in creating social cooperatives, in particular for groups at high social risk and considerably disadvantaged. This sharing of experience may be of vital importance to the creation of domestic, regional and local policies to counteract marginalisation by creating instruments in the area of the social economy. In addition to the participation of international partners in conferences, experience sharing within the transnational partnership will involve study visits by Polish specialists who wish to learn to establish and conduct cooperatives and participate with international partners as consultants.

PRR/DP id **PL-37**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Akademia Przedsiębiorczości.
Rozwój alternatywnych form zatrudnienia
The Academy of Entrepreneurship.
Development of Alternative Forms of Employment

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationRegionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie (*Regional Centre of Social Policy*),

ul. Radziwiłłowska 1, 31-026 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Joanna Kubik, tel.: (12) 430 29 73, e-mail: biuro@rops.krakow.pl**Inni partnerzy narodowi / Other national partners**Krakowska Fundacja Hamlet, Kraków (*Cracow Hamlet Foundation*)Gmina Wieprz (*Municipality of Wieprz*)Gmina Mogilany (*Municipality of Mogilany*)Uniwersytet Jagielloński, Instytut Socjologii, Kraków (*Jagiellonian University, Institute of Sociology*)Małopolski Związek Pracodawców, Kraków (*Małopolska Employers' Association*)Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie (*Voivodship Labour Office in Cracow*)Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego SA, Kraków (*Małopolska Regional Development Agency*)

IMC Poland sp. z o.o., Warszawa

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo postawiło sobie za cel rozwój – oparty na możliwościach lokalnego rynku pracy – modelowych form zatrudnienia socjalnego (tworzenie firm socjalnych i Centrów Integracji Społecznej) oraz wspieranie (pomoc we wchodzeniu na otwarty rynek pracy za pomocą coachingu) osób długotrwale bezrobotnych z różnych przyczyn (niskie kwalifikacje, brak doświadczenia zawodowego, przewlekła choroba psychiczna). Stan długotrwałego bezrobocia powoduje dramatyczne skutki psychiczne i społeczne. Osoby, które przez długi czas nie mogą znaleźć zatrudnienia, obniżają swą aktywność życiową, tracą wiarę we własne możliwości, przestają podnosić kwalifikacje i poszukiwać pracy. Częstym skutkiem tego procesu jest narastanie postawy roszczeniowej i wyuczonej bezradności. Ponadto tego typu problemy są często „dziedziczone”. Dlatego tak ważne są działania mające na celu przerwanie błędnego koła marginalizacji społecznej, zapoczątkowanego w dużej mierze przez długotrwałe bezrobocie.

Zadania Partnerstwa to przede wszystkim opracowanie modelu funkcjonowania firmy socjalnej, wdrażanie powstałych rozwiązań oraz rozwijanie współpracy ponadnarodowej. Planowane jest ponadto stworzenie koncepcji badań społecznych oraz narzędzi badawczych. Powstaną analizy statystyczne (pogłębiona diagnoza rynku pracy i zawodów nadwyżkowych) oraz analiza lokalnych rynków pracy (diagnoza ich stanu oraz określenie ewentualnych kierunków przekształceń). Planuje się przystosowanie istniejącej infrastruktury do potrzeb realizacji projektu oraz prowadzenie konsultacji w zakresie zarządzania firmą i poprawy jakości jej usług. W kolejnym etapie w gmi-

nach powstaną Centra Integracji Społecznej, które będą funkcjonować jako firmy socjalne zatrudniające osoby długotrwale bezrobotne, realizujące usługi gastronomiczne, komunalne, itp. – zgodnie z lokalnymi potrzebami. Do zadań Centrów będzie należało poszukiwanie ofert pracy, współpraca z pracodawcami i instytucjami, pozyskiwanie funduszy zewnętrznych i wewnętrznych, a także umiejscowianie na otwartym rynku pracy osób z grupy docelowej (za pośrednictwem trenerów).

Stworzenie zakładanego mechanizmu kompleksowych działań nie jest możliwe bez oparcia się na doświadczeniach innych krajów europejskich. Wieloletnia współpraca (zarówno formalna, jak i nieformalna) polskich partnerów z organizacjami i instytucjami zagranicznymi, zwłaszcza brytyjskimi i hiszpańskimi, potwierdza zainteresowanie partnerów zagranicznych rozpoczęciem procesu wymiany informacji i doświadczeń z polskimi organizacjami. Prowadzenie badań nad tym procesem będzie interesujące zarówno dla strony polskiej, jak i dla partnerstw zagranicznych. W ramach zaplanowanej współpracy przewidziano m.in. wizyty studyjne przedstawicieli partnerstw, prezentacje doświadczeń na konferencjach i warsztatach roboczych, konsultacje, a także bieżącą wymianę informacji o postępach w realizacji poszczególnych projektów.

The Partnership's objective is to develop model forms of social employment based on the possibilities in the local labour market (establishing social companies and Social Integration Centres) and supported employment (aiding entrance to the open labour market through coaching) for persons who have been unemployed for a long time for various reasons (low qualifications, no professional experience, chronic mental disorders). Long-term unemployment causes dramatic psychological and social effects. Persons in this group become less active, lose faith in their own abilities, stop improving their qualifications and stop looking for work. Consequently, they often develop a demanding attitude and become hopeless, problems that are often inherited. Therefore, it is also important to take steps to break the vicious circle of social marginalisation largely triggered by long-term unemployment.

The Partnership's tasks primarily include developing an operating model of a social enterprise, among other solutions, and transnational cooperation. The Partnership also plans to create a concept of social research and research tools. Actions to be performed include creating statistical analyses (including an in-depth investigation into the needs of the labour market and identifying professions that have too many workers), as well as an analysis of local labour markets (a diagnosis and identification of possible directions of transformations). Existing infrastructure is planned to be adjusted to the project's needs, and there will be also consultations on enterprise management and improvement in the quality of services provided by the enterprise. At the next stage, Social Integration Centres will be established in municipalities [gmina]. These Centres will operate as social enterprises which employ the long-term unemployed and which provide catering services, utility services, etc. according to local needs. The Centres' tasks will include seeking job offers, cooperating with employers and institutions, acquiring external and internal funds, and placing target group persons in the open labour market (through a trainer).

Developing this mechanism of comprehensive activities will not be possible without the experience of other European countries. Long-term cooperation (both formal and informal) by the Polish partners with international organisations and institutions, in particular British and Spanish, confirms the interest of international partners in commencing the process by sharing information and experience with Polish organisations. Research on this process will be interesting to both the Polish parties and the international Partners. The planned cooperation will include study visits by Partnership representatives, a presentation of experiences at conferences and workshops, consultations, and an ongoing exchange of information as the project progresses.

PRR/DP id **PL-38**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej
– model funkcjonowania w sieci Współpracy
Virtual Social Economy Incubator
– Model of Functioning in a Cooperation Network

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationStowarzyszenie Współpracy Regionalnej (*Association for Regional Cooperation*),

ul. Marii Curie-Skłodowskiej 34, 41-819 Zabrze

Osoba kontaktowa / Contact person: Ilona Jerzak, Tadeusz Durczok, tel.: (32) 376 75 65,

e-mail: swr@neostrada.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Habitat for Humanity, Gliwice

Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych, Gliwice (*Gliwice NGOs Centre*)Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach (*Powiat Labour Office in Gliwice*)Powiatowy Urząd Pracy w Namysłowie (*Powiat Labour Office in Namysłów*)Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu (*Powiat Labour Office in Sosnowiec*)Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach (*Powiat Labour Office in Świętochłowice*)Powiatowy Urząd Pracy w Tychach (*Powiat Labour Office in Tychy*)Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” sp. z o.o., Ruda Śląska (*“Inwestor” Co. Ltd. Development Agency in Nowa Ruda*)Agencja Inicjatyw Lokalnych „Wektor” sp. z o.o., Mikołów (*“Wektor” Local Initiatives Agency*)Uniwersytet Śląski, Instytut Psychologii, Katowice (*Silesian University, Institute of Psychology*)Zespół Szkół Budowlanych, Gliwice (*Complex of Secondary Construction Industry Schools*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Śląskie, Opolskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo planuje powołanie i przetestowanie systemu tworzenia i wspierania spółdzielni socjalnych. Uzyskane doświadczenia posłużą do wypracowania modelu wsparcia gospodarki społecznej, co pozwoli polepszyć jakość zarządzania i zatrudnienia w przedsiębiorstwach trzeciego sektora oraz zwiększy efektywność ich działania, stabilizując tym samym miejsca pracy. Projekt kierowany jest do dwóch najliczniejszych grup zagrożonych marginalizacją ze względu na sytuację na rynku pracy – długotrwale bezrobotnych i bezrobotnej młodzieży. Radzenie sobie z problemami związanymi z bezrobociem przez tworzenie podmiotów w ramach gospodarki społecznej to rozwiązanie nowe – niezmiernie ważne jest więc systemowe wsparcie tej inicjatywy. Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej jest propozycją takiego systemowego podejścia. Ma na celu inicjowanie tworzenia oraz wspierania nowo utworzonych podmiotów działających w obszarze gospodarki społecznej oraz wprowadzenie najlepszych rozwiązań przetestowanych w Europie.

W ramach projektu realizowane będą następujące moduły: uruchomienie Wirtualnego Inkubatora Gospodarki Społecznej, nawiązanie współpracy z instytucjami sieci współpracy, identyfikowanie potencjalnych obszarów

działalności spółdzielni socjalnych, otwarcie platformy internetowej oraz opracowanie interaktywnych pakietów oprogramowania, procedur i doświadczeń. Kolejne etapy obejmą: przygotowanie programów pomocy psychologicznej i szkoleń zawodowych dla beneficjentów, zapewnienie opieki nad dziećmi i osobami zależnymi, rekrutację uczestników przez powiatowe urzędy pracy, pomoc psychologiczną, stworzenie grup wsparcia, a także przeprowadzenie szkoleń zawodowych i praktyk. Ważną część projektu stanowi wieloaspektowe przygotowanie beneficjentów do funkcjonowania na rynku pracy w ramach tworzonych spółdzielni socjalnych (elementy ekonomii, prawa, zapewnienie warsztatu pracy).

Oczekiwanym efektem współpracy ponadnarodowej będzie wypracowanie bardziej efektywnych od dotychczas istniejących metod wspierania tworzenia miejsc pracy w trzecim sektorze, zwłaszcza w obszarze spółdzielczości. Partnerstwo szczególnie zainteresowane jest znalezieniem nowatorskich obszarów działania podmiotów tego sektora oraz zidentyfikowaniem najlepszych praktyk prowadzenia działalności w zakresie gospodarki społecznej z udziałem osób bezrobotnych i młodzieży, sposobów ich aktywizowania i wprowadzania na rynek pracy poprzez angażowanie w tym sektorze. Współpraca ponadnarodowa umożliwi również przejęcie dobrych praktyk stosowania zasady *gender mainstreaming* – promocji nowego modelu społecznego uwzględniającego równe prawa kobiet i mężczyzn w kontekście zawodowym i rodzinnym. Ze swej strony Partnerstwo może zaoferować zagranicznym partnerom nie tylko wymianę informacji na temat modelu i mechanizmów wspierania gospodarki społecznej, ale także koncepcję innowacyjnego systemu wspierania tworzenia podmiotów działających w trzecim sektorze, jakim jest Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej. Współpraca ponadnarodowa pozwoli również zbadać aspekty prawne i praktyczną możliwość utworzenia międzynarodowej spółdzielni socjalnej.

The Partnership's objective is to create and test a system to create and support social cooperatives. Gaining experience will help develop the model to support the social economy, which will help improve the quality of management and employment in third sector companies, and increase the effectiveness of their activity, while similarly stabilising jobs. The project is directed towards the two most numerous groups that are at risk of marginalisation because of the situation on the labour market: the long-term unemployed and unemployed youths. Coping with problems related to unemployment through the creation of entities within the framework of the social economy is a new solution; therefore the need for comprehensive support is exceptionally important. The Virtual Social Economy Incubator is a proposition of such an approach. It has the objective of initiating the creation and support of newly-established entities operating in the area of the social economy, and implementing the best solutions that have been tested in Europe.

The following modules will be implemented first: the start-up of the Virtual Social Economy Incubator; establishing cooperation with institutions in the cooperation network; identifying potential areas of activity for social cooperatives; establishing an internet platform; and developing interactive software packages, procedures and experiences. Further stages include the preparation of psychological aid programmes and occupational training for the beneficiaries, the provision of care for children and dependents, the recruitment of participants through the administrative district [powiat] labour offices, psychological assistance, the creation of support groups, as well as holding occupational training and work experience. Thereafter, the beneficiaries will be prepared in multiple aspects for functioning on the market within the social cooperatives that are formed (elements of economics, law and the assurance of a workplace).

The expected effect of the transnational cooperation will be the development of more effective methods of supporting the creation of jobs in third sector than to date, particularly in the area of cooperatives. The Partnership is particularly interested in finding innovative areas of activity of third sector enterprises and identifying the best practices for conducting social economy activities with the participation of the unemployed and youth, methods of activating them and introducing them to the labour market through their involvement in this sector. Transnational cooperation will also enable the acceptance of good practices in applying the principles of gender mainstreaming

– the promotion of a new social model that considers the equal rights of women and men in an occupational and family context. The Partnership can offer foreign partners not only an exchange of information on the model and the mechanisms for supporting the social economy, but also the concept of an innovative system of supporting the creation of entities operating in the third sector, such as the Virtual Social Economy Incubator. Transnational cooperation will also enable an analysis of the legal aspects and the practical possibilities of creating an international social cooperative.

PRR/DP id **PL-39**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Ekonomia Społeczna w Praktyce
Social Economy in Practice

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka (*Barka Foundation for Mutual Help*),

ul. Św. Wincentego 6/7, 61-123 Poznań

Osoba kontaktowa / Contact person: Wojciech Zarzycki, tel./faks: (61) 827 02 86, e-mail: barka@barka.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Doradztwo Gospodarcze DGA SA, Poznań (*DGA Economic Consultancy Agency*)

Fundacja Ziemi Bogatyńskiej „Przyjazne Dłonie”, Bogatynia (*“Friendly Hands” Bogatynia Region Foundation*)

Nowoczesne Technologie Informatyczne Sp. z o.o., Warszawa (*ICT Co.*)

Regionalny Ośrodek Socjalno-Edukacyjny, Chudopczyce (*Regional Social-Educational Centre*)

Sportowe Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społecznej Barka, Poznań (*Sports Association for Social Integration*)

Stowarzyszenie Integracyjne Społeczności Lokalnych WIELKOPOMOC, Posadówek (*Association for Local Communities Integration*)

Stowarzyszenie Integracyjne Wspólnota Barki, Chudopczyce (*Association for Integration, Community Barka*)

Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne, Poznań (*Association for Social Help*)

Stowarzyszenie Regionalny Ośrodek Socjalno-Edukacyjny „Dla Ludzi i Środowiska”, Lubosz (*Association „For People and Environment” Regional Socio-Educational Center*)

Stowarzyszenie Szkoła Barki im. Hansa Christiana Kofoeda – Centrum Integracji Społecznej, Poznań (*Association – School of Barka – Centre for Social Integration*)

Stowarzyszenie Wydawnicze, Poznań (*Editorial Work Association*)

Urząd Gminy w Kwilczu (*Municipality Office in Kwilcz*)

Urząd Miasta i Gminy, Bogatynia (*Municipal Office in Bogatynia*)

Urząd Miasta Poznania, Poznań (*Municipal Office in Poznań*)

Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, Poznań (*Poznań School of Humanities and Journalism*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Wielkopolskie, Dolnośląskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest wsparcie rozwoju polskiego modelu gospodarki społecznej poprzez utworzenie lokalnych Centrów Ekonomii Społecznej, jako instytucji pośredniczących w integracji z rynkiem pracy osób długotrwale bezrobotnych. Grupą docelową projektu są najsłabsze grupy społeczne, o niskiej mobilności i wysokim ryzyku trwałego bezrobocia, wobec których stosowane dotychczas standardowe metody, oparte głównie na pasywnych formach pomocy, nie są skuteczne. Obserwuje się niepokojącą zależność – im dłużej osoby wykluczone są objęte instytucjonalną pomocą, tym mają mniejsze szanse na usamodzielnienie się. Dzieje się tak,

ponieważ działania, które są w ramach tej pomocy podejmowane, nie są podyktowane zasadą subsydiarności, nie wspierają aktywności beneficjentów i ich środowisk, grup samopomocowych i organizacji pozarządowych.

Projekt zakłada opracowanie, utworzenie i prowadzenie trzech modelowych Centrów Ekonomii Społecznej – obejmujących Punkt Przyjęć Nowych Osób, Biuro Doradztwa i Wytyczania Kariery Zawodowej, Biuro Pośrednictwa Pracy, Fundusz Dotacyjny, Zespół Wsparcia Spółdzielni Socjalnych, Zespół Wsparcia Samozatrudnionych, Zespół Doradztwa i Wsparcia w Miejscu Pracy oraz Inkubator Przedsiębiorczości. W ramach projektu testowane będą metody tworzenia spółdzielni socjalnych, samozatrudnienia, zatrudnienia wspieranego i zastępczego oraz tworzenia samofinansujących się instytucji komercyjnych. Planowane jest utworzenie Funduszu Dotacji dla przedsiębiorców z grup docelowych, a także utworzenie i wyposażenie Inkubatora Przedsiębiorczości dla nowo powstałych podmiotów gospodarczych założonych przez beneficjentów. Prowadzona będzie również systematyczna analiza i ocena różnych wprowadzonych przez Partnerstwo form zatrudnienia osób wykluczonych (wspierana doradztwem ze strony specjalistów), wdrażane rozwiązania będą porównywane i na bieżąco modyfikowane.

Planowane jest nawiązanie współpracy ponadnarodowej. Poszukiwane będą partnerstwa, które pracują nad rozwiązaniem takich samych lub podobnych problemów. Polscy partnerzy – biorąc pod uwagę swoje doświadczenia z dotychczasowej współpracy międzynarodowej i rozeznanie w kwestii najlepszych praktyk – uważają, że mogłyby to być np. partnerstwa z Wielkiej Brytanii, Włoch, Danii, Czech i Niemiec. Nie chcą jednak zawęzić pola poszukiwań, ponieważ bardzo im zależy na znalezieniu najbardziej doświadczonych partnerów. Od partnerów ponadnarodowych oczekują prezentacji doświadczeń w tworzeniu spółdzielni socjalnych oraz sposobów współpracy tych podmiotów z lokalnym biznesem, samorządem i społecznością w ich uwarunkowaniach prawnych i gospodarczych. Chcieliby porównać możliwości adaptacji w warunkach polskich pewnych gotowych i sprawdzonych gdzie indziej rozwiązań. Ze swej strony mogą się podzielić dotychczasowymi osiągnięciami w pracy z osobami wykluczonymi oraz rozwiązaniami lokalnymi, które wypracują w ramach Partnerstwa.

The Partnership's objective is to support the development of the Polish model of social economy by establishing Social Economy Centres as institutions which can mediate in the integration of the long-term unemployed with the labour market. The project's target group are the weakest social groups of low mobility, with a high risk of permanent unemployment, where the existing standard methods based on passive forms of aid have failed. A worrying dependency has been noticed: the longer the excluded persons remain under the shelter of institutionalised aid, the worse their chances of becoming self-reliant. This is caused by the fact that the support actions undertaken are not based on subsidiarity, do not support the activity of the beneficiaries, their communities, self-aid groups or NGOs, as they usually perceive them as barely effective.

The project plans to develop, create and maintain three model Social Economy Centres, to consist of the New Admissions, Career Counselling and Guidance Office, Job Centre, Subsidy Fund, Social Co-operative Support Team, Self-Employed Support Team, Advisory and Support at Work Team, and Business Incubator. The project will involve testing methods of creating social cooperatives, self-employment, supported and substitute employment, and the creation of self-financing commercial institutions. The Partnership plans to create a Subsidy Fund for the target group's entrepreneurs, and to create and equip the Business Incubator for new business entities established by the beneficiaries. The Partnership will also carry out a regular analysis and assessment of various forms of employment of excluded persons implemented by the Partnership, supported with expert advice, where the implemented solutions will be compared and modified if necessary.

The Partnership plans to establish transnational cooperation and find Partnerships which work on solving the same or similar problems. Given their experience of existing international cooperation and knowledge of best practices, the Polish partners believe that they could cooperate with Partnerships from the United Kingdom, Italy, Denmark, the Czech Republic and Germany. However, they do not intend to impose any limitations as they would

like to find the most experienced partners. The transnational partners are expected to present experience in creating social cooperatives and methods of cooperating with local businesses, self-governments and communities in their legal and economic conditions. They would like to compare the possibilities of adapting certain ready and proven solutions in Poland. On the other hand, they can also share their experience in working with excluded persons and local solutions developed within the Partnership.

PRR/DP id **PL-40**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Kluczowa rola gminy
w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych
Key Role of Municipalities in the Rehabilitation
of People with Disabilities

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (*The State Fund for Social and Vocational Rehabilitation of People with Disabilities*), Al. Jana Pawła II 13, 00-828 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Henryk Ziętek, tel.: (22) 620 16 99, e-mail: henryk_zietek@pfron.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych, Warszawa (*National Union of People with Disabilities' Cooperatives and Blind People Cooperatives*)

Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa (*Central Institute of Labour Protection – National Research Institute*)

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa (*Maria Grzegorzewska Academy of Special Education*)

Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa (*National Chamber of Economy and Rehabilitation*)

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Poznań (*Union of Rural Municipalities in Poland*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest stworzenie i przetestowanie (przy wykorzystaniu wzorców europejskich) modelu wspierania przez gminę aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym zakładu gospodarki społecznej – spółdzielni, której gmina będzie zarówno organizatorem, jak i członkiem) oraz wypracowanie form i zasad stałego wspierania przez gminę osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto przygotowane mają być metody oceny potencjalnej produktywności osoby niepełnosprawnej oraz wysokości kosztów dodatkowych generowanych w związku z jej zatrudnieniem, sposoby oceny predyspozycji mentalnych i sprawdzenia kompetencji osoby niepełnosprawnej oraz zaplanowanie szczegółów utworzenia odpowiednich instytucji rynku pracy. Projekt powinien stworzyć szansę dostępu do rehabilitacji poprzez pracę w zakładach *non-profit* lub poprzez aktywnie wspomagane przez gminę samozatrudnienie osób które, ze względu na stopień niepełnosprawności i łączącą się z tym znacznie obniżoną produktywność, nie mają szans na zatrudnienie w przedsiębiorstwach działających na zasadach rynkowych i które, w związku z brakiem możliwości rehabilitacji zawodowej w zakładach *non-profit*, są zagrożone wykluczeniem społecznym.

W ramach projektu planowane jest m.in. przeprowadzenie cyklu szkoleń dla pracowników gmin (dotyczących problematyki niepełnosprawności oraz zasad funkcjonowania gospodarki społecznej), rekrutacja członków tworzonej spółdzielni, szkolenia spółdzielców, rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także wyjazdy zagraniczne i wynikające z tych wizyt modyfikacje projektu. Przewidywane jest również zapewnienie równości szans przy dostępie do za-

trudnienia w tworzonych w ramach projektu spółdzielniach socjalnych poprzez zorganizowanie opieki nad tymi członkami rodzin niepełnosprawnych kobiet uczestniczących w projekcie, którzy tej opieki wymagają. Ponadto przetestowane zostaną dwie drogi tworzenia nowego typu spółdzielni – od podstaw, przez gminę i zainteresowane osoby niepełnosprawne, oraz w wyniku przekształcenia spółdzielni inwalidów zagrożonej likwidacją lub upadłością. Ważne jest również promowanie kształcenia ustawicznego członków grupy docelowej. Stałe podnoszenie kwalifikacji może bowiem umożliwić pracownikom projektowanych spółdzielni uzyskanie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Ideą projektu jest implementacja w Polsce wzorów wypracowanych w krajach Unii Europejskiej. Realizacja tego celu byłaby poważnie utrudniona bez możliwości bezpośrednich kontaktów z instytucjami w tych krajach, odpowiedzialnymi za gospodarkę społeczną. Bardzo korzystne byłoby nawiązanie współpracy z partnerstwami z krajów, w których został wypracowany model spółdzielni socjalnej oraz z krajów, które są w podobnej sytuacji jak Polska. W pierwszym przypadku ważne byłoby zaznajomienie się z praktyką funkcjonowania spółdzielni socjalnych i nowymi trendami w rozwoju gospodarki społecznej, w drugim – wzajemna pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z implementacją obcych wzorów oraz ewentualne wykorzystanie sposobów ich dostosowywania do specyfiki gospodarczej, społecznej i kulturowej danego kraju.

The Partnership's objective is to create and test, using European models, a model of municipality support for the occupational activation of the disabled, including a social economy enterprise and a cooperative to be organised and participated in by the municipality. The objective also includes the development by the municipality of forms and methods of regular support of the self-employed disabled. Other plans include the preparation of an assessment method of the potential productivity of a disabled person, and the amount of additional costs generated in connection with the employment of such a person, the methods of assessing the mental predispositions and checking competencies, and planning details for creating appropriate labour market institutions. The project should create an opportunity to access rehabilitation through work in non-profit organisations or through municipality-supported self-employment of the persons who, given their disability and inherent lower productivity, have no chances of finding jobs in commercial companies and who face social exclusion because of a lack of occupational rehabilitation in non-profit organisations.

The project will involve training courses for municipality employees (on the subject of disability and operating rules of the social economy), the recruitment of members of the cooperative, training courses for cooperative members, the commencement of economic activities, international trips, and project modification following the trips. Equal opportunities in accessing employment in social cooperatives created within the project will be ensured by taking care of the members of families of disabled women participating in the project who need such care. Two paths of creating a new type of cooperatives will be tested: from scratch by the municipality and interested disabled persons; and as a result of transforming cooperatives of the disabled which face liquidation or bankruptcy. It is also important to provide continuous education to members of the target group. Continuous improvement in qualifications may facilitate a move to the open labour market for the employees of the cooperatives.

The project idea is to implement Member State models in Poland. This might be particularly difficult if no contact with institutions responsible for social economies in the Member States is possible. It would be very beneficial to establish cooperation with partnerships from countries which have developed a social co-operative model and countries which are in a situation similar to Poland. In the first option, it would be important to learn the practical operations of the social cooperatives and new trends in the development of the social economy; in the second option, mutual aid in solving problems related to implementing foreign models would be important, as well as the potential use of methods of customising foreign solutions to the economic, social and cultural specifics of the country.

PRR/DP id **PL-41**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej
– budujemy nowy Lisków
Toward the Polish Model of Social Economy
– We are Building a New Lisków

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Instytut Spraw Publicznych (*Foundation Institute of Public Affairs*),

ul. Szpitalna 5 m. 22, 00-031 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Agata Winiarska, tel.: 0605 217 935, e-mail: agata.winiarska@isp.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersStowarzyszenie Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce, Warszawa (*Academy for Development of Philanthropy in Poland Association*)Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS, Warszawa (*WRZOS Working Community of Associations of Social Organisations*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical** – Lubelskie, Warmińsko-mazurskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wypracowanie i sprawdzenie w praktyce modelowej strategii mobilizowania społeczności lokalnych do tworzenia przedsiębiorstw społecznych. Strategię tę (nazywaną „strategią interwencji partnerskiej” albo – dla podkreślenia najlepszych wzorów gospodarki społecznej w Polsce – „strategią nowego Liskowa”) Partnerstwo będzie wdrażać w społecznościach lokalnych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, zlokalizowanych w powiatach z przewagą ludności wiejskiej. Projekt nie skupia się na wybranych grupach docelowych, lecz obejmuje całe społeczności, co jest konsekwencją przyjętego celu – wypracowania strategii mobilizacji społeczności na rzecz gospodarki społecznej. Wybór obszarów wiejskich jako miejsca działania projektu wynika z faktu, że mieszkańcy wsi są w szczególnie wysokim stopniu zagrożeni marginalizacją społeczną i wykluczeniem z rynku pracy. Wśród rodzin wiejskich skrajne ubóstwo jest przeszło dwa razy częstsze niż wśród rodzin miejskich. Skupiska biedy, bezrobocia, marginalizacji i zachowań dysfunkcyjnych stanowią obecnie zwłaszcza środowiska byłych pracowników PGR. Stałymi problemami występującymi na obszarach wiejskich są: niskie wykształcenie ludności, mała mobilność, niski stopień przygotowania do gospodarki rynkowej oraz brak odpowiedniej infrastruktury technicznej, finansowej i edukacyjnej.

Partnerstwo planuje zebranie, dokonanie analizy i przedstawienie usystematyzowanej wiedzy o możliwościach i próbach budowania gospodarki społecznej we współczesnej Polsce. Ma również zamiar podjąć działania na rzecz podniesienia poziomu społecznej przedsiębiorczości oraz wykorzystania kapitału ludzkiego umożliwiającego aktywizację grup zmarginalizowanych w społecznościach objętych projektem. Ważna będzie również współpraca ekspertów i animatorów z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, sektorem biznesu, liderami społeczności i aktywnymi osobami ze środowisk zmarginalizowanych. W ramach projektu stworzone zostaną

przedsiębiorstwa społeczne. Partnerstwo podejmie wysiłki zmierzające do ich uruchomienia i wejścia na rynek. Konieczna będzie również identyfikacja potencjalnych udziałowców w planowanym przedsiębiorstwie społecznym, rozpoznanie ich potrzeb edukacyjnych i socjalnych, a także działania promocyjne ukierunkowane m.in. na dotarcie do społeczności lokalnej i potencjalnych beneficjentów.

Partnerstwo ma zamiar bliżej zapoznać się z kontekstem prawnym i finansowym funkcjonowania przedsiębiorczości społecznej w krajach Unii Europejskiej. Chce zastosować formułę franchisingu i włączyć się do międzynarodowych sieci przedsiębiorstw społecznych. Będzie także eksportować wypracowane w trakcie projektu rozwiązania dotyczące strategii interwencji partnerskiej na rzecz tworzenia lokalnej gospodarki społecznej. Płaszczyzną porozumienia we współpracy ponadnarodowej będzie przede wszystkim realizacja wspólnego projektu.

The project's objective is to develop and test in practice the model strategy of stimulating local communities to create social enterprises. This strategy (called the „partner intervention strategy”, or, to underline the best model of a social economy in Poland, the „new Lisków strategy”) will be implemented by the Partnership in local communities which face marginalisation and social exclusion, located in administrative districts [powiat] with a majority of villagers. The project is not focused on selected target groups but covers whole communities for the benefit of a future goal: to develop a strategy of stimulating the community for social economy. The selection of local communities for the project is due to the fact that villagers are highly susceptible to social marginalisation and exclusion from the labour market. Extreme poverty among rural families is more than twice frequent than among urban families. Communities of former State Farms employees are agglomerations of poverty, unemployment, marginalisation and delinquent behaviour. Regular problems in rural areas include poor education and mobility, a low degree of preparation for the market economy, as well as no technical, financial or educational infrastructure.

The Partnership plans to collect, analyse, and present coherent knowledge on the potential of and attempts to create the social economy in modern Poland. It also intends to work to improve the level of social entrepreneurship and the use of human resources to activate marginalised groups in project communities. Another important issue is the cooperation of experts and animators with local institutions, NGOs, the business sector, community leaders and persons active in marginalised circles. Social enterprises will be created within the project. The Partnership will undertake steps to launch enterprises and enter the market. It will also be necessary to identify potential stakeholders in social enterprises, learn their social and educational needs, and undertake promotional activities aimed at reaching the local community and potential beneficiaries.

The Partnership intends to become familiar with the legal and financial context of social entrepreneurship in the Member States. It would like to apply the franchising formula and join the international networks of social enterprises. It will also export solutions for partner intervention strategies to create the social economy as developed during the project. The development of a common subject will constitute the basis for dialogue in transnational cooperation.

PRR/DP id **PL-42**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Transfer doświadczeń w zakresie gospodarki społecznej
ekologicznych organizacji z Europy Zachodniej
Transfer of the Social Economy Benefits
of Western European Environmental Organisations

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Centrum Europejskie Zrównoważonego Rozwoju (*European Centre for Sustainable Development*),
 ul. Kołłątaja 21, 50-006 Wrocław
 Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Antolec, tel.: (71) 797 80 52, e-mail: biuro@cezr.org.pl,
 k.antolec@cezr.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie na rzecz Ekorozwoju „Agro-Group”, Białystok (*Association for Sustainable Development, “Agro-Group”*)

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wrocław (*Marshal's Office of Dolnośląskie Voivodship*)

Centrum Niderlandzkie Sp. z o.o., Wrocław (*Netherlands Centre Co. Ltd.*)

CE2 Centrum Edukacji Ekologicznej, Lublin (*Lublin Centre for Ecological Education*)

Akademia Rolnicza we Wrocławiu (*Agricultural University of Wrocław*)

Kancelaria Prawna, Tomasz Tatomir, Wrocław (*Tomasz Tatomir Attorney at Law*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo ma na celu stworzenie modelu działalności gospodarczej dla pozarządowych organizacji ekologicznych (POE), aby w ten sposób wzmocnić lokalny rynek pracy i usług. W ramach projektu powinny zostać opracowane nowe metody aktywizacji zawodowej członków i działaczy oraz wolontariuszy POE w zakresie działalności gospodarczej możliwej do prowadzenia przez organizacje pozarządowe (np. przygotowania opracowań i ekspertyz dla samorządów i przemysłu oraz prowadzenia działalności doradczej, edukacyjnej lub usługowej). Po zmianie ustrojowej na początku lat dziewięćdziesiątych, w Polsce gwałtownie zaczął się rozwijać ruch pozarządowy i powstało bardzo wiele organizacji ekologicznych. W tym okresie korzystały one z wielu możliwości dotowania swoich działań – z funduszy zagranicznych oraz krajowych. Niestety, wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej fundusze zagranicznej pomocy bezzwrotnej zostały skierowane do państw Trzeciego Świata. W związku z tym POE i inne organizacje pozarządowe muszą wypracować inny model finansowania swoich działań statutowych.

Projekt zakłada opracowanie możliwych do zastosowania przez POE w Polsce form działalności gospodarczej wzorowanych na doświadczeniach tego rodzaju organizacji z Europy Zachodniej, zwłaszcza z Niemiec i Holandii (wizyty studyjne, staże, opracowania porównawcze i konsultacje eksperckie). Przewiduje się przetestowanie różnych form działalności: gospodarczej – dotyczącej m.in. doradztwa i konsultingu (np. realizowanie programów ekologicznych dla gmin i powiatów), edukacyjno-szkoleniowej (organizowanie płatnych szkoleń dla administracji samo-

rządowej oraz przemysłu, wydawanie publikacji), produkcyjnej (prowadzenie gospodarstwa ekologicznego lub agroturystycznego, instalacje dotyczące energii odnawialnej) oraz usługowej (projektowanie stron internetowych, mała poligrafia). Zostaną również przygotowane materiały (podręcznik i CD-rom) zawierające informacje na temat projektu i jego efektów, a także dotyczące tworzenia biznesplanów, możliwych źródeł finansowania i kredytowania, uwarunkowań prawnych, a ponadto przydatne dane teleadresowe. Przewidywane są również szkolenia i warsztaty oraz konsultacje internetowe, telefoniczne i osobiste.

Współpraca ponadnarodowa realizowana przez Partnerstwo będzie początkowo polegała na wymianie informacji i doświadczeń w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez organizacje pozarządowe z Europy Zachodniej. Planuje się nawiązanie współpracy z partnerami z Niemiec i Holandii – ze względu na duże doświadczenie tych krajów w zakresie działań objętych projektem. W tej fazie nastąpi zapoznanie się z rozwiązaniami stosowanymi w tych krajach (wizyty studyjne, staże oraz opracowania i analizy). W kolejnej fazie (realizacja projektów pilotażowych w Polsce) współpraca ponadnarodowa opierać się będzie na asyście eksperckiej ze strony partnerów zagranicznych. W działaniach trzeciej fazy (szkolenia, publikacje, konferencje i inne wydarzenia związane z rozpowszechnianiem efektów projektu) partnerzy zagraniczni będą uczestniczyć jako szkoleniowcy, współautorzy, a także np. uczestnicy konferencji.

The Partnership intends to develop a business activity model for non-governmental environmental organisations (NGEOs) to strengthen the local labour and services markets. The project should involve developing new methods of the occupational activation of members, activists and NGO volunteers in the business activities which may be pursued by NGOs (e.g. studies and expert opinions for self-government authorities and industry, advice, education or other services). After the change in the system in the early 1990s, non-governmental organisations began to grow and a great number of environmental organisations took root in Poland. At that time they used a number of funding sources, both domestic and international. Unfortunately, when Poland joined the European Union, international non-returnable aid funds were re-directed to Third World countries. Therefore, NGOs and other NGOs must develop a different model of financing their statutory actions.

The project assumes the development of forms of economic activities which could be applied by NGOs in Poland. These forms would be based on the experience of similar organisations from Western Europe, in particular Germany and the Netherlands (study visits, internships, comparative studies and expert consultations). Other actions within the project include testing various types of economic activities in the fields of providing advisory and consulting services (e.g. developing environmental programmes for municipalities [gmina] and administrative districts [powiat], education and training (conducting paid training courses for self-government authorities and industry, and publishing activities), production (environmental or agritourism, renewable energy installations), and services (creating websites, small typography). The materials developed (a manual and a CD-ROM) will contain information about the project and its effects, the creation of business plans, possible sources of financing and borrowing, legal regulations and useful contact information. The project will also involve training courses and workshops, as well as online, telephone and face-to-face consultations.

The Partnership's transnational cooperation will initially be based on sharing information and experience on the economic activities pursued by NGOs from Western Europe. The Partnership plans to establish cooperation with partners from Germany and the Netherlands, given the broad experience of these countries in the activities covered by the project. At this stage, it is important to learn solutions applied in those countries (study visits, internships, reports and analyses). At the next stage (the execution of pilot projects in Poland), transnational cooperation will be based on the expert assistance of international partners. In the third stage (training courses, publications, conferences, and other events to disseminate the project's results), international partners will participate as trainers, co-authors and conference participants.

PRR/DP id **PL-43**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej
Searching for a Polish Model of Social Economy

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (*UNDP – United Nations Development Programme*),

Al. Niepodległości 186, 00-608 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Kamil Wyszowski, tel.: (22) 825 92 45 w. 210,

e-mail: kamil.wyszowski@undp.org

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa (*Association for Non-governmental Initiatives*)

Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa (*Klon/Jawor Association*)

Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa (*Ministry for Social Policy*)

Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Akademii Ekonomicznej w Krakowie (*Małopolska School of Public Administration, Cracow University of Economics*)

Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych BISE, Warszawa (*BISE Bank of Social and Economic Initiatives*)

Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa (*Institute for Development of Social Services*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem działania Partnerstwa jest próba zebrania i opracowania doświadczeń (zarówno dotychczasowych, jak i tych, które zostaną zdobyte w trakcie realizacji projektu z wykorzystaniem funduszy europejskich), które pomogłyby w określeniu optymalnych warunków rozwoju polskiego modelu ekonomii społecznej, a także poszukiwanie dobrych praktyk, których sukces mógłby być inspiracją dla innych. W Polsce nie istnieje wyrazisty, ogólnie przyjęty, jednolity model gospodarki społecznej, co powoduje, że rozumienie tego pojęcia jest często niejasne, a jej rozwój utrudniony. W polskich warunkach, mimo niedawnego wprowadzenia ustawy o zatrudnieniu socjalnym, brakuje odpowiednich regulacji prawnych, które gwarantowałyby skoordynowany rozwój gospodarki społecznej, a także niedostateczna jest wiedza na temat warunków i przygotowania podmiotów gospodarki społecznej do aktywnego uczestnictwa w jej rozwoju.

Partnerstwo będzie prowadzić działania na wielu obszarach: od zbierania przykładów projektów w Polsce i w krajach partnerów (projekty Phare, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, EQUAL, projekty finansowane ze środków krajowych) dotyczących aktywizacji osób bezrobotnych, wykluczonych lub zagrożonych bezrobociem i wykluczeniem społecznym oraz badania związanego z zatrudnialnością i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu w sektorze pozarządowym, poprzez analizy wpływu projektów podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rynek pracy i na rozwój polskiego modelu gospodarki społecznej, możliwości wykorzystania modeli banków etycznych w warunkach polskich, aż po stworzenie propozycji mechanizmów wsparcia gospodarki społecznej (np. kierunki rozwoju w kolejnym okresie programowania funduszy

strukturalnych czy niezbędne zmiany legislacyjne w Polsce), rekomendacje dla rozwoju sektora spółdzielczości i innych podmiotów gospodarki społecznej, tworzenie modelowych projektów mających na celu wspieranie gospodarki społecznej. Ważnym elementem realizacji projektu będzie szeroka promocja gospodarki społecznej (np. jako skutecznego i alternatywnego elementu rynku pracy), połączona z dyskusją o jej polskim modelu.

Na płaszczyźnie ponadnarodowej Partnerstwo chce współpracować z partnerami mającymi doświadczenie w zakresie funkcjonowania gospodarki społecznej w innych warunkach społecznych, ekonomicznych i prawnych. W ramach tej współpracy Partnerstwo pragnie korzystać z doświadczeń partnerów, związanych m.in. ze znajomością funkcjonujących rozwiązań prawnych i modeli gospodarki społecznej, najlepszych praktyk wdrażania i wykorzystania Europejskiego Funduszu Społecznego w dziedzinie wykluczenia społecznego i walki z bezrobociem przez organizacje pozarządowe i inne podmioty gospodarki społecznej, narzędzi wspierania gospodarki społecznej (w tym dostępnych źródeł finansowania), roli banków etycznych i alternatywnych w rozwoju gospodarki społecznej, barier rozwoju gospodarki społecznej i metod ich znoszenia, problemów nastawienia opinii publicznej do gospodarki społecznej (m.in. do oferowanych przez nią usług i towarów), a także z doświadczeń związanych ze wspieraniem rozwoju trzeciego sektora na poziomie europejskim. Dla partnerów zagranicznych wspólna realizacja tego projektu może stanowić istotną inspirację do rozważań nad oceną rozwiązań krajowych oraz służyć stworzeniu europejskiego modelu gospodarki społecznej.

The Partnership's objective is to collect and organise experience (existing and acquired during the project's completion with the use of European funds) to aid specifying the optimal conditions of developing the Polish model of the social economy, and to seek successful good practices which might inspire others. As there is no clear, common and uniform model of the social economy in Poland, this concept is vague and its development difficult. Despite the recent enactment of the Act on social employment, there are no legal regulations to ensure the coordinated development of the social economy. Knowledge of the conditions and the preparation of social enterprises to participate actively in the social economy is insufficient.

The Partnership will operate in many areas. It will collect examples of projects in Poland and partner countries (projects by Phare, the European Social Fund, ERDF, EQUAL, as well as projects financed from national funds), to activate the unemployed, excluded or those facing unemployment or social exclusion, as well as projects geared towards researching employment and counteracting social exclusion in the private sector. It will also conduct analyses of the impact of NGO projects on the labour market, on the development of the Polish model of the social economy, and the possibilities of using the models of ethical banks in Polish conditions. Finally, it will create proposals for social economy support mechanisms (directions in developing the next stage of planning structural funds or necessary legislative changes in Poland), recommendations for the development of the cooperative sector and other social economy enterprises, and the development of model projects to support the social economy. Extensive promotion of the social economy (e.g. as an efficient and alternative labour market), combined with a discussion on its Polish model, will be an important element of the project.

At the transnational level, the Partnership intends to cooperate with partners that can share experience on the operations of the social economy in different social, legal and economic conditions. Within the cooperation, the Partnership intends to benefit from the experience of partners related to: the knowledge of existing legal solutions and models of the social economy; the best practices of implementing and using the European Social Fund for social exclusion, NGOs counteracting unemployment and other social enterprises; support tools for the social economy, including available sources of financing; the role of ethical and alternative banks in developing the social economy; obstacles in developing the social economy, and the methods of overcoming such obstacles; problems of winning the public over to the social economy, its products and services; support of the third sector's development at the European level. Cooperation on this project may inspire international partners to assess domestic solutions and develop a European model of the social economy.

PRR/DP id **PL-44**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo w Widłach Trzech Rzek
Partnership in the Valley of Three Rivers

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztor (The Pułusk School of Humanities),

ul. Daszyńskiego 17, 06-100 Pułusk

Osoba kontaktowa / Contact person: Andrzej Gąsowski, tel.: (0) 507 941 046, e-mail: agasowski@poczta.onet.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Urząd Miejski – Nowy Dwór Mazowiecki (Municipal Office in Nowy Dwór Mazowiecki)

Urząd Gminy Pomiechówek (Municipality Office in Pomiechówek)

Urząd Gminy Wieliszew (Municipality Office in Wieliszew)

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim (Poviat Labour Office in Nowy Dwór Mazowiecki)

Nowodworskie Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii, ich Rodzin i Przyjaciół „Amazonki”, Nowy Dwór Mazowiecki (“Amazons” Association of Women after Masectomy, their Families and Friends in Nowy Dwór Mazowiecki)

Stowarzyszenie Młodzi dla Rozwoju „eMka”, Wieliszew (“eMka” Young People for Development Association)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wykorzystanie instrumentów gospodarki społecznej do pobudzenia sektora usług, co ma doprowadzić do zmniejszenia bezrobocia strukturalnego (zwłaszcza wśród kobiet i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych) w rejonach podmiejskich i wiejskich położonych blisko aglomeracji warszawskiej, mających bogate, lecz niewykorzystane walory turystyczne. Zakładana jest pomoc w tworzeniu nowych organizacji i struktur sektora gospodarki społecznej. Grupą docelową są wszystkie osoby dyskryminowane na lokalnym rynku pracy z powodu sytuacji gospodarczej w rejonie oraz znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji (ze względu na wiek, miejsce zamieszkania, płeć, sytuację rodzinną lub stan zdrowia). Podstawową barierą w dostępie do stałego zatrudnienia jest niedostateczny poziom rozwoju gospodarczego. Znakomita większość przedsiębiorstw działających na terenie objętym projektem to małe firmy handlowe, transportowe lub produkcyjne. Istnieją tylko trzy większe przedsiębiorstwa, które jednak po przeprowadzonej modernizacji i restrukturyzacji znacznie zmniejszyły zatrudnienie. Funkcjonuje kilka tysięcy gospodarstw rolnych, ale ich średnia powierzchnia nie przekracza 7 hektarów, nie mają zatem szans na opłacalną produkcję.

W związku z realizacją celów Partnerstwa planowane są rozmaite typy działań, m.in. zmierzające do wypracowania modelowych metod aktywności – dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych oraz do specyfiki obszarów geograficznych. Rozwój gospodarki społecznej powinien się przyczynić do przywrócenia atrakcyjności obszarów, które są objęte działaniami Partnerstwa. Istotnym elementem projektu będzie również rozwijanie społecznej świadomości potencjału tkwiącego w trzecim sektorze w kontekście tworzenia nowych miejsc pracy, a tak-

że podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie zarządzania przedsiębiorstwami społecznymi oraz poprawa dostępu tego rodzaju przedsiębiorstw do kapitału inwestycyjnego. Ważne będzie również testowanie metod aktywizacji społeczności lokalnych na rzecz współpracy w procesie rewitalizacji lokalnych rynków pracy i rozwoju obszarów wiejskich oraz promowanie udziału przedsiębiorców w rozwoju i realizacji programów tej rewitalizacji.

Współpraca ponadnarodowa będzie miała istotne znaczenie dla powodzenia projektu w dwóch aspektach: po pierwsze – poprzez wymianę specjalistycznej wiedzy i doświadczeń, konsultacje i wspólne rozwiązywanie problemów napotykanych przy konstruowaniu nowych lub adaptowaniu istniejących modeli funkcjonowania różnych podmiotów, inicjatyw i struktur gospodarki społecznej oraz produktu turystycznego, po drugie – poprzez upowszechnienie tej wiedzy i doświadczeń wśród partnerów, beneficjentów i grup docelowych, tak aby mogły one być szeroko stosowane w praktyce. Intencją Partnerstwa jest zorganizowanie we współpracy z partnerem zagranicznym serii krótkich wyjazdów studyjnych dla grup docelowych, służących zaprezentowaniu różnych modeli związanych z gospodarką społeczną i turystyką. Po stronie polskiej istnieje możliwość organizowania podobnych wizyt, w tym imprez tematycznych (np. szlakami walk napoleońskich, szlakami twierdz), spływów, zawodów motocrossowych itp.

The Partnership's objective is to use the instruments of the social economy to stimulate the services sector, and consequently decrease structural unemployment (in particular among women, young people and the disabled) on city outskirts and in rural areas close to the Warsaw agglomeration, with valuable but unused tourist assets. The Partnership intends to provide aid to create new organisations and structures of the social economy sector. The target group includes all persons discriminated against in the local labour market because of the economic situation in the region as well as persons from groups in particularly difficult situations (because of age, place of residence, sex, family situation or health). The basic barrier in accessing regular employment is insufficient economic development. The vast majority of enterprises in the project area are small sales, transport or manufacturing companies. There are only three larger enterprises, which after modernisation and restructuring have downsized their employment. There are several thousand farms, however they are usually less than 7 ha, thus with no chances for profitable production.

Within the performance of the Partnership's objectives, various types of activities are planned to develop model methods of activity, adjusted to the needs of various social groups and the specific nature of geographic areas. The development of the social economy should improve the attractiveness of the areas covered by the Partnership's activities. An important project element is the development of social awareness of the third sector potential in the context of creating new workplaces, as well as an increase in employee qualifications to manage social enterprises and improve access of such enterprises to investment capital. It is also important to test methods of activating local communities to cooperate in the revitalisation of local labour markets and development of rural areas, and to promote the participation of entrepreneurs in the development and execution of revitalisation programmes.

Transnational cooperation will be of major twofold importance to the project's success: first, through sharing specialised knowledge and experience, consultations and solving common problems in creating new or adapting the existing operating models of various entities, initiatives and structures of the social economy and tourist products; second, through mainstreaming knowledge and experience with the partners, beneficiaries and target groups for extensive, practical application. The Partnership intends to organise a series of short study visits for the target groups with a foreign partner to present various models of the social economy and tourism. The Polish party can organise similar visits, including thematic events (e.g. following the paths of Napoleon's battles, visiting castles, canoeing, motocross racing, etc).

PRR/DP id **PL-45**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz aktywizacji zawodowej Romów
poprzez narzędzia gospodarki społecznej
Partnership for Vocational Activisation of Roma
through Social Economy Tools

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationMiędzynarodowa Organizacja ds. Migracji (*International Organization for Migration*),

ul. Mariensztat 8, 00-302 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Dorota Gołębiwska, tel.: (22) 538 91 70, e-mail: dgolebiwska@iom.int

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersZwiązek Romów Polskich, Szczecinek (*Union of Polish Roma*)Polski Czerwony Krzyż, Warszawa (*Polish Red Cross*)Stowarzyszenie Kobiet Romskich w Polsce, Kraków (*Association of Roma Women in Poland*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Podstawowym celem Partnerstwa jest przyczynienie się do zwalczania nierówności i dyskryminacji na rynku pracy poprzez testowanie możliwości aktywizacji zawodowej mniejszości romskiej w Polsce – dzięki wykorzystaniu narzędzi gospodarki społecznej, a zwłaszcza tworzeniu spółdzielni zaprojektowanych tak, by dawać możliwości zatrudnienia odpowiadające możliwościom i potrzebom lokalnych społeczności romskich – a także informowanie o takich rozwiązaniach oraz ich promowanie. Działania te mają również przyczynić się do stworzenia całościowej strategii włączania Romów w rynek pracy w Polsce, a potencjalnie także w innych krajach. Grupą docelową projektu jest mniejszość romska – jedna z najbardziej zagrożonych wykluczeniem, najczęściej dyskryminowanych i najmniej aktywnych na rynku pracy grup społecznych. Typowe problemy Romów to ubóstwo, niskie kwalifikacje zawodowe, nierówny dostęp do rynku pracy i podleganie negatywnej stereotypizacji. Ich sytuacja jest wynikiem splotu wielu przyczyn natury historycznej, kulturowej i społecznej.

Ważne będzie przeprowadzenie badań rynkowych, co pozwoli na oszacowanie potencjału rynkowego działań gospodarczych planowanych przez projektowane spółdzielnie (szwalnia, rękodzieło, remonty), ustalenie kryteriów wyboru uczestników grup założycielskich spółdzielni, ich nabór i przeszkolenie (zakładanie firmy, struktura, zarządzanie, biznesplany, finansowanie, pozyskiwanie funduszy na działalność i zleceń, marketing, obsługa prawno-biznesowa oraz inne umiejętności – komunikacja, negocjacje, podejmowanie decyzji, współpraca w grupie). Istotne będzie również zapewnienie opieki nad dziećmi kobiet romskich uczestniczących w szkoleniach. W ramach projektu planowane jest założenie co najmniej czterech spółdzielni (wymaga to m.in. odpowiedniej obsługi prawnej, wynajęcia i ewentualnie adaptacji lokali oraz zatrudnienia romskiego personelu). Projekt zakłada również analizę nastawienia społeczności lokalnej do Romów oraz prowadzenie kampanii przeciwdziałającej stereotypom.

Do współpracy ponadnarodowej poszukiwane będą zwłaszcza partnerstwa zajmujące się zakładaniem przedsiębiorstw społecznych w celu tworzenia miejsc pracy dla Romów lub innych grup etnicznych zagrożonych wykluczeniem. Polscy partnerzy oczekują, że w wyniku współpracy ponadnarodowej wypracowane zostaną wspólnie optymalne rozwiązania dotyczące aktywizacji zawodowej grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez narzędzia gospodarki społecznej, zidentyfikowane będą główne bariery utrudniające realizację tego typu projektów i sformułowane rekomendacje dotyczące sposobów pokonywania tych barier, a w rezultacie powstanie model działań możliwy do zastosowania w rozmaitych uwarunkowaniach.

The Partnership's basic objective is to counteract inequality and discrimination in the labour market by testing possibilities to activate professionally the Roma minority in Poland, by using tools in the social economy, in particular by establishing cooperatives designed to create workplaces tailored to the potential and needs of this minority. Other actions include promoting and providing information on these solutions. These actions are also geared towards developing a comprehensive strategy of including the Roma in the labour market of Poland and possibly of other countries. The project's target group includes the Roma minority, which is one of the social groups most at risk of exclusion, as well as the most discriminated against and least active in the labour market. Typical Roma problems include poverty, low professional qualifications, unequal access to the labour market and strong negative stereotypes. Their situation is a result of a combination of historical, cultural and social factors.

It will be important to conduct market research to assess the market potential of economic actions planned by the cooperatives to be established (sewing works, handicraft, renovations), to specify the criteria in selecting the founding groups of the cooperatives and to recruit and train them (company foundation, structure, business plans, financing, acquiring funds for activities and orders, marketing, legal and business services, and other skills such as communication, negotiations, decision-making and teamwork). It will also be important to provide care for the children of Roma women participating in the training. The project assumes the establishment of at least four cooperatives (which will call for appropriate legal services, renting or adapting premises, and the employment of Roma personnel). The project also includes an analysis of local community attitudes towards the Roma and the conducting of a campaign to counteract stereotypes.

Transnational cooperation will be addressed towards those Partnerships that deal in the establishment of social cooperatives to create workplaces for the Roma or other ethnic groups facing social exclusion. The Polish partners expect that transnational cooperation will result in optimal solutions for the professional activation of groups facing social exclusion by using tools in the social economy. It should also allow the main obstacles to such projects to be identified and recommendations of the methods to overcome such obstacles to be formulated. Consequently, an operating model applicable to various conditions will be developed.

PRR/DP id **PL-46**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Na fali
On the Wave

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Caritas Archidiecezji Gdańskiej (*Caritas of the Gdańsk Archdiocese*), Al. Niepodległości 778, 81-805 Sopot

Osoba kontaktowa / Contact person: Małgorzata Karwatowicz, tel.: (58) 555 78 78,

e-mail: mkarwatowicz@caritas.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Gdańsk (*Pomeranian Chamber of Handicrafts for Small and Medium Enterprises*)

Wojewódzki Urząd Pracy, Gdańsk (*Voivodship Labour Office*)

„CIS” – Maria Jolanta Podsiadły, Gdańsk

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Pomorskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wypracowanie modelowych metod aktywności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych poprzez zwiększenie ich umiejętności zawodowych, dzięki czemu będą mogły podjąć pracę zawodową lub działalność gospodarczą. Nie bez znaczenia będzie również fakt, że działania podjęte w ramach projektu przyczynią się do rozwoju przedsiębiorczości. Przewiduje się powstanie dwóch typów przedsiębiorstw: kompleksowych (np. obsługa hostelu, usługi cateringowe) oraz jednozawodowych – utworzonych przez kilka osób z jednej branży (np. zespół sprzątaczek przyjmujących zlecenia na terenie dzielnicy czy miasta). Ważnym elementem projektu jest kształtowanie postaw prospołecznych poprzez działalność na rzecz osób ubogich, bezdomnych, starszych.

Projekt zakłada utworzenie Centrum Organizacji Lokalnej Przedsiębiorczości Społecznej, w ramach którego realizowane będą trzy podprojekty. Podprojekt „Za sterem” obejmuje utworzenie Centrum Szkoleniowego, w którym, po przeprowadzeniu szkoleń i warsztatów psychologicznych, opracowywane będą indywidualne ścieżki kształcenia zawodowego (nauka lub przyuczenie do zawodu), ponadto planuje się prowadzenie szkoleń obejmujących podstawy obsługi komputera oraz języków obcych. Propagowane będą zawody związane z prowadzeniem hostelu, kuchni i stołówki (łącznie z cateringiem), łaźni i pralni, a ponadto usługi opiekuńcze – skierowane zarówno do dzieci, jak i osób starszych lub chorych. Praktyczne wykorzystanie nabytych umiejętności będzie możliwe w ramach dwóch pozostałych podprojektów: „Zaokrętowani” (prowadzenie hostelu – bazy tanich noclegów) oraz „Mesa” (prowadzenie stołówki dla ubogich, łaźni i pralni oraz świadczenie usług opiekuńczych). Osoby, które – mimo pełnego przygotowania do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej po zakończeniu uczestnictwa w projekcie – nie zdecydują się na tego rodzaju działalność, będą wspomagane w poszukiwaniu zatrudnienia dzięki możliwości korzystania z powstającej w czasie realizacji projektu bazy danych o pracodawcach.

Współpraca ponadnarodowa powinna polegać m.in. na bieżącej konfrontacji wyników działań partnerów prowadzonych równoległe na analogicznych polach, a także wymianie informacji dotyczących tych działań. Na dal-

szym etapie współpraca ta może dotyczyć również „przeszczepiania” sprawdzonych metod pomiędzy poszczególnymi Partnerstwami – łącznie z wymianą personalną osób prowadzących. Projekt planowany przez polskie Partnerstwo ma charakter niezwykle szeroki i kompleksowy, przypuszczalnie nie uda się zatem znaleźć partnerów zagranicznych, którzy realizowaliby podobne działania. Z pewnością jednak uda się nawiązać kontakty oraz współpracę ponadnarodową w ramach poszczególnych podprojektów. Korzystne dla projektu będzie na pewno nawiązanie współpracy z partnerstwami, które zajmują się rozwiązywaniem problemów osób długotrwale bezrobotnych, wypracowały powstawanie sieci hosteli itd.

The Partnership's objective is to develop model methods of occupational activity for the long-term unemployed by improving their professional qualifications so that they can find a job or become self-employed. Actions within the project will stimulate business growth. Two types of enterprises are planned: enterprises which provide comprehensive services (e.g. providing services to hostels or catering services), and enterprises based on a single occupation, created by several persons with the same job (e.g. cleaners taking orders in one district or city). An important project element is to develop socially-oriented attitudes through activities geared towards the poor, homeless and elderly.

The Project assumes the establishment of a Local Social Business Organisation Centre to pursue three sub-projects. The "Behind the rudder" sub-project assumes the establishment of a Training Centre to develop individual professional training paths (education or vocational training) after training and psychological workshops. Other actions include training in computer basics and foreign languages. The promoted jobs include those related to running a hostel, kitchen or canteen (including catering), baths or a laundry, as well as babysitting and caring for the elderly or infirm. The practical use of the acquired skills will be possible within the remaining two sub-projects: "The Embarked" (running a hostel; providing cheap accommodation), and "Canteen" (catering for the poor, running baths or a laundry, as well as babysitting and caring services). Persons that complete their participation in the project and, despite being fully prepared for self-employment, choose not to pursue self-employment, will be supported in finding a job. This support will come from an employer database created during the project.

Transnational cooperation should involve an ongoing comparison of operating results of the partners in similar fields and the sharing of information on such activities. Further cooperation may involve transposing proven methods among other Partnerships. This may include an exchange of leaders. The project planned by the Polish partnership is very comprehensive; most probably no international partners with a similar scope of actions will be found. However, it is likely that contacts and transnational cooperation will be established within the sub-projects. Cooperation with the Partnerships that deal in solving the problems of the long-term unemployed or which have developed a network of hostels will certainly be beneficial for the project.

PRR/DP id **PL-47**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Rewitalizacja bazy posanatoryjnej na terenie
Powiatu Otwock – „Domy Seniora”
Revitalisation of the Post-Sanatorium Base
in Otwock Poviát – “Old People’s Homes”

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationStarostwo Powiatowe w Otwocku (*Starost Office in Otwock*), ul. Górna 13, 05-400 Otwock

Osoba kontaktowa / Contact person: Paweł Łukasik, tel.: (0) 501 367 673, e-mail: pawel@lukasik.com.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersPolskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Warszawa (*Polish Touring and Sightseeing Association*)Centrum Informatyki Grupy PZU SA, Warszawa (*PZU – Polish National Insurance Ltd. IT Centre*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest rewitalizacja regionu otwockiego poprzez wykorzystanie zasobów leczniczych i sanatoryjnych. Dla jego osiągnięcia powstaje Partnerstwo, które planuje opracowanie modelu gospodarstw społecznych wykorzystujących zasoby lecznicze i sanatoryjne do opieki nad osobami starszymi oraz utworzenie modelowego gospodarstwa społecznego o profilu opieki nad osobami starszymi, które zakończyły swoją aktywność zawodową. Podstawową grupę docelową projektu stanowią osoby zagrożone w wyniku zmian gospodarczych wykluczeniem społecznym i całkowitą utratą możliwości powrotu na rynek pracy – będą to głównie pracownicy służby zdrowia i branży turystycznej, którzy, w wyniku restrukturyzacji systemu opieki zdrowotnej oraz regresji gospodarczego regionu, nie mogą znaleźć pracy w standardowych placówkach służby zdrowia i w innych branżach. Pośrednimi beneficjentami projektu będą pracownicy i wolontariusze partnerów projektu i instytucji współpracujących, zainteresowani tworzeniem i rozpowszechnianiem gospodarstw społecznych na swoich terenach.

Partnerstwo planuje weryfikację zasobów infrastrukturalnych, technicznych i kadrowych możliwych do zagospodarowania zgodnie z celem projektu, opracowanie biznesplanu Domu Seniora (gospodarstwo społeczne), przeszkolenie kadry, zainicjowanie pilotażowej działalności Domu, a także opracowanie modelowego systemu tworzenia i prowadzenia gospodarstw społecznych o profilu turystyczno-opiekuńczo-zdrowotnym. Planowane jest również upowszechnianie dorobku projektu, m.in. poprzez szkolenia kadr PTTK oraz zainteresowanych osób (zwłaszcza z sektora służby zdrowia) na temat prowadzenia gospodarstw społecznych o takim profilu oraz włączanie opracowanego systemu i utworzonych gospodarstw do polityki i strategii rozwoju lokalnego.

Współpraca ponadnarodowa obejmie tylko wymianę doświadczeń i pomysłów dotyczących rozwiązywania określonych problemów. W projekcie można w zasadzie wyróżnić trzy rozpatrywane problemy, których porównanie z rozwiązaniami zagranicznymi będzie efektywne. Pierwszy dotyczy bezpośrednio gospodarki społecznej, czyli tworzenia podmiotów, które będą stanowić podstawowy element tej gospodarki. W tym zakresie Partnerstwo chciałoby przede wszystkim uzyskać odpowiedź na pytania dotyczące rozwiązań formalnoprawnych, na których

można by się wzorować w trakcie powoływania gospodarstwa społecznego. Drugi problem to wykorzystanie gospodarki społecznej do readaptacji społeczno-zawodowej różnych grup społecznych. Chodziłoby o pozyskanie konkretnych przykładów działalności gospodarczej i technik pracy z grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i zawodowym. Trzeci temat dotyczy sposobu organizacji placówek świadczących usługi opieki paliatywnej, paramedyczne i turystyczne jednocześnie. Partnerzy dopuszczają możliwość współpracy partnerstw w zakresie promowania swoich usług na danym terenie.

The project's objective is to revitalise the Otwock region through the use of its treatment and sanatorium resources. A partnership is being created for this purpose, which plans to develop a model of a social homestead using the treatment and sanatorium resources for looking after older people and creating a model social homestead with the profile of caring for older people who have ended their occupational activity. The project's fundamental target group consists of people at risk of social exclusion and the complete loss of a possibility to return to the labour market as a result of economic changes; these will mainly be health service employees and employees in the tourism sector, who are unable to find work in standard health centres and institutions in other sectors because of the restructuring of the health care system and the economic slump in the region. Indirect project beneficiaries will be employees and volunteers of the project's partners and cooperating institutions, who are interested in creating and disseminating social homesteads in their areas.

The Partnership plans to verify the infrastructural, technical and staffing resources that can be used in accordance with the project's objectives, to prepare a business plan for the „Dom Seniora” [Old People's Home] (social homestead), to train staff, initiate the home's pilot activities, and prepare a model system to create and manage social homesteads of a tourism-care-health profile. According to the project's assumptions, it is also planned that its legacy will be disseminated through PTTK (Polish Tourist Country-Lovers' Society) staff and interested parties (in particular from the health service sector) on managing social homesteads with the above profile, and including the system that is developed and the companies established in local policies and development strategies.

Transnational cooperation is directed practically only at sharing experiences and ideas on the solution of specific problems. Three problems considered can fundamentally be highlighted, in which comparison with foreign solutions would be effective. The first applies directly to the social economy, namely the creation of entities that will constitute the basic element of this economy. In this respect, the Partnership would primarily like to obtain a response to the question of formal and legal solutions to follow during the implementation of Activity 3. The second problem is the use of the social homestead for the social and occupational re-adaptation of various social groups. This refers to obtaining specific examples of business activities and technologies of working with groups that are threatened with social and occupational exclusion. The third subject applies to the method of organising the sites for providing palliative, paramedical and tourism care simultaneously. The partners will consider the possibility of partnerships working together in the promotion of their services in a given area.

PRR/DP id **PL-48**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Gospodarka Społeczna na Bursztynowym Szlaku
The Social Economy for the Amber Trail Greenway

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Partnerstwo dla Środowiska (*Polish Environmental Partnership Foundation*),

ul. Bracka 6/6, 31-005 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Olga Gałek, tel.: (12) 430 24 43, e-mail: Gałek@epce.org.pl;

Andrzej Bielecman, e-mail: andrzejb@epce.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersGorlickie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości, Gorlice (*Gorlice Association for Supporting Entrepreneurship*)Pracownia Psychologiczna, Kraków (*Psychology Workshop*)Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „NA BURSZTYNOWYM SZLAKU”, Lanckorona (*“On the Amber Trail” Ecological and Cultural Association*)Hotel Polski „Pod Białym Orłem” Sp. z o.o., Kraków (*“Under the White Eagle” Polish Hotel Co. Ltd.*)Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Bałtów „BAŁT”, Bałtów (*“BAŁT” Association for Development of Bałtów Municipality*)Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „LAS”, Jordanów (*“LAS” Ecological and Cultural Association*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wypracowanie innowacyjnych i modelowych narzędzi lokalnej gospodarki społecznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe, z uwzględnieniem procesu przechodzenia od zatrudnienia wspieranego do otwartego rynku pracy. Stworzony zostanie model niwelowania nierówności na rynku pracy poprzez lokalne przedsięwzięcia gospodarki społecznej łączące profesjonalne szkolenia i doradztwo z aktywnym kształtowaniem nawyku pracy i zdobywania kwalifikacji zawodowych. Podstawą jest umieszczenie uczestników w normalnym środowisku pracy, kreowanym przy okazji partnerskich przedsięwzięć związanych z tworzeniem infrastruktury i usług Szlaku Bursztynowego. Doświadczenia partnerów pokazują, że w rozmaitych przedsięwzięciach związanych z rozwojem inicjatyw lokalnych w regionach objętych projektem najchętniej uczestniczą kobiety i młodzież; grupy te stanowią zatem największy potencjał miejscowej gospodarki społecznej. Paradoksalnie – te właśnie grupy są najbardziej dyskryminowane na rynku pracy.

Przedmiotem projektu będzie przetestowanie narzędzi gospodarki społecznej, związanych z rynkiem społecznych usług turystyczno-rekreacyjnych Szlaku Bursztynowego, oraz mechanizmu angażowania grup docelowych projektu w rozwój tego rynku. Działania skupią się na zorganizowaniu pracy pięciu Lokalnych Jednostek Wdrożeniowych Przedsięwzięć Gospodarki Społecznej funkcjonujących przy organizacjach pozarządowych – we współpracy z miejscowym biznesem i samorządem. Do zadań tych jednostek będzie należeć rozwijanie rynku usług społecz-

nych Szlaku Bursztynowego w zakresie wynikającym z analizy rynku oraz potrzeb grup docelowych projektu, a także kształtowanie nawyków pracy i doskonalenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przez 3 dni w tygodniu (przez okres roku) beneficjenci będą pracować (świadcząc usługi turystyczno-rekreacyjne), pozostałe 2 dni zostaną poświęcone na tworzenie i wdrażanie indywidualnego planu kształcenia zawodowego (szkolenia oraz indywidualne zajęcia pod kierunkiem doradców zawodowych i personalnych). Przewidywane są również 3–6-miesięczne staże w firmach i jednostkach samorządowych współpracujących w dziedzinie tworzenia rynku usług Szlaku Bursztynowego.

W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo liczy na pomoc, głównie szkoleniową i doradczą, partnerów ze „starych” krajów Unii Europejskiej. Doradztwo i szkolenia skierowane do polskich organizacji i instytucji mogą tworzyć rynek pracy dla absolwentów programów realizowanych poprzednio przez partnerów zagranicznych, dotyczących gospodarki społecznej czy wtórnego rynku pracy. Innym elementem współpracy może być wymiana stażystów. Ważnym polem współpracy będzie także definiowanie narzędzi gospodarki społecznej oraz modeli organizacyjnych ich struktur wdrożeniowych. Planowane są spotkania mające na celu wspólne ustalenie założeń prowadzonych diagnoz sytuacji lokalnych – by uzyskane dane mogły być porównywalne – oraz metod ewaluacji działań stosowanych w poszczególnych krajach.

The Partnership's objective is to develop innovative and model tools of local social economies pursued by NGOs, including the process of moving persons from supported employment to the open labour market. A model will be created to eliminate inequalities in the labour market through local social economy ventures, which combine professional training courses and advice services with the active development of working customs and the acquisition of professional qualifications. The participants will be placed in a normal working environment created for partner ventures related to the creation of the infrastructure and services of the Amber Route. The Partnership's experience has shown that women and youths are the most willing participants in various projects related to the development of local initiatives in the project area. These groups also have the greatest potential in the local social economy. Incidentally, these groups are also most discriminated against in the labour market.

The subject of the project is to test social economy tools related to the tourist and recreational social services market of the Amber Route, and test the involvement mechanism for project target groups in market development. The actions will focus on the work organisation of five Local Implementation Units of Social Economy Projects (LIU) at the NGOs in cooperation with local businesses and self-government authorities. LIUs will be responsible for developing the Amber Route's social services market as established by a market analysis and the needs of the project's target groups. LIUs will be also responsible for shaping working customs and developing professional qualifications of persons facing social exclusion. For three days a week (for one year), the beneficiaries will work in the tourist and recreational sectors, and the remaining two days will be appropriated for creating and implementing individual professional education plans (training and individual courses guided by professional and personal advisors). Apprenticeships of three to six months are planned in companies and self-government authorities which cooperate in creating the services market of the Amber Route.

The Partnership will depend on training and advisory aid from the "old" Member State partners within the transnational cooperation. Advisory and training services addressed to Polish organisations and institutions may create a labour market for graduates of previous programmes of international partners in the field of social economy or the secondary labour market. Other forms of cooperation include the exchange of interns. An important element of cooperation will be a definition of social economy tools and organisational models of their implementation structures. Meetings are planned to define the common assumptions in diagnosing local situations, so that the data can be compared, and to define common methods of evaluating actions carried out in various countries.

PRR/DP id **PL-49****Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership****FENIX****Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation**Fundacja „Pomocna Dłoń” (*“Friendly Hand” Foundation*), ul. Paderewskiego 32, 40-282 Katowice

Osoba kontaktowa / Contact person: Janina Skarbek, tel.: (0) 601 516 860, e-mail: skardaj@poczta.onet.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersWojewódzki Urząd Pracy w Katowicach (*Voivodship Labour Office in Katowice*)Stowarzyszenie „Aktywne Kobiety”, Sosnowiec (*“Active Women” Association*)Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Ignacego Paderewskiego, Katowice (*Paderewski Housing Cooperative*)Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe „Interprodryn” Sp. z o.o., Katowice (*“Interprodryn” Trade-Industry Enterprise Ltd.*)

S-PRINT 2, Katowice

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Śląskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zostało utworzone w celu aktywizacji zawodowej osób, które w związku z wychowywaniem dzieci zostały wykluczone z rynku pracy lub takie wykluczenie im zagraża. Działaniami podejmowanymi w ramach projektu zostaną objęte zarówno kobiety, jak i mężczyźni. Osoby, które przebywają na urlopie wychowawczym, często nie mogą wrócić do pracy (brak zgody pracodawcy, redukcja zatrudnienia w zakładzie pracy, obniżenie kwalifikacji w związku z długim okresem braku aktywności zawodowej, likwidacja zakładu pracy itd.). Problemy z zatrudnieniem mają również osoby (rodziny), które wychowują dzieci wymagające szczególnej opieki lub często chorujące – rodzice (opiekunowie) tych dzieci mogą być zagrożeni utratą pracy ze względu na częste zwolnienia lekarskie i brak dyspozycyjności. Beneficjentami projektu będą również inne osoby bezrobotne lub zagrożone utratą pracy, a także osoby wprawdzie nie mające na wychowaniu dzieci, ale których kwalifikacje mogą znacznie pomóc w działalności mikroszpółdzielni (a są jednocześnie bezrobotne lub zagrożone utratą pracy), oraz osoby sprawujące opiekę nad starszymi lub przewlekle chorymi członkami rodziny.

Przewiduje się tworzenie – na podstawie Ustawy „Prawo spółdzielcze” – mikroszpółdzielni skupiających bezpośrednich beneficjentów. Spółdzielnie te będą prowadzić działalność gospodarczą (handel, usługi) i własną obsługę księgową, a jednocześnie zorganizują opiekę nad dziećmi „spółdzielców”. Dzięki współpracy z przedsiębiorstwami i organizacjami przedsiębiorców Partnerstwo będzie dysponowało bazą ofert dla mikroszpółdzielni. Przewiduje się również pracę z organizacjami społecznymi, dla których działalność spółdzielni może stanowić wsparcie. Oczekuje się, że poprzez działania Partnerstwa rozpropagowany zostanie model tworzenia małych spółdzielni w celu realizowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych. Beneficjenci – jeszcze przed uruchomieniem spółdzielni – zostaną odpowiednio przeszkoleni. Partnerstwo będzie monitorować działalność spółdzielni w celu oceny rezultatów, prowadzenia doradztwa biznesowego i stwierdzenia konieczności ewentualnych dodatkowych szkoleń. Utworzo-

ne zostaną bazy ofert dla mikrospółdzielni. Oferty będą pochodzić zarówno od partnerów (np. urzędów pracy), jak i od nie uczestniczących w Partnerstwie przedsiębiorców, organizacji społecznych i innych instytucji.

Od partnerów zagranicznych Partnerstwo oczekuje umożliwienia skorzystania z doświadczeń w organizowaniu miejsc pracy poprzez tworzenie struktur spółdzielczych wśród osób bezrobotnych. Istotna jest również możliwość skorzystania z przyjętych rozwiązań systemowych wspierających takie działania, co będzie miało niebagatelne znaczenie dla umocnienia się struktur spółdzielczych, które powstaną i będą funkcjonowały, przy wsparciu Partnerstwa, po okresie przewidzianym na jego działanie. W ramach współpracy ponadnarodowej istotna będzie również wymiana doświadczeń w zakresie aktywizacji zawodowej kobiet, zwłaszcza w kwestiach dotyczących preferowanych branż oraz oferty rynku pracy. Ze swojej strony Partnerstwo przekaże swoje doświadczenia i metody współpracy z organizacjami i instytucjami krajowymi. Przedstawi również projekty rozwiązań mających na celu utrwalenie osiągniętych rezultatów.

The Partnership will be established to trigger the occupational activation of persons who are excluded or face exclusion from the labour market because they are raising children. The project's actions will cover both men and women. Women on maternity leave often face problems when going back to work (the employer's refusal to take them back on, a reduction of employment in the company, fewer qualifications following long professional inactivity, liquidation of the company, etc). Employment problems affect also families raising children who need special care or who are chronically ill. Parents or custodians of such children may face losing their job because of frequent visits to the doctor and a lack of flexibility. The project's beneficiaries will include other unemployed persons or those at risk of losing their jobs, persons that are not raising children but whose qualifications might considerably stimulate activities of a micro cooperative (and who are unemployed or face unemployment), as well as persons who care for elderly or chronically ill family members.

The Partnership plans to found micro cooperatives for direct beneficiaries pursuant to the Act on co-operatives. These cooperatives will engage in economic activities (sales and services) and organise care for the children of cooperative members as well as their own accounting service. Through cooperation with enterprises and organisations of entrepreneurs, the Partnership will create a database of offers for the micro cooperatives. Cooperation is planned with social organisations which may be supported by the activities of the cooperatives. It is expected that the Partnership's actions will allow the model of creating small cooperatives to pursue common economic ventures to be disseminated. Before a cooperative is launched, the beneficiaries will be properly trained. The Partnership will monitor the cooperatives' activities to assess the results, provide business advice and assess the need for further training. Databases of offers for the micro cooperatives will be created and will be based on offers from partners (e.g. Job Centres), as well as non-participating companies, social organisations and other institutions.

Within the transnational cooperation, the Partnership would like to benefit from the experience of international partners by organising workplaces through the creation of cooperative structures among the unemployed. It is also important to use certain adopted system solutions to support such operations. This will be vital to strengthen the cooperative structures which will be created and will operate with the aid of the Partnership after the initial operating period has ended. Transnational cooperation will also include sharing experiences on the professional activation of women; in particular, on issues regarding preferred industries and offers in the labour market. The Partnership will contribute its experience and methods of cooperation with domestic organisations and institutions. It will also present drafts of solutions designed to consolidate the results achieved.

PRR/DP id **PL-50**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo MUFLON
MUFLON DP

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja „Merkury” (*“Mercury” Foundation*), ul. Beethovena 10, 58-300 Wałbrzych

Osoba kontaktowa / Contact person: Małgorzata Bakalarz, tel.: (74) 666 22 25,

e-mail: malgorzata.bakalarz@merkury.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersDolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Wrocław (*Social Policy Centre of the Lower Silesia Region*)Powiatowy Urząd Pracy, Wałbrzych (*Powiat Labour Office*)Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałbrzychu (*State Vocational School in Wałbrzych*)Fundacja Edukacji Europejskiej, Wałbrzych (*Foundation for European Education*)Stowarzyszenie Osób Wspierających Samotne Matki i Dzieci „Nadzieja”, Wałbrzych (*“Hope” Association of People Supporting Single Mothers and their Children*)Dolnośląskie Stowarzyszenie Ochrony Bezrobotnych, Świdnica (*Association for Protection of the Unemployed in the Lower Silesia Region*)Kawiarnia Kortowa Robert Kosiński, Szczawno Zdrój (*Robert Kosiński Tennis Club Cafe*)Polskie Towarzystwo Turystyki Krajoznawczej, Oddział Ziemi Wałbrzyskiej, Wałbrzych (*Polish Touring and Sight-seeing Association – PTSA, Wałbrzych Branch*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Dolnośląskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zamierza przetestować możliwości wykorzystania lokalnego potencjału wynikającego ze specyfiki regionu objętego projektem do tworzenia przedsiębiorstw społecznych rozwiązujących problemy nierówności i dyskryminacji na rynku pracy na obszarach zacofanych gospodarczo, zamieszkiwanych przez społeczność o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych. W modelu stworzonym w ramach projektu wykorzystano walory lokalne (góry oraz zabytki architektury poprzemysłowej) do rozwoju gospodarki społecznej zwiększającej atrakcyjność lokalnego rynku pracy i usług. Działania Partnerstwa skierowane będą m.in. do bezrobotnych absolwentów szkół wyższych oraz studentów, bezrobotnej młodzieży z obszarów wiejskich, bezrobotnych kobiet (nie mających prawa do zasiłku), osób starszych, długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych bezrobotnych, osób zagrożonych utratą pracy, zatrudnionych w małych i średnich przedsiębiorstwach branży usługowej, a wreszcie – reprezentantów lokalnych organizacji pozarządowych.

Prowadzone będą działania mające na celu m.in. uruchomienie i przetestowanie modelowego gospodarstwa społecznego działającego w obszarze usług turystycznych i okołoturystycznych, przede wszystkim w dziedzinie promocji i kompleksowej informacji. Wykorzystywane będą przy tym nowoczesne technologie. Partnerstwo przygotuje materiały do szkoleń zawodowych oraz przydatne w procesie zarządzania przedsiębiorstwem społecznym, opra-

kuje strategię promocji gospodarki społecznej (zwłaszcza wśród przedsiębiorców), a także przetestuje model przejścia osób zaktywizowanych społecznie i zawodowo z gospodarstwa społecznego na otwarty rynek pracy. Partnerstwo zamierza wypracować nowe ścieżki kształcenia, które wpiszą się na trwałe do systemu edukacji. Istotnym elementem projektu będą również konferencje, seminaria, szkolenia międzysektorowe z udziałem władz lokalnych i krajowych, dyskusje *on-line*, prowadzenie serwisu internetowego oraz informacje w mediach.

Partnerstwo zamierza rozwinąć współpracę ponadnarodową w ramach testowania modelu gospodarki społecznej, tworzenia ścieżek szkoleniowych, testowania systemu przejścia grup odbiorców na otwarty rynek pracy, opracowania strategii promocji gospodarki społecznej oraz upowszechniania wypracowanego modelu. Partnerzy zagraniczni uzyskają możliwość wzajemnej wymiany wiedzy i doświadczeń, a także porównania zastosowanych rozwiązań, napotkanych problemów i osiągniętych rezultatów. Ponadto współpraca ponadnarodowa wniesie wartość dodaną do działalności Partnerstwa – uwiarygodni jego działania oraz pomoże w stworzeniu pozytywnego wizerunku, spowoduje wzrost motywacji osób z grup docelowych, a wreszcie – przyczyni się do poznania wieloaspektowości problemów dyskryminacji i nierówności na rynku pracy oraz odmiennych sposobów ich rozwiązywania, a także wpłynie na podejmowanie innowacyjnych działań przez partnerów krajowych i zagranicznych.

The Partnership intends to test the possibilities of using the local potential of the region covered by the project to create social enterprises which solve the problems of inequality and discrimination in the labour market in underdeveloped areas housing communities with low or obsolete professional qualifications. The model created within the project employs local assets (mountains and monuments of post-industrial architecture) to develop a social economy that would boost the attractiveness of the local market of labour and services. The Partnership's activities are aimed at unemployed university graduates and students, unemployed youth from rural areas, unemployed women (with no right to benefit), older persons, the long-term unemployed, disabled unemployed, persons facing redundancy, persons employed in service SMEs, and representatives of local NGOs.

The actions are aimed at launching and testing a model social household operating in the area of tourist and tourism-related services, in particular promotion and comprehensive information. The activities will involve the use of modern technologies. The Partnership will prepare materials for professional training and materials useful to manage a social enterprise, prepare a strategy of promoting the social economy (in particular among entrepreneurs), and test the model of transferring socially- and occupationally-activated persons from social households to the open labour market. The Partnership intends to work on new paths of education, which will permanently enter the educational system. Other important project elements include conferences, seminars, intersectoral training with local and national authorities, online discussions, website management and press releases.

The Partnership intends to develop transnational cooperation within testing the social economy model, creating training paths, testing the system of transferring groups of recipients to the open labour market, developing a strategy of promoting the social economy and mainstreaming the model developed. International partners will have an opportunity to share knowledge and experience, and to compare the applied solutions, encountered problems and achieved results. Transnational cooperation will contribute added value to the activities of the Partnership, make its activities more credible, facilitate the creation of a positive image, increase motivation of the target group persons, and finally contribute to learning the multi-dimensional problems of discrimination and inequality in the labour market and the different methods of solving such problems. It should also stimulate innovative actions by the domestic and international partners.

PRR/DP id **PL-51**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Koalicja Łamania Oporów Społecznych KŁOS
KŁOS Coalition for Breaking Social Barriers

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationTowarzystwo Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych (*Friends of People with Disabilities' Society*),

ul. Długa 42, 95-073 Jedlicze A

Osoba kontaktowa / Contact person: Agnieszka Niedźwiecka, tel.: (42) 717 96 69, e-mail: projekt Klos@gazeta.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersUrząd Gminy Zgierz (*Municipality Office in Zgierz*)

Interserwis Sp. z o.o., Łódź

Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja – Ty – My”, Łódź (*“I – You – We” Association for Social Support*)Uniwersytet Łódzki, Wydział Zarządzania (*University of Łódź, Faculty of Management*)Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Jedliczanka”, Jedlicze (*“Jedliczanka” Leisure Centre*)Zespół Szkół Gimnazjalnych w Grotnikach (*Complex of Lower Secondary Schools in Grotniki*)Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, Grotniki (*Roman Catholic Parish of the Immaculate Conception of Our Lady*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Łódzkie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo ukierunkowane jest na dwie grupy beneficjentów pochodzących z obszarów wiejskich – na osoby długotrwale bezrobotne oraz chore psychicznie. Ma ono na celu aktywizację zawodową obu tych grup. Szczególny nacisk będzie położony na niwelowanie dyskryminacji i nierówności na rynku pracy poprzez angażowanie społeczności lokalnej. Projekt zakłada integrację partnerów, którzy, nawiązując po raz pierwszy współpracę, będą mieli możliwość poszerzenia i wymiany swoich dotychczasowych doświadczeń, tworząc nową formę aktywności poprzez połączenie sektorów publicznego, prywatnego i społecznego. Analiza bezrobocia w Polsce wskazuje, że w grupie szczególnie zagrożonej wykluczeniem społecznym prowadzącym do długotrwałego bezrobocia przeważają osoby niepełnosprawne psychicznie oraz mieszkańcy obszarów wiejskich, charakteryzujący się niskimi kwalifikacjami zawodowymi. U osób chorych psychicznie z obszarów wiejskich konsekwencje długotrwałego bezrobocia nakładają się na negatywne objawy choroby.

W ramach projektu utworzony zostanie Ośrodek Gospodarki Społecznej, którego administrowaniem zajmą się beneficjenci projektu. Będą przy nim działały zespoły do spraw tworzenia firm socjalnych, szkoleń, współpracy z pracodawcami, równouprawnienia, monitoringu oraz promocji. W Ośrodku stworzona zostanie baza danych o organizacjach trzeciego sektora, pracodawcach i beneficjentach (tzw. centrum informacji). Do najważniejszych zadań Ośrodka będzie należało opracowanie modelu firmy socjalnej, wsparcie i usługi konsultacyjne dla innych organizacji tworzących firmy socjalne, szkolenie w zakresie przedsiębiorczości socjalnej, współpraca z pracodawcami na otwartym rynku pracy, propagowanie i rozpowszechnianie modelu firm socjalnych, pilotaż beneficjentów

na drodze do zatrudnienia na wolnym rynku (od firmy socjalnej do wolnego rynku pracy) oraz współpraca z władzami wszystkich szczebli. Na obszarze wiejskim zostanie uruchomiona modelowa firma socjalna (hotel), będąca narzędziem aktywizacji zawodowej beneficjentów, która zapewni stanowiska pracy osobom o różnorodnych predyspozycjach i możliwościach zawodowych.

Najważniejsze zadania związane z podjęciem współpracy ponadnarodowej to m.in. opracowanie zasad oceny pomysłów biznesowych zgłaszanych w ramach projektu, orientacja na rynku – posiadanie pomysłu biznesowego opartego na badaniach rynku oraz na badaniach potrzeb beneficjentów i konsumentów, wspieranie organizacji, które zainicjowały realizację projektu, a także wspieranie tych partnerów, którym udało się osiągnąć wymierne efekty.

The Partnership aims to assist two groups of beneficiaries from rural areas: the long-term unemployed and persons with mental disorders. It intends to trigger the occupational activation of both of these groups. Particular attention will focus on eliminating discrimination and inequality in the labour market with the involvement of the local community. The project includes the integration of partners that, through first-time cooperation, will be able to expand and share their existing experience and create a new form of activity by merging with the public, private and social sectors. An analysis of unemployment in Poland shows that the group most at risk of social exclusion, leading to long-term unemployment, includes persons with mental disorders and residents in rural areas with low professional qualifications. The consequences of long-term unemployment for persons with mental disorders that come from rural areas accentuate the negative symptoms of their disorders.

The project assumes the establishment of a Social Economy Centre to be administered by the project's beneficiaries. It will consist of teams that will establish social enterprises, conduct training, cooperate with employers, and ensure equality, careful monitoring and promotion. The Centre will operate a database of third sector organisations, employers and beneficiaries (the so-called information centre). The Centre's most important tasks will include the development of a social enterprise model, support and consulting provided to other organisations which establish social enterprises, training in social entrepreneurship, cooperation with entrepreneurs in the open labour market, propagation and dissemination of the social enterprise model, a pilot programme for beneficiaries seeking employment in the open market (from social enterprise to the free labour market), and cooperation with authorities at all levels. A model social enterprise (hotel) will be established in the given rural area as a tool for the occupational activation of the beneficiaries. This enterprise will provide workplaces for persons with various predispositions and professional potential.

The most important tasks within transnational cooperation include developing rules of assessing business ideas submitted within the project, a knowledge of the market, a business concept based on market research, and a study of the needs of the beneficiaries and consumers, as well as the support of the organisations which initiate the project's performance. Support will be given to partners that succeeded in achieving measurable effects.

PRR/DP id **PL-52**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz edukacji i samodzielności ekonomicznej
stowarzyszeń i mieszkańców wsi
Partnership for Education and Economic
Independence in Rural Areas

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Federacja Inicjatyw Oświatowych (*Federation of Educational Initiatives*), ul. Kozińskiego 21,
01-571 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Alina Kozińska-Bałdyga, tel.: (0) 600 411 343, e-mail: cio@sm.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie na rzecz Promowania Przedsiębiorczych Postaw i Samodzielności Ekonomicznej SENS,
Warszawa (*SENS Association for Promotion of Entrepreneurial Attitudes and Economic Independence*)

Urząd Gminy Marianowo (*Municipality Office in Marianowo*)

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dalewo i Gogolewo, Marianowo (*Association for the Development of Dalewo and Gogolewo Villages*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Dolnośląskie, Kujawsko-pomorskie, Lubelskie, Lubuskie, Łódzkie, Małopolskie, Mazowieckie, Opolskie, Podkarpackie, Podlaskie, Pomorskie, Śląskie, Świętokrzyskie, Warmińsko-mazurskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Podstawowe cele Partnerstwa to wykreowanie modelowego systemu gospodarki społecznej opartego na samoorganizacji mieszkańców wsi (sołectw) oraz stworzenie nowych miejsc pracy w stowarzyszeniach rozwoju wsi (małe szkoły i działalność gospodarcza – usługi dla mieszkańców tych wsi, produkcja pomocy dydaktycznych i zabawek edukacyjnych). Grupą społeczną, na której rzecz realizowane będą działania Partnerstwa, są mieszkańcy małych wsi, w których likwidowana jest szkoła samorządowa. Jest to grupa w sposób naturalny różnorodna. Obejmuje m.in. dzieci i młodzież, rolników, bezrobotnych absolwentów, kobiety, osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne, niepełne, osoby dotknięte chorobą alkoholową. W ostatnich kilku latach zlikwidowano w polskich wsiach kilka tysięcy szkół samorządowych. Zamknięcie szkoły, która często była także ośrodkiem kulturalnym, integrującym miejscową społeczność, powoduje niejednokrotnie degradację wsi. Aby temu zapobiec, uchronić te wsie przed degradacją i wprowadzić na drogę rozwoju, tworzone są Stowarzyszenia Rozwoju Wsi (SRW) i „małe szkoły” – o charakterze już nie samorządowym, ale społecznym.

W ramach projektu w gminach i na zebraniach wiejskich organizowane będą spotkania na temat korzyści z zakładania lokalnych stowarzyszeń i małych szkół, a także działalności gospodarczej w ramach Laboratorium Przedsiębiorczości. Planuje się akcję edukacyjną (filmy instruktażowe). Przygotowane będą poradniki „Jak prowadzić działalność gospodarczą”, „Laboratorium przedsiębiorczości”, ukaże się także drugie wydanie poradnika „Jak założyć stowarzyszenie i prowadzić małą szkołę”. Przewiduje się również zorganizowanie konferencji i szkoleń spotkań warsztatowych koordynatorów projektu. Ważnym działaniem Partnerstwa będzie budowa systemu projektowania,

produkcji i sprzedaży pomocy dydaktycznych i zabawek edukacyjnych w ramach Laboratorium Przedsiębiorczości (punkt konsultacyjny, bank informacji). Rozpocznie się również pozyskiwanie środków na fundusz mikropożyczek na działalność gospodarczą, a także na budowę i przygotowania do uruchomienia ośrodka szkoleniowego.

Partnerstwo ma nadzieję na skorzystanie – w ramach współpracy ponadnarodowej – z doświadczeń w zakresie zarządzania przez Internet, w tym zarządzania jakością i finansami. Zainteresowane jest również zdobyciem informacji o programach edukacyjnych realizowanych w poszczególnych krajach. Partnerstwo chciałoby współpracować z Finami, którzy z edukacji uczynili w przeszłości główne narzędzie rozwoju gospodarki i społeczeństwa (i osiągnęli wielki sukces) oraz z Holendrami, którzy w ramach reformy edukacji 75% szkół państwowych przekazali stowarzyszeniom rodziców – także z sukcesem. Ważne byłoby również dowartościowanie mieszkańców wsi poprzez kontakty zagraniczne (przełamywanie bariery psychologicznej, uczenie kultury współpracy), które stanowiłoby zachętę do nauki języków, inspirację do współpracy między placówkami edukacyjnymi – wspólne projektowanie i wykonywanie pomocy dydaktycznych i zabawek edukacyjnych. Istnieje też, być może, szansa na dostęp do ważnego rynku zbytu (szkoły w Europie) na produkty przygotowane przez Stowarzyszenia Rozwoju Wsi.

The Partnership's fundamental objectives are the creation of a model system of a social economy based on the self-organisation of the residents of villages (local administrations – sołectwo), and job creation in the village-development associations (small schools and business activities: services by the inhabitants of those villages, the production of educational aid and educational toys). The social group for which the Partnership's activities will be implemented are the residents of small villages, in which the local government school has been or will be closed down. This is a naturally differentiated group that includes children and youths, farmers, unemployed school-leavers, women and the disabled, single-parent families with many children, as well as people affected by alcoholism. Several thousand local government schools in Polish villages have been closed down over the last few years. The closure of a school, which was also frequently a cultural centre that integrated the local community, often means the degradation of the village. In order to prevent this, to protect villages from degradation and to bring them onto the path of development, village development associations [*stowarzyszenia rozwoju wsi (SRW)*] and "small schools" are being established, which are not local authority based, but social.

Within the framework of the project, meetings will be organised in the municipalities and at village gatherings on the benefits in establishing local associations and small schools, as well as business activities within the framework of the Entrepreneurship Laboratory. An educational event (the preparation of instruction films) is planned. Guides will be prepared and released, such as "How to do business", "the Entrepreneurship Laboratory," and the second issue of the guide "How to establish an association and manage a small school". Conferences and training, as well as recruitment and workshop meetings by the project's coordinators are also planned. The Partnership's next activity will be to build a system to design, produce and sell educational aids and educational toys within the framework of the "Entrepreneurship Laboratory" (a counselling point and information bank). The search for funding for the micro-loan fund for business activities and for the construction and preparation of a training centre for start-ups will also commence.

The Partnership hopes to take advantage of experience in management through the Internet, including quality management and financial management, within the framework of transnational cooperation. It is also interested in gaining information on educational programmes that have been implemented in individual countries. In particular, it would like to work with the Finns, who have made education the main tool in developing the economy and the community in the past (and achieved a great deal of success), as well as with the Dutch, who have passed 75% of the state schools to parent associations within the framework of educational reforms – also successfully. It would also be important to bolster the confidence of rural inhabitants through foreign contacts (breaking psychological barriers and teaching the culture of cooperation), encourage them to learn foreign languages, inspire and promote cooperation between educational units: common planning and the production of educational aids and educational toys. There may also, perhaps, be a chance of gaining access to an important sales market (schools in Europe) for the products produced by the SRWs.

PRR/DP id **PL-53**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Rozwój Gospodarki Społecznej
i Pomoc Zagrożonym Marginalizacją – PROJEKT INTEGRA
INTEGRA Development of Social Economy
and Assistance to People Threatened by Social Exclusion

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Polski Czerwony Krzyż (*Polish Red Cross*), ul. Mokotowska 14, 00-561 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Paweł Łukasik, tel.: (22) 326 12 86, (0) 501 367 673

e-mail: pawel@lukasik.com.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Ministerstwo Polityki Społecznej – Departament Pomocy i Integracji Społecznej, Warszawa (*Ministry of Social Policy – Department of Welfare and Social Integration*)

Centralny Zarząd Służby Więziennej, Warszawa (*Central Board of Prison Service*)

Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS, Warszawa (*WRZOS Working Community of Associations of Social Organisations*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem projektu jest pomoc w powrocie do życia społecznego i na rynek pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, które ukończyły odbywanie kary pozbawienia wolności. By to osiągnąć, planowane jest wypracowanie kompleksowego systemu wsparcia dla tych osób oraz utworzenie podmiotu (zwanego dalej „organizacją socjalną”), który poprzez aktywność gospodarczą na wolnym rynku, będzie jednocześnie instytucją pomocową i przyspieszy reintegrację tych osób w społeczeństwie. Osoby opuszczające więzienia po odbyciu kary mają bardzo duże problemy z podjęciem zatrudnienia, potęgowane dodatkowo trudnościami natury rodzinnej czy mieszkaniowej. Są również dyskryminowane przez społeczeństwo (w tym pracodawców). Większość tych osób ma wykształcenie podstawowe. Im dłuższa kara pozbawienia wolności, tym większe trudności z powrotem do społeczeństwa. Osadzony jest odcięty od otoczenia oraz skoncentrowany wyłącznie na sobie i swoich sprawach (nervica więzienia), ponadto w pewien sposób zadomawia się w więzieniu – tworzy sobie stabilną egzystencję. To wszystko sprawia, że po opuszczeniu zakładu karnego człowiek nie jest w stanie normalnie funkcjonować w świecie wolności.

By przełamać wyuczoną bezradność beneficjentów, przewidziano przeprowadzenie indywidualnych sesji psychologicznych oraz pracy w organizacji socjalnej, a w następnej kolejności – skierowanie byłych więźniów do pracy poza organizacją (co najmniej 3 miesiące zatrudnienia subsydiowanego i 6 miesięcy zatrudnienia bez subsydiowania). Konieczne będzie zorganizowanie systemu wsparcia praktycznego (prócz utworzenia organizacji socjalnej prowadzącej działalność gospodarczą na wolnym rynku – przygotowanie, w miarę potrzeby, miejsc noclegowych, wyżywienia i odzieży dla uczestników projektu), a także zorganizowanie sieci współpracy między organizacjami socjalnymi, lokalnymi urzędami pracy i pracodawcami. Istotnym elementem projektu będzie podnoszenie kwalifikacji

i kompetencji społecznych osób z grupy docelowej (zarówno nabycie umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, jak i uzyskanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych). W tym celu planowane jest indywidualne poradnictwo zawodowe. Partnerstwo postara się również o przełamanie oporu społecznego wobec zatrudniania osób, które opuściły zakłady karne. Będzie to wymagało pozyskania zewnętrznych zwolenników, kampanii informacyjnej w prasie oraz nawiązania współpracy z pracodawcami.

W projekcie można wyróżnić dwa problemy, których porównanie z rozwiązaniami zagranicznymi powinno być efektywne w ramach współpracy ponadnarodowej. Pierwszy dotyczy bezpośrednio gospodarki społecznej, czyli tworzenia podmiotów, które będą stanowić jej podstawowy element. W tym zakresie Partnerstwo chciałoby przede wszystkim uzyskać odpowiedź na pytania dotyczące rozwiązań formalnoprawnych, na których można by się wzorować. Drugi problem to wykorzystanie gospodarki społecznej (a więc w przypadku projektu tzw. organizacji społecznych) do readaptacji społeczno-zawodowej różnych grup społecznych. Chodzi zwłaszcza o pozyskanie konkretnych przykładów działalności gospodarczej oraz technik pracy z grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

The project's objective is to help former convicts who have completed their sentence and who face social exclusion. To achieve this, the Partnership plans to develop a comprehensive system of support for those persons and create an institution (the "social organisation"), which, through economic activity in the open market, will be a support institution able to accelerate the reintegration of those persons with society. Persons leaving penitentiary centres after serving their sentence face great problems in finding jobs, further fuelled by their troublesome family or accommodation problems. They are also discriminated against by society (including employers), and most of them have only an elementary education. The longer the sentence that has been served, the greater the problems the ex-convict faces in returning to society. The convict is separated from his/her neighbourhood, focused on him/herself and his/her problems (prison nervous syndrome), and finds his/her place in the penitentiary centre where he/she settles in a stable existence. All of this makes such a person unable to function normally in open society after leaving prison.

In order to overcome the acquired hopelessness of the beneficiaries, the project assumes the organisation of individual psychoanalytical sessions and work in a social organisation, then directs ex-convicts to work outside the organisation (at least three months of subsidised employment and six months of non-subsidised employment). It will be necessary to organise a system of practical support (including creating a social organisation which pursues economic activities in the open market, and provides accommodation, food and clothes to the project's participants), and a network of cooperation among social organisations, local job centres and employers. An important project element is to improve social qualifications and competencies in the target group persons (both in acquiring job-seeking skills as well as in acquiring the necessary professional qualifications). This will be addressed through individual career coaching. The Partnership will also attempt to overcome social barriers towards employing former convicts. This requires finding external advocates, running an information campaign in the press, and establishing cooperation with employers.

Two issues may be differentiated within the project, which when compared with international solutions should be effective within transnational cooperation. The first directly applies to the social economy, namely establishing entities which will constitute a basic element of the economy. In this scope, the Partnership would like to find the answers to questions related to formal and legal solutions which might be followed. The second problem is the use of the social economy (the so-called social organisations) to carry out the social and occupational readaptation of various social groups. This particularly applies to acquiring certain examples of economic activities and techniques of working with groups facing social exclusion.

PRR/DP id **PL-54**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Cyber ręka lidera
– Wspieranie Liderów Społecznych Przemian w Polsce
Leaders' Cyber-Hand.
Supporting the Leaders of Social Changes in Poland

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych TRATWA (*Life-Draft – Centre for Catastrophes and Natural Disasters*), ul. Probusa 9 m. 4, 52-242 Wrocław

Osoba kontaktowa / Contact person: Robert Drogoś, tel.: (69) 413 80 17, tel.: (0) 694 138 017,
 e-mail: rdrogos@engo.pl, rdrogos@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Towarzystwo Edukacji Otwartej, Wrocław (*Association for Open Education*)

Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych, Wrocław (*Post-Secondary School of Social Services*)

Przedsiębiorstwo EF-KA, Wrocław (*EF-KA Company*)

Gmina Wrocław (*Municipality of Wrocław*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Dolnośląskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Główne cele projektu to przygotowanie grupy przyszłych liderów społecznych (wykształconych młodych ludzi) do wejścia na rynek pracy w trzecim sektorze, podniesienie poziomu usług oferowanych przez organizacje pozarządowe poprzez usprawnienie ich działalności (ostatecznymi beneficjentami projektu będą także odbiorcy usług społecznych oferowanych przez te organizacje) oraz zmiana nastawienia polskiego społeczeństwa wobec funkcji i działań trzeciego sektora (planowane są programy telewizyjne o charakterze informacyjnym oraz pokazujące przebieg realizacji projektu, losy bohaterów i organizacji; zaangażowanie mediów jest kwestią kluczową, do tej pory tematyka społeczna była bowiem niechętnie poruszana). Partnerstwo będzie ukazywało absolwentom działalność w organizacjach pozarządowych jako alternatywę dla działalności w biznesie czy wyjazdu za granicę, a także wachlarz możliwości tego rodzaju działań. Konieczne będzie przygotowanie absolwentów – wyposażenie ich w wiedzę teoretyczną (szkolenia) oraz praktyczną. Od kandydatów do uczestnictwa w projekcie wymagana będzie znajomość języków obcych na poziomie umożliwiającym sprawne komunikowanie się oraz podstawowa znajomość obsługi komputera.

W ramach projektu odbędą się szkolenia i warsztaty dla absolwentów oraz warsztaty dla liderów (w zakresie umiejętności komunikacji interpersonalnej). Koordynacja przebiegu praktyk będzie polegała na wykrywaniu sytuacji konfliktowych i bieżącego sprawdzania, czy wystarczające jest zaangażowanie absolwentów w prace organizacji. Przewidywane jest zapewnienie doradztwa przy zakładaniu przez absolwentów własnych organizacji oraz organizowanie zebrań, dyskusji, paneli i imprez dla uczestników projektu. Kolejnym elementem projektu będzie działalność tzw. biur karier. W ramach kampanii edukacyjno-promocyjnej idea roli trzeciego sektora będzie propagowana również poprzez organizowane przez Partnerstwo happeningi.

Współpraca ponadnarodowa opierać się będzie najprawdopodobniej na wymianie informacji i doświadczeń, jeśli jednak udałoby się znaleźć Partnerstwo, którego przedmiot działań byłby bardzo zbliżony do projektu planowanego przez polskich partnerów, wskazane byłoby realizowanie partnerstwa ponadnarodowego polegającego na równoległym wypracowywaniu innowacyjnego podejścia. Wymiana doświadczeń mogłaby również następować poprzez wysyłanie do krajów macierzystych zagranicznych partnerów obserwatorów, których zadaniem byłoby uczestniczenie w działaniach partnerów zagranicznych oraz sporządzanie relacji po powrocie do kraju. Ważna wydaje się również kwestia zatrudnienia w trzecim sektorze, które w krajach zachodnich (np. w Niemczech) jest wielokrotnie wyższe. Warto więc przyjrzeć się stosowanym tam rozwiązaniom (kwestia finansowania miejsc pracy w trzecim sektorze, jego struktura organizacyjna itd.). Pożądane byłoby także przejęcie pewnych pomysłów (np. nowe sposoby walki z narkomanią, świadczenie usług w domach opieki) oraz próby ich realizacji w warunkach polskich.

The project's primary objectives are to prepare a group of future social leaders (experienced young people) to enter the labour market in the third sector, increase the level of services offered by NGOs by improving their activities (final project beneficiaries include recipients of social services offered by such organisations), and change the attitude of Polish society towards third sector functions and actions (plans include information TV programmes and programmes presenting the project's progress, as well as the life of beneficiaries and the organisation; media involvement is of primary importance as these social topics have not been eagerly addressed). The Partnership will present the graduates with activities in the NGOs as an alternative to business operations or going abroad, and also present the scope of possibilities related to such actions. Graduates will need to be prepared and equipped with both theoretical knowledge (training) and hands-on experience. Project candidates will be required to have a working command of foreign languages and be able to use computers on a basic level.

The project will involve training and workshops for the graduates and workshops for leaders (communication skills). Internships will be coordinated by detecting conflict situations and monitoring whether graduates are sufficiently involved in the work of the organisation. Advisory services will be provided to graduates who choose to establish their own organisations; other actions include organising meetings, discussions, panels and events for project participants. The next stage of the project are the career centres. The educational and promotional campaign will serve to disseminate the role of the third sector through happenings organised by the Partnership.

Transnational cooperation will most likely be based on sharing information and experience. However, if a Partnership operating in a field similar to the project planned by Polish partners can be found, it would be advisable to pursue partnership of a transgovernmental project on the parallel development of an innovative approach. The experience could also be shared by delegating observers to the home countries of the foreign partners so that they can participate in the actions of international partners and report on their return home. The issue of employment in the third sector is also important as this employment is much higher in the Western countries (such as Germany). It would be advisable to look at the solutions applied in those countries (financing workplaces in the third sector, their organisational structure, etc). It would also be desirable to adopt certain ideas (e.g. new methods of fighting drug abuse or the provision of services in residential care homes) and attempt to transpose them in Polish conditions.

PRR/DP id **PL-55**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Spółdzielnia Socjalna UL
Social Cooperative UL

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationPowiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (*Powiat Family Assistance Centre*), ul. Kaliska 10, 62-300 Września

Osoba kontaktowa / Contact person: Wojciech Mól, tel.: (0) 608 762 076, e-mail: Wojciech35@op.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersTowarzystwo Wykorzystania Wód Termalnych i Walorów Naturalnych Ziemi Czeszewskiej, Czeszewo
(*Society for Use of Spring Waters and Natural Assets of the Czeszewo Region*)Stowarzyszenie Oświaty Społecznej w Pyzdrach, Ruda Komorska (*Association of Social Education in Pyzdry, Ruda Komorska*)Fundacja „Szansa”, Nekla (*“Chance” Foundation*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Wielkopolskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest przygotowanie grupy osób niepełnosprawnych do tworzenia dla siebie miejsc pracy w spółdzielniach socjalnych – powołanych do życia przy ich udziale. Partnerstwo zakłada – dzięki realizacji projektu – odwrócenie ról: już nie sprawny pracodawca – niepełnosprawny pracownik, ale niepełnosprawny pracodawca – sprawny pracownik, tak by to osoby niepełnosprawne angażowały do pracy sprawnych fachowców, a nie, jak do tej pory, osoby sprawne zatrudniały niepełnosprawnych pracowników. Konieczność podjęcia nowatorskiego działania zmierzającego do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynika, po pierwsze, z niskiej skuteczności obecnych programów promujących zatrudnianie niepełnosprawnych, po drugie – z bierności zawodowej tych osób. Tymczasem niepełnosprawność nie musi równać się bierności zawodowej. Tylko bardzo mała grupa niepełnosprawnych nie jest w stanie ze względów obiektywnych podjąć się jakiegokolwiek pracy. Większość z nich może wykonywać pracę zarobkową, która jest przecież źródłem realizacji celów życiowych każdego człowieka.

Partnerstwo zamierza przygotować programy szkoleniowe z modułem psycho- i socjoterapeutycznym dla osób niepełnosprawnych – przyszłych spółdzielców. Przeprowadzi badanie marketingowe dotyczące zakresu działania spółdzielni, opracuje biznesplan dla spółdzielni socjalnej, dokona również analizy materiału zebranego w badaniu ankietowym.

W ramach realizacji projektu partnerzy zamierzają zapoznać się z doświadczeniami w organizowaniu i pracy spółdzielni socjalnych, jak również informacjami dotyczącymi ich funkcjonowania, a także osiągniętymi rezultatami społecznymi i gospodarczymi w partnerstwie zagranicznym. Kolejnym krokiem zmierzającym do osiągnięcia celu Partnerstwa będzie przeprowadzenie cyklu szkoleń dla 100–120 osób niepełnosprawnych, potencjalnych spółdzielców, wybranych z uwzględnieniem proporcji miejsca zamieszkania i płci.

Jeśli chodzi o współpracę ponadnarodową, Partnerstwo jest szczególnie zainteresowane doświadczeniami w realizacji programów rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, danymi dotyczącymi sytuacji osób niepełnosprawnych na danym rynku pracy, realizowanymi programami krajowymi i ich skutecznością, a także programami

edukacyjnymi dla osób niepełnosprawnych (w kontekście rynku pracy). Polskich partnerów najbardziej interesują jednak doświadczenia w tworzeniu i funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych w innych krajach Unii Europejskiej. Chcieliby zapoznać się z obowiązującym w tych krajach ustawodawstwem dotyczącym gospodarki społecznej, ze sposobami pozyskiwania kapitału na rozpoczęcie działalności, z zakresem pomocy państwa w momencie powstawania spółdzielni, a także z formami wspomagania spółdzielni, które już istnieją. Interesuje ich także sposób dochodzenia do decyzji o wyborze obszaru działalności gospodarczej spółdzielni.

The Partnership's objective is to prepare a group of disabled persons to create jobs for themselves in social cooperatives, which are established with their participation. The Partnership assumes the reversal of roles as a result of the project's implementation: no longer the able manager and disabled employee, but the disabled manager and the able employee, so that the disabled become involved in the work of able experts and not, as to-date, able people employing disabled employees. The need to implement the innovative activity aimed at raising the employment index of the disabled arises firstly from the low level of effectiveness of programmes promoting the employment of the disabled, and secondly from the occupational passiveness of these people. In addition, disability itself does not need to mean occupational passiveness. Only a very small group of disabled persons is unable to take on any job for objective reasons. Most of them can perform paid work, which is, after all, the source of fulfilment for the life-objectives of every person.

The Partnership intends to prepare training programmes with a psycho- and socio-therapeutic module for the disabled, future participants in the cooperatives. It will perform a marketing study on the scope of the cooperative's activities, it will prepare a business plan for the establishment of the social cooperative, and it will analyse the materials collected in a questionnaire survey.

Within the framework of the implementation of the project, the partners intend to familiarise themselves with experience in the work of social cooperatives, as well as information on their operations, and also the social and economic results achieved in a foreign partnership. The next step in achieving the objective of the Partnership's activities will be to hold a cycle of training sessions for between 100 and 120 disabled people, potential cooperative participants, selected with consideration given to the proportions of place of residence and gender.

As for transnational cooperation, the Partnership is particularly interested in experience in implementing occupational rehabilitation programmes for the disabled, data on the situation of the disabled on a given labour market, national programmes implemented and their effectiveness, as well as educational programmes for the disabled (in the context of the labour market). The Polish partners are most interested, however, in the experiences in the creation and functioning of social cooperatives in other EU Member States. The partners would like to learn about the applicable European Union legislation on the social economy, the methods of attracting capital to commence activities, information on the extent of state aid at the time that the cooperative is established, as well as the forms of support for cooperatives that already exist. The methods of arriving at the decision to select a given area of business activities of a cooperative are also of interest.

PRR/DP id **PL-56**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Przedsiębiorstwo społeczne dla osób niewidomych
Social Enterprise for Blind People

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Antidotum (*Antidotum Foundation*), ul. Nowodworska 29B, lok. 406A, 03-133 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Iwona Blomkowska, tel.: (0) 604 971 604, e-mail: iwonka@antidotum.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersAltar sp. z o.o., Kielce (*Altar Co. Ltd.*)Polski Związek Niewidomych, Warszawa (*Polish Association of the Blind*)Andrzej Jaskólski – Gabinet Masażu Leczniczego, Warszawa (*Therapeutic Massage Andrzej Jaskólski*)Fundacja Pomocy Niewidomym, Łomianki (*Foundation for Assistance to the Blind*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Nadrzędnym celem Partnerstwa jest wzrost zatrudnienia i rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niewidomych i słabowidzących poprzez ich aktywizację, podniesienie kwalifikacji i doradztwo zawodowe. Zaprojektowane zostaną również i wykonane narzędzia umożliwiające samodzielną i wydajną pracę osób z dysfunkcją wzroku. Przewiduje się także stworzenie spółdzielni socjalnej prowadzonej przez osoby niewidome i słabowidzące. Idea funkcjonowania takiej spółdzielni na otwartym rynku pracy i skuteczności jej konkurencyjności z innymi podmiotami zostanie upowszechniona. Beneficjentami projektu będą osoby z grupy docelowej, których dotyczy problem bezrobocia, a także ci, którzy pracują lub prowadzą własną działalność gospodarczą – zainteresowani podnoszeniem swoich kwalifikacji oraz zdobywaniem nowych umiejętności i wiedzy. Osoby niewidome i niedowidzące napotykały specyficzne problemy zarówno w codziennej pracy i nauce, jak i działając jako przedsiębiorcy. Szczególnych metod wymagają też działania pomocowe skierowane do tej grupy osób (np. szkolenia, przygotowanie materiałów dydaktycznych, doradztwo i doskonalenie zawodowe). Prowadzenie tych działań wymaga specjalistycznej wiedzy i doświadczeń zupełnie odmiennych niż te, których wymaga praca z osobami o innych niepełnosprawnościach.

Rzetelne i systematyczne analizy stanu wiedzy i umiejętności osób z dysfunkcją wzroku umożliwią opracowanie efektywnych planów szkoleń i konferencji skierowanych zarówno do osób niewidomych, jak i pracodawców, a także dostosowanie stanowisk pracy do potrzeb beneficjentów. Projekt zakłada utworzenie spółdzielni socjalnej, działającej na rzecz poprawy zatrudnienia osób niewidomych i słabowidzących w różnych zawodach – z dużym naciskiem na wykorzystanie nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W jej ramach powstaną gabinet fizjoterapii, zajmujący się podnoszeniem kwalifikacji zawodowych niewidomych masażyściów, dział rehabilitacji zawodowo-społecznej, którego zadaniem będzie doradztwo zawodowe dla osób niewidomych oraz docieranie do potencjalnych pracodawców i upowszechnianie informacji o możliwościach zatrudnienia osób niewidomych, dział telepracy – wdrażający i udostępniający osobom niewidomym oraz pracodawcom narzędzia w postaci stanowisk pracy przystosowanych do potrzeb osób niewidomych, a także kawiarenka integracyjna, której

częścią będzie kawiarenka internetowa ze stanowiskami przystosowanymi dla osób niewidomych, co w sposób znaczący poprawi dostęp tych osób do informacji.

Ponieważ Partnerstwo będzie wdrażać i testować zupełnie nowe w polskich warunkach instytucje gospodarki społecznej (spółdzielnie socjalne), a nie ma w naszym kraju odpowiednich wzorców i doświadczeń w zakresie możliwości zatrudnienia w tego typu instytucjach osób niewidomych i słabowidzących, istnieje potrzeba skorzystania z doświadczeń partnerów, którzy działają w krajach, gdzie tego rodzaju rozwiązania mają wieloletnią tradycję. Dużymi osiągnięciami w walce z bezrobociem przy wykorzystaniu instytucji gospodarki społecznej mogą się pochwalić np. Włochy czy Finlandia. Z kolei polskie Partnerstwo będzie mogło przekazać swoje doświadczenia w dziedzinie możliwości zatrudnienia i organizacji pracy osób niewidomych i słabowidzących w warunkach polskich. Skorzystanie z doświadczeń krajów, w których gospodarka społeczna odgrywa dużo większą rolę w walce z bezrobociem oraz w zwiększeniu zatrudnienia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z pewnością poprawi efektywność działań Partnerstwa.

The Partnership's objective is to achieve employment growth and the social and occupational rehabilitation of the blind and partially sighted through their activation, improvement of qualifications and by providing them with career counselling. Tools for self-sufficient and efficient work by the visually impaired will be designed and created. It is also planned to create a social cooperative run by the blind and partially sighted. The operating concept for such cooperative in the open labour market and the efficiency of its competitiveness with other enterprises will be mainstreamed. Project beneficiaries will include target group persons affected by unemployment and those who work or are self-employed and interested in improving their skills, qualifications and knowledge. The blind and partially sighted encounter specific problems in everyday work and education, and when they act as entrepreneurs. Aids addressed to this group of persons require special methods (such as training courses, preparing education materials, providing career counselling and professional training). These actions require specialised knowledge and experience completely different from the knowledge and experience required to work with other disabled persons.

Reliable and systematic analyses of the skills and knowledge of the visually impaired should facilitate the development of effective training plans and conferences addressed to the blind and employers, as well as to adjust workplaces to the needs of the beneficiaries. The project assumes the establishment of social cooperatives acting to improve employment levels among the blind and partially sighted in various occupations, with a particular focus on the use of the latest information and communication technologies. This involves: creating a physiotherapy room to improve the professional qualifications of blind masseurs and masseuses; a social and occupational rehabilitation department responsible for providing career counselling to the blind; reaching potential employers and disseminating information on job offers for the blind; establishing a mobile work department responsible for implementing and providing the blind and employers with tools such as workplaces customised to the needs of the blind; and an integration café with Internet access adapted to the needs of the blind, so that these people can access information easier.

As the Partnership will implement and test social economy institutions completely new in Polish conditions (social cooperatives), and no such models have been created nor experience achieved in institutions in Poland employing the blind and partially sighted, there is a natural need to use the experience of partners from other countries where such solutions have a proven tradition. Countries such as Italy or Finland have made great achievements in fighting unemployment with the use of the social economy institutions. The Polish Partnership will provide its experience in employment opportunities and organising work for the blind and partially sighted in Polish conditions. The use of the experience of other countries where the social economy plays a much more important role in fighting unemployment and improving employment in groups facing social exclusion will certainly increase the effectiveness of the Partnership's operations.

PRR/DP id **PL-57**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Tu jest praca
We Have Jobs

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Uniwersytet Warszawski, Instytut Polityki Społecznej (*Warsaw University, Institute of Social Policy*),
 ul. Nowy Świat 69, 00-927 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Ewa Leś, tel.: (22) 826 66 52; (22) 552 02 86, e-mail: e_les@poczta.onet.pl, e_les@onet.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa (*Ministry for Social Policy*)

Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Pracownia Badań Organizacji Pozarządowych, Warszawa
 (*Institute of Political Studies, Polish Academy of Sciences, Unit on NGOs Research*)

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA COOP, Olsztyn
 (*WAMA COOP Association for Development of Cooperative Movement and Local Enterprise*)

Ogólnopolski Związek Organizacji na rzecz Zatrudnienia Socjalnego, Poznań (*National wide Poland Association of Organisations for Social Employment*)

Krajowa Rada Spółdzielcza, Warszawa (*National Cooperative Council*)

Collegium Civitas, Warszawa

Główny Urząd Statystyczny, Warszawa (*Central Statistical Office*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo – poprzez działania edukacyjno-badawczo-promujące oraz dokapitalizowujące – będzie wspierać inicjatywy służące aktywizacji zawodowej grup najstarszych na rynku pracy. Będzie również podejmować działania mające służyć wygenerowaniu nowych miejsc pracy przez organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką zatrudnienia lub pracujące na rzecz readaptacji społecznej środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Analogiczne podejście zostanie wykorzystane w odniesieniu do sektora spółdzielczego. Partnerstwo będzie wspierać wyłaniający się nowy ruch lokalnej spółdzielczości, równocześnie wspierając (m.in. przez szkolenie kadr) cały sektor spółdzielczy. Dzięki temu zamierza się przyczynić do wypełnienia luki generacyjnej i modernizacji tych struktur. Celem projektu jest pomoc w utrzymaniu dotychczasowych oraz tworzenie nowych (przejściowych i stałych) miejsc pracy, dzięki czemu osoby po długotrwałych kryzysach życiowych zyskają źródło zarobkowania oraz możliwość awansu społeczno-ekonomicznego.

W ramach projektu planuje się m.in. utworzenie takich nowatorskich struktur edukacyjnych i badawczych oraz wspierających, takich jak Eksperymentalne Podyplomowe Studium Zarządzania Przedsiębiorczością Społeczną, Międzynarodowe Letnie Szkoły Menedżerów Przedsiębiorczości Społecznej (projekt zakłada utworzenie czterech takich szkół), Krajowe i Międzynarodowe Warsztaty Przedsiębiorczości Społecznej (kilka edycji), Krajowe Obserwatorium

Gospodarki Społecznej oraz Polska Kasa Rozwoju Gospodarki Społecznej, której zadaniem będzie finansowanie inwestycji w gospodarkę społeczną, a także wsparcie pomocą merytoryczną organizacji poszukujących źródeł finansowania na uruchomienie bądź rozwinięcie działalności gospodarczej. Przeprowadzone zostaną ponadto badania i opracowane raporty, które powinny dać całościowy obraz organizacji trzeciego sektora działających na polu zatrudnienia. Na tej podstawie utworzony zostanie Bank Dobrych Praktyk.

Współpraca ponadnarodowa powinna dotyczyć zwłaszcza modeli wsparcia gospodarki społecznej (dostęp do kapitału inwestycyjnego i usług doradztwa, poziom kadr kierowniczych i jakość zatrudnienia). Celem tej współpracy powinno być przede wszystkim stworzenie wspólnej metodologii w dziedzinie badań gospodarki społecznej, w tym ram definicyjnych, kryteriów monitoringu, planowania strategicznego, zarządzania i pomiaru efektywności firm społecznych, nowych form finansowania publiczno-prywatnego organizacji gospodarki społecznej, wypracowania strategicznych standardów w zakresie kierowania przedsiębiorstwami społecznymi (m.in. zasad współpracy publicznych, społecznych i prywatnych partnerów). Planowane jest prowadzenie badań porównawczych, poznanie dobrych praktyk zagranicznych, opracowywanie programów nauczania z zakresu zarządzania przedsiębiorczością społeczną i przygotowania kadr wykładowców na potrzeby krajowej gospodarki społecznej, a także wspólne organizowanie konferencji, warsztatów i szkół międzynarodowych.

The Partnership will support initiatives for the occupational activation of the weakest groups in the labour market through education, research, promotion and capital injections. It will also promote actions to generate new workplaces through NGOs which deal with employment or work for the social re-adaptation of minorities facing social exclusion. The same approach will be applied towards the cooperative sector. The Partnership will support the emerging local cooperation movement as well as support the entire cooperative sector (through personnel training) to fill in the generation gap and modernise the structures. The project's objective is to provide aid in retaining existing and creating new (temporary and permanent) workplaces, so that persons who suffer long-term life crises may find a source of income and the opportunity to achieve social and economic promotion.

The project will include the creation of modern educational, research and support structures, such as an Experimental Post-Graduate Social Business Management School, International Schools of Social Business Managers (four such schools are to be created), National and International Social Business Workshops (several), a National Observatory of the Social Economy, and the Polish Society of Social Economy Development, to finance investments in the social economy and provide technical aid to organisations which seek sources of financing to launch or expand their activities. Research will be conducted and reports made presenting the third sector organisations active in the employment sector. This will serve to create a Good Practice Bank.

Transnational cooperation should especially include models of social economy support (access to investment capital and advisory services, the appropriate level of managerial staff and quality of employment). This cooperation should be aimed at creating a common methodology in the field of social economy research, creating a definitive framework, monitoring criteria, strategic planning, methods of managing and measuring the effectiveness of social enterprises, new forms of public and private financing of social economy organisations, as well as developing strategic standards in social enterprise management (such as rules of public, social and private partner cooperation). The Partnership plans to conduct comparative studies, identify good international practice, develop teaching programmes on social business management, prepare lecturers for the needs of the domestic social economy, and co-organise conferences, workshops and international schools.

PRR/DP id **PL-58**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo dla Rain Mana – Rain Man dla Partnerstwa
Partnership for the Rain Man – The Rain Man for the Partnership

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja na rzecz Umocnienia Więzi Rodziny i Społecznych SYNAPSIS (*SYNAPSIS Foundation for Strengthening Family and Social Ties*), ul. Ondraszka 3, 02-085 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Karolina Cyran-Juraszek, tel.: (22) 825 86 33, (0) 505 055 790

e-mail: karo@synapsis.waw.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Gmina Lesznowola (*Municipality of Lesznowola*)

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Warszawa (*Foundation for Civil Society Development*)

Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju w Polsce, Warszawa (*UNDP – United Nations Development Programme*)

Agencja Reklamowa TBWA/TELESCOPE, Warszawa (*TBWA/TELESCOPE Advertising Agency*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest stworzenie modelowego przedsiębiorstwa społecznego zatrudniającego osoby z autyzmem. Problem wykluczenia obecnie dotyczy w Polsce ok. 20 tys. dzieci i młodzieży oraz 10 tys. dorosłych osób autystycznych. Dotychczas nie powstały żadne formy aktywizacji zawodowej autystów, a formy proponowane innym grupom osób niepełnosprawnych nie są adekwatne do ich specyficznych potrzeb. Osoby dorosłe z autyzmem nie mają szans na rehabilitację ani aktywność zawodową, a ich rodziny obciążone są koniecznością sprawowania całodobowej opieki nad nimi. Stworzenie modelu ich zatrudnienia wymaga specjalistycznej wiedzy na temat autyzmu i adaptacji rozwiązań stosowanych w innych krajach. Spodziewane rezultaty projektu to: funkcjonujące na lokalnym rynku przedsiębiorstwo; metodologia aktywizacji zawodowej osób wykluczonych społecznie – autystów; „podręcznik” zakładania, organizowania i promowania replik modelowego przedsiębiorstwa; opracowanie podstaw instytucjonalnych i prawnych do tworzenia podobnych jednostek w całej Polsce.

Dla osiągnięcia tak sformułowanych celów przeprowadzona zostanie analiza potrzeb lokalnego rynku oraz badanie potencjalnych kierunków pracy osób z autyzmem, a także badanie sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie. Przeprowadzona zostanie również kampania informacyjna i promocyjna powstającego przedsiębiorstwa, tak by wypracować metody włączania rzemieślników i innych specjalistów z terenu gminy w proces kształcenia umiejętności zawodowych pracowników autystycznych. Samo uruchomienie przedsiębiorstwa będzie wymagało stworzenia odpowiedniej infrastruktury, łącznie z budynkiem i wyposażeniem, opracowania systemu pracy dostosowanego do specyfiki grupy docelowej oraz prowadzenia akcji promocyjnych na każdym etapie jego tworzenia. Natomiast po rozpoczęciu działalności przedsiębiorstwa uruchomiony zostanie system szkoleń dla instytucji zainteresowanych wdrożeniem modelu przedsiębiorstwa społecznego, stanowiący jednocześnie element systemu oddziały-

wania na rzecz tworzenia ram prawnych i organizacyjnych sprzyjających replikowaniu modelu. W ramach partnerstwa ponadnarodowego zostanie nawiązana współpraca z partnerstwami o zbliżonym podejściu do zagadnień rozwijania gospodarki społecznej dla osób odrzuconych ze względu na odmiennosc, a zwłaszcza mających doświadczenia w tworzeniu modelowych przedsiębiorstw gospodarki społecznej, przede wszystkim w zakresie zarządzania takimi firmami oraz identyfikowania tych obszarów rynku, na których mogą one mieć największe szanse na rentowne funkcjonowanie. Istotne dla jakości współpracy ponadnarodowej będzie też korzystanie z doświadczeń bądź wypracowywanie wspólnych lub adaptowalnych w różnych warunkach strategii w zakresie promocji takiej gospodarki oraz wprowadzania do otoczenia gospodarczego i społecznego rozwiązań modelowych w tym zakresie. Współpraca z partnerstwami zajmującymi się osobami autystycznymi umożliwi wymianę doświadczeń w kwestiach szczegółowych dotyczących społecznej i zawodowej rehabilitacji tych osób.

The objective of the partnership is the creation of a model social enterprise employing autistic people. At present, the problem of exclusion affects in Poland some 20,000 children and young people as well as 10,000 adults with autism. So far, there have been no forms of occupational activation for autism sufferers and forms offered to other groups of disabled people are inadequate from the point of view of their specific needs. Adults with autism have no chance of rehabilitation or occupational activity, and their families are burdened with the task of caring for them around the clock. Creating a model for their employment requires specialist knowledge of autism and the adaptation of solutions used in other countries. The expected results of the project are: an enterprise which will function in the local market; the methodology of occupational activation of socially excluded persons – autism sufferers; a "textbook" for forming, organising and promoting replicas of the model enterprise; development of institutional and legal bases for the creation of similar units all over Poland.

In order to achieve these objectives an analysis of the needs of the local market and a study of the potential areas of work for autistic people will be conducted, as well as a study of the situation of disabled people in the municipality [gmina]. Also an information and promotional campaign on behalf of the enterprise will be carried out in order to develop methods of involving craftsmen and other specialists in the municipality in the process of developing the occupational skills of autistic employees. The launch of the enterprise in itself will require the creation of the necessary infrastructure, including a building and equipment, the development of a work system adapted to the nature of the target group, as well as conducting promotional campaigns at every stage of its creation. Then, after the enterprise has been launched, a system of training courses for institutions interested in applying our social enterprise model will be set up. This system will at the same time constitute an element of a campaign aimed at creating a legal and organisational framework conducive to the model's replication.

Cooperation will be established within the framework of the Transnational Partnership with partners taking a similar approach to the issue of developing a social economy for people rejected because of being different, and in particular, partners with experience in creating model social enterprises, especially as regards managing these kinds of companies and identifying those market areas where they stand the best chance of operating at a profit. Using the experiences or developing joint strategies promoting this type of economy and introducing model solutions to the economic and social environment, or strategies that may be adapted to different conditions, will also be of importance from the point of view of the quality of transnational cooperation. If it proves possible to establish cooperation with partners who deal with autistic persons, this will create opportunities for exchanging experiences regarding the specific issues of social and occupational rehabilitation of such people.

PRR/DP id **PL-59**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
MAZURSKI FENIKS
MASURIAN PHOENIX

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Starostwo Powiatowe w Kętrzynie (*Starost Office in Kętrzyn*), ul. Szkolna 1B, 11-400 Kętrzyn

Osoba kontaktowa / Contact person: Regina Tołkowicz, tel.: (89) 751 17 10, e-mail: regto@wp.pl;

Krzysztof Stobniak, tel.: (89) 527 56 12, tel.: (0) 507 013 615, e-mail: k.stobniak@kai-info.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Związek Gmin „Barcja”, Kętrzyn (*“Barcja” Association of Municipalities*)

Ośrodek Kształcenia i Podwyższania Kwalifikacji Zawodowych OK, Agata Czepirska, Mielno (*Agata Czepirska’s OK Centre for Training and Upgrading of Vocational Qualifications*)

Fundacja Warmia i Mazury, Olsztyn (*Warmia and Mazury Foundation*)

Instytut Studiów Edukacyjnych, Olsztyn (*Institute for Educational Studies*)

Krajowa Agencja Informacyjna „INFO”, Warkawy (*“INFO” National News Agency*)

Stowarzyszenie „Związek Byłych Pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych”, Olsztyn (*Association of Former State Farms Employees*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Warmińsko-mazurskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wypracowanie skutecznego modelu inicjowania, funkcjonowania i finansowania przedsięwzięć społecznych. Jednocześnie partnerzy chcą sprawdzić możliwości gospodarki społecznej w zakresie rewitalizacji regionów o niskiej atrakcyjności rynków pracy, a tym samym – w niwelowaniu skali zróżnicowania regionalnego oraz aktywizacji zawodowej grup długotrwale bezrobotnych, a więc zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wysoki poziom bezrobocia (wraz z bezrobociem ukrytym oceniany na 2 mln osób) jest jednym z głównych problemów obszarów wiejskich w Polsce. Ponadto wraz z procesem modernizacji rolnictwa będzie następowało dalsze zmniejszanie zapotrzebowania na siłę roboczą w rolnictwie. Niezbędne jest więc stwarzanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich dodatkowych możliwości zatrudnienia i uzyskiwania dochodów. Poważnym problemem społecznym jest także duża dysproporcja w dostępie do wiedzy i informacji między osobami mieszkającymi na wsi i w miastach. Mieszkańcy wsi stanowią również znikomy procent przedsiębiorców.

Swoje działania Partnerstwo chce skupić na rozwinięciu nowatorskiego modelu zawiązywania i prowadzenia spółdzielni społecznych w obszarze produkcji, handlu i marketingu wyrobów tradycyjnych (produkty spożywcze). Ten obszar działalności biznesowej gwałtownie rozwija się w całej Europie, gdyż generuje znaczącą wartość dodaną, wzmacniając jednocześnie społeczności peryferyjne. W ramach projektu przewidywane jest przede wszystkim stworzenie inkubatora przedsiębiorstw społecznych (w tym celu konieczne będzie kształcenie zawodowe personelu tworzonego inkubatora, określenie kierunków rozwoju przedsiębiorczości, stworzenie nowych przedsiębiorstw i opracowanie programu szkoleń, a także zapewnienie zaplecza finansowego dla sieci). Ponadto partnerstwo planuje zbadanie możli-

wości rozwoju nowatorskich technik finansowania spółdzielni i przedsiębiorstw w trzecim sektorze, a także rozwijanie narzędzi finansowych, które byłyby atrakcyjne dla przedsiębiorstw społecznych (działanie grupy eksperckiej).

Zakładana forma współpracy ponadnarodowej to wymiana informacji i doświadczeń o samych partnerstwach – o ich sytuacji i podejściu do rozwiązywanych problemów. Planowane są wizyty studyjne oraz wymiana szkoleń i wyjazdów, a zwłaszcza uczestników szkoleń. Wizyty te będą miały na celu głównie pokazanie dobrych praktyk realizowanych przez partnerów, służyć będą także jako element motywujący dla beneficjentów (dobry przykład, dobra praktyka). W dalszej fazie projektu Partnerstwo przewiduje dzielenie się rezultatami swojej pracy, korzystanie z wymiany doświadczeń w celu ulepszenia swojego produktu w zakresie zarządzania (elementy marketingu-mix) poprzez adaptację niektórych rozwiązań. Poszukując partnera ponadnarodowego, polscy partnerzy wezmą pod uwagę zwłaszcza kryterium pracy na rzecz podobnej grupy docelowej, mającej podobnego rodzaju problemy, i zakładane przez zagraniczne partnerstwo sposoby ich rozwiązania. Najchętniej nawiązaliby współpracę z partnerstwem skupiającym organizacje podobnego rodzaju.

The Partnership's objective is to develop an effective model to initiate, operate and finance social enterprises. Simultaneously, the partners want to check the capabilities of the social economy in terms of revitalising regions with a low level of attractiveness in the labour market, and at the same time check the possibility of reducing the scale of regional differentiation, as well as the occupational activation of long-term unemployed groups which are at risk of social exclusion. The high level of unemployment (together with hidden unemployment, which is estimated at two million) is one of the main problems in rural areas in Poland. Furthermore, together with the process of modernising agriculture, the requirement for an agricultural labour force will continue to decline. It will therefore be necessary to create additional job opportunities for farmers and inhabitants of rural areas as well as to create other possibilities of earning an income. In addition, a serious social problem is the large disproportion in access to knowledge and information between people living in rural and urban areas. Inhabitants of villages also constitute a negligible proportion of entrepreneurs.

The Partnership wants to concentrate its activities on producing an innovative model to establish and manage social cooperatives in the area of production, sales and marketing of traditional products (food products). This area of activity is developing rapidly across Europe, since it generates significant added value, while simultaneously supporting peripheral communities. The creation of an incubator for social enterprises is planned within the project's framework (for this purpose, it will be necessary to provide professional training for the staff of the incubator being created, define the directions of developing entrepreneurship, create new enterprises and develop training activities, as well as to develop financial support for the network). Furthermore, the Partnership plans to analyse the possibilities of developing innovative techniques to finance cooperatives and enterprises in the third sector, as well as developing financial tools that would be attractive to social enterprises (activities by a group of experts).

The assumed form of transnational cooperation is an exchange of information and experience on the partners themselves – their situation and the approach to the problems being solved. Study visits are planned, as well as an exchange of trainers (in particular the persons being trained), who would have the primary objective of learning about good practices implemented by the partners: these persons will be used as a motivational element for the beneficiaries (good example, good practice). In the later phase of the project, the Partnership plans to share the results of its work, as well as to benefit from the exchange of experience in order to improve its product in the area of management (elements of the marketing mix) by adapting some solutions. In searching for a transnational partner, the Polish partners will especially take into consideration the criterion of work for a similar target group, with a similar type of problem and the methods of solving it that are assumed by the foreign partnership. The Partnership would be most willing to start cooperating with a partnership that concentrates organisations of a similar type.

PRR/DP id **PL-60**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz Profesjonalizacji Trzeciego Sektora
Partnership for Professionalisation of the Third Sector

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationDom Współpracy Polsko-Niemieckiej (*House for Polish-German Co-operation*)

ul. Rybnicka 27, 44-100 Gliwice

Osoba kontaktowa / Contact person: Małgorzata Jończy, tel.: (32) 232 49 02 w. 114, e-mail: eu@haus.pl, malgorzata.jonczy@haus.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersStowarzyszenie Bezrobotnych „Nasza Szansa”, Gliwice (*“Our Opportunity” Association of the Unemployed*)Stowarzyszenie „Stop Korupcji”, Opole (*“Stop Corruption” Association*)Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Opole (*Foundation in Support of Local Democracy, Opole Centre*)Centrum Kongresów i Szkolenia Sp. z o.o., Warszawa (*Congress and Training Centre Co. Ltd., Warsaw*)Urząd Miasta w Leśnicy (*Municipal Office in Leśnica*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Opolskie, Śląskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo jest tworzone w celu profesjonalizacji i instytucjonalizacji organizacji pozarządowych działających w sektorze społecznym (w dziedzinach dotyczących rynku pracy, wykluczenia społecznego, równości szans, edukacji i kształcenia ustawicznego), tak by mogły pełnić większą rolę w procesach rozwoju społeczno-gospodarczego i w realizacji przedsięwzięć w zakresie edukacji, rynku pracy, aktywności społeczności lokalnych i przeciwdziałania wszelkiej dyskryminacji i nierówności na rynku pracy na szczeblach lokalnym, regionalnym i centralnym. Osiągnięcie tak pojmowanego celu powinno spowodować, że organizacje te zaczną funkcjonować jako liczący się pracodawca. Jak dotąd potencjał i zasoby polskich organizacji działających w sektorze *non-profit*, ich pomysły i rozwiązania dotyczące poszczególnych grup i problemów, pozostają niewykorzystane. Organizacje te nie dysponują efektywnymi modelami zarządzania i organizacji pracy, jak również wystarczającą wiedzą i *know-how*, dotyczącymi kwestii profesjonalnego administrowania czy wykorzystania istniejących zasobów (materialnych, ludzkich i środowiskowych).

Partnerstwo zamierza opracować i przeprowadzić szkolenia dla menedżerów i pracowników organizacji pozarządowych, dostosowane do realnych potrzeb i wymogów organizacji. Szkolenia te – opracowane na podstawie wyników badań przeprowadzonych przez Partnerstwo – będą miały na celu wsparcie zarówno w dziedzinie zwiększania profesjonalizmu oferty usług, jak i rozwoju samych organizacji. Planuje się również powołanie kilku regionalnych centrów organizacji pozarządowych (o charakterze inkubatorów przedsiębiorczości społecznej), zapewniających obsługę biurową, prawną i księgową – z myślą o organizacjach o słabszym zapleczu i potencjale, stowarzyszeniach nieformalnych i grupach samopomocowych. Kolejnym zadaniem Partnerstwa będzie stworzenie internetowej bazy danych oferowanych szkoleń, kursów, seminariów etc. – podnoszących kwalifikacje perso-

nelu i menedżerów organizacji samorządowych. Przewidywane jest także stworzenie koalicji subregionalnych i sieci organizacji (w wymiarze krajowym i ponadnarodowym).

Organizacja zarządzająca polskim Partnerstwem ma wieloletnie doświadczenie we współpracy ponadnarodowej i realizacji projektów na płaszczyźnie europejskiej. Planowana w ramach projektu współpraca ponadnarodowa będzie się odbywać w trzech wymiarach. W fazie wstępnej wymieniane będą informacje i doświadczenia – w celu zdefiniowania konkretnych obszarów i charakteru współpracy. Następnie podjęte zostaną działania na rzecz przeniesienia i adaptacji doświadczeń partnerów zagranicznych w realizacji podobnych projektów (służących wzmocnieniu roli trzeciego sektora w aktywnej polityce rynku pracy). Przewidywana jest także wymiana osób zaangażowanych w realizację projektu (wykorzystywanie wiedzy ekspertów zagranicznych, udział w szkoleniach, seminariach i wizytach studyjnych).

The Partnership is being formed to professionalize and institutionalise non-governmental organisations operating in the social sector (in areas related to the labour market, social exclusion, equal opportunities, education and continuous learning) so that they are able to play a more important role in the processes of social and economic development and to implement projects in education, the labour market, activities of local communities and counteracting all types of discrimination and inequality on the labour market at local, regional and central level. The achievement of the objective understood in this way should result in these organisations starting to operate as important employers. To date, the potential and resources of Polish organisations operating in the non-profit sector, as well as their ideas and solutions for individual groups and problems remain unutilised. These organisations do not have effective models of management and labour organisation and have insufficient knowledge and know-how on professional administration and use of existing resources (material, human and environmental).

The Partnership intends to prepare and hold training for management and employees of non-governmental organisations, which are adapted to the real needs and requirements of the organisations. Based on the results of studies conducted by the Partnership, such training will have the objective of providing support in both the area of increasing the professionalism of the service offering and the development of the organisations themselves. It is also planned that several regional centres of non-governmental organisations will be established (having the nature of social entrepreneurship incubators), which will provide office, legal and accounting support - targeted at organisations with poorer facilities and potential, informal associations and self-help groups. The Partnership's next task will be to create an internet database of training, courses and seminars etc. that are offered, to increase the qualifications of the staff and management of the NGOs. It is also expected that sub-regional and networks of organisations will be formed (nationally and transnationally).

The organisation managing the Polish Partnership has many years of experience in international cooperation and project implementation in Europe. The transnational cooperation that is planned within the framework of the project will take place in three dimensions. Information and experience will be exchanged in the preliminary phase - in order to define the specific areas and nature of the cooperation. Steps will then be taken to transfer and adapt the experience of the foreign partners in the implementation of similar projects (that have the purpose of strengthening the role of the third sector in the active labour market policy). An exchange of people involved in project implementation is also expected (use of the knowledge of foreign experts and participation in training, seminars and study tours).

PRR/DP id **PL-115****Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership****Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich****The Partnership of Initiatives for Nowa Huta****Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation**

Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida (*Cyprian Kamil Norwid Culture Centre*), Osiedle Górali 5, 31-959 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Wąchal, tel.: (12) 644 27 65, faks: (12) 644 27 65, e-mail: pin.equal@okn.edu.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Instytut Przedsiębiorczości Prymus, Kraków (*PRYMUS Institute of Entrepreneurship*)

Małopolskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców, Kraków (*Małopolska Association of Merchants and Entrepreneurs*)

Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta, Kraków (*Cracow Culture Centre – Nowa Huta*)

Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP nr 1, Kraków (*Voluntary Labour Corps Training and Education Centre No. 1*)

Grodzki Urząd Pracy, Kraków (*Municipal Labour Office*)

„Głos – Tygodnik Nowohucki”, Kraków (*Głos – Nowa Huta Weekly*)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kraków (*Municipal Social Welfare Centre*)

Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków (*Jagiellonian University, Institute of Public Affairs*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Małopolskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo przygotowało propozycję nowatorskiego rozwiązania integrującego rozmaite dziedziny życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego. Planowane jest określenie możliwości i warunków rozwoju oraz funkcjonowania firm społecznych na obszarach przemysłowych jako nowej formy aktywizacji społecznej i zawodowej grup defaworyzowanych, przy jednoczesnym rewitalizowaniu struktury gospodarki lokalnej, która przez ponad 50 lat była zdominowana przez przemysł hutniczy, co w konsekwencji doprowadziło do monokultury gospodarczej. Projekt jest szansą na powrót do zrównoważonego rozwoju Nowej Huty, gdzie ponad połowę obszaru stanowią tereny rolnicze. W drugiej połowie XX wieku na obrzeżach Krakowa – miasta kultury i nauki, ośrodka akademickiego – powstała robotnicza dzielnica Nowa Huta, która została zasiedlona przez mieszkańców okolicznych wsi i przybyszów z całej Polski. Cieszyła się ona przywilejami ekonomicznymi i socjalnymi ówczesnych władz. Przez wiele lat realnego socjalizmu budowano i wzmacniano wzajemne uprzedzenia między klasą robotniczą i inteligencją. Bariery te pozostały do dziś, uniemożliwiając pełną integrację mieszkańców wszystkich dzielnic miasta oraz wykorzystanie posiadanego przez miasto potencjału.

Partnerstwo zamierza, wykorzystując doświadczenia europejskie, utworzyć trzy firmy społeczne testujące koncepcję sieci małych firm socjalnych powiązanych we wspólną strukturę. Te firmy to: Park Edukacyjny, tworzący „zielone miejsca pracy”, Manufaktury Integracyjne – pracownie specjalistyczne o funkcjach edukacyjnych, produkcyj-

nych (także w dziedzinie twórczości artystycznej) i handlowych, oraz Centrum Wsparcia, którego zadaniem będzie pomoc grupie docelowej i innym podmiotom gospodarczym w zakresie doradztwa prawnego, obsługi bankowej i kredytowania, rachunkowości, usług marketingowych, *public relations*, poligrafii, reklamy, doradztwa psychologicznego, współpracy zagranicznej oraz integracji zawodowej i lokalnej. W tym celu konieczne będzie wyłonienie i przygotowanie beneficjentów do podjęcia pracy w firmach społecznych (szkolenia zawodowe, opieka psychologiczna, praca z rodzinami). Ważnym elementem projektu będzie również zaprojektowanie i prowadzenie strony internetowej jako sposobu informowania i animowania środowiska lokalnego, zbudowanie „Mapy potencjału społecznego Nowej Huty” z interaktywną siecią struktur i firm socjalnych projektu oraz stałym monitorowaniem społecznych inicjatyw lokalnych i zmian na rynku pracy.

Planowane jest poszerzenie dotychczasowej współpracy ponadnarodowej o kontakty z partnerami, którzy prowadzą firmy społeczne lub pracują z osobami z grupy docelowej projektu. Interesujące mogą być zwłaszcza doświadczenia skandynawskie (głównie duńskie i fińskie) związane z partycypacją społeczną, współpracą jako podstawą strategii społecznej, partnerskim modelem zarządzania inicjatywami lokalnymi, tradycjami kształcenia ustawicznego, praktykowaną kulturą ekologiczną i akceptowanymi społecznie postawami zrównoważonego rozwoju. Ciekawe mogą być również doświadczenia francuskie w stosowaniu niekonwencjonalnych, elastycznych form zatrudnienia i nowoczesnym podejściu do czasu pracy.

The Partnership has developed a proposal for a modern solution to integrate various fields of social, economic and cultural life. The Partnership plans to outline the possibilities and conditions of developing and operating social companies in post-industrial areas as a new form of social and occupational activation of disadvantaged groups, with the revitalisation of the local economy, dominated by the iron and steel industry for 50 years, which resulted in an economic monoculture. The project is an opportunity for Nowa Huta, where agricultural areas account for half of this region, to regain a balanced development. In the second half of the twentieth century, on the outskirts of the academic and historic Kraków, the working class district of Nowa Huta was established. Residents of this district included people from neighbouring villages and various parts of Poland. The region enjoyed social and economic privileges under the communist regime. The mutual prejudice between the working and intelligentsia classes was encouraged and strengthened for years under socialism. These barriers prevail today and prevent the complete integration of the residents of all districts in the city and the use of the city's full potential.

Based on European experience, the Partnership intends to establish three social enterprises to test the concept of small social enterprises linked within a common structure. Companies will establish the Educational Park to create green workplaces, the Integration Workshops, specialised workshops serving educational, manufacturing (including artistic works) and commercial purposes, and a Support Centre to support the target group and other economic entities in the field of legal advisory, banking service and loans, accounting, marketing services, public relations, typography, advertising, psychological advisory, international cooperation and local and occupational integration. For this purpose, it is necessary to select and prepare beneficiaries to work in social companies (professional training, psychological care, work with families). An important project element will be the design and maintenance of a website to inform and animate the local community, create a „Map of the social potential of Nowa Huta” with an interactive network of structure and social companies within the project, and ongoing monitoring of local initiatives and changes in the labour market.

The Partnership plans to expand international cooperation by establishing contacts with partners that conduct social enterprises or work with persons from the project's target group. Scandinavian experience may be particularly interesting (especially Danish and Finnish) as it is related to social participation, cooperation as the grounds for social strategy, a partner model of managing local initiatives, the traditions of permanent education, practised environmental culture, and socially accepted attitudes of balanced development. French experience in applying unconventional, flexible forms of employment and a modern approach to work-time may also be interesting.

EQUAL obszar tematyczny F / EQUAL theme F

**Wspieranie zdolności dostosowania się firm
i pracowników do strukturalnych zmian
gospodarczych oraz wspieranie wykorzystania
technologii informacyjnych
i innych nowych technologii**

**Supporting the adaptability of firms
and employees to structural economic
change and the use of information
technology and other new technologies**

PRR/DP id **PL-61**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Dojrzałość wykorzystuje wiedzę
Maturity Makes Use of Knowledge

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Personel Marketing Sp. z o.o., ul. Sandomierska 7, 37-300 Leżajsk

Osoba kontaktowa / Contact person: Justyna Jużyniec, tel.: (17) 242 78 39, (0) 609 098 057,

faks: (017) 242 48 19, e-mail: mk@pm.net.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersNSZZ „Solidarność” przy ZM „MESKO” SA – Skarżysko Kamienna (*“Solidarity” Trade Union at “MESKO” Co.*)Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność 80” przy ZM Bumar Łabędy SA – Gliwice (*Inter-Enterprise “Solidarity 80” Trade Union Commission at Bumar Łabędy Co.*)NSZZ „Solidarność” przy ZTS „ERG-BIERUŃ” SA (*“Solidarity” Trade Union at “ERG-BIERUŃ” Co.*)Związek Zawodowy Przemysłu Elektromaszynowego przy ZM „MESKO” SA – Skarżysko Kamienna (*Trade Union of the Electric Engineering Industry at “MESKO” Co.*)Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” przy ZM Bumar Łabędy SA – Gliwice (*Inter-Enterprise “Solidarity” Trade Union Commission at Bumar Łabędy Co.*)Związek Zawodowy Przemysłu Elektromaszynowego w ZM Bumar Łabędy SA – Gliwice (*Trade Union of the Electric Engineering Industry at Bumar Łabędy Co.*)Związek Zawodowy Inżynierów i Techników przy ZTS „ERG-BIERUŃ” SA – Bieruń (*Trade Union of Engineers and Technicians at “ERG-BIERUŃ” Co.*)NSZZ „Solidarność” Region Rzeszowski – Rzeszów (*“Solidarity” Trade Union of the Rzeszów Region*)Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rada Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie (*OPZZ Trade Union Voivodship Board in Rzeszów*)Psychoterapia FOCUS (*FOCUS Psychotherapy*) – RzeszówTreningi Rozwoju Umysłowego i Umiejętności Interpersonalnych – Ewa Stafiej, Rzeszów (*Ewa Stafiej Interpersonal Skills and Mental Development Training*)Doradztwo Psychologiczne – Beata Staszewska, Janów Lubelski (*Beata Staszewska Psychological Counselling*)Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego, Rzeszów (*Rzeszów Regional Development Agency*)Grupa ProPerson (*ProPerson Group*), RzeszówPodkarpacki Klub Biznesu – Rzeszów (*Podkarpacie Business Club*)

COMP Rzeszów SA

Gmina Miasto Rzeszów (*Municipality of Rzeszów*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zamierza przeciwdziałać dyskryminacji (ze względu na wiek) osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłu obronnego. W sytuacji kryzysu sektora zbrojeniowego (zła kondycja ekonomiczno-finansowa, brak płynności zamówień, przestoje w produkcji) pracownicy powyżej 44. roku życia są szczególnie narażeni na utratę pracy. Dotyczy to zwłaszcza kobiet. Celem Partnerstwa jest pomoc tym pracownikom przez umożliwienie im zdobycia nowych kwalifikacji, co zwiększyłoby ich szanse na podjęcie pracy na nowym stanowisku bądź w innym sektorze gospodarki. Konieczna jest też walka z wieloma uprzedzeniami i stereotypami dotyczącymi pracowników powyżej 44. roku życia, z przekonaniem pracodawców o nieopłacalności inwestowania w ich rozwój w sytuacji konieczności restrukturyzacji zatrudnienia.

Partnerstwo chce przeprowadzać szkolenia, które byłyby oparte na długoletnim doświadczeniu i szerokiej wiedzy pracowników z wieloletnim stażem pracy. W tym celu pragnie angażować te grupy pracowników do tworzenia innowacyjnych rozwiązań zmierzających do podniesienia efektywności przedsiębiorstwa. Rozwiązania tworzone i wdrażane przez osoby z grupy docelowej projektu mogą się przyczynić do pozytywnych zmian w przedsiębiorstwie, byłyby lepiej akceptowane przez załogę, co sprzyjałoby ich wprowadzaniu. Przełamywałyby panujące stereotypy o nieprzydatności pracowników powyżej 44 roku życia, ich małej elastyczności, braku umiejętności poszerzania kwalifikacji. Stereotypom takim ulegają także sami pracownicy, którym brakuje wiary we własne siły i zdolności. Partnerstwo chciałoby stworzyć lokalne systemy kształcenia, angażując do tego przedsięwzięcia lokalne urzędy pracy, biura pośrednictwa pracy, firmy i instytucje szkoleniowe, firmy outplacementowe, a także powołując w tym celu Fundusz Zwolnień Pracowniczych oparty na składkach pracodawców i pracowników, który umożliwiłby szkolenia pracowników, ich przekwalifikowanie i pomoc w znalezieniu pracy. Partnerstwo chce podjąć działania prowadzące do wykorzystania nowoczesnych technologii poprzez rozwijanie i podwyższanie kwalifikacji pracowników oraz uzupełnienie kwalifikacji pracowników starszych o umiejętność wykorzystania technologii informacyjnych, w trakcie szkolenia (*e-learning*, Internet) i w trakcie pracy, aby mogli sprostać wymaganiom firmy i pracodawców.

Partnerstwo chciałoby nawiązać współpracę ponadnarodową z podmiotem, który ma podobne problemy w związku z przystosowywaniem gospodarki kraju do zmian strukturalnych, aby wymienić doświadczenia. Chciałoby też skorzystać z bogatych doświadczeń partnerstw z krajów UE, realizujących idee kształcenia ustawicznego, wprowadzających nowoczesne metody w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi w ramach polityki kadrowej przedsiębiorstw. Partnerstwo chciałoby poznać metody zwalczania dyskryminacji grup pracowników stosowane w innych krajach, aby tym skuteczniej działać na rzecz tych grup w Polsce i osiągnąć wyznaczone sobie cele. Chciałoby zorganizować spotkanie studyjne, licząc na obustronny przepływ dobrych praktyk, transfer wiedzy i doświadczeń, który pomógłby w zatarciu różnic i dysproporcji na europejskim rynku pracy.

The Partnership intends to counteract age discrimination against people employed in the defence industry. As there is a crisis in the defence sector (poor economic and financial condition, a lack of orders and production stoppages), employees over the age of 44 are more at risk of redundancy. As has been found, this particularly applies to women. The Partnership's objective is to help these employees by enabling them to gain new qualifications, which will help them take on work in a new position or in another sector of the economy. It is also necessary to fight many prejudices and stereotypes regarding workers over the age of 44, with the convictions of employers of the lack of profitability in investing in the development of such an employee in the event of a need to restructure employment.

The Partnership wants to conduct training based on many years of experience and the extensive knowledge of the employees with long service, and involve these groups of workers in the development of innovative solutions aimed at increasing the effectiveness of the enterprise. The solutions that are created and implemented by persons

from the project's target group could facilitate positive changes taking place in the enterprise and would be better accepted by the workforce, which would support their implementation. It would also help breakdown the prevailing stereotypes about the uselessness of workers over the age of 44, their limited flexibility and their lack of ability to increase their qualifications. The employees themselves, who have lost faith in their own strength and abilities, succumb to such stereotypes. The Partnership would like to create Local Education Systems, based on local labour offices, employment agencies, training companies and institutions, outplacement companies and the creation of an Employee Dismissal Fund that is connected to them, based on contributions by employers and employees, which would enable employees to be trained and re-qualified and to help them find work. The Partnership also wants to conduct activities aimed at using modern technologies through the development and raising of the qualifications of the employees and the supplementation of the qualifications of the older workers to include the use of IT skills during the training (e-learning and the Internet) as well as during their work, so that they are able to meet the requirements of companies and employers.

The Partnership would like to establish transnational cooperation with an entity that has similar problems in connection with the adjustment of the national economy to structural changes in order to share experience. It would also like to take advantage of the more extensive experience of partnerships from those EU Member States that implement the idea of continuous education and modern methods in the area of human resource management within the framework of the personnel policy of enterprises. The Partnership would like to understand the methods of fighting against discrimination of groups of workers that are used in other countries, in order to be more effective for the group of discriminated workers in Poland, and to achieve the objectives that it has set itself. It would like to organise study meetings, counting on the bilateral flow of good practices and the transfer of knowledge and experience, which would help eliminate the differences and disproportions on the European labour market.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Dynamizm i doświadczenie – wspólne zarządzanie zmianą
Dynamism and Experience – Joint Change Management

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Żorska Izba Gospodarcza (*Żory Chamber of Commerce*), ul. Aleja Wojska Polskiego 4, 44-240 Żory

Osoba kontaktowa / Contact person: Stefania Koczar - Sikora, tel.: (32) 43 50 306, faks: (32) 47 57 269,

e-mail: biuro@zorig.zory.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA, Katowice (*Katowice Special Economic Zone*)

Urząd Miasta Żory (*Municipality Office of Żory*)

Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości SA, Żory (*Agency for Enterprise Development*)

Fundacja Ekologiczna EKOTERM SILESIA, Rybnik (*EKOTERM SILESIA Ecological Foundation*)

Cech Rzemiosł Różnych w Żorach (*Guild of Crafts in Żory*)

Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej, Tarnowskie Góry (*Tarnowskie Góry Centre of Addiction Therapy, Prophylaxis and Psychological Help*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Śląskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zamierza przeciwdziałać bezrobociu i ułatwiać adaptację zawodową starszych pracowników (w wieku powyżej 50 lat) w realiach współczesnej gospodarki rynkowej i gwałtownego przeskoku technologicznego w regionie (subregion zachodni województwa śląskiego). Specyfiką regionu jest zmaganie się z restrukturyzacją przemysłu wydobywczego, bardzo wysoki poziom bezrobocia dotyczący głównie kobiet, wysoki przyrost naturalny, a jednocześnie szybki rozwój drobnej i średniej przedsiębiorczości. Jest on więc odpowiednim miejscem do przetestowania i promowania nowych, innowacyjnych sposobów zwalczania dyskryminacji i nierówności na rynku pracy.

Partnerstwo chciałoby ułatwiać i wspomagać wykorzystanie nowych technologii i nowatorskich rozwiązań technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijać u pracodawców świadomość konieczności szkolenia kadry zarządzającej i pracowników w celu zwiększania konkurencyjności firm. Planuje wypracować nową innowacyjną metodę utrzymania miejsc pracy oraz adaptacji do nowej sytuacji i inicjowania zmian dla dobra organizacji i pracowników, którą nazwano „intermentoring”. Polega ona na tym, że starsi wiekiem pracownicy są „mentorami organizacyjnymi” dla pracowników młodszych stażem i doświadczeniem; pracownicy młodszy stażem są „mentorami technicznymi” w zakresie nowych technologii dla pracowników starszych wiekiem, obie grupy wspierają się i działają na rzecz swojego rozwoju i rozwoju firmy. Projekt zmierza do niwelowania „wojny pokoleń” w sytuacji skoku technologicznego, a także stworzenia płaszczyzny porozumienia, na której następowaloby wyrównywanie wiedzy. Planuje objąć swym działaniem grupę 200 przedstawicieli lokalnych instytucji, aby ułatwić im adaptację zawodową, promując wśród nich ideę kształcenia przez całe życie, które zwiększa konku-

rencyjność przedsiębiorstw i zmniejsza ryzyko trwałej dezaktywacji zawodowej. Oprócz grupy docelowej (pracownicy starsi) projekt obejmie młodych ludzi z najbliższego otoczenia grupy docelowej oraz pracodawców i kadre zarządzającą. Partnerstwo będzie dbało o równość dostępu do oferty dla mężczyzn i kobiet. Planuje się przeprowadzenie badań i analiz niezbędnych do opracowania metody, jej wdrożenia pilotażowego oraz oceny rezultatów i upowszechnienia zdobytych doświadczeń.

Projekt zakłada nawiązanie współpracy ponadnarodowej, planowanej zwłaszcza ze względu na możliwość porównania metod, założeń projektów i upowszechniania ich wyników w trakcie realizowanych działań. Partnerstwo liczy na wymianę doświadczeń, współpracę przy wykonywaniu projektu i wzajemną pomoc przy realizacji nowych projektów w przyszłości. W projekcie przewidziano spotkania z partnerami zagranicznymi, aby określić swój potencjał, zasoby, możliwości oraz obszary współpracy. Nie mniej ważne jest zapoznanie się z celami, które partnerzy chcą osiągnąć, stosowanymi metodami, a także wypracowanie modelu współpracy, wzajemnej komunikacji oraz synchronizacji działań.

The Partnership intends to counteract unemployment and facilitate the occupational adaptation of older workers (aged over 50) in the realities of the modern market economy and the rapid technological leap in the region (the Western Sub-Region of the Silesian Voivodship). The specific nature of the region is the struggle against the restructuring of the mining industry, the high level of unemployment, mainly with respect to women, the high natural population growth and at the same time the rapid development of small- and medium-sized enterprises. It is therefore an appropriate place to test and promote new, innovative methods of combating discrimination and inequalities on the labour market.

The Partnership would like to facilitate and support the use of new technologies and innovative information and communication technology solutions, as well as develop awareness among employers of the need to train staff and workers in order to improve competitiveness. It plans to develop a new, innovative method of protecting jobs, as well as adapting to the changes and initiating changes for the good of the organisation and employees. This is referred to as „intermentoring”, whereby the older employees are „organisational mentors” to the shorter-serving and less experienced workers, and the younger employees are „technological mentors” with respect to the new technologies for the older workers. Both groups support each other in their own development and the development of the company. The project intends to eliminate the „generation-gap war” in situations of technology shock, and to create a field of understanding in which knowledge would be equalised. It plans to encompass a group of 200 representatives of local institutions, in order to help them adapt occupationally, promoting among them the idea of life-long education, which increases company competitiveness and reduces the risk of long-term occupational deactivation. Apart from the target group (older employees), it will include young people from the target group’s immediate environment, as well as employers and the management staff in its activities. The Partnership will take care of equal access in the project for men and women. It is planned that the research and analyses required for preparing the model will be conducted together with its development, pilot implementation and the evaluation of the results, as well as the dissemination of the results and the experienced gained.

The project assumes that transnational cooperation will be established, which is planned in particular because of the possibility of comparing methods, project assumptions and the dissemination of the project’s results during the tasks that are implemented. The Partnership is counting on an exchange of experience, cooperation in the project’s implementation, and mutual assistance in the implementation of other projects in the future. The Partnership would like to organise a meeting with foreign partners in order to define the mutual potentials, resources, opportunities and areas of cooperation. Familiarisation with the objectives achieved by them, as well as the planned methods and the development of the model of cooperation and mutual communications, as well as the synchronisation of tasks, are also expected.

PRR/DP id **PL-63**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
EUROSTER – Partnerstwo na rzecz rozwoju zdolności adaptacyjnych pracowników przemysłu okrętowego
EUROSTER Partnership for Increasing Adaptability of Workers in the Ship-building Industry

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową – Gdańska Akademia Bankowa (*Gdańsk Institute of Market Economics – Gdańsk Academy of Banking*), ul. Do Studzienki 63, 80-277 Gdańsk

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Kamrowska, tel.: (58) 347 82 81, (58) 524 49 01, faks: (58) 341 85 10, e-mail: beata@gab.com.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Gdański Związek Pracodawców, Gdańsk (*Gdańsk Employers' Association*)

Wojewódzki Urząd Pracy, Gdańsk (*Voivodship Labour Office in Gdańsk*)

Agencja Informatyczna J. Gajdasz, A. Makarow, B. Manturewicz, R. Nowak, Gdańsk (*ICT Agency*)

Fundacja Gospodarcza, Gdańsk (*Gdańsk Economic Foundation*)

Uniwersytet Gdański, Sopot (*University of Gdańsk*)

Stocznia Gdynia SA, Gdynia (*Shipyard of Gdynia*)

Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność”, Gdańsk (*Inter-Enterprise "Solidarity" Trade Union Commission*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zamierza prowadzić działania na rzecz rozwoju zdolności adaptacyjnych firm i pracowników przemysłu okrętowego. Chce wspierać ich dostosowywanie się do strukturalnych zmian gospodarczych, wykorzystywanie technologii informacyjnych i nowych metod zarządzania zasobami ludzkimi. Szczególną troską Partnerstwa będzie poszukiwanie, opracowywanie i testowanie nowatorskich rozwiązań elastycznych form zatrudniania oraz metod i narzędzi społeczeństwa informacyjnego – społeczeństwa wiedzy (*e-learning*, internetowa komunikacja gospodarcza, teleinformatyczne środowisko pracy grupowej). Partnerstwo chciałoby wypracować mechanizmy i metody pozwalające na wzrost mobilności na rynku pracy pracowników stoczni oraz małych i średnich przedsiębiorstw powiązanych gospodarczo ze stoczną. Przemysł okrętowy w Europie jest w trudnej sytuacji konkurencji z krajami azjatyckimi. Sytuacja tego przemysłu w Polsce jest szczególnie trudna. Wydajność i efektywność sektora jest niska. Problemy w sferze wykorzystania zasobów pracy wiążą się ze specyfiką przebiegu procesu produkcji: okresowe zapotrzebowanie na określone zawody bądź brak takiego zapotrzebowania; zbyt wysokie uzależnienie małych satelitarnych firm od zamówień ze strony stoczni (ponad 1 tys. małych i średnich przedsiębiorstw); konieczność zatrudniania pracowników mających więcej niż jeden zawód w celu zapewnienia ciągłej pracy, a jednocześnie niski faktyczny poziom tych umiejętności i konieczność ich podwyższenia w procesie nowoczesnej edukacji dorosłych wykorzystującej narzędzia teleinformatyczne.

Partnerstwo chce podnosić kwalifikacje pracowników testując metodę e-learningu. Zamierza opracować zasady elastycznych form zatrudnienia, w szczególności leasingu pracowniczego, outsourcingu zadań oraz motywacyjnego wartościowania i wynagradzania pracy. Będzie wdrażać branżowy serwis informacyjny pozwalający na sprawne podejmowanie decyzji o zapotrzebowaniu na konkretną pracę oferowaną przez zarejestrowanego pracownika lub grupę pracowników oraz na podjęcie pracy w wyniku rekrutacji *on-line*. W ramach spotkań warsztatowych planowane jest, na podstawie analizy stanu sektora okrętowego, doprecyzowanie założeń do dalszych analiz, zwłaszcza dotyczących sfery zatrudnienia, i wypracowanie rozwiązań dotyczących szkoleń, praktyk, systemów motywowania, doradztwa zawodowego i wdrażania elastycznych form zatrudnienia; wtedy też nastąpi ustalenie liczby i struktury ostatecznych beneficjentów.

Współpraca ponadnarodowa oczekiwana jest ze względu na konieczność nowych rozwiązań legislacyjnych uelastyczniających rynek pracy (praca czasowa, leasing pracowniczy) i potrzebę rozwoju pozarządowych instytucji rynku pracy (konsultacyjno-szkoleniowych, specjalistycznych portali internetowych, agencji zatrudnienia), a także z uwagi na konieczność badań nad zapotrzebowaniem na kadry branży oraz nad metodami zarządzania zasobami ludzkimi. Partnerstwo widzi także potrzebę weryfikacji zasadności organizowania i przeprowadzania międzynarodowych szkoleń i praktyk zawodowych w zakresie kształcenia ustawicznego ukierunkowanego na wielozawodowość.

The Partnership intends to conduct activities in support of the adaptive capabilities of companies and employees in the shipbuilding industry. It wants to support their ability to adapt to structural economic changes by using information technologies and modern human resources management methods. The Partnership's particular concern will be to find, develop and test innovative solutions to flexible forms of employment, test adaptive methods and tools of the information society and the knowledge society (e-learning, Internet-based business communications, and the group-work data communications environment). The Partnership would like to develop mechanisms and methods to enable the mobility of shipyard workers to increase, as well as workers of small- and medium-sized enterprises commercially-related to the shipyards on the labour market. The shipbuilding industry in Europe is in a difficult situation being in tough competition with Asian countries. The situation in this industry is particularly difficult in Poland. The efficiency and effectiveness of the sector is too low. Problems in using work resources are related to the specific nature of the flow of the production process: there are only periodic needs for specific professions; there is an excessively high dependence of small satellite companies on the requirements of the shipyard (more than 1,000 SMEs); there is a need for workers with more than one skill in order to ensure continuity of work and, simultaneously, there is the low actual workers' skills level and the need to increase these skills in the process of modern adult education, based on data communications tools.

The Partnership wants to increase the qualifications of the employees by testing e-learning method. It wants to develop mechanisms of flexible forms of employment, in particular worker leasing, outsourcing tasks, and motivational pricing and rewards for work. It will implement an industry information service to enable efficient decision-making regarding the need for specific work that is offered by a registered worker or group of workers, as well as the possibility of on-line recruitment and starting work as a result of such recruitment. Within the framework of workshop meetings, it is planned that the number and structure of the final beneficiaries will be determined on the basis of an analysis of the shipbuilding industry's situation, and a definition of the assumptions for further analyses, in particular with respect to the area of employment and the development of solutions regarding training, practices, motivation systems, career counselling, and the implementation of flexible forms of employment.

Transnational cooperation is expected because of the need for new legislative solutions to make the employment market more flexible (work time and worker-leasing), as well as the need for non-government

labour market institutions (consultative and training institutions, specialist internet portals and employment agencies), and the need for research into the directions of developing the industry's staffing needs and developing human resource management. The Partnership sees a need to verify the justification of organising and holding international training and occupational practices regarding continuous education aimed at multi-skilling.

PRR/DP id **PL-64**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Opolski e-Rzemieślnik
Opole e-Craftsman

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej (*Foundation for Development of Local Democracy, Opole Centre for Local Democracy*), ul. Krakowska 51 III p., 45-018 Opole

Osoba kontaktowa / Contact person: Jadwiga Silarska, tel.: (77) 454 48 29, faks: (77) 454 48 29, e-mail: Jadwiga.Silarska@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja Rozwoju Śląska i Inicjatyw Lokalnych, Opole (*Foundation for Silesia's Development and Local Initiatives*)
 Izba Gospodarcza „Śląsk”, Opole (*“Silesia” Chamber of Commerce*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest ułatwienie wykorzystania nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w sektorze rzemieślniczym, aby rozwijać świadomość konieczności kształcenia ustawicznego w tym sektorze dla zwiększenia konkurencyjności na rynku. Grupami objętymi działaniami będą rzemieślnicy-przedsiębiorcy, ich pracownicy oraz uczniowie szkół zawodowych. Sektor rzemieślniczy, mimo dużego zróżnicowania, łączy podobne problemy – trudności z wprowadzaniem nowych technologii produkcji, systemów informatycznych, niska konkurencyjność takich firm na rynku, tradycyjne metody produkcji, brak umiejętności nowoczesnego promowania swoich wyrobów, niedostrzeganie problemu podnoszenia kwalifikacji kadr, brak innowacyjności w zakresie produktu, procesu produkcji, usług i organizacji pracy.

Partnerstwo zamierza, wykorzystując badania sektora rzemieślniczego w zakresie znajomości nowych technologii oraz potrzeb szkoleniowych, opracować i wdrożyć program szkoleniowy – realizowany częściowo metodą e-learningu – dla rzemieślników w zakresie wykorzystania nowych technologii informacyjnych, systemów jakości produkcji, technik sprzedaży i marketingu. Towarzyszyć mu będzie program szkoleniowy dla pracowników zatrudnianych przez rzemieślników, podnoszący ich kwalifikacje oraz kreujący świadomość konieczności kształcenia ustawicznego. Partnerstwo zajmie się również szkoleniem uczniów szkół zawodowych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i wykorzystywania nowych technologii do podnoszenia swojej konkurencyjności na rynku, starając się łączyć szkolenie teoretyczne z praktyką. W trakcie realizacji projektu podjęte będą różnorodne inicjatywy zmierzające do upowszechnienia rezultatów i włączenia ich do polityki regionalnej (konferencje, ulotki, biuletyn, strona internetowa, raport z realizacji projektu). Utworzona zostanie nowoczesna elektroniczna sieć informacyjna i doradcza zmierzająca do integracji tego sektora i stworzenia sieci rzemieślników współpracujących ze sobą, a także wyrobienia nawyku korzystania z doświadczeń w zorganizowanej elektronicznej sieci wymiany.

Partnerstwo oczekuje, że współpraca ponadnarodowa pozwoli na wymianę doświadczeń i wypracowanie wspólnych rozwiązań możliwych do zastosowania i upowszechnienia. Oprócz wymiany informacji dotyczących strategii i kie-

runków działań Partnerstwo oczekuje współpracy oraz systematycznego przekazywania sobie nawzajem wiedzy i innowacji, by włączać dobre praktyki do swych działań. Partnerstwo chciałoby zorganizować spotkanie informacyjne na temat realizowanych projektów (poznanie się), spotkanie „kluczowych aktorów” partnerstw (pogłębienie wzajemnego zrozumienia i zaangażowania we współpracę). Partnerstwo planuje stałą wymianę informacji i wymianę personelu. W ramach partnerstwa ponadnarodowego zamierza opracować wspólną strategię dotyczącą upowszechniania rezultatów projektu.

The Partnership, currently being formed, intends to facilitate the use of new information technologies and innovative information and communication technologies in the crafts sector, as well as to develop awareness of the need for continuous education in this sector to increase competitiveness on the market. The groups encompassed by the activities will be craftsmen: entrepreneurs, their workers and youth from vocational schools. Despite the high degree of differentiation, the sector of craftsmen have similar problems in common; difficulties with the introduction of new production technologies, IT systems, a low level of competitiveness of these companies on the market, traditional production methods, a lack of skills in the modern promotion of their products, a failure to take into account the problem of increasing staff qualifications, as well as a lack of innovativeness in the area of products, the production process, services and work organisation.

Based on a study of the crafts sector regarding its familiarity with new technologies and its training needs, the Partnership wants to develop and implement a training programme for craftsmen – implemented partially using an e-learning method – on the use of new information technologies, production quality systems and sales and marketing techniques. It will prepare and implement a training programme for workers employed by craftsmen, to increase their qualifications and directed at creating awareness of the need for continuous education. It will also conduct training for graduates of vocational colleges on managing business activities and using new technologies to increase their competitiveness on the market, and attempt to combine theoretical training with practical experience. Various initiatives will be undertaken during the project’s implementation, which will be aimed at disseminating the results and including them in the regional policy (conferences, leaflets, bulletins, a website and a report on the project’s implementation). A modern electronic information and advisory network will be established with the intention of integrating this sector and creating a network of craftsmen working with each other, as well as developing the habit of taking advantage of the experiences in the electronic exchange network that will be created.

The Partnership expects that transnational cooperation will enable the exchange of experiences and the development of common solutions that are capable of being applied and disseminated. It is looking for a transnational partnership that is established to implement similar objectives. Apart from an exchange of experience regarding the strategies and directions of activities developed on its own, it expects to cooperate and continuously exchange knowledge and innovations in order to include good practices in its activities. The Partnership would like to organise an information meeting on the projects implemented (getting to know each other) and a meeting of the „key members” of the partnerships (a deeper mutual understanding and commitment to cooperation). It is planning a continuous exchange of information and personnel. Together with this transnational partnership, it would like to develop a joint strategy for the dissemination of the project’s results.

PRR/DP id **PL-65**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Wspieranie zdolności wykorzystania technologii
informatycznych przez MŚP w woj. warmińsko-mazurskim
Fostering the IT Potential by SMEs
in the Warmińsko-Mazurskie Voivodship

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

IDEA! Management Consulting Sp. z o.o., ul. Flory 9/10, 00-598 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Paweł Bochniarz, tel.: (0) 501 740 074, (22) 331 66 99,

faks: (22) 331 66 94, e-mail: pawel.bochniarz@idea-mc.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

EnterNet Sp. z o.o. – Olsztyn

Instytut Zarządzania – Zakład Własny Fundacji Polonia – Warszawa (*Polonia Foundation Institute of Management*)Warmińsko-Mazurski Związek Pracodawców Prywatnych – Olsztyn (*Warmia and Mazury Association of Private Employers*)Instytut Pracy i Spraw Socjalnych – Warszawa (*Institute of Labour and Social Affairs*)**Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area – Olsztyn****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Cele Partnerstwa to zwiększenie możliwości zatrudniania młodych osób (poniżej 23. roku życia) poprzez ich przygotowanie do świadczenia telepracy, dostarczenie specjalistycznej wiedzy z zakresu Internetu (potwierdzonej „Internetowym Prawem Jazdy”) oraz przygotowanie małych i średnich przedsiębiorstw do inwestycji w projekty internetowe, a także zwiększenie ich produktywności przez wykorzystanie telepracy. Obszar, na którym będzie działać Partnerstwo, charakteryzuje się bezrobociem strukturalnym. Słabe zaplecze edukacyjne oraz mała dostępność usług edukacyjnych (głównie ze względu na koszty) spowodowały utrwalenie się niekorzystnej struktury zatrudnienia. Rynek pracy nie jest w stanie wchłonąć wszystkich absolwentów. Bezrobotni absolwenci nie mają zaś środków na zmianę miejsca zamieszkania. W ten sposób na rynku pracy istnieje grupa wykształconych, ale niezatrudnionych osób. Właśnie ta grupa ludzi – młodych, wchodzących na rynek pracy – jest adresatem działań Partnerstwa. Nowe technologie powinny ułatwić im start zawodowy. Jednak przedsiębiorstwa nie są przygotowane do inwestycji w projekty internetowe. Zazwyczaj poprzestają na uruchomieniu poczty elektronicznej i stworzeniu strony internetowej. Brak wiedzy na temat możliwości Internetu i marketingu internetowego prowadzi w efekcie do niewykorzystania szans stwarzanych przez to medium.

W ramach Partnerstwa planowane jest opracowanie programów szkoleniowych dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw, a także dla głównych beneficjentów projektu – poszukujących pracy absolwentów. Planuje się również stworzenie Otwartej Platformy Edukacji Zdalnej (OPEZ), uruchomienie Internetowej Giełdy Telepracowników i Telepracodawców (GTT) oraz opracowanie programu Internetowego Prawa Jazdy (IPJ).

Partnerstwo zamierza pozyskać co najmniej dwóch partnerów z krajów Unii Europejskiej w celu przeniesienia do Polski najlepszych praktyk związanych z telepracą i przygotowaniem MŚP do projektów internetowych. Liczy na wymianę doświadczeń, kładąc szczególny nacisk na zapoznanie się z praktycznymi metodami rozwiązywania podobnych problemów stosowanymi przez partnerów zagranicznych. Wymiana ta będzie realizowana na wszystkich etapach projektu – poprzez uczestnictwo ekspertów ponadnarodowych w projektowaniu badań i analiz, przekazywanie wiedzy na konferencjach regionalnych oraz pomoc w tworzeniu programów szkoleniowych, a także wymianę pomysłów dotyczących sposobów skutecznego upowszechnienia wyników projektu i włączenia ich w główny nurt polityki lokalnej, regionalnej i krajowej. Partnerstwo polskie planuje stworzenie Księgi Najlepszych Praktyk. Konkretnym działaniem realizowanym we współpracy z międzynarodowymi partnerami będzie Internetowa Giełda Telepracy. Krajowa baza ofert telepracy zostanie wzbogacona o oferty z krajów reprezentowanych przez partnerów zagranicznych. Będą oni odpowiadać za promocję giełdy w swoich krajach (lub regionach). Korzyści z takiej współpracy będą obopólne.

The Partnership's objectives are to increase the employability of young people (under the age of 23) by preparing them for teleworking and gaining specialist Internet knowledge (confirmed by an „Internet Driving Licence”), preparing small- and medium-sized enterprises for investing in Internet-based projects, as well as improving productivity through the use of teleworking. The area in which the partnership will operate has high structural unemployment. Weak educational facilities and low access to educational services (mainly due to costs) have resulted in the consolidation of a detrimental employment structure. The labour market is unable to absorb all graduates, who in addition do not have the funds to relocate. In this way, the labour market contains a group of educated but unemployed people. It is precisely this group, young labour market entrants, which are to be the beneficiaries of the partnership's activities. The new technologies should help them start their career. However, companies are not prepared to invest in internet projects; they usually stop at implementing e-mail and creating an Internet business card. The lack of knowledge of the potential of the Internet and Internet marketing leads in effect to a failure to take advantage of the opportunities created by this medium.

The preparation and implementation of training programmes for the sector of small- and medium-sized enterprises, as well as the project's main beneficiaries – job-hunting graduates – is planned within the framework of the partnership's objectives, as is the creation of an Open E-Learning Platform, the start-up of an Internet-based Teleworkers and Tele-employers Exchange, as well as the development of the Internet Driving Licence programme.

The Partnership intends to find at least two partners from EU member states in order to import the best practices related to teleworking and the preparation of SMEs for Internet-based projects. It is counting on an exchange of experience, placing particular emphasis on familiarity with the practical methods of solving similar problems used by foreign partners. This exchange of experience will be implemented at all stages of the project: from the participation of the transnational experts in the design of the study and analyses, through the transfer of knowledge at regional conferences and assistance in the development of training programmes, to the exchange of ideas on the methods of effective dissemination of the project's results and their inclusion in the main thrust of local, regional and national policy. The Polish Partnership plans to create a manual of best practices. The specific activity implemented in cooperation with the international partners will be the Internet teleworking exchange. A national database of teleworking offers will be supplemented with offers from the countries represented by foreign partners. These partners will be responsible for promoting the exchange in their own countries (or regions). The benefits of this cooperation will be mutual.

PRR/DP id **PL-66**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
ElaStan – Promocja Elastycznych Stanowisk Pracy i ochrona
kapitału intelektualnego firm
ElaStan Promotion of Flexible Employment Methods

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Procesy Inwestycyjne SA (*Investment Processes Co.*), ul. Znanieckiego 2 m. 44, 03-980 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Żmijewska, tel.: (0) 501 099 449, (22) 424 82 00,

faks: (22) 671 14 80, e-mail: sekretariat@proinwestycje.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie Towarzystwo „Amicus”, Białystok (*“Amicus” Association*)

Politechnika Warszawska, Wydział Inżynierii Lądowej, Zakład Zastosowań Informatyki, Warszawa (*Warsaw University of Technology, Faculty of Civil Engineering*)

Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza, Warszawa (*Union of Warsaw and Mazowsze Employers*)

Instytut Chrześcijańsko-Demokratyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego, Warszawa (*Ignacy Jan Paderewski Christian and Democratic Institute*)

Związek Pracodawców „Towarzystwo Dzieł”, Warszawa (*“Works Association” Employers’ Union*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Mazowieckie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zamierza promować innowacyjne rozwiązania na rynku pracy i nowe możliwości zatrudnienia prowadzące do zwalczania nierówności. Dąży do uelastycznienia metod zatrudnienia jako sposobu podnoszenia efektywności firmy, sprzyjającego zachowaniu jej kapitału intelektualnego. Chce promować wykorzystanie narzędzi oferowanych przez społeczeństwo informacyjne w uelastycznieniu form zatrudnienia (e-praca). Działania swoje kieruje do małych i średnich przedsiębiorstw oraz dużych przedsiębiorstw stojących przed koniecznością restrukturyzacji, zwłaszcza firm budowlanych, oświetleniowych, ochrony mienia i energetycznych na terenie regionu (podregiony województwa mazowieckiego). Obszar, w którym działa Partnerstwo, charakteryzują duże kontrasty – dobrze rozwinięte podregiony o dużym potencjale ekonomicznym, zwłaszcza stolica kraju, obok zaniedbanych gospodarczo, których sytuacja mogłaby się poprawić, gdyby nie to, że cały region w statystykach uzyskuje dobre wskaźniki, przez co pomoc krajowa i europejska może omijać obszary zaniedbane gospodarczo, w których restrukturyzacja spowodowała wielkie bezrobocie – niedostatecznie zrównoważone powstaniem nowych przedsiębiorstw. Wśród bezrobotnych jest wiele osób doświadczonych zawodowo i wykwalifikowanych. Powiązania z regionami dobrze rozwiniętymi, w których jednak nieznanne są jeszcze nowoczesne metody zatrudniania, może powodować, że wdrażanie metod elastycznego zatrudnienia trafi tu na podatny grunt.

Partnerstwo chce promować i rozwijać następujące formy zatrudnienia: outsourcing indukowany, leasing pracowniczy, outsourcing kooperatywny, telepraca, e-praca, praca nomadyczna, praca domowa. Zamierza wdrożyć promowane formy zatrudnienia w wybranych firmach, a także stworzyć bazę danych przedsiębiorców, którzy mogą być zainteresowani przyjęciem projektu oraz opracować dla nich ofertę w postaci broszury i seminarium szkoleniowego

o promowanych formach zatrudnienia i korzyściach z nich płynących. Partnerstwo będzie monitorować i analizować wyniki wdrożenia nowych form zatrudnienia ze względu na efekty gospodarcze dla pracodawcy oraz społeczne (dla bezrobotnych/pracowników). Sporządzi też opracowania przedstawiające efekty pierwszej fazy wdrażania projektu i na ich podstawie skoryguje metody realizacji projektu. Zaprojektuje akcję propagującą cele projektu.

Nawiązanie współpracy ponadnarodowej ma na celu wymianę doświadczeń w ramach działań na rzecz propagowania elastycznych form zatrudnienia. Poszukuje się partnerów o podobnej sytuacji społeczno-ekonomicznej (duże zróżnicowanie stopy bezrobocia na terenie jednostki administracyjnej), doświadczeniach związanych z restrukturyzacją przedsiębiorstw i zagrożeniem bezrobociem. Partnerstwo zainteresowane jest wymianą doświadczeń o sposobach radzenia sobie z powyższymi problemami, by szukając skutecznych sposobów, ograniczyć powtarzanie błędów i wspierać się na rozwiązaniach przynoszących pozytywne efekty. Zamierza także wykorzystywać internetowe forum dyskusyjne w celu pełnego rozpowszechniania informacji o bieżących działaniach i dobrych praktykach.

The Partnership intends to promote innovative solutions on the labour market and new employment opportunities with a view to combating inequalities. It aims to make employment methods flexible as a way of increasing company efficiency and supporting the retention of its intellectual capital. It wants to promote the use of tools offered by the information society in making forms of employment more flexible (e-working). It will target its activities at small- and medium-sized as well as large enterprises facing the need to restructure, in particular construction companies, lighting companies, security companies and power companies in the sub-regions of the Mazovian Voivodship. The region in which the Partnership operates is a region of striking contrasts – well-developed sub-regions with a great deal of economic potential, particularly the country's capital, alongside economically neglected sub-regions, the situation of which could be improved if not for the fact that the whole of the region has good indicators in overall statistics, as a result of which national and European aid often bypasses the economically neglected areas, in which restructuring has caused a great deal of unemployment. These areas are insufficiently balanced by the development of new enterprises. Among the unemployed there are many occupationally-experienced and qualified people. The connections with well-developed regions, where modern employment methods are still unknown, mean that the implementation of flexible employment methods should come to rest on fertile ground.

The Partnership wants to promote and develop the following forms of employment: induced outsourcing, worker leasing, co-employment/employee sharing, cooperative outsourcing, teleworking, e-working, nomadic work and home working. It intends to implement the promoted forms of employment in selected companies. It also intends to create a database of employers that might be interested in accepting the project, as well as to prepare a proposal for entrepreneurs in the form of a brochure and a training seminar on the promoted forms of employment and the benefits to be gained from them. It will monitor and analyse the results of implementing the new forms of employment based on the economic benefits to the employer and the social effects (for the unemployed/workers). It will prepare a study presenting the results of the first phase of the project's implementation and, based on these, it will adjust the methods of the project's implementation. It will also prepare an event disseminating the project objectives.

The establishment of transnational cooperation has the objective of exchanging experience within the framework of the activities to disseminate flexible forms of employment. The Partnership is looking for partners in a similar social and economic situation (a high level of differentiation in the rate of unemployment in a given area of an administrative unit), with experience related to corporate restructuring and the threat of unemployment. The Partnership is interested in an exchange of experiences on the methods of coping with the above problems in order to find effective solutions, reduce the repetition of errors and take advantage of those solutions that bring positive results. It intends to use an Internet discussion forum for the full dissemination of the information on the current activities and good practices.

PRR/DP id **PL-68**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Centrum Zielonych Technologii
The Green Technologies Centre

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Podlaska Stacja Przyrodnicza „NAREW” (*Podlasie Nature Station Narew*), ul. Legionowa 28 lok. 607, 15-282 Białystok
 Osoba kontaktowa / Contact person: Dariusz Ochrymiuk, tel.: (85) 749 99 60, (85) 749 99 61, (85) 749 99 62,
 faks: (85) 749 99 61, e-mail: biuro@pspnarew.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Województwo Podlaskie, Białystok (*Podlaskie Voivodship Marshal's Office*)
 Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (*Voivodship Labour Office in Białystok*)

Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area –Białystok-Suwałki

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zamierza wspomagać rozwój przedsiębiorczości, przeciwdziałać bezrobociu, stymulować rynek pracy i tworzenie nowych miejsc pracy, opierając się na zasadzie zrównoważonego rozwoju, postępu technologicznego (technologie przyjazne środowisku). W kręgu zainteresowania Partnerstwa są także nowe rozwiązania produkcyjne promujące zarządzanie gospodarką zgodnie z wymaganiami środowiska naturalnego i z uwzględnieniem specyfiki społeczno-przyrodniczej regionu. Partnerstwo działa na obszarze cennym przyrodniczo, gdzie różnymi formami ochrony objęto około 40% terenów, daje to podstawy i możliwości do podejmowania zadań opartych na tych wartościach. Partnerstwo chce tworzyć „zielone miejsca pracy” przez promowanie i aktywizację nowych obszarów działalności. Te obszary to m.in. wytwarzanie zrąbków, palet, brykietu i innego rodzaju biomasy opałowej, biogazu i samych biogazowni, olejów roślinnych nie stosowanych w przemyśle spożywczym i produktów z nich wytwarzanych, materiałów budowlanych (płyty gipsowo-trzcinowych, cegieł i bloczków wióro- i trzcino-betonowych), trzcino-betonowych ścian dźwiękochłonnych stosowanych przy autostradach, naturalnych pokryć dachowych, materiałów izolacyjnych, a także zastosowanie technologii odzyskiwania i wytwarzania energii oraz technologii oczyszczania ścieków i produkcji ekoproductów spożywczych. Barię, którą trzeba przezwyciężyć, jest utrudniony dostęp do informacji i nowoczesnych innowacyjnych technologii, a także niskie wykształcenie i powszechna bierność zawodowa, brak wzorców działania, jak również przywiązanie do tradycyjnych metod pracy. Nie mniej istotny jest także brak funduszy na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej i dostępu do informacji ułatwiającej zdobycie kwalifikacji przez potencjalnych pracowników, zamieszkałych głównie w małych miejscowościach, gdzie szczególnym problemem jest bezrobocie.

Partnerstwo planuje zorganizowanie szkoleń i doradztwa na temat nowych technologii i rozwiązań, praktyczne pokazy oraz wyjazdy szkoleniowe. Chce promować ideę projektu oraz wdrażane działania, aktywizować społeczność lokalną, promować tworzenie nowych miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, które zdecydowały się na rozszerzenie lub zmianę profilu produkcji oraz samozatrudnianie. Prowadzona będzie rekrutacja uczestników projektu, oparta na szczegółowym rozpoznaniu problemów. Następnie stworzo-

na zostanie baza informacyjna o innowacyjnych technologiach oraz możliwościach wykorzystania lokalnych zasobów. W ramach projektu powstanie specjalistyczne oprogramowanie, a także ekspertyzy sprzyjające wykorzystaniu zasobów regionu.

Partnerstwo planuje współpracę ponadnarodową, w ramach której chciałoby skorzystać z bogatych doświadczeń partnerstw zagranicznych w wykorzystywaniu zasobów przyrodniczych do harmonijnego rozwoju gospodarczego, zwłaszcza w wymiarze regionalnym. Poszukuje też wzorców partnerskiego podejścia do rozwiązywania problemów, które w Polsce nie mają jeszcze ugruntowanych tradycji. Aby skorzystać z doświadczenia partnerstw ponadnarodowych, planowane są wyjazdy studyjne w celu zapoznania beneficjentów projektu z technologiami, o których wspomniano, oraz z podobnymi inicjatywami. Poszukiwani są eksperci zagraniczni, którzy mogliby wesprzeć projekt na konferencjach i w czasie konsultacji. W ramach partnerstwa międzynarodowego przewiduje się stworzenie internetowej bazy danych o produkcie, producencie i odbiorcy.

The Partnership intends to support the development of entrepreneurship, counteract unemployment, stimulate the labour market and create jobs on the basis of the principle of balanced development, technological progress (environmentally-friendly technologies) and new production solutions to promote business management in accordance with the requirements of the natural environment and take into account the specific social and natural character of the region. The Partnership operates in an area of outstanding natural beauty, where approximately 40 percent of the land is subject to various forms of protection, which gives grounds for activities to be undertaken on the basis of these values. The Partnership wants to create „green jobs” by promoting and activating new areas of activity. These areas include the production of frameworks, pallets, briquettes and other types of heating biomass, as well as bio-gas stations themselves, vegetable oils not used in the food industry (and products manufactured from them), construction materials (reed boards, wood chip/concrete and reed/concrete bricks and blocks), reed/concrete acoustic insulation walls used alongside motorways, natural roof coverings, insulation materials, technologies for recycling and generating energy, as well as sewage treatment technologies and technologies for producing ecological food products. The barrier that needs to be overcome is difficult access to information and modern innovative technologies, as well as an attachment to traditional working methods, a lack of funding to start up business activities and access to information facilitating potential employees living mainly in small towns, where a particular problem is unemployment, to gain qualifications.

The Partnership plans to organise training and consultations on new technologies and solutions, practical demonstrations and training trips. It wants to promote the idea of the project and implement the activities, activate the local community, promote the creation of new jobs in small- and medium-sized enterprises, which have decided to expand or change their production profile, as well as self-employment. It will be conducted on the basis of a detailed study of the problems of recruiting project participants. An information base with new technologies and opportunities for using local resources will then be created. Specialist software will be developed within the framework of the project, as well as expert studies supporting the use of the region's resources.

The Partnership plans transnational cooperation. It would like to take advantage of the extensive experience of foreign partnerships in using the resources of nature for harmonious economic development, particularly regionally. It is looking for models of a partnership approach to solving the problems that still do not have consolidated traditions in Poland. Study tours are planned in order to familiarise the project's beneficiaries with the technologies mentioned, as well as with similar initiatives in order to take advantage of the experience of transnational partnerships. Foreign experts are required to support the project within the framework of conferences and consultations. The creation of an Internet product, producer and customer database is planned within the framework of this transnational partnership.

PRR/DP id **PL-69**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Budujmy razem
Let's Built it Together

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Warmińsko-Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego (*Warmia and Mazury Vocational Development Centre*), ul. Mickiewicza 5, 10-548 Olsztyn

Osoba kontaktowa / Contact person: Krzysztof Kozłowski, tel.: (89) 527 67 62, faks: (89) 535 39 84,
 e-mail: kriskozlowski@mailbox.olsztyn.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Olsztyńska Izba Budowlana, Olsztyn (*Olsztyn Chamber of Construction Industry*)

Polska Korporacja Techniki Sanitarnej Grzewczej i Klimatyzacji, Olsztyn (*Polish Corporation of Sanitary, Heating and Gas Installation Companies*)

Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Olsztynie (*State Agricultural Property Agency Branch in Olsztyn*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zamierza wypracować i wdrożyć nowe mechanizmy wspierania i utrzymania zatrudnienia przez pracowników z branży budowlanej i instalatorskiej w kontekście nowych wymagań stawianych przez społeczeństwo informacyjne i gospodarkę rynkową. Chodzi o opracowanie i wprowadzenie systemu usług szkoleniowych, opartego na tzw. rotacji pracy, przy użyciu nowoczesnych technologii komunikacyjnych i informacyjnych, takich jak *e-learning*. Partnerstwo chciałoby objąć swoimi działaniami pracowników sektora budowlanego pochodzących z terenów wiejskich oraz sprawdzić możliwość aktywizacji zawodowej pracowników powyżej 50. roku życia zagrożonych utratą pracy ze względu na niski poziom kwalifikacji i niezajomość nowoczesnych technik komputerowych. Problemem jest przełamanie oporów przedsiębiorców, walczących o przetrwanie na rynku i redukcję kosztów. Należałoby zmienić panującą sytuację, w której wiedza o nowych technologiach pochodzi od dilerów produktów i handlowców, szkolenych przez dilerów, a zaniebdywane jest szkolenie monterów nowych technologii.

Drugim ważnym celem Partnerstwa jest wykorzystanie nowych technologii i nowatorskich rozwiązań proekologicznych w małych i średnich przedsiębiorstwach z branży budowlanej i sanitarnej. Partnerstwo planuje przeprowadzenie z pomocą specjalistów uniwersyteckich analizy zdolności adaptacyjnych tych przedsiębiorstw w zakresie wykorzystania nowych technologii, co pozwoliłoby na precyzyjne określenie barier oraz próbę wdrożenia tych technologii z udziałem pracowników powyżej 50. roku życia (studium przypadku – wdrażanie technologii sanitarnej o charakterze proekologicznym).

Partnerstwo planuje zorganizowanie kursów szkoleniowych w ramach tzw. rotacji pracy, testowanie innowacyjnych produktów edukacyjnych w zakresie *e-learningu*, prowadzenie doradztwa zawodowego w zakresie innowacyjnych technologii. Zamierza wdrażać nowoczesną technologię sanitarną – system Dubbletten ze Szwecji. Porozu-

mienie w ramach Partnerstwa instytucji o zróżnicowanym charakterze jest niezbędne, aby wdrażać nowe technologie, kształcić pracowników i zapobiegać utracie zdolności pracowniczych ludzi w starszym wieku, w których pracodawcy niechętnie inwestują.

Partnerstwo chciałoby rozwinąć współpracę ponadnarodową i wymienić doświadczenia, organizując podróż studyjną, międzynarodowe spotkania i konferencje. Poszukiwani są partnerzy, których doświadczenia mają rzeczywiste przełożenie na działania planowane w Polsce, przewidujące zastosowanie modelu rotacji pracy oraz zaawansowanych technologii komputerowych do celów kształceniowych. Polscy partnerzy są również zainteresowani współpracą z partnerstwami mającymi podobne doświadczenia w zakresie przełamania problemu niskich umiejętności zawodowych wśród ludności z terenów wiejskich, potrafiącymi dostarczyć dobrych przykładów w tej dziedzinie, zwłaszcza w ujęciu branżowym. Interesują się również nowymi technologiami i sposobami ich wdrażania.

The Partnership intends to build and implement new mechanisms for employees to support and keep their jobs in the construction and installation industries in the context of the new requirements of the information society and the market economy. This refers to the development and implementation of a system of training services based on so-called job rotation with the use of modern information and communication systems, such as e-learning. The Partnership would like to include workers from the construction sector in its activities, who come from rural areas, as well as to check the possibilities of the occupational activation of employees over the age of 50, who are at risk of redundancy because of their low level of qualifications and the lack of familiarity with modern computer technology. The problem is breaking down the resistance of entrepreneurs fighting to survive on the market and cost reductions such that they train their employees in the directions defined by the industry's needs. It will be necessary to change the prevailing situation, where knowledge of technology comes from product dealers and sales representatives who are trained by the dealers, whereas the training installers in new technologies is neglected. The Partnership's second important objective is to facilitate the use of new technologies and innovative pre-ecological solutions in small- and medium-sized enterprises in the construction and sanitary sectors. The Partnership is planning to use the help of university specialists in analysing the abilities of enterprises in the construction sector to adapt to the use of modern technologies, which would allow for a precise definition of the barriers and an attempt to implement new technologies in practice with the participation of employees aged over 50 (a case study, and the implementation of sanitary technology of a pro-ecological nature).

The Partnership plans to hold training courses within the framework of so-called job rotation, test innovative educational e-learning products, and provide careers advice in the area of innovative technologies. It intends to implement modern sanitary technology; namely, the Swedish Dubbletten system. An understanding of a differentiated nature is required between the institutions within the framework of the partnership in order to implement new technologies, educate workers, and prevent the loss of the working capacity of older people in whom employers only invest unwillingly.

The Partnership would like to develop transnational cooperation and exchange experience by organising a study tour, as well as organising international meetings and conferences. Partners are required whose experience can actually be used in the activities planned in Poland, which envisage the use of the job rotation model and the use of advanced computer technologies for education purposes. The Polish partners are also interested in cooperating with partnerships that have similar experience in overcoming the problem of low vocational skills among people in rural areas, and who are able to provide good examples in this area, especially in the same industry. New technologies and methods of their implementation are also of interest.

PRR/DP id **PL-70**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo Wyrównania Szans
The Partnership for Equalising Opportunities

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Region Warmińsko-Mazurski NSZZ „Solidarność” (*Independent and Self-Governing Trade Union „Solidarność”*), ul. Głowackiego 28 II p, 10-448 Olsztyn

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Abramska, tel.: (0) 606 819 363, (89) 527 22 02,
 faks: (89) 527 56 02, e-mail: beata_ab@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

SBI Szkolenia & Doradztwo, SBI Polska sp. z o.o., (*SBI Training & Counseling*), Warszawa

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Olsztyn (*Elbląg Association for Support to Non-Governmental Initiatives*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Warmińsko-Mazurskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zamierza wspierać zakłady restrukturyzowane, a zwłaszcza przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu pracowników tych zakładów, ze szczególnym uwzględnieniem grup o słabszej pozycji na rynku pracy w regionie, poprzez wyrównywanie ich szans i podnoszenie zdolności do utrzymania miejsc pracy. Działania Partnerstwa są skierowane zarówno na przedsiębiorstwa, ich kadrę zarządzającą, aby pozytywnie wpłynąć na podniesienie konkurencyjności tych zakładów, jak i na pracowników – narażonych na utratę pozycji na rynku pracy (w wieku 45–65 lat). Region odznacza się stagnacją gospodarczą, bezrobocie jest jednym z najwyższych w kraju, społeczność uboższe, jej kwalifikacje są niskie i dotyczą przestarzałych zawodów. Konieczne jest dostosowanie kwalifikacji tych pracowników i przygotowanie ich do podjęcia nowego zatrudnienia. Niezbędne jest zwiększenie konkurencyjności działających w regionie przedsiębiorstw (dostosowanie ich do nowych technologii), jak również utrzymanie oferowanych przez nie miejsc pracy, a także zakładanie nowych firm (poszukiwanie inwestorów).

Partnerstwo chciałoby utworzyć zespoły przystosowania zawodowego (przy zakładzie pracy, jednostce administracyjnej) i wdrożyć Program Wsparcia Koleżeńskiego. Zadaniem zespołów przystosowania zawodowego będzie skonsolidowanie pracy instytucji pomocowych, dokonanie diagnozy sytuacji w zakładzie, określenie indywidualnych oczekiwań zwalnianych pracowników i stworzenie programu działań wychodzącego naprzeciw ich potrzebom – przy uwzględnieniu warunków na lokalnym rynku pracy. Zespoły będą udzielać wszechstronnej informacji, pomagać beneficjentom projektu w rozpoczynaniu własnej działalności gospodarczej, pośredniczyć w zdobywaniu nowych kwalifikacji, zajmować się doradztwem z zakresu prawa, ekonomii oraz psychologii. Będą także organizować szkolenia, prowadzić bazę danych o rynku pracy, promować kształcenie ustawiczne. Zespoły zostaną stworzone z wykorzystaniem kadry specjalistów różnorodnych instytucji. Program Wsparcia Koleżeńskiego ma być oparty na pomocy wzajemnej pracowników zakładów restrukturyzowanych, pozwalającej przełamać izolację społeczną i opór przed przekwalifikowaniem czy zatrudnieniem na innych warunkach.

Partnerstwo poszukuje partnerów do współpracy ponadnarodowej w państwach sąsiadujących, mających podobne problemy, oraz w państwach, które mają duże doświadczenie we wspieraniu restrukturyzowanych przedsiębiorstw i w radzeniu sobie z bezrobociem. Partnerstwo oczekuje od Partnerstw ponadnarodowych pomocy w dopracowaniu programu wspierania przedsiębiorstw restrukturyzowanych i utrzymania miejsc pracy, a także udoskonaleniu metod kształcenia ustawicznego. Niezwykle cenne byłoby także wykorzystanie wypracowanych przez partnera podczas realizacji projektu dobrych praktyk i podzielenie się doświadczeniami z prowadzonych działań.

The Partnership intends to support enterprises undergoing restructuring and, in particular, to counteract the social exclusion of workers in these plants, especially groups with the weakest position on the labour market in the region, by equalising opportunities and increasing their ability to hold down a job. The Partnership's activities are directed both at enterprises and their management staff, in order to influence positively the increase in the competitiveness of these plants, as well as the people from these plants who are exposed to a worse position on the labour market (aged 45 – 65). The region has a stagnating economy: unemployment is among the highest in the country; the community is getting poorer; its qualifications are low and it is specialised in obsolescent jobs. Their qualifications need to be adapted and prepared for new jobs. The competitiveness of enterprises operating in the region must be increased (they need to adapt to new technologies), and the jobs they have on offer must be balanced with new jobs created (the search for investors, the development of new companies and industries).

The Partnership would like to establish Occupational Adaptation Teams (in the enterprise and the administrative unit) and implement a Colleague Support Programme. The tasks of the Occupational Adaptation Teams will be to consolidate the activities of the support institutions, diagnose the situation in the enterprises, define the individual needs of the workers being laid off, and build an aid programme to meet their needs – after taking into consideration the conditions on the local labour market. The teams will provide all-round information, help the project's beneficiaries set up their own businesses, intermediate in gaining new qualifications, and provide advice on law, economics and psychology. They will also organise training, keep a database on the labour market and promote the method of continuous education. The teams will be established on the basis of a staff of specialists from various institutions. The Colleague Support Programme is to be based on the mutual assistance of workers of the plants undergoing restructuring, and will use various forms of assistance to allow social isolation and resistance against re-qualification or employment on different conditions to be overcome.

The Partnership is looking for transnational partners in neighbouring states that have similar problems and in states that have a great deal of experience in supporting enterprises in the restructuring process and in coping with unemployment. It would like a transnational partnership to help with the use of its experience in developing the support programme for the enterprises undergoing restructuring and maintaining jobs, as well as to improve the method of continuous education. It would also willingly take advantage of the good practices developed by the partner during project's implementation, and share the experiences of the activities conducted.

PRR/DP id **PL-71**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Ośrodek RENOWATOR dla małych i średnich przedsiębiorstw
RENOVATOR – Centre for Small and Medium-sized Enterprises

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Instytut Maszyn Matematycznych (*Institute of Mathematical Machines*), ul. Krzywickiego 34, 02-078 Warszawa
 Osoba kontaktowa / Contact person: Jolanta Brzostek-Pawłowska, tel.: (22) 625 59 95, faks: (22) 629 92 70,
 e-mail: j.brzostek@imm.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Instytut Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk – Warszawa (*Institute of Computer Science – Polish Academy of Sciences*)
 Krajowa Izba Gospodarcza – Warszawa (*Polish Chamber of Commerce*)
 Kobiety OnLine – Internet Media Halina Kustosz – Warszawa (*Women Online – Internet Media*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Projekt powinien przyczynić się do likwidowania nierówności na rynku pracy ze względu na wiek, płeć i dostęp do nowych technologii poprzez stworzenie modelu doskonalenia zawodowego w zakresie innowacyjnych technologii informacyjnych (ITI). Grupę docelową projektu stanowią małe i średnie przedsiębiorstwa, które przechodzą (lub planują) restrukturyzację, prowadzą proces monitorowanych zwolnień bądź mają trudności z wykorzystywaniem ITI, a także zagrożeni zwolnieniem pracownicy tych firm mający powyżej 45 lat oraz kobiety na urloпах wychowawczych lub wkrótce po nich. Ogromna większość firm w Polsce należy do sektora małych i średnich przedsiębiorstw, zatrudniają one największą liczbę osób spośród ogółu pracujących w gospodarce narodowej. Ich słabość jest zatem zarówno poważnym problemem gospodarczym, jak i wiąże się z wieloma problemami społecznymi. MŚP w niewystarczającym stopniu ponoszą wydatki na kształcenie i edukację kadr, m.in. z powodu zbyt drogiego kredytu, małego zakresu gwarancji i poręczeń, wysokich kosztów działalności (podatki, ZUS) oraz niższego kosztu zatrudnienia nowego pracownika w porównaniu z przeciętnym kosztem uzupełnienia kwalifikacji osoby zatrudnionej.

W ramach projektu planuje się m.in. zorganizowanie modelowego ośrodka wspomagającego adaptacyjność grup docelowych (Ośrodek Szkoleniowo-Konsultacyjno-Stażowy o nazwie Renowator przeznaczony dla pracowników z grup docelowych oraz dla kadry menedżerskiej MŚP). Planuje się badanie tych grup, a następnie dokonanie identyfikacji i klasyfikacji potrzeb, dzięki czemu możliwe będzie indywidualizowanie – we współpracy z uczestnikami – programów. Ośrodek będzie organizował staże zawodowe i szkolenia (zarówno stacjonarne, jak i zdalne), dokonywał certyfikowania nabytych w ich ramach kwalifikacji ITI, a także świadczył instruktaż zawodowy *on-line*. Planowane jest również upowszechnianie bazy danych uczestników i wspomaganie ich zatrudnienia.

Partnerstwo ponadnarodowe służyć ma przede wszystkim zebraniu informacji m.in. na temat innowacyjnych specjalności informacyjnych, które nie są ujęte w ISCO (International Standard Classification of Occupations), oraz związanych z nimi zagadnień certyfikacji, a zwłaszcza łączenia certyfikatów interdyscyplinarnych kwalifika-

cji, zestawów wymagań kwalifikacyjnych itd. Partnerzy polscy są również zainteresowani rozwiązaniami dotyczącymi rynku pracy, a zwłaszcza problemów outplacementu, w tym poszukiwaniem odpowiedników Ośrodka Renowator, a także odpowiedników polskiego krajowego planu działań na rzecz Zatrudnienia. Będą zabiegali o możliwość wymiany danych statystycznych na temat sytuacji kobiet na urloпах wychowawczych oraz pracowników, którzy ukończyli 45. rok życia, chcieliby wspólnie z partnerami zagranicznymi opracowywać te dane i publikować wyniki analiz.

The Partnership's main objective is to breakdown the inequalities on the labour market based on age, gender and access to innovative technologies by using a model of occupational retraining in innovative information technologies (IIT). The project's target group consists of small- and medium-sized enterprises that are undergoing (or are planning) restructuring, are conducting monitored redundancies, or have difficulties in using IIT, and the employees of these enterprises aged over 45 and women on maternity leave or who have recently returned from maternity leave, which are at risk of redundancy. Almost all companies in Poland are in the small- and medium-sized enterprise sector, employing the vast majority of people working in the national economy. Their weakness is therefore both a serious economic problem and is related to a series of social problems. SMEs insufficiently increase expenditures on staff training and education, for such reasons as expensive loans for business activities, a low level of guarantees and sureties, high operational costs (taxes and social insurance contributions), as well as the lower costs of employing a new worker in comparison with the average costs of supplementing the qualifications of a person already employed.

Within the framework of the project, it is planned that a model centre to support the adaptability of the target groups will be organised (a Training-Consultation-Internship Centre, called RENOVATOR, for employees in the target groups and for SME management staff). These groups will be studied, after which their needs will be identified and classified, as a result of which it will be possible to individualise the centre's programmes, in cooperation with the participants. The centre will organise internships (both stationary and remote), certify the IIT qualifications gained within these internships, as well as provide on-line vocational instruction. It is also planned that a database of certified participants will be disseminated and their employment will be supported.

The transnational partnership primarily has the purpose of gathering information on such matters as innovative information specialisations which are not classified by ISCO (International Standard Classification of Occupations), as well as the issues of certification that are related to them, in particular the combination of interdisciplinary qualification certificates, sets of qualification requirements etc. The Polish partners are also interested in solutions regarding the labour market, in particular the problems of outplacement, including a search for counterparts to the RENOVATOR centre, as well as counterparts to the Polish National Action Plan in support of employment. They will also make efforts to exchange statistical data on the situation of women on maternity leave and employees over the age of 45, and would like to develop these data and publish the results together with foreign partners.

PRR/DP id **PL-72**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
MAYDAY – Model Aktywnego Wsparcia Rozwoju Pracowników
i Firm wobec Zmian Strukturalnych w Gospodarce
MAYDAY – Model of Active Support to the Development
of Employees and Enterprises in the Face of Structural Changes
in the Economy

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” (*„Solidarity” Trade Union Regional Management in Gdańsk*), ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk

Osoba kontaktowa / Contact person: Stanisława Gatz, tel. (58) 308 43 34, faks: (58) 308 44 18, e-mail: s.gatz@solidarnosc.gda.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Politechnika Gdańska (*Gdańsk University of Technology*)

Centrum Techniki Okrętowej SA – Gdańsk (*Ship Technology Centre Co. Ltd.*)

Pomorska Izba Przemysłowo-Handlowa – Gdańsk (*West Pomerania Chamber of Industry and Commerce*)

Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku (*Voivodship Labour Office in Gdańsk*)

Akademia Morska, Gdynia (*Maritime Academy*)

Forum Okrętowe, Gdańsk (*The Ship-building Forum*)

Sekcja Krajowa Przemysłu Okrętowego, Gdańsk (*National Section of the Ship-building Industry*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Głównym celem Partnerstwa jest stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw sektora okrętowego i zatrudnionych w nich pracowników w wieku powyżej 50 lat – dyskryminowanych na rynku pracy ze względu na wiek i kwalifikacje nie odpowiadające wymaganiom pracodawców, którzy muszą dostosować przedsiębiorstwa do wymagań rewolucji informacyjnej. Problemy grupy docelowej projektu spotęgowane są przez kryzys branży okrętowej związany z upadkiem dużych stoczni krajowych lub ograniczeniem ich produkcji. Przemysł okrętowy jest przemysłem typowo montażowym, korzystającym z dostaw od wielu kooperantów. Małe i średnie przedsiębiorstwa współpracujące ze stoczniami reprezentują wszystkie branże, stąd skutki kryzysu w stoczniach są bardzo szerokie. Wpływa on bezpośrednio na kondycję firm-kooperantów, ponieważ stocznie są często jedynym odbiorcą ich produkcji. Ponadto w Unii Europejskiej przedsiębiorstwa przemysłu stoczniowego korzystają z pomocy publicznej w postaci dotacji, w Polsce tego instrumentu się nie stosuje.

W ramach projektu planuje się m.in. opracowanie strony internetowej dostępnej dla wszystkich zainteresowanych, przeanalizowanie rozwiązań stosowanych w krajach unijnych, umożliwiających zwiększony popyt na nowe technologie w przemyśle okrętowym, a także opracowanie nowych metodyk szkolenia zawodowego, systemów motywacyjnych i procedur uznawalności kompetencji. Wybrane rozwiązania będą testowane na wyselekcjonowa-

nych grupach pracowników przedsiębiorstw. Istotnym elementem projektu będzie wypracowanie metod utrzymania miejsc pracy w zakładach wprowadzających nowe technologie, jak również dokonanie analizy postaw przedsiębiorców i pracowników wobec działań projektu. Ważnym zadaniem jest zbudowanie modelowej sieci (*hardware, software, ludzie*) zapewniającej dostęp do wsparcia zarówno dla pracowników, jak i pracodawców, umożliwiającej ponadto sprawną wymianę informacji oraz propagowanie przykładów dobrych praktyk.

Partnerstwo zamierza wykorzystać doświadczenia Finlandii, Niemiec i Hiszpanii, które osiągnęły pozytywne rezultaty w działaniach na rzecz sektora małych i średnich przedsiębiorstw przemysłu okrętowego. Planuje się również m.in. rozszerzenie działania platformy informacyjno-szkoleniowej na państwa partnerstwa ponadnarodowego w celu prowadzenia wspólnych przedsięwzięć, np. marketingowych, wspomagających zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami czy wzajemnego leasingu pracowniczego. Istotnym założeniem jest wykorzystanie rozwiązań ekonomiczno-prawnych w państwach UE (preferencje dla MŚP, telepraca, leasing pracowniczy itp.) w celu wypracowania odpowiedniej inicjatywy ustawodawczej. Współpraca ponadnarodowa wzmocni efekty Partnerstwa w zakresie budowy wspólnej platformy działania dla branży na obszarze Polski poprzez włączenie państw i instytucji partnerstwa ponadnarodowego – efekt sieci będzie tym większy, im więcej podmiotów będzie w niej uczestniczyć.

The Partnership's main objective is to develop a comprehensive support system for small- and medium-sized enterprises in the shipbuilding sector and the workers employed in it over the age of 50, who are discriminated against on the labour market because of their age and qualifications inadequate for the needs of employers, and which are related to the adjustment of enterprises to the requirements of the information society. The problems of the project's target group are increased by the crisis in the shipbuilding industry related to the bankruptcy of large domestic shipyards and the reduction in their production. The shipbuilding industry is a typical assembly industry, using products from many suppliers. Small- and medium-sized enterprises work with the shipyards in all areas, and therefore the consequences of this crisis are extensive. They are directly reflected in the condition of the supplier companies, since the shipyards are often the only customer for their products. Furthermore, companies in the shipbuilding industry in other EU states can take advantage of state aid in the form of subsidies, whereas those in Poland cannot.

It is planned that a website will be prepared which will be accessible to all interested parties. The solutions used in EU Member States that enable demand to increase for new technologies in the shipbuilding industry will be analysed, and new methodologies of vocational training, motivation systems and procedures for recognizing competence will be developed. The selected solutions will be tested and evaluated in the enterprises and on selected groups of workers. An important element of the project will be the development of methods for maintaining jobs at enterprises that introduce new technologies, as well as analysis of the attitudes of entrepreneurs and workers to the project's activities. A further task is to build a model network (hardware, software and people) to provide access to support for both employees and employers, which in addition will enable an efficient exchange of information and the dissemination of examples of good practices.

The Partnership intends to take advantage of the experience of Finland, Germany and Spain, which have achieved positive results in their activities in support of small- and medium-sized enterprises in the shipbuilding industry. It is also planned that the activities of the information and training platform will be expanded to other states in the transnational partnership in order to conduct joint projects, such as marketing projects, supporting the management of small- and medium-sized enterprises and mutual worker leasing. An important assumption is the use of economic and legal solutions in EU member states (preferences for SMEs, teleworking, worker leasing etc.) in order to develop an appropriate legislative initiative. Transnational cooperation will reinforce the effects assumed by the partnership in the development of a joint activity platform for the industry in Poland, through the inclusion of states and institutions from the transnational partnership: the effects of the network will be greater with the more entities that participate in it.

PRR/DP id **PL-73**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Nowe szanse dla transgranicznego rynku pracy
i gospodarki Euroregionu Nysa
New Opportunities for Transnational Labour Market
and Economy of the Neisse Euroregion

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości (*Enterprise Promotion Centre Foundation*)

ul. Bohaterów II Armii Wojska Polskiego 8A, 59-900 Zgorzelec

Osoba kontaktowa / Contact person: Ewa Komenda, tel.: (75) 776 15 61,

faks: (75) 77 17 930, e-mail: fcwp@poczta.onet.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersStarostwo Powiatowe w Zgorzelcu (*Starost Office in Zgorzelec*)Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego SA, Jelenia Góra (*Karkonosze Regional Development Agency*)Stowarzyszenie „Regionalne Forum Kobiet”, Lwówek Śląski (*Regional Women's Forum Association*)Fundacja „Niepełnosprawnym i Oczekującym Pomocy”, Zgorzelec (*Foundation for People with Disabilities and Those in Need of Aid*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wspieranie zdolności dostosowania się firm i pracowników do strukturalnych zmian gospodarczych oraz wspieranie wykorzystania technologii informacyjnych i innych nowych technologii, służących zwiększeniu konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw przez poprawę ich zdolności adaptacyjnych do wymagań gospodarki rynkowej, lepsze dostosowanie ofert szkoleniowych do potrzeb pracodawców i pracobiorców rozwijanie świadomości konieczności stałego podnoszenia kwalifikacji wśród kadry kierowniczej i pracowników MŚP, wypracowywanie nowych modelowych form organizacji pracy, zatrudnienia i szkoleń, przygotowanie optymalnego systemu rotacyjnego pomiędzy pracą a nauką, w tym rozwijanie i testowanie systemu mentoringu w strukturze wewnętrznej przedsiębiorstwa, wykorzystanie systemu rotacyjnego pracy w procesie utrzymania zatrudnienia wśród osób szczególnie zagrożonych dezaktywizacją zawodową (powyżej 50. roku życia, niepełnosprawni, kobiety i młode osoby o niskich kwalifikacjach, zwłaszcza z terenów wiejskich i małych miast).

Planowane działania będą się koncentrowały na rozwijaniu wśród pracobiorców i pracodawców kompetencji w zakresie umiejętności uczenia się, zwiększaniu motywacji do dalszego kształcenia oraz wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych. W tym celu Partnerstwo zamierza określić bariery w podnoszeniu kwalifikacji, szczególnie przez grupy defaworyzowane. Na podstawie przeprowadzonych badań zostanie opracowana strategia kształcenia ustawicznego dla regionu objętego projektem. Planowane jest również przygotowanie i przetestowanie nowych form zatrudniania pracowników w wybranych przedsiębiorstwach. W tym celu Partnerstwo zamierza wypromować wśród pracodawców korzyści z utrzymania miejsc pracy, np. dla osób niepełno-

sprawnych (w formie pracy zdalnej) czy osób po 50. roku życia (w formie mentoringu). Ważne będzie także tworzenie kanałów przepływu nowych technologii do przedsiębiorstw oraz sieci powiązań między przedsiębiorstwami a instytucjami edukacyjnymi i jednostkami badawczymi.

Priorytetowym celem Partnerstwa jest dalszy rozwój istniejących już form współpracy z krajami przygranicznymi (Niemcy, Czechy) oraz nawiązanie dialogu w celu kształtowania regionu jako wspólnego obszaru gospodarczego ze wspólnym rynkiem pracy. Produktami współpracy ponadnarodowej będą przede wszystkim nowo powstałe sieci przedsiębiorstw i powiązań branżowych między firmami poszczególnych krajów, a także nowo powstałe obszary działalności i nowe miejsca pracy. Niezwykle ważne jest, aby urzędy miast i gmin czy urzędy pracy wymieniały doświadczenia w regionie oraz nawiązały lub rozszerzyły współpracę. Możliwe stanie się to za pośrednictwem realizowanego przez Partnerstwo projektu (np. podczas wizyt studyjnych i międzynarodowych konferencji).

The Partnership's objective is to support the abilities of companies and employees to adapt to structural economic changes and to support the use of information technologies and other new technologies, by increasing the competitiveness of the sector of small- and medium-sized enterprises, and by improving their ability to adapt to the requirements of the market economy. In addition, this objective will also be achieved by: adjusting training programmes to the needs of employers and employees, and the need for continuous education; developing awareness of the need to improve qualifications continuously among the management staff and employees; developing new model forms of work organisation, employment and training, workshops and coaching for SMEs on the subjective and objective requirements for further retraining and the introduction of innovations; developing an optimal rotation system between work and education, including the development and testing of a mentoring system in the internal structure of the enterprise; and using a job rotation system in the process of maintaining employment among those who are particularly under the threat of occupational deactivation (those over 50, the disabled, women and young people with low qualifications, with particular attention on people from rural areas and villages).

The planned activities will concentrate on developing competence among employers and employees in terms of learning skills, and increasing motivation to continue education and to take advantage of information and communications technologies. To this end, the Partnership intends to identify the barriers to raising qualifications, particularly for disadvantaged groups. Based on the studies conducted, it will develop a strategy of continuous education for the region covered by the project. The preparation and testing of new forms of employment for workers in selected enterprises is also planned. For this purpose, the Partnership intends to promote the benefits of maintaining jobs, e. g. among the disabled (in the form of remote working), or people over 50 (in the form of mentoring) among employers. It will also be important to build channels through which new technologies will flow to enterprises, and networks of links between enterprises and educational institutions and research units.

The Partnership's priority objective is the further development of existing cooperation with neighbouring countries (Germany and the Czech Republic), and the establishment of a constructive dialogue from the very beginning to develop the region as a common economic area with a common labour market. Projects of transnational cooperation will primarily be newly-developed networks of enterprises and industrial alliances between companies in the individual countries, as well as newly-established areas of activity and new jobs. In particular, such organisations as town and municipality councils and labour offices should establish or extend the sharing of their experiences as well as cooperation. This will become possible through the project implemented by the Partnership (e. g. during study visits and international conferences).

PRR/DP id **PL-74**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Sojusz dla pracy
Alliance for Work

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationProgram Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (*UNDP* –*United Nations Development Programme*), Al. Niepodległości 186, 00-608 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Aleksandra Duda, tel.: (22) 576 81 82, faks: (22) 825 49 58,

e-mail: aleksandra.duda@undp.org**Inni partnerzy narodowi / Other national partners**Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (*All-Poland Alliance of Trade Unions*), Warszawa

TOP, Maria Tatarska, Warszawa

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – łódzkie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo służyć będzie stworzeniu mechanizmu działań wyprzedzających zwolnienia z pracy osób w wieku okołiemerytalnym (45–65 lat). Jest to grupa dyskryminowana na rynku pracy, mimo że często dysponuje bardzo przydatnymi umiejętnościami i doświadczeniem zawodowym. Tymczasem prognozy demograficzne wskazują, że ze względu na wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w Polsce, osoby w wieku okołiemerytalnym będą cenną grupą dla krajowej gospodarki. Proponowany projekt zmierzać będzie do uświadomienia tego zjawiska pracodawcom, przedstawicielom związków zawodowych, pracownikom i organizacjom oraz do wypracowania mechanizmów przeciwdziałających dyskryminacji ze względu na wiek. Szybkie zmiany technologiczne i informatyzacja powodują, że starsi pracownicy są niewystarczająco przygotowani do pracy. Konieczne jest więc ich przeszkolenie, aby mogli zachować aktywność na rynku pracy bądź podjąć działalność społecznie pożyteczną (np. wolontariat). Działania Partnerstwa skierowane będą do osób w wieku 45–65 lat, bezrobotnych lub zagrożonych bezrobociem, osób w wieku emerytalnym chętnych do dalszej pracy lub działalności społecznej. Przewidziana jest ścisła współpraca z pracodawcami i wykorzystanie ich potencjału (miejsc pracy, lokali, sprzętu, dzięki któremu będzie można przeprowadzać szkolenia), gotowości wsparcia osób zwalnianych lub przechodzących na emeryturę, lecz pragnących kontynuować pracę na innych zasadach. Zmiana ta może polegać na uelastycznianiu form pracy (telepraca, ograniczony wymiar godzin). Działania w tym zakresie (szkolenia zawodowe, trening psychologiczny, poszukiwanie nowych miejsc pracy) będą podejmowane na podstawie bazy danych o planowanych zwolnieniach i rezeźnania zapotrzebowania rynku pracy oraz potrzeb szkoleniowych. Wczesna informacja o zwolnieniach pozwoli na szybkie rozpoczęcie szkoleń i kursów wspierających zachowanie pozycji społecznej, skróci czas oczekiwania na pracę i wykluczy negatywne skutki psychologiczne. Baza danych o osobach zwalnianych (mająca zasięg ogólnopolski, stworzona przy udziale związków zawodowych) powinna ułatwić współpracę z pracodawcami i wykorzystanie ich potencjału do wspierania tych osób. Przeprowadzone zostanie szkolenie pracodawców z wybranych zakładów pracy mające na celu przełamanie negatywnych stereotypów dotyczących starszych pracowników (np.

uświadamiające ich rolę jako doświadczonych mentorów dla młodych pracowników), korzyści ekonomicznych wynikających z ich szkolenia bądź stosowania elastycznych form zatrudnienia. Prowadzone będą szkolenia bezrobotnych bądź zagrożonych bezrobociem (szkolenia zawodowe, trening psychologiczny).

Partnerstwo poszukuje kontaktów zagranicznych, aby poszerzyć swe doświadczenia we wdrażaniu technologii informacyjnych oraz aby uzyskać wiedzę o elastycznych formach zatrudnienia (w zakresie zmiany postaw pracodawców i pracowników oraz ich współdziałania), a także o sposobach monitorowania sytuacji osób w wieku 45–65 lat w zakładach pracy. Chciałoby wymienić doświadczenia dotyczące szkoleń dla osób w tym wieku oraz treningu psychologicznego dla pracodawców i związkowców w celu zwalczania postaw dyskryminacyjnych. Przewiduje się wymianę ekspertów (ze związków zawodowych, organizacji kobiecych oraz placówek akademickich), wizyty studyjne w zakładach pracy, zorganizowanie konferencji prezentującej rezultaty oraz przygotowanie publikacji dotyczącej wdrażania projektu.

The Partnership intends to create a mechanism of activities to protect people at pre-retirement age (45–65 years old) from being made redundant. This group is discriminated against on the labour market, even though it often has very useful skills and occupational experience. Meanwhile, demographic forecasts indicate that because of an increase in the population of pensioners in Poland, people at pre-retirement age will be a valuable group in the national economy. The proposed project will aim towards making employers, trade union representatives, employees and organisations aware of this phenomenon, as well as developing mechanisms to counteract age discrimination. Rapid technological changes and computerisation mean that older workers are inadequately prepared for their jobs. Training is therefore required so that they are able to maintain their activity on the labour market, or through socially useful activities (e. g. volunteerism). The Partnership's activities will be directed at people aged 45–65, the unemployed (or those at risk of unemployment) and people of retirement age willing to continue working or to take part in social activities. Close cooperation with employers and the use of their potential (jobs, premises and equipment, as a result of which it will be possible to conduct training) is envisaged, as well as a readiness to support people made redundant or retiring, but wishing to continue work under a different work regime. This change may be based on a more flexible form of working (teleworking or part-time work). The activities (vocational training, psychological training, searching for new jobs) will be undertaken with the use of a database on planned redundancies and research of the needs of the labour market and the training required needs. Early information on redundancies allows for the rapid start of training and courses to support the maintenance of social position, shortens the time for waiting for a job, and eliminates the negative psychological consequences. A national database of people being dismissed, created on the basis of information from trade unions, should facilitate cooperation with employers and the use of their potential to support the persons in this situation. Employers from selected plants will be trained in order to overcome the negative stereotypes of older employees (e.g. making them aware of their role as experienced mentors for younger employees), the economic benefits arising from their training or the use of flexible forms of employment. The unemployed or those threatened with unemployment will also be trained (vocational training and psychological training).

The Partnership is looking for foreign contacts in order to expand its experience in implementing information technologies and knowledge on flexible forms of employment (in terms of changing the attitudes of employers and employees, and their cooperation), as well as knowledge of existing methods of monitoring the situations of persons aged 45–65 in enterprises. It would like to exchange its experience on training for persons aged 45–65 and on psychological training for employers and trade unions in order to change discriminatory attitudes. An exchange of experts (from trade unions, women's organisations and academic institutions), study visits to plants, conferences presenting the results, and publications on the implementation of the project, are also envisaged.

PRR/DP id **PL-75**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Platforma e-Dialog
e-Dialogue platform

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Nowoczesne Technologie Informatyczne Sp. z o.o. (*ICT Co. Ltd.*), ul. Limanowskiego 23, 02-943 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Kamil Górecki, tel.: (0) 501 749 649, (22) 522 86 02,

faks: (22) 522 86 11, e-mail: kamil_gorecki@nti.net.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Związek Powiatów Polskich – Warszawa (*Union of Polish Poviats*)

Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego – Warszawa (*“Dialog” Centre for Social Partnership*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wypracowanie i przetestowanie modelowej strategii wspierania zdolności przystosowawczych małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich pracowników do strukturalnych zmian w gospodarce. Strategia będzie mieć charakter dwutorowy, łącząc dostarczanie firmom innowacyjnego systemu informatycznego wspierającego zarządzanie zasobami ludzkimi z podnoszeniem kwalifikacji pracowników. Grupę docelową projektu stanowić będą właściele, kadra zarządzająca oraz pracownicy małych i średnich firm, w których badana będzie skuteczność modelowego rozwiązania. Podstawowym problemem tej grupy jest jej niedostosowanie do zmian strukturalnych zachodzących w gospodarce: po pierwsze, ze względu na niski poziom zaawansowania technologicznego i innowacyjności polskiego sektora małych i średnich przedsiębiorstw (czego efektem jest ich niska konkurencyjność), po drugie – niski poziom kwalifikacji personelu, nie odpowiadający potrzebom pracodawców i wymogom współczesnego rynku pracy, na którym wykształcenie i posiadane umiejętności stały się czynnikiem decydującym o zatrudnieniu i zwalnianiu pracowników.

W ramach projektu Partnerstwo przewiduje realizację trzech typów działań. Działania informacyjno-promocyjne będą miały szczególne znaczenie w fazie jego inicjowania. Służą one wypromowaniu projektu wśród jego potencjalnych uczestników, zwróceniu ich uwagi na korzyści wynikające ze stosowania nowoczesnych technologii oraz poprawie kwalifikacji zatrudnionego personelu i wreszcie – rekrutacji uczestników projektu. Kolejnym krokiem będą działania związane z dostarczaniem nowoczesnych technologii do sektora MŚP. Obejmą one zaprojektowanie i umieszczenie w Internecie systemu zarządzania zasobami ludzkimi stworzonego na podstawie analizy potrzeb beneficjentów, przeszkolenie personelu w zakresie posługiwania się aplikacją, a następnie zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych firm przy wykorzystaniu zaprojektowanego narzędzia. I wreszcie – podjęte zostaną działania związane z podnoszeniem kwalifikacji pracowników MŚP. Przewiduje się przeprowadzenie szkoleń dla 1 tys. pracowników uznanych przez przedsiębiorców za osoby zagrożone utratą pracy. Część szkoleń będzie się odbywała z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w systemie *e-learning*.

Jednym z elementów projektu jest nawiązanie współpracy z partnerstwami realizującymi podobne przedsięwzięcia badawcze w innych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Współpraca ponadnarodowa będzie realizowana przez wymianę doświadczeń i informacji dotyczących projektów, wymianę kadr, transfer rozwiązań technologicznych, wzajemne testowanie wypracowanych strategii, a także wspólne rozpowszechnianie rezultatów projektu na forum wspólnotowym. Polskie Partnerstwo udostępni partnerom zagranicznym wypracowany system informatyczny, uzyskując w zamian stworzone przez nich aplikacje. Dzięki temu możliwe będzie zaadaptowanie wybranych elementów systemów zaprojektowanych za granicą do narzędzia przygotowywanego przez Partnerstwo – z zastosowaniem zasady wzajemności. Rozwiązanie to przyspieszy tworzenie informatycznego systemu zarządzania zasobami ludzkimi, zwiększy też jego funkcjonalność i efektywność.

The Partnership's objective is to develop and test a model strategy for supporting the abilities of small- and medium-sized enterprises and their employees to adapt to structural changes in the economy. The strategy will have a dual nature, combining the provision of an innovative information system to companies, which supports human resources management, with raising employees' qualifications. The project's target group will be the owners, management staff and employees of small- and medium-sized enterprises in which the effectiveness of the model solution will be studied. This group's fundamental problem is its inability to adapt to the structural changes taking place in the economy. Firstly, this is due to the low level of technological advancement and innovativeness in the Polish small- and medium-sized enterprise sector (the effect of which is a low level of competitiveness) and, secondly, the low level of qualifications of personnel that do not reflect the needs of employers nor the modern labour market, on which education and skills possessed have become the factors determining the employment and dismissal of employees.

Three types of activities are planned to be undertaken within the framework of the project. Information and promotional activities will be of particular importance in the project's initial phase. They will help promote the project among its potential participants, draw their attention to the benefits arising from the use of modern technologies, improve the qualifications of the personnel employed, and assist in the recruitment of the project's participants. The next step will be activities related to the provision of modern technologies to the SME sector. They include the design and posting of a human resources management system on the internet, which will be created on the basis of an analysis of the needs of the beneficiaries, training the staff of the participants in the use of the application, and then diagnosing the training needs of the enterprises using the tool that has been designed. Finally, activities related to raising the qualifications of the SME employees will be undertaken. Training will be prepared and conducted for 1,000 employees acknowledged by entrepreneurs as being at risk of redundancy. Some training will be conducted using modern technologies, such as e-learning.

One of the elements of the project is to establish cooperation with partnerships implementing similar research projects in other member states. Transnational cooperation will be implemented through an exchange of experience and project information, staff exchanges, the transfer of technological solutions, mutual testing of the strategies developed and the joint dissemination of the project's results in a community forum. The Polish partnership will provide the developed information system to foreign partners and in return will obtain the applications that they develop. As a result, it will be possible to adapt selected elements of the system that are designed abroad to the tool developed by the Partnership – using the principle of reciprocity. This solution will accelerate the development of an IT human resources management system and will increase its functionality and effectiveness.

PRR/DP id **PL-76**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
ENTER – Partnerstwo na rzecz telepracy, przedsiębiorczości
i równouprawnienia
ENTER – Partnership for Telework, Entrepreneurship and Equality

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Instytut Technik Telekomunikacyjnych i Informatycznych (*Institute of Telecommunication and Information Technologies*), ul. Palacza 91A, 60-273 Poznań

Osoba kontaktowa / Contact person: Adam Turowiec, tel.: (61) 861 00 73, faks: (61) 861 05 79,
 e-mail: Adam.Turowiec@itti.com.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja Centrum Promocji Kobiet, Warszawa (*Women Promotion Centre Foundation*)

Międzynarodowe Forum Kobiet, Warszawa (*International Women's Forum*)

Szkoła Główna Handlowa (SGH), Warszawa (*Warsaw School of Economics*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zamierza wypracować i wypromować modele stosowania telepracy w Polsce jako elementu podniesienia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, a także narzędzia wyrównywania szans. Chce promować nowoczesne metody organizacji pracy i techniki komunikacji oraz działać na rzecz unowocześnienia zarządzania zasobami ludzkimi. Swoje działania ma zamiar skierować do właścicieli i kadry zarządzającej małych i średnich przedsiębiorstw oraz pracowników zagrożonych zwolnieniem, szczególnie do kobiet powracających po urlopach macierzyńskich lub z powodów rodzinnych nie mogących pracować w systemie tradycyjnym – 8-godzinny pobytu w biurze firmy. Aktywność ekonomiczna kobiet w wieku 35–44 lat, mimo często ich wysokich kwalifikacji, wciąż spada. Pracodawcy dyskryminują kobiety mające dzieci, widząc w tym istotną przeszkodę w zatrudnieniu (brak mobilności i niezdolność do pracy w nadgodzinach). Wykorzystanie telepracy może być elementem podtrzymywania kontaktu z firmą, sposobem wykonywania poza biurem części zadań należących do zakresu obowiązków, a także sposobem wykonywania całości zadań poza siedzibą firmy – co mogłoby przynosić korzyści obu stronom – zarówno pracodawcom, jak i pracownikom.

Projekt Partnerstwa zakłada badania ogólnokrajowe dotyczące telepracy w trzech kontekstach – potrzeb i oczekiwań pracodawców, oczekiwań i postaw pracowników oraz zagadnień związanych z telepracą w aspekcie wyrównywania szans. Planuje przeprowadzenie ekspertyz dotyczących wszelkich prawnych aspektów telepracy – dla pracodawców (z uwzględnieniem różnych wielkości firm i różnych branż) i dla pracowników, wraz z porównaniem rozwiązań unijnych oraz propozycjami zmian. Projektuje przygotowanie do telepracy grupy beneficjentów – pracowników oraz kadry kierowniczej małych i średnich przedsiębiorstw – poprzez szkolenia, opracowanie materiałów oraz doradztwo. W ramach projektu zostanie stworzonych 40 wyposażonych w sprzęt stanowisk pracy poza firmą, 1,2 tys. osób weźmie udział w jednodniowych szkoleniach, minimum 200

osób – w konferencjach. Przeszkolona zostanie grupa doradców ds. telepracy. Wszystkie działania Partnerstwa będą monitorowane w kontekście równości i przeciwdziałania wszelkiej dyskryminacji. Przewiduje się też monitorowanie pracy telepracowników przez okres 6 miesięcy (etap Laboratorium).

Partnerstwo poszukuje kontaktów zagranicznych z partnerami doświadczonymi we wdrażaniu telepracy, aby przenieść na grunt polski konkretne pomysły i doświadczenia. Zainteresowane jest też wymianą doświadczeń z partnerstwami ponadnarodowymi mającymi podobne problemy we wprowadzaniu telepracy bądź elastycznych form zatrudnienia powiązanych z korzyściami dla grup pracowników dyskryminowanych. Chciałoby zaoferować wyniki badań i ekspertyz, wizyty studyjne podczas trwania fazy Laboratorium oraz współpracę przy promowaniu efektów projektu i wprowadzaniu korzystnych zmian w prawie.

The Partnership intends to develop and promote models of using teleworking in Poland as an element of increasing the competitiveness of small- and medium-sized enterprises, as well as a tool for equalising opportunities. It wants to promote methods of organising work and communication technologies, as well as operating in support of modernising human resource management. It intends to direct its activities to the owners and management staff of small- and medium-sized enterprises, as well as employees threatened with job losses, in particular women returning to work after maternity leave or other family reasons, who are unable to work in the traditional system – eight hours a day in the company's offices. The economic activity of women aged 35 – 44 is continuously declining despite their high qualifications. Employers discriminate against women with children, seeing this a significant obstacle to employing them (a lack of mobility and inability to work overtime). The use of teleworking may be an element for keeping in touch with the company, a method of fulfilling certain tasks outside the office that are within the job description, and the temporary performance of tasks outside the company's registered office, which could bring benefits to both employers and employees.

The Partnership's project assumes national research on teleworking in three contexts: the needs and expectations of employers, the expectations and attitudes of workers, as well as issues related to teleworking in the context of equal opportunities. It plans to conduct expert studies on all legal aspects of teleworking for employers (including various company sizes and various industries) and for employees, with a comparison with EU solutions and change proposals. It will plan the preparation of the group of ultimate beneficiaries – employees and staff of small- and medium-sized enterprises – for teleworking, through training, the preparation of materials and consulting. Forty work posts will be equipped with hardware outside the company within the framework of the project; 1,200 people will participate in one-day training sessions and a minimum of 200 people will take part in conferences. A group of trainers – teleworking advisers – will be trained. All of the Partnership's activities will be monitored in the context of equality and counteracting all types of discrimination. Monitoring the teleworkers for six months is planned (the Laboratory stage).

The Partnership is looking for foreign contacts with partners experienced in implementing teleworking in order to be able to transfer specific ideas and experiences to Polish conditions. There is also interest in an exchange of experience with transnational partners with similar problems in the implementation of teleworking or flexible work related to the benefits for the group of discriminated workers. It would like to offer the results of research and expert studies, study visits during the Laboratory phase, as well as mutual cooperation in promoting the project's results and the introduction of beneficial changes to the law.

PRR/DP id **PL-77**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Telepraca szansą na zwalczanie nierówności
i dyskryminacji na rynku pracy
Telework – Combatting Inequality
and Discrimination on the Labour Market

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationZachodniopomorska Szkoła Biznesu (*West Pomeranian Business School*), ul. Żołnierska 53, 71-210 Szczecin

Osoba kontaktowa / Contact person: Magdalena Markiewicz, tel.: (91) 814 94 84, faks: (91) 814 94 54,

e-mail: equal@zpsb.szczecin.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersZachodniopomorskie Centrum Edukacyjne, Szczecin (*West Pomeranian Educational Centre*)Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku (*Powiat Labour Office in Szczecinek*)Szczeciński Związek Pracodawców, Szczecin (*Szczecin Employers Association*)Północna Izba Gospodarcza, Szczecin (*Northern Chamber of Commerce*)Koszalińska Izba Przemysłowo-Handlowa, Koszalin (*Koszalin Chamber of Industry and Commerce*)Kołobrzeska Izba Gospodarcza, Kołobrzeg (*Kołobrzeg Chamber of Commerce*)Stargardzka Izba Gospodarcza, Stargard Szczeciński (*Stargard Chamber of Commerce*)

Unizeto, Szczecin

Polskie Towarzystwo Informatyczne, Warszawa (*Polish Information Technology Society*)Home.pl, Szczecin (*Internet services provider*)

Pastell, Pleszew

Polskie Radio Szczecin (*Polish Radio in Szczecin*)„Gazeta Wyborcza” (*„Gazeta Wyborcza Daily”*), SzczecinPaństwowa Inspekcja Pracy – Okręgowy Inspektorat Pracy w Szczecinie (*State Labour Inspection – Provincial Inspectorate in Szczecin*)Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Szczecin (*Association for People Suffering from Multiple Sclerosis*)Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Szczecin (*Polish Association for Fighting Physical Disabilities*)Wyższa Szkoła Biznesu w Pile (*Piła Business School*)

HOGBEN, Szczecin

Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie Szczecińskim (*Powiat Labour Office in Stargard Szczeciński*)Fundacja Kształcenia Menedżerów na Pomorzu Zachodnim (*Training Managers' Foundation at West Pomerania*)

Net-line

Przedsiębiorstwo Usług Budowlanych BUDO-MASZ (*Enterprise for Construction Services – BUDO-MASZ*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją
i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest wspieranie zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych ruchowo, których kwalifikacje można dostosować do wymagań stawianych przez społeczeństwo informacyjne i gospodarkę rynkową, temu będzie służyło wprowadzenie systemu telepracy. W dobie rosnącej konkurencyjności zarówno pracodawcy, jak i pracownicy muszą zwrócić się w stronę nowych, nietradycyjnych form pracy, takich jak np. telepraca. Pracodawcom wdrożenie takiej formy zatrudnienia umożliwi obniżenie kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa, co prowadzi do wzrostu jego konkurencyjności na rynku. Z kolei pracownikom niepełnosprawnym ta forma pracy umożliwia jej wykonywanie w dogodnym miejscu – własnym domu lub dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych telecentrum czy tzw. telechatce. Tak więc projekt zapewnia promowanie nowych form organizacji pracy, które uwzględniają potrzeby zarówno pracodawców, jak i pracowników. Projekt będzie również propagował zasady kształcenia ustawicznego, zwłaszcza w związku z nowymi technologiami informacyjnymi. Aby telepracownik sprostał wyzwaniom rynku pracy, musi ciągle podnosić swoje kwalifikacje, tak by odpowiadały one wymaganiom pracodawców. Będzie to możliwe dzięki wprowadzeniu systemu szkoleń.

Priorytetowym zadaniem Partnerstwa będzie utworzenie Ośrodka Szkoleniowo-Doradczego w Szczecinie oraz sieci ośrodków w innych miejscowościach objętych projektem. Następnie zostaną opracowane programy szkoleń, zaadaptowane i wyposażone sale oraz odbędzie się rekrutacja na szkolenia. Na szkolenia informacyjne oraz warsztaty zostaną zaproszeni także pracodawcy. Szkolenia na odległość będą prowadzone za pomocą telekonferencji. Uczestnicy otrzymają świadectwa ich ukończenia i będą mieli możliwość zdobycia certyfikatu ECDL (Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych). W projekcie przewidziano również integrowanie grupy docelowej (imprezy plenerowe). Kontrola efektywności działań będzie prowadzona za pośrednictwem cyklicznych ankiet. Następnym zadaniem będzie utworzenie telecentrum w Szczecinie i telechatek. Punkty pracy, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, będą rozwiązywały problem braku dostępu do technologii informacyjnych w domach, a także będą pełniły rolę miejsca spotkań integracyjnych. Następnym działaniem będzie utworzenie portalu internetowego telepracy.

W ramach współpracy ponadnarodowej przewidywana jest wymiana doświadczeń, m.in. w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi ruchowo. Przedmiotem zainteresowania będą sposoby docierania do tych osób, metody aktywizacji zawodowej, możliwości ich zatrudniania i utrzymywania miejsc pracy, dostosowywania umiejętności tych osób do wymagań stawianych przez nowoczesną gospodarkę; w zakresie współpracy z potencjalnymi pracodawcami osób niepełnosprawnych – jak pozyskiwać pracodawców do zatrudniania niepełnosprawnych ruchowo, w jaki sposób przekonywać ich do zatrudniania takich osób na zasadzie telepracy; a także w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technologicznych oraz projektowania i przeprowadzania szkoleń dla osób niepełnosprawnych i potencjalnych pracodawców. Korzystanie z doświadczeń partnerów będących w innych warunkach, lecz podejmujących podobne zadania czy też kierujących swe działania do takiej samej grupy docelowej, pozwoli na zwiększenie efektywności projektu.

The Partnership's objective is to support the employment of the physically disabled, whose qualifications can be adapted to the requirements of the information society and the market economy, which will be achieved through the implementation of a system of teleworking. At a time of growing competition, both employers and employees must turn to new, non-traditional forms of work, such as, for instance, teleworking. The implementation of such a form of employment allows employers to reduce the costs of an enterprise's activities, which leads to an improvement in its competitiveness on the market. In turn, in the case of disabled employees, this form of work enables them to work in a convenient place - their own home or a telecentre, or a so-called telehut, which is adapted to the needs of the disabled. Therefore, the project ensures the promotion of new forms of work organisation, which take account of the needs of both employers and employees. The project will also promote the principle of continuous education, in particular in connection with new information technologies. In order for the teleworker to

satisfy the needs of the labour market, he/she must continuously raise his/her qualifications, so that they reflect the requirements of employers. This will be possible as a result of the implementation of a training system.

The partnership's priority will be to establish a training and consulting centre in Szczecin and a network of centres in other places encompassed by the project. Training programmes will then be prepared, training rooms will be adapted and equipped, and recruitment will be conducted for the training. Employers will also be invited to the information training and workshops. Remote training will be conducted through teleconferencing. The participants will receive certificates of completing the training and will be able to gain an ECDL Certificate (European Computer Driving Licence). The project's objective is also to integrate the target group (outdoor events), and activities will be monitored through regular questionnaires. The next task will be to establish a telecentre in Szczecin, as well as telehubs. The work points, which are adapted to the needs of the physically disabled, will resolve the problem of a lack of access to information technologies at home, and will have the role of a place for integration meetings. The next activity will be the establishment of a teleworking internet portal.

It is expected that transnational cooperation will bring an exchange of experience, including working with the physically disabled; the subject of interest here will be methods of reaching these people, their occupational activation, their employment opportunities, job retention, and the adjustment of their skills to the requirements of the modern economy with regard to working with potential employers of the disabled. This will mean how to find employers willing to employ the physically disabled, and how to convince them to employ the disabled on the principle of teleworking - with respect to the implementation of new technological solutions and planning and implementing training for the disabled and potential employers. The use of the experience of partners operating under different conditions but conducting similar tasks, or directing their activities at the same target group, should help improve the effectiveness of the project.

PRR/DP id **PL-78**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Mentoring poprzez IT
Mentoring through IT

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Krajowa Agencja Informacyjna „Info” Sp. z o.o., („INFO” National News Agency)

ul. Warkały 18, 11-041 Olsztyn / Gutkowo

Osoba kontaktowa / Contact person: Mirosław Hiszpański, tel.: (0) 502 308 100, faks: (89) 527 56 12,

e-mail: m.hiszpanski@kai-info.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Warmińsko-Mazurski Związek Pracodawców Prywatnych, Olsztyn (*Warmia and Mazury Association of Private Employers*)

Fundacja Współpraca na rzecz Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Olsztyn (*Foundation Cooperation for Development of Social Initiatives*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest opracowanie skutecznego modelu wzajemnego przekazywania wiedzy między grupą osób starszych (powyżej 50. roku życia) a osobami wchodzącymi na rynek pracy. Wykorzystane do tego zostaną narzędzia technologii informacyjnej (IT). Z badań przeprowadzonych na zlecenie Komisji Europejskiej, a służących jako podstawa opracowania dokumentu *E-Europa*, wynika, że w społeczeństwie opartym na wiedzy z rynku pracy zniknie zapotrzebowanie na tych pracowników umysłowych, którzy wykonują prace rutynowe, (zwłaszcza szeroko rozumianych urzędników i pracowników administracji w przedsiębiorstwach). Zatem osoby starsze, nie znające zastosowania narzędzi IT w pracy, są szczególnie narażone na dyskryminację na rynku pracy. Mają one jednak ogromne doświadczenie i wiedzę wynikającą z wielu lat pracy. Stworzenie sprawnego modelu przekazywania tej wiedzy, z wykorzystaniem narzędzia IT, znacznie przyczyni się do ograniczenia dyskryminacji tych osób oraz wpłynie na efektywność gospodarki.

Podjęmowane w ramach Partnerstwa działania – opierając się na przeprowadzonej analizie i diagnozie grupy docelowej objętej dyskryminacją i nierównością na rynku pracy – mają na celu wypracowanie i przetestowanie nowej metody bezpośredniego przekazywania wiedzy. Obecnie wykorzystywaną metodą jest mentoring zapewniający komunikację w jedną stronę – osoby starsze uczą młodsze. W ramach projektu opracowana zostanie metoda polegająca na tym, że najpierw osoby wchodzące na rynek pracy uczą osoby po pięćdziesiątce, a dopiero w drugim etapie mamy do czynienia z klasycznym mentoringiem. Podstawowym problemem wśród osób starszych jest bowiem brak wiedzy z zakresu posługiwania się narzędziami teleinformatycznymi, natomiast w grupie wchodzącej na rynek pracy – brak doświadczenia zawodowego.

Partnerstwo planuje nawiązanie współpracy z dwoma ośrodkami zagranicznymi. Partnerzy ci muszą prowadzić prace badawcze dotyczące mentoringu w ujęciu sektorowym. Idealnym modelem współpracy międzynarodowej

byłoby równoległe opracowywanie innowacyjnej metody dotyczącej mentoringu w ujęciu komunikacji dwukierunkowej. Bieżące przekazywanie wiedzy i dzielenie się rezultatami pracy w znaczący sposób wpłynie na jakość produktu końcowego. Istotne jest także, iż rezultatem takiej współpracy może być dokonanie pewnych modyfikacji pierwotnie przyjętych celów pod wpływem rozwiązań zastosowanych u zagranicznego partnera. Planując działania dotyczące współpracy międzynarodowej, polskie Partnerstwo zakłada, że metoda, którą wypracuje, zostanie przetestowana na grupie beneficjentów partnera zagranicznego, co znacznie ułatwi jej upowszechnianie.

The Partnership's objective is to develop an effective model for the mutual transfer of knowledge between groups of older people (over 50) and people entering the labour market, with the use of IT tools. From research commissioned by the European Commission that was used as the basis for preparing the e-Europe document, it appears that the need for administrative employees who perform routine work, in particular the widely-understood officials and administrative workers in enterprises, will disappear from the knowledge-based society. Therefore, older people who do not know how to use IT tools at work are particularly exposed to discrimination in the labour market. However, they have a great deal of experience and knowledge from their many years of work. The creation of an efficient model for transferring this knowledge using IT tools will significantly help reduce the discrimination these people suffer and will have a significant impact on the efficiency of the economy.

The activities initiated within the framework of the Partnership, based on a diagnosis and analysis of the target group subject to discrimination and inequality on the labour market, have the objective of developing and testing a new method of directly transferring knowledge. The method currently used is mentoring, which ensures unilateral communication – older persons teach younger persons. A method will be developed within the framework of the project where younger persons entering the labour market teach persons aged over 50, and only in the second stage classic mentoring is experienced. This is because the fundamental problem among older people is a lack of knowledge of how to use data communication tools, whereas the group entering the labour market has a lack of occupational experience.

In implementing transnational cooperation, the Partnership plans to establish cooperation with two foreign partners. These partners have to be conducting research work on mentoring in a sector. The ideal model of transnational cooperation would be the parallel development of an innovative method of mentoring in bidirectional communications. Parallel work on the common objective should facilitate a detailed specification and targeted exchange of experience. With a common objective, it will be possible to transfer knowledge and innovations systematically. The ongoing transfer of knowledge that is developed and the sharing of results will have a significant impact on the quality of the end product. It is also important that the result of such cooperation will be the acceptance of certain modifications to the initially-accepted objectives under the influence of solutions used by the foreign partner. When planning activities in the implementation of transnational cooperation, the Polish partnership also assumes that the method that is developed will be tested on a group of the foreign partner's beneficiaries. The testing of this method in an international form will significantly help its dissemination.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
WAMP Wsparcie adaptacyjności małych przedsiębiorstw
Supporting the Adaptability of Small Enterprises

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA (*Lower Silesia Regional Development Agency*),

ul. Wysockiego 10, 58-300 Wałbrzych

Osoba kontaktowa / Contact person: Marta Sys, tel.: (74) 842 60 03, faks: (74) 843 49 12,

e-mail: marta.gron@darr.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Związek Pracodawców Dolnego Śląska, Wrocław (*Lower Silesia Employers' Association*)

OTREK Centrum Kształcenia Menadżerów i Konsultingu Sp. z o.o., Wrocław (*OTREK Training Centre for Managers and Consulting*)

Heapmail Internet Provider Sp. z o.o., Wałbrzych

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Wrocław (*Wrocław Centre for Technology Transfer*)

Sudecki Związek Pracodawców, Wałbrzych (*Sudety Employers' Association*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Głównym zamierzeniem Partnerstwa jest wspieranie zdolności adaptacyjnych małych przedsiębiorstw oraz ich pracowników do zmian gospodarczych, wynikających z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, oraz do wymogów społeczeństwa informacyjnego. Cel ten planuje się osiągnąć przez poszukiwanie, inicjowanie, wdrażanie i testowanie modelowych rozwiązań w zakresie nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz dostosowywanie kwalifikacji pracowników małych przedsiębiorstw do wymogów stawianych przez te procesy. Partnerstwo chciałoby się przyczynić do wzrostu konkurencyjności małych firm oraz utrzymania zatrudnienia przez pracowników, których kwalifikacje nie są dostosowane do wymogów pracodawców. Planuje skoncentrować swą działalność w regionie Dolnego Śląska i szczególną uwagę poświęcić pracownikom po 45. roku życia. Brak systemu kształcenia ustawicznego i niewielkie wykorzystanie nowych technologii to słabe strony małych przedsiębiorstw. Barierą dla małych firm w stosowaniu nowych technologii, w tym informacyjnych, jest brak środków na ich zakup, brak wiedzy na temat znaczenia innowacyjności i możliwości pozyskiwania środków na ich nabywanie i wdrażanie nowych technologii oraz pewnego rodzaju niechęć do nowości. Innowacyjne formy zatrudnienia, które mogłyby zwiększać efektywność pracy, nie są stosowane z powodu braku instrumentów prawnych wspierających takie działania oraz z powodu przywiązania do tradycyjnych sposobów pracy. Pracownicy małych przedsiębiorstw rzadko uczestniczą w szkoleniach, brakuje na to czasu, środków, panuje przeświadczenie o ich nieefektywności. Właściciele małych firm często nie zdają sobie sprawy z istnienia związku między wdrażaniem nowych technologii, metodami pracy, inwestowaniem w pracowników a zwiększaniem konkurencyjności przedsiębiorstwa. Przełamywanie tych barier to zadanie dla Partnerstwa, które podejmie działania w celu zidentyfikowania potrzeb i przeszkód małych firm produk-

cyjnych w zakresie podnoszenia konkurencyjności, przygotuje analizy kwalifikacji personelu małych firm i zaproponuje zestaw działań zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla ich pracowników, skierowany na podnoszenie ich kwalifikacji zgodnie z wymogami rynku, przedsiębiorstwa i społeczeństwa informacyjnego (szkolenia, w tym szkolenia na odległość, doradztwo, warsztaty, wizyty studyjne krajowe i zagraniczne). Partnerstwo chce promować innowacyjne formy zatrudnienia w małych przedsiębiorstwach, dostarczać o tym informacji oraz uzmysłowić pracodawcom i pracownikom wynikające z tego korzyści.

Partnerstwo chciałoby wesprzeć swe działania doświadczeniem partnerów ponadnarodowych. Oczekuje, że dzięki temu pozna nowe metody osiągania planowanych rezultatów, co przyczyni się do lepszej realizacji założeń projektu. Planuje spotkania przedstawicieli partnerstw i wideokonferencje. Partnerstwo gotowe jest dzielić się swoimi doświadczeniami z partnerem, który zajmuje się z podobnym problemem – wspiera rozwój małych firm i ich zdolności do adaptacji w sytuacji przemian gospodarczych i technologicznych.

The Partnership's main objective is to support the ability of small enterprises and their employees to adapt to business requirements arising from Poland's accession to the European Union and to the requirements of the information society. It is planned that this objective will be achieved through the search, initiation, implementation and testing of model solutions with respect to new information and communication technologies, as well as the adjustment of the qualifications of employees in small enterprises to the requirements of these processes. The Partnership would like to have a positive influence on increasing the competitiveness of small enterprises and on the retention of the jobs of employees whose qualifications are not adapted to the requirements of employers. It plans to reduce its activities to the region of Lower Silesia and in particular to devote its attention to employees over the age of 45. The weaknesses of small enterprises are the lack of a system of continuous education and the limited use of new technologies. The barrier for small enterprises to using new technologies, including information technology, is a lack of funding to purchase these technologies, a lack of knowledge about the significance of innovation and the ability to gain funds for the purchase and implementation of the new technologies, as well as a certain unwillingness to introduce new ideas. Innovative forms of employment, which could improve productivity, are not used because of a lack of legal instruments supporting such activities and because of an attachment to traditional working methods. The employees of small enterprises rarely take part in training, since there is a lack of time for this, and the impression predominates that such training is in any event ineffective. There is a low level of awareness on the part of the owners of small enterprises about the connection between the implementation of new technologies, working methods, investment in employees and the increase in competitiveness of the enterprise. The Partnership's task is to breakdown these barriers.

The Partnership will take steps to identify the needs and obstacles for small production enterprises to increasing competitiveness, prepare an analysis of the qualifications of small companies and propose a set of activities for both the enterprises and their employees with the intention of raising their qualifications according to the requirements of the market, the enterprise and the information society (training, including distance training, consulting, workshops and domestic and foreign study visits). The Partnership would like to promote innovative forms of employment in small enterprises, provide information on this and make employers and employees aware of the resulting benefits.

The Partnership would like to support its activities with the experience of transnational partners. It is expected that this will help new methods of achieving the planned results to be developed, which will facilitate the better achievement of the project's goals. Meetings and videoconferences are planned between the representatives of the partnerships. The Partnership is ready to share its experience with partners involved in a similar problem – supporting the development of small enterprises and their ability to adapt to the current economic and technological changes.

PRR/DP id **PL-80**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Pomysł na sukces
Idea for Success

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Powiat Wodzisławski (*Powiat of Wodzisław*), ul. Bogumińska 2, 44-300 Wodzisław Śląski

Osoba kontaktowa / Contact person: Marzena Pilipiec, tel.: (32) 453 97 36, faks: (32) 453 97 12,

e-mail: marzena.pilipiec@wodzislaw.upow.gov.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych, Wodzisław Śląski (*Teacher Training College of Foreign Languages*)

Zespół Niepublicznych Szkół Policealnych Niepubliczny Ośrodek Kursowy „Notus”, Wodzisław Śląski (*Complex of Private Vocational Schools and “Notus” Private Training Centre*)

Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Doradztwa Metodycznego – Wodzisław Śląski (*Powiat Centre for Continuing Education and Methodological Counselling*)

Cech Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców w Wodzisławiu Śląskim (*Guild of Craftsmen and Other Entrepreneurs in Wodzisław Śląski*)

Forum Firm Miasta Radlin (*Forum of Radlin Town Enterprises*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Śląskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest doprowadzenie do sytuacji, w której osoby zagrożone utratą pracy ze względu na wiek (powyżej 50 lat) oraz kwalifikacje nie odpowiadające gospodarce rynkowej utrzymałyby dotychczasową pracę przez podniesienie swoich kwalifikacji dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Problemem tej grupy osób jest nie tylko wiek czy kwalifikacje niedostosowane do strukturalnych zmian gospodarczych oraz wymagań społeczeństwa informacyjnego, ale także niewystarczająca znajomość języków obcych, uniemożliwiająca pełne wykorzystanie urządzeń, na których pracują, oraz obcojęzycznej dokumentacji. Na rynku pracy obecnie istnieje zapotrzebowanie na pracowników znających język obcy (angielski lub niemiecki), a znajomość obsługi komputera jest podstawą przyjęcia do pracy. Problem ten dostrzegają organizacje prowadzące szkolenia, przygotowując odpowiednią ofertę, jednak często pracodawcy nie posiadają środków na dodatkowe doksztalcenie pracowników.

Realizacja projektu będzie polegała na przygotowaniu i przeprowadzeniu szkoleń z zakresu obsługi komputera (trwających pół roku lub rok), przeprowadzeniu kursów języka niemieckiego, angielskiego lub innego języka obcego wraz z przekazywaniem sukcesywnie słownictwa związanego z pracą wykonywaną na określonym stanowisku (również rok lub pół roku), a także zorganizowaniu szkolenia prawnego dotyczącego prowadzenia działalności gospodarczej na rynku Unii Europejskiej (6 miesięcy). Kursy będą się odbywać bezpośrednio u wybranych pracodawców *on-line*, a w określonym dniu tygodnia będzie w nich uczestniczył lektor (wykładowca). Bieżąca tematyka szkoleń będzie zamieszczana na stronie internetowej stworzonej na potrzeby projektu. Dzięki interaktywności strony pracownicy będą mogli rozwiązywać ćwiczenia związane z lekcją w swojej grupie tematycznej, udzie-

łać odpowiedzi, jak również zadawać pytania lektorom. Poziom wiedzy uczestników będzie na bieżąco sprawdzany za pośrednictwem odpowiednich testów.

Współpraca ponadnarodowa, dzięki określeniu wspólnych celów, umożliwi wymianę doświadczeń w zakresie prowadzonych szkoleń z wykorzystaniem metody e-learningu oraz pozwoli na nawiązanie bezpośrednich kontaktów między uczestnikami projektu z różnych krajów oraz ich pracodawcami. Beneficjenci będą mogli brać udział w spotkaniach z osobami przeszkolonymi w innych krajach, dzielić się swymi doświadczeniami, wykorzystywać w praktyce nabyte umiejętności. Współpraca ponadnarodowa będzie miała na celu porównanie metod nauczania oraz ich rezultatów w krajach partnerskich, przeprowadzenie analizy efektywności metody e-learningu oraz porównanie doświadczeń zdobytych przez podobne grupy docelowe przy zastosowaniu innych metod nauczania.

The Partnership's objective is to ensure that persons threatened with unemployment due to their age (over 50) and lack of qualifications needed in the market economy, are able to keep their jobs by improving their qualifications using modern technologies. Age or qualifications not adapted to structural economic changes are often not the only problem that persons in the target group face. Frequently, they have insufficient foreign language qualifications that prevent them from fully utilising the equipment with which they have to work, or must work on the basis of foreign language documentation which they are not able fully to comprehend. At present, the labour market needs employees that know a foreign language (particularly English or German), and computer literacy is nowadays one of the basic recruitment requirements. This problem is also recognised by training organisations, which prepare appropriate offers, but employees often have no resources for additional employee training.

Above all, the project will involve the preparation and carrying out of computer operation courses (six months or a year), English, German or another foreign language course, including gradual inclusion of the vocabulary relating to the trainee's job (also six months or a year), and a course devoted to the legal aspects of pursuing economic activity in the EU market (six months). These courses will be held at the premises of selected employers, and on a specified day of the week they will be taught by a lecturer. The topics covered by the courses will be published on a special website created for the project. Thanks to this interactive website, employees will be able to do exercises relating to the lessons in their subject group, provide answers and also ask the lecturer questions. The knowledge of the participants will be verified by way of tests.

Transnational cooperation achieved by defining common goals will enable experience to be exchanged regarding training courses that utilise e-learning methods, and direct contacts to be established between trainees from different countries and their employers. Beneficiaries will be able to take part in meetings with those who have already completed their courses in other countries, share their experiences and use their newly-acquired skills in practice. Transnational cooperation will aim to compare the teaching methods and their results in the partner countries, carrying out an analysis of the effectiveness of the e-learning method and the experiences gained by similar target groups using different teaching techniques.

PRR/DP id **PL-81**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Przedsiębiorczość w sieci
– internet szansą na wzrost konkurencyjności
Enterprise in Network
– Internet on Growth of Competitiveness Chance

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Instytut Technologii Eksploatacji (*Institute for Teratechnology in Radom*), ul. Pułaskiego 6/10,
26-600 Radom

Osoba kontaktowa / Contact person: Dorota Koprowska, tel.: (48) 360 68 19, faks: (48) 364 47 65,
e-mail: dorota.koprowska@itee.radom.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Szydłowieckie Forum Gospodarcze, Szydłowiec (*Economic Forum of Szydłowiec*)

Towarzystwo ALTUM, Rzeszów (*ALTUM Association*)

Wojewódzki Urząd Pracy, Warszawa (*Voivodship Labour Office in Warsaw*)

Eduserwis Sp.j., Poznań

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Głównym celem projektu jest zwiększenie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw przez implementację modelu zastosowania technologii informacyjnych do podnoszenia jakości i powszechnej dostępności usług wspierających. Podstawową grupą beneficjentów projektu są mikroprzedsiębiorcy, których uznano za grupę dyskryminowaną na rynku pracy. Grupa ta, charakteryzująca się wysoką w porównaniu z innymi aktywnością, zapewniająca zatrudnienie sobie i innym, napotyka w swym funkcjonowaniu wiele barier. Mikroprzedsiębiorstwa dysponują zazwyczaj niewielkimi środkami, co skutecznie uniemożliwia inwestowanie i rozwój. Te i inne trudności wynikają w dużym stopniu z ograniczonego dostępu do profesjonalnych usług informacyjnych i doradczych, co spowodowane jest brakiem wystarczającej wiedzy na temat możliwości skorzystania z takich usług, niewielkimi w porównaniu z dużymi firmami zasobami ludzkimi i czasowymi uniemożliwiającymi korzystanie z usług wspierających i wreszcie – barierą psychologiczną wywołaną przekonaniem, że pewne usługi wymagają gruntowniejszego przygotowania merytorycznego niż to, którym ci przedsiębiorcy dysponują.

Partnerstwo proponuje wypracowanie modelu o charakterze profilaktycznym, zapobiegającego dyskryminacji mikroprzedsiębiorców i ich pracowników na rynku pracy dzięki powszechnej dostępności usług doradczych i informacyjnych na wysokim poziomie. Stworzenie możliwości zapewnienia szybkiego, prostego i nie wymagającego dużych nakładów finansowych dostępu do usług wspierających funkcjonowanie mikroprzedsiębiorstw będzie działaniem wpisującym się w szeroką gamę przedsięwzięć na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Działania zmierzające do opracowania, przetestowania oraz wdrożenia modelu wspierania konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw dzięki zastosowaniu technologii komputerowych zakładają wykorzystywanie doświadczeń

zagranicznych w optymalizacji i projektowaniu własnych rozwiązań aktywizujących. Przyjęcie takiego modelu powoduje, iż współpraca z partnerami zagranicznymi stanowi istotny element powodzenia całego przedsięwzięcia. Planowane jest nawiązanie współpracy z Partnerstwem działającym w jednym z krajów członkowskich UE. Partnerstwo polskie deklaruje analizę następujących zagadnień: kształcenie na odległość, promowanie ciągłego dokształcania (podnoszenia kwalifikacji) i przez to dostosowywania kwalifikacji mikroprzedsiębiorców do zmieniających się wymogów kompetencyjnych w ramach tworzącego się społeczeństwa informacyjnego oraz elektroniczny monitoring potrzeb szkoleniowych i doradczych. Planuje się włączenie partnerów zagranicznych do działań Partnerstwa krajowego po zdiagnozowaniu potrzeb szkoleniowych i doradczych oraz stworzeniu ogólnej wizji rezultatów.

The project's main objective is to achieve increased competitiveness among micro-enterprises by implementing an IT technology application model to improve the quality and availability of support services. The basic group of project beneficiaries are owners of micro-enterprises that have been classified as a discriminated group in the labour market. This group, showing a high degree of activity compared with others, and providing employment to its members and other people, still encounters numerous barriers. Micro-enterprises usually have very limited resources, which effectively blocks their development and investment possibilities. These and other difficulties stem in large measure from their limited access to professional information and consultancy services, resulting from a lack of sufficient knowledge about the availability of such services, as well as limited human and time resources, compared with large firms, which in turn prevents the use of such support services and, finally, a psychological barrier created by the belief that certain services require better grounding than the ones at their disposal.

Within the framework of the project, the Partnership offers the development of a prophylactic model to prevent discrimination against micro-entrepreneurs and their employees in the labour market thanks to universal access to high level consultation and information services. The creation of possibilities offering fast, simple and affordable access to services supporting the functioning of micro-enterprises will form part of a wide range of initiatives to support the development of the information society.

Activities aimed at developing, testing and implementing the model of supporting the competitiveness of micro-enterprises on the basis of computer technologies include the use of foreign experiences in optimising and designing self-activation solutions. The adoption of this model means that cooperation with foreign partners constitutes an important element in determining the success of the entire project. There are plans to establish cooperation with a partnership operating in one of the EU Member States. The preferred solutions to be tested in the Polish partnership, in which a foreign partner may play an important role, include above all remote learning and promoting continuous education (raising qualifications), thus adapting competencies of micro-entrepreneurs to the changing requirements for competencies within the nascent information society, and by electronically monitoring training and consultancy needs. There are plans to include foreign partners in the activities of the domestic partnership after diagnosing the training and consultancy needs, and developing an overall vision of the results.

PRR/DP id **PL-82**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz rozwoju
kompetencji informatycznych w Polsce
Partnership for Development of IT Competencies in Poland

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Wyższa Szkoła Biznesu – *School of Business – National Louis University*, ul. Zielona 27, 33-300 Nowy Sącz
Osoba kontaktowa / Contact person: Kinga Pawłowska, tel.: (18) 44 99 160, faks: (18) 44 99 400,
e-mail: kpawlowska@wsb-nlu.edu.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami, Warszawa (*Polish Human Resources Management Association*)
Capgemini Polska Sp. z o.o., Warszawa
Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa (*Institute of Labour and Social Studies*)

Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area – Kraków-Tarnów,
Nowy Sącz, Warszawa

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest podjęcie działań zmierzających do likwidacji luk kompetencyjnych w zakresie kwalifikacji informatycznych pracowników małych i średnich przedsiębiorstw (szczególnie tych, którzy ukończyli 40. rok życia). W Polsce jedną z głównych przeszkód w wykorzystaniu narzędzi informatycznych jest brak odpowiednich ogólnodostępnych programów edukacyjnych. Brakuje nie tylko programów i ośrodków edukacyjnych mogących kształcić pracowników MŚP w tym zakresie, ale również odpowiednich metod ich tworzenia. Nie ma również specjalistycznych opracowań naukowych na ten temat. Problem dyskryminacji ze względu na brak odpowiednich kwalifikacji informatycznych dotyka przede wszystkim pracowników o najniższych kwalifikacjach, którzy, nie posiadając umiejętności IT, narażeni są na utratę pracy. W konsekwencji deficyty wiedzy i umiejętności informatycznych oraz teleinformatycznych pracowników, którzy utracili pracę, dramatycznie ograniczają im możliwości zdobycia nowych kwalifikacji. Sytuacja, w której się znaleźli, utrudnia także poszukiwanie pracy czy podejmowanie samodzielnej aktywności zawodowej, np. na zasadzie telepracy.

Projekt zakłada przeprowadzenie badań na temat możliwości wyrównywania szans zawodowych pracowników o niskich kompetencjach w zakresie IT, opracowanie koncepcji źródeł deficytów i ich znaczenia w realizacji zadań zawodowych w małych i średnich przedsiębiorstwach, analizę doświadczeń w zakresie rozwijania kompetencji IT pracowników MŚP w krajach Unii Europejskiej, opracowanie wyników badań i przygotowanie raportu, który będzie zawierał rekomendacje dotyczące tego, jak można skutecznie wyrównywać deficyty kompetencji. Ponadto planuje się: opracowanie koncepcji rozwijania umiejętności w zakresie IT przy użyciu infrastruktury szkoleniowej szkoły wyższej i placówek oświatowo-kulturalnych, stworzenie koncepcji szerokoprofilowego szkolenia w zakresie posługiwania się różnymi typami nowoczesnego oprogramowania i szkolenia wąskoprofilowego (obejmującego posługiwanie się ściśle określonym programem komputerowym. Przewiduje się także przygotowanie programów szkoleniowych rozwijających umiejętności IT dla pracowników MŚP.

W ramach partnerstwa planuje się nawiązanie współpracy ponadnarodowej przynajmniej z dwoma krajami Unii Europejskiej. Na początku najważniejsza będzie analiza istniejących metod i praktyk związanych z kształceniem informatycznym MŚP w krajach, w których ogólny poziom wiedzy i umiejętności IT jest wysoki. Ważny jest w tu przede wszystkim dostęp do istniejących opracowań, badań i raportów, które opisują wpływ odpowiedniego kształcenia informatycznego na poziom rozwoju gospodarczego. Równie istotne będą przykłady praktycznych rozwiązań w zakresie modelu kształcenia ustawicznego pracowników MŚP. Partnerstwo dąży do nawiązania kontaktów partnerskich w kraju o podobnym poziomie rozwoju gospodarczego i podobnych problemach w zakresie wiedzy informatycznej pracowników MŚP. Polskie Partnerstwo widzi możliwość wypracowania wspólnych założeń metodologii badań oraz opracowania podobnych programów edukacyjnych.

The Partnership's objective is to initiate actions aimed at eliminating competency gaps in the IT qualifications of employees in small- and medium-sized enterprises (particularly those over 40). In Poland, one of the main obstacles in the use of IT tools is a lack of universally-available appropriate educational programmes. In addition to this lack of programmes and education centres willing to training SMEs employees in this area, there is also no appropriate methodology for their creation. There are also no specialist scientific publications regarding this issue. The problem of discrimination due to the lack of necessary IT qualifications primarily affects employees with the lowest qualifications, who, because of their lack of computer skills, are in danger of losing their jobs. Consequently, a deficit in the IT and data transmission knowledge and skills of employees who have been made redundant dramatically reduces their chances of gaining new qualifications, which would have been much easier to acquire with at least rudimentary IT skills. The lack of these qualifications also restricts their job-hunting ability and the ability to engage in independent work activity, e.g. through tele-work.

The project involves conducting a study of the possibilities of equalising the chances of employees with low IT skills, developing a basic concept of the sources of deficits and their significance in the performance of occupational tasks in SMEs, analysing the practical and scientific experiences pertaining to the development of IT competencies among SMEs employees in EU Member States, and developing the results and drawing up a study report containing recommendations regarding effective methods of equalising the competence deficit. In addition, there are plans to draw up a concept of developing IT competencies using the teaching infrastructure of a higher school and other educational establishments, to develop a concept of wide-profile training in this area (preparation for effectively learning the use of various modern software) and a narrow-profile training (learning the use of specific software), to prepare training programmes developing IT skills among SMEs employees. There are also plans to update and improve training programmes on the basis of the conclusions drawn from the studies.

The partnership intends to establish transnational cooperation with partners from at least two EU countries. At the initial stage of the project, the most important element will be an analysis of the existing methods and practices associated with IT training in the SMEs sector in countries in which the overall level of IT knowledge and skills is high. Here access to existing papers, studies and reports describing the impact of IT training on the level of economic development is of primary importance. Of equal importance are practical examples of the solutions used in the continuous education of SMEs employees. The Partnership will also strive to establish contacts with a partner from a country at a similar level of economic development and experiencing similar problems with the IT knowledge of its SMEs employees. In this case, the Polish Partnership sees a possibility of developing joint methodological assumptions of studies and drawing up similar education programmes.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Modelowy system przystosowania kadr przedsiębiorstw
do zmian strukturalnych w gospodarce
Model System of Companies Staff Adaptation
to Structural Changes in Economy

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Forum Związków Zawodowych (*Trade Unions Forum*), ul. Fordońska 55, 85-719 Bydgoszcz

Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Sosnowska, tel.: (52) 371 83 33, faks: (52) 342 18 71,
e-mail: katarzyna.sosnowska@fzz.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Federacja Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych Przemysłu Lekkiego, Łódź (*Trade Unions Federation of the Textile Industry*)

Komisja Krajowa Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Gdańsk (*National Commission of the "Solidarity" Trade Union*)

Związek Rzemiosła Polskiego, Warszawa (*Polish Crafts Association*)

Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Gdańsk (*Scientific Association for Organisation and Management*)

Konfederacja Pracodawców Polskich, Warszawa (*Polish Employers' Confederation*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo zamierza stworzyć modelowy system wsparcia przedsiębiorstw i pracowników firm w tworzeniu procesu uczenia się w restrukturyzowanych firmach. System (instytucje, rozwiązania prawne, praktyka) będzie się składał z procedur, które, po wprowadzeniu w przedsiębiorstwach, pozwolą na usprawnienie zarządzania wiedzą i zwiększą adaptacyjność firm do zmieniającego się otoczenia zewnętrznego. Partnerstwo będzie miało charakter sektorowy, scentralizowany i swoim zasięgiem będzie obejmowało obszar całego kraju. Skupi się na sektorze uznanym za jeden z najbardziej zagrożonych w procesie restrukturyzacji i położy nacisk na pracowników dyskryminowanych, zagrożonych utratą pracy (powyżej 45. roku życia, zwłaszcza kobiety). Wdrażanie przyjaznego dla firmy i pracownika systemu doskonalenia się, podnoszenia świadomości pracowników na temat firmy, jej celów i strategii działań umożliwi elastyczne zachowanie firmy na rynku i zwiększy jej możliwości do adaptowania się do zmieniających się warunków zewnętrznych, zwłaszcza w sytuacji rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Zniweluje to również zagrożenia na rynku pracy dla grup dyskryminowanych, które muszą mieć świadomość konieczności ustawicznego uczenia się i podnoszenia kwalifikacji oraz opanowywania nowych umiejętności. Nowy modelowy system uzmysłowi też kierownictwu firm konieczność rozwoju zarządzania wiedzą oraz korzyści, które z tego wynikają.

Partnerstwo zamierza stworzyć system analizy potrzeb szkoleniowych, (w działanie to zaangażowane będzie zarówno kierownictwo firmy, jak i wszyscy pracownicy), a także system oceny kwalifikacji pracowników (zdobytych

w drodze szkoleń nieformalnych w przedsiębiorstwach). Opierając się na obu tych systemach, zostanie stworzony system wykorzystywania umiejętności doświadczonych pracowników do szkolenia współpracowników. Te trzy systemy będą wdrażane, testowane i oceniane oraz uzupełniane o dobre praktyki wypracowane przez partnerstwo ponadnarodowe. Opracowane zostaną moduły szkoleniowe służące wprowadzaniu samoorganizującego się procesu uczenia się pracowników w przedsiębiorstwach. Przeprowadzone będzie szkolenie starszych pracowników („szkolenie szkoleniowców”) oraz innych pracowników w celu wprowadzania samoorganizującego się procesu uczenia się w przedsiębiorstwach. W trakcie realizacji projektu powstaną dodatkowe raporty i analizy dotyczące sektora restrukturyzowanego i firm należących do tego sektora.

Poszukiwane jest partnerstwo ponadnarodowe w celu wymiany doświadczeń w zakresie dobrych praktyk. W trakcie trwania projektu planowane są seminaria oraz warsztaty międzynarodowe na temat zarządzania wiedzą i wzajemne wizyty studyjne w celu wzbogacania doświadczeń i upowszechniania informacji o projekcie oraz wdrożenia wypracowanych rozwiązań. Partnerstwo dostrzega potrzebę stworzenia modelowego rozwiązania w dziedzinie zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwach na poziomie Wspólnoty Europejskiej.

The Partnership intends to create a model system to support entrepreneurs and company employees in the creation of a learning process in companies undergoing restructuring. The system (of a model nature: institutions, legal solutions and practice) will consist of procedures which, following implementation in the companies, will help streamline knowledge management and increase the adaptability of companies to the changing external environment. The Partnership will be of a sectoral and centralised nature and will cover the entire country. It will concentrate on a sector considered to be one of the most highly threatened in the restructuring process, and will place an emphasis on discriminated employees, who are threatened with redundancy (over 45 years of age, in particular women). The implementation of a system of employee improvement, which raises employee awareness about the company, its objectives and strategy, and which is friendly to the company and the employees, will facilitate the company's flexibility on the market and increase its ability to adapt to changing external conditions, in particular the developing information society. It will also eliminate threats on the labour market to the discriminated groups, who must be aware of the need for continuous education and to raise qualifications, as well as the ability to master new skills. It will also make company management aware of the need to develop knowledge management in companies and the benefits that arise from this.

The Partnership will create a system for analysing training needs; both the management and all employees will be involved in this activity. It wants to create a system to evaluate employee qualifications (which are gained through informal training in the companies) and, based on both of these systems, create a system to promote the use of experience workers' skills in training their co-workers. These three systems will be implemented, tested, evaluated, and supplemented with good practices worked out by the transnational partnership. Training methods will be developed to introduce a self-organising process of employee learning in the companies. Training will be held for older employees („training of trainers”) as well as other employees to introduce a self-organising process of employee learning in the companies. Additional reports and analyses on the sector undergoing restructuring and companies from this sector will be prepared during the implementation of the project.

A transnational partnership is required for exchanging experience on good practices during the project's implementation. International seminars and workshops on knowledge management are planned during the project, as well as mutual study visits in order to enhance experience and disseminate information about the project, and to implement the solutions developed. The Partnership sees a need for a model solution in knowledge management for companies at the European Community level.

PRR/DP id **PL-116**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
System przeciwdziałania powstawaniu bezrobocia
na terenach słabo zurbanizowanych
Unemployment combatting system in the poorly urbanized regions

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu (*Zamość Higher School of Management and Administration*), ul. Akademicka 4, 22-400 Zamość, faks: (84) 638 26 15,

e-mail: poczta@wszia.edu.pl, <http://wszia.edu.pl>

Osoba kontaktowa / Contact person: Bogusław Klimczuk, tel.: (84) 638 26 36, e-mail: klimczuk@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

CASE – Doradcy Sp. z o.o. (*CASE – Consultants*)

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (*Rzeszów School of Computer Science and Management*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Białkopodlaski, Chelmsko-zamojski, Lubelski, Rzeszowsko-tarnobrzeski, Krośnieńsko-przemyski

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem tworzonego Partnerstwa jest integracja działających w słabo zurbanizowanym regionie stowarzyszeń i organizacji gospodarczych (w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, instytucji samorządowych, szkół wyższych, firm badawczych oraz organizacji pracodawców i pracowników) wokół problemów takich jak przygotowanie i zastosowanie trwałych, nowoczesnych systemów wspomagania MŚP w celu zapobiegania ich upadłości oraz wdrażanie nowych metod, zwłaszcza informatycznych (w tym zastosowania informatyki w zarządzaniu i działalności gospodarczej), wspieranie zatrudnienia poprzez dostosowanie kwalifikacji pracowników do wymagań stawianych przez gospodarkę rynkową i społeczeństwo informacyjne, a także rozwój metod szkolenia ustawicznego jako elementu nowoczesnej działalności gospodarczej. Cele Partnerstwa wynikają z przekonania, że – jak pokazuje praktyka zarówno polska, jak i zagraniczna – restrukturyzacja istniejących miejsc pracy jest mniej kosztowna (tak w obszarze ekonomicznym, jak i społecznym) niż tworzenie nowych.

Działania, które zostaną podjęte w ramach projektu, to m.in. opracowanie i wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach gospodarczych, badania pilotażowe tego systemu oraz metod przeciwdziałania upadłości przedsiębiorstw (obejmujące niezbędne szkolenia); warsztaty, których celem będzie, po pierwsze, przekazanie metodyki prognozowania i podejmowania decyzji z wykorzystaniem tych narzędzi, po drugie zaś – wypracowanie metod i rozwiązań modelowych sprzyjających utrzymaniu miejsc pracy (telepraca, rotacja pracy, elastyczny czas pracy itp.). Planowane jest również przygotowanie i wydanie publikacji, która umożliwi przedsiębiorcom korzystanie z wypracowanych w ramach projektu rozwiązań bez konieczności stałej pomocy ze strony ekspertów z zewnątrz oraz stworzenie i zastosowanie systemu elektronicznego przekazywania informacji między partnerami, a następnie wdrażanie zweryfikowanego modelu systemowego doradztwa dla MŚP. Przewiduje się także szkolenia zarówno dla pracodawców (m.in. informatyzacja zarządzania, dywersyfikacja produkcji, innowacyjność technologicz-

na, komunikacja i marketing), jak i pracowników, zwłaszcza zagrożonych utratą pracy z powodu braku kwalifikacji wymaganych w modernizujących się technologicznie przedsiębiorstwach, wieku, niepełnosprawności, miejsca zamieszkania itd. W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo oczekuje przede wszystkim wykorzystania doświadczeń innych krajów w polityce regionalnej oraz we wspomaganiu małych i średnich przedsiębiorstw w rozwoju ich kadr, opracowywania zasad w zakresie oceny projektu, stworzenia systemu wymiany informacji między partnerami zagranicznymi, programowego szkolenia osób zaangażowanych w realizację projektu oraz wprowadzenia dobrych praktyk. Wymiana doświadczeń w ramach współpracy zagranicznej (m.in. przez stworzenie efektywnego systemu komunikacji – listy dyskusyjne, wspólne witryny internetowe, warsztaty, spotkania uczestników partnerstwa ponadnarodowego) posłuży do uzupełnienia stosowanych przez uczestników rozwiązań, co będzie prowadzić do modyfikacji i ulepszania uzyskiwanych efektów oraz większej skuteczności realizowanych działań.

The Partnership's objective is the integration of commercial associations and organisations in a poorly urbanised region (in particular, small- and medium-sized enterprises, local government institutions, colleges and universities, research companies and employer and employee organisations). This objective is tackling problems such as the need to prepare and use permanent modern systems to support SMEs in order to prevent their bankruptcy, to implement new business solutions, especially IT solutions (including using IT in business management and business activities), to support employment through the adjustment of worker qualifications to the requirements demanded by the market economy and the information society, as well as to development methods regarding continuous education needs as an element of modern business. The Partnership's objective arises from the conviction that – as both Polish and foreign practice has shown – the restructuring of existing jobs is less expensive (both economically and socially) than the creation of new jobs.

The activities that will be undertaken within the framework of the project include the development and implementation of an early warning system of threats to businesses, a pilot study of this system and methods of preventing bankruptcy (including the necessary training), workshops with the objective of, firstly, transferring forecasting and decision-making methodology using these tools and, secondly, developing model methods and solutions to support job retention (teleworking, job rotation, flexible working time etc). It is also planned that publications will be prepared and issued which will enable entrepreneurs to use the solutions that are developed within the framework of the project without the need for constant assistance from external experts, as well as the construction and use of an electronic system for transferring information between partners, followed by the implementation of the verified model of comprehensive consulting for SMEs and training – both for employers (including the computerization of management, production diversification, technological innovation, communication and marketing), and employees, particularly those threatened with redundancy because of their lack of qualifications that are required in the technologically modernising enterprise, age, disability, place of residence etc.

Within the framework of transnational cooperation, the Partnership primarily expects to take advantage of the experience of other countries in regional policy, as well as in the support of small- and medium-sized enterprises and the development of their staff. In addition, this cooperation will assist in facilitating the preparation of a methodology for project evaluation, the development of an information interchange system between the foreign partners, a training programme for people involved in the project's implementation, and the implementation of good practices. It intends to establish foreign cooperation in this respect with partnerships involved in similar projects. The sharing of experience (including through the creation of an effective communication system: discussion letters, joint websites, workshops, and meetings with the participants of the transnational partnership), will help supplement the solutions used by the participants, which will in turn lead to the modification and improvement of the effects achieved, as well as greater effectiveness of the activities conducted.

PRR/DP id **PL-117**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Zatrudnienie Fair Play.
Promocja kultury przedsiębiorczości i etyki rynku pracy
Employment Fair Play.
Promotion of Business Culture and Labour Market Ethics

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym” (*Institute for Private Enterprise and Democracy of the Polish Chamber of Commerce – IPED*), ul. Trębacka 4 lok. 321, 00-074 Warszawa
e-mail: iped@kig.pl, <http://www.iped.pl>

Osoba kontaktowa / Contact person: Mieczysław Bąk, Anna Szcześniak, tel.: (22) 630 98 01-04, fax: (22) 826 25 96,
e-mail: mbak@kig.pl, aszczesniak@kig.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Biuro Promocji - FUH „RR” Ryszard Rataj, Bydgoszcz (*Promotion Office – FUH “RR” Ryszard Rataj*)

Centrum Promocji Biznesu, Rzeszów (*Centre for Business Promotion*)

Krajowa Izba Gospodarcza, Warszawa (*Polish Chamber of Commerce*)

Polsko-Amerykańska Fundacja Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw, Gdynia (*Polish-American Advisory Foundation*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest kształtowanie równych warunków rekrutacji i zatrudnienia przez przedsiębiorstwa, co stanowi nie tylko podstawowy wymóg etyczny działania biznesu, ale przynosi ewidentne korzyści ekonomiczne firmom. W sytuacji zmian strukturalnych i zagrożenia bezrobociem obserwujemy wiele negatywnych mechanizmów i zjawisk dotyczących zatrudniania i podnoszenia kwalifikacji, m.in. nepotyzm, protekcję i korupcję, niską wiedzę pracowników kadrowych i drobnych przedsiębiorców na temat rzetelnych i uczciwych procedur rekrutacyjnych, formalną i nieformalną („dziką”) eliminację określonych grup kandydatów przy ubieganiu się o pracę (np. osób starszych, młodych mężatek, mężczyzn przed odbyciem służby wojskowej, mniejszości narodowych, osób karanych). Problemem są również niedostatki prawa w zakresie walki z dyskryminacją i nierównym traktowaniem pracowników, brak przejrzystości w zakresie formowania kryteriów zatrudnienia oraz sposobów ich egzekwowania, zmuszanie do pracy „na czarno” czy do pobierania wynagrodzenia bez opłaconych składek ubezpieczeniowych.

W ramach podjętych zadań przewiduje się przeszkolenie przedsiębiorców i pracowników działów kadr w zakresie „zatrudnienia *fair play*” oraz stosowania nowych technologii informacyjnych. Planuje się dokonanie przeglądu istniejących modeli i wzorców zatrudniania w Polsce, opracowanie nowoczesnych i partycypacyjnych modeli i procedur zatrudniania, odpowiadających standardom „zatrudnienia *fair play*”, uruchomienie konkursu na „Pracodawcę *fair play*” oraz zorganizowanie i poprowadzenie portalu internetowego *praca.fair.play* ułatwiającego kon-

takty między pracodawcami *fair play* a osobami poszukującymi pracy. Projekt zakłada również organizowanie corocznych konferencji na temat postępów we wdrażaniu „zatrudnienia *fair play*” informowanie beneficjentów o realizacji projektu oraz przygotowanie warsztatów ułatwiających pozyskanie ich opinii na temat projektu.

Od partnerów zagranicznych Partnerstwo polskie oczekiwac będzie w szczególności przykładów programów, porozumień czy przedsięwzięć związanych z etyką zatrudniania, przepisów kodeksów etycznych dotyczących zatrudnienia, programów szkoleń pracowników działów kadr, poradników i publikacji dotyczących wspierania zdolności przystosowawczych firm i pracowników do zmian strukturalnych w gospodarce, studiów przypadków udanego wdrożenia zasad „zatrudnienia *fair play*” i opracowań dotyczących dyskryminacji na rynku pracy. Z kolei partnerzy polscy gotowi są zaoferować np.: sposoby zwalczania dyskryminacji poprzez pokazywanie korzyści ekonomicznych z „zatrudnienia *fair play*”, wykorzystanie specyficznego języka przedsiębiorców i ich kategorii rozumowania do rozwiązywania trudnych kwestii społecznych, sposoby rozwiązywania problemów społecznych nie poprzez regulacje i system represji, ale przez system samoregulacji i partnerskie działanie, a także poradniki, opracowania, raporty, których streszczenia będą przetłumaczone na język angielski.

The Partnership's objective is to develop various recruitment and employment conditions for enterprises, which will constitute not only basic ethical requirements for the operation of businesses, but will also bring obvious economic benefits to companies. Regarding structural changes and the threat of unemployment, the Partnership has identified many negative mechanisms and phenomena regarding employment and raising qualifications, including nepotism, protection and corruption, a low level of knowledge among management staff and small entrepreneurs of reliable and honest recruitment procedures, the formal and informal elimination of specific groups of candidates when applying for jobs, e. g. older people, young married women, men before national service, national minorities and people with criminal records. These problems also include insufficiency in the law in terms of fighting discrimination and the unequal treatment of workers, as well as a lack of transparency in forming employment criteria and the methods of their enforcement, which forces persons to take unregistered work or to have their salaries without social insurance contributions or taxes.

Within the framework of the activities undertaken, it is planned that employers and management staff will be trained on „Fair Play Employment” as well as on the use of modern information technologies, a review will be undertaken of existing recruitment models and procedures, modern and participative recruitment models and procedures will be developed, as well as „Fair Play Employment” standards. In addition, other activities include the start-up of a „Fair Play Employer” competition and the initiation and management of a „fair. play. work” internet portal facilitating contact between fair play employers and job seekers. The project also includes organising annual conferences on the progress of implementing „Fair Play Employment”, as well as informing the beneficiaries of the project's progress and the organisation of workshops enabling their opinions on the development directions for the project to be heard.

The Polish Partnership will in particular expect foreign partners to contribute examples of programmes, understandings of projects related to the employment ethics, regulations on codes of employment ethics, training programmes for management staff, guides and publications to support the adaptive capabilities of companies and employees with regard to the structural changes in the economy, case studies of a successful implementation of the „Fair Play Employment” principles, and studies on discrimination in the labour market and employment ethics. In turn, the Polish partners are prepared to offer, e. g. methods of combating discrimination through the demonstration of the economic benefits of „Fair Play Employment” using the specific language of entrepreneurs and their categories of reasoning for resolving difficult social problems, a method of combating social problems not through regulation and a system of repression, but through a system of self-regulation and partnership activities, as well as guides, studies and reports the executive summaries all of which will be translated into English.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Kształcenie dla przyszłości
Education for the Future

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

BOW Polska Sp. z o. o., Plac Zwycięstwa 21/22, 59-970 Zawidów

Osoba kontaktowa / Contact person: Anna Baranek, tel.: (75) 778 80 22, (0) 502 634 599 faks: (75) 778 80 22,
 e-mail: baranek@bow-polska.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Euroregionalna Izba Przemysłowo Handlowa, Jelenia Góra (*Euroregional Chamber of Commerce and Industry*)

Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Zgorzelcu (*Starost Office in Zgorzelec, Department of Education*)

Urząd Miejski w Zawidowie (*Municipal Office in Zawidów*)

Jeleniogórski Ośrodek Doradztwa Metodycznego, Jelenia Góra (*Methodological Advisory Centre in Jelenia Góra*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Dolnośląskie

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest opracowanie i realizacja działań na rzecz poprawy zdolności dostosowawczych małych i średnich przedsiębiorstw w regionie oraz zwiększenie szans na zachowanie pracy przez ich pracowników, zwłaszcza tych, którzy wchodzą w skład grup docelowych. Partnerstwo zamierza wspomagać rozwiązywanie problemów osób doświadczających dyskryminacji i nierówności na rynku pracy na terenie regionu (dawne województwo jeleniogórskie). Dotyczy to przede wszystkim osób powyżej 50. roku życia, osób niepełnosprawnych (niezależnie od stopnia i rodzaju niepełnosprawności), osób o niskich kwalifikacjach zawodowych lub bez kwalifikacji, osób samotnie wychowujących dzieci i kobiet. Pracodawcy poszukują osób młodych, o wysokich kwalifikacjach, dobrym stanie zdrowia, dyspozycyjnych. W sytuacji wysokiego bezrobocia osoby z grup docelowych znajdują się na przegranej pozycji. Każda z tych grup ma specyficzne cechy uniemożliwiające jej przystosowywanie się do zmian zachodzących w gospodarce polskiej i europejskiej. Działania Partnerstwa adresowane są do osób z tych grup, zarówno pracujących, jak i bezrobotnych, mają one na celu umożliwianie im przełamania wewnętrznych i zewnętrznych barier utrudniających odnalezienie się na rynku pracy oraz zwiększenie ich szans na zachowanie, uzyskanie lub odzyskanie zatrudnienia.

Główne działania Partnerstwa nakierowane będą na podwyższanie kompetencji, które pomogą sprostać wyzwaniom związanym z głębokimi zmianami strukturalnymi. Oferta kształcenia będzie dostosowana do potrzeb regionu i rynku pracy, ale jednocześnie będzie wspomagała rozwój zdolności kształcenia ustawicznego i samodzielnego kształcenia przez całe życie. Kształcenie dostosowane będzie do osobistych zdolności i predyspozycji osób zainteresowanych oraz będzie ułatwiała rozpoznanie tych zdolności i możliwości. Oferta kształcenia powinna wykorzystywać specyfikę regionu (nastawienie na współpracę z krajami graniczącymi z regionem – Niemcy, Czechy). Partnerstwo zamierza określić potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw, aby do tych potrzeb dostosować ofertę kształcenia. Zamierza też łączyć zajęcia teoretyczne i praktyczne na zasadzie rotacji w trakcie praktycznej nauki zawodu, zwiększając w ten sposób integrację lub reintegrację z grupą zawodową.

Partnerstwo ponadnarodowe poszukiwane jest ze względu na możliwość wymiany doświadczeń, pozyskania informacji o realizacji podobnych działań, ich rezultatach i ewentualnych popełnionych błędach, których dzięki temu można będzie uniknąć. Partnerstwu zależy na poznaniu problemów występujących w krajach partnerów, które być może staną się problemami w naszym kraju oraz opracowaniu metod ich rozwiązywania. Wspólne działania będą budowały wzajemne zrozumienie i kontakty we Wspólnocie Europejskiej. Współpraca ponadnarodowa umożliwi przeprowadzenie ponadnarodowych warsztatów, konferencji i seminariów oraz pozwoli na ewaluację działań Partnerstwa i upowszechnienie ich rezultatów.

The Partnership's objective is to prepare and implement tasks to support the improvement of the adaptive capabilities of small- and medium-sized enterprises in the region and to increase the opportunities for their employees to retain their jobs, with a particular emphasis on those from the target groups. The Partnership intends to support the resolution of problems for people experiencing discrimination and inequality on the labour market in the region (the former Jelenia Góra voivodship). This applies primarily to people aged over 50, the disabled (depending on the extent and type of disability), people with low or no occupational qualifications, single parents and women. Employers are looking for young, highly qualified, healthy people who are flexible. When there is high unemployment, persons from the target group are in a losing position. Each of these groups has particular difficulties, making it problematic to adapt to the changes taking place in the Polish and European economies. The Partnership's activities are addressed to persons in these groups, both working and unemployed, with the objective of helping them overcome internal and external barriers to finding their place on the labour market and increasing their chances of retaining, gaining or regaining employment.

The Partnership's main activities will be directed at increasing the competencies that will help meet the challenges related to these extensive structural changes. The educational benefits on offer will be adapted to the needs of the region and the labour market, but will also be adapted to the development of the abilities of continuous education and independent life-long education. These education benefits will be adapted to the personal capabilities and predispositions of the interested parties and will help them recognize their capabilities and possibilities, as well as take advantage of the specific nature of the region (aimed at cooperation with countries neighbouring the region, namely Germany and the Czech Republic). The Partnership intends to recognise and define the needs of small- and medium-sized enterprises in order to adapt the educational benefits offered to these needs. It also intends to combine theoretical and practical training through rotation during the practical learning of the occupation, thereby increasing integration or reintegration with the occupational group.

A transnational partnership is required because of the possibilities of exchanging experience, the ability to obtain information on the fulfilment of similar activities, their results and, possibly, mistakes, which as a result could be avoided. The Partnership is particularly interested in understanding the problems of the partners' countries, which will perhaps become problems in Poland, as well as understanding the methods of solving them. It is counting on the fact that such joint activities will build a mutual understanding and contacts in the European Community. It is also counting on the possibility of holding transnational workshops, conferences and seminars. Transnational cooperation will enable the partnership's activities to be evaluated and the results to be disseminated.

EQUAL obszar tematyczny G / EQUAL theme G

Godzenie życia rodzinnego i zawodowego oraz ponowna integracja kobiet i mężczyzn, którzy opuścili rynek pracy, poprzez rozwój bardziej elastycznych i efektywnych form organizacji pracy oraz działań towarzyszących

Reconciliation of family and professional life, as well as the reintegration of men and women who left the labour market, by developing more flexible and effective forms of work organisation and support services

PRR/DP id **PL-84**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Romskie Koło Życia
Roma Wheel of Life

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Studiów Europejskich – Instytut Europejski (*Foundation for European Studies – European Institute*),
 ul. Piotrkowska 262/264, 90-361 Łódź

Osoba kontaktowa / Contact person: Dagmara Baraniewska, tel.: (0)604 750 855,
 e-mail: dagmarabaraniewska@yahoo.com

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie Kobiet Romskich w Polsce, Kraków (*Association of Roma Women in Poland*)

Towarzystwo Interwencji Kryzysowej, Kraków (*Crisis Intervention Association*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest przygotowanie i wdrożenie adekwatnej kulturowo formy godzenia życia zawodowego i rodzinnego – ogniska opiekuńczego, mającego umożliwić aktywność zawodową i gospodarczą kobietom romskim w ramach spółdzielni. Ostatecznym rezultatem ma być model łączący ze sobą usługi opiekuńcze i zatrudnienie lub działalność gospodarczą (ognisko opiekuńcze docelowo włączone w działalność spółdzielni). Stworzy to nową praktykę – umożliwiającą poprawę bytu ekonomicznego, wykorzystanie potencjału beneficjentek, przełamanie dyskryminację i wykluczenie społeczne przy jednoczesnym respektowaniu tożsamości kulturowej. Działania Partnerstwa koncentrują się na grupie kobiet romskich narażonych na dyskryminację i jako Romki, i jako kobiety, których trudności ze znalezieniem bądź utrzymaniem pracy są związane głównie z brakiem wykształcenia, niechęcią do przystosowania się do wymogów pracodawcy oraz presją społeczności romskiej – nie akceptującej niezależności kobiet.

Dla powodzenia projektu konieczne będzie przeprowadzenie badań zachowań ekonomicznych w społeczności romskiej oraz badań wśród kobiet romskich, dotyczących wykonywanej pracy i możliwych zajęć zarobkowych, form opieki nad dziećmi, potrzeb społeczności i metod rozwiązania problemów. Istotnym elementem projektu będą świadectwa kobiet romskich – mające pokazać ich siłę, umiejętności i kompetencje zawodowe, (również z krajów partnerskich: Trybunał – praca Romek; Galeria sylwetek – kariery zawodowe). Projekt zakłada utworzenie ogniska opiekuńczego dla dzieci kobiet biorących udział w programie, dzięki czemu zostaną odciążone od obowiązków opiekuńczych. Możliwy będzie udział w zajęciach ogniska także dzieci osób, które nie będą brały udziału w projekcie, by nie przyczynić się do podziałów i wykluczania wewnątrz lokalnej społeczności. Następnie przeprowadzone zostaną modułowe szkolenia przedsiębiorczości – mające na celu przygotowanie beneficjentek do wykonywania konkretnych czynności zawodowych, których finałem ma być założenie spółdzielni lub wejście na otwarty rynek pracy. Powstanie Spółdzielnia Kobiet Romskich – założona przez kobiety biorące udział w projekcie. Profil jej działalności będzie dostosowany do preferencji, możliwości uczestniczek projektu i wyników badań.

Możliwość współpracy w ramach partnerstwa ponadnarodowego stwarza realne szanse nie tylko na wymianę dobrych praktyk, które sprawdziły się w realiach poszczególnych krajów, ale być może także na wypracowanie nowatorskich wspólnych, systemowych rozwiązań, które pomogłyby trwale zmienić status ekonomiczny kobiet i rodzin romskich. Polskie Partnerstwo może zaprezentować m.in. poradnik tworzenia przyjaznej kulturowo formy zatrudnienia dla kobiet romskich „Spółdzielnia kobiet Romskich – wskazówki krok po kroku”, model szkoleń z zakresu przedsiębiorczości, model ognisk opiekuńczych, metody badawcze i wyniki badań, a także metodykę i przeprowadzenie warsztatów antydyskryminacyjnych dla władz lokalnych, decydentów i społeczności lokalnych. Od partnerów Partnerstwo oczekuje przedstawienia doświadczeń dotyczących godzenia życia zawodowego z rodzinnym, aktywizacji zawodowej Romów, sposobów działań podejmowanych w celu przeciwdziałania dyskryminacji oraz zwiększenia szans edukacyjnych i zawodowych kobiet romskich, transferu *know-how* udanych praktyk i możliwości współpracy w ramach wypracowywania nowych rozwiązań.

The Partnership's objective is to prepare and implement a culturally adequate solution to reconciling occupational and family life - a care centre - enabling the occupational activation of Roma women within the frame of cooperative societies. The final result is to be a model combining care services and the employment of economic activity (at the final stage, the care centre will be incorporated in the activity of the cooperative society). This will create a new practice to enable economic standards to be improved and the potential of the beneficiaries to be used. It will also break the cycle of discrimination and social exclusion while respecting cultural identity. The Partnership activities are centred on a group of Roma women exposed to discrimination both as Roma and as women, whose difficulties with finding or keeping a job stem mainly from their lack of education, reluctance to adapt to the requirements of the employer, and the pressure exerted by the Roma community, which does not accept female independence.

The success of the project will require a study of economic behaviours in the Roma community to be conducted, as well as studies among Roma women, pertaining to the type of work performed and possible gainful employment, forms of childcare, the needs of the community and problem-solving methods. Testimonials of Roma women, also from other partner countries, designed to show their power, skills and occupational competencies (Tribunal – Work of Roma Women; Gallery – Professional Careers), will form an important element of the project. The project involves the establishment of a care centre for the participants' children, in order to lessen the burden of their care duties. In addition, children of persons who decide not to join the programme will be allowed at the centre so as not to contribute to divisions and exclusions within the local community. Then module entrepreneurship training courses will be held. Their task will be to prepare the beneficiaries to perform specific occupational tasks, leading to the establishment of a cooperative society or entry to the open labour market. A Roma Women's Co-operative Society will be set up, established by the women participating in the project. The profile of this society will be adapted to the preferences and abilities of the participants and the results of the studies.

Thanks to the possibilities offered by transnational partnership, it may not only be feasible to exchange good practices, which have been tried and tested in individual countries, but also to develop innovative, common, systemic solutions that contribute to a permanent change in the economic status of Roma women and families. The Polish partnership plans to present a guide to the creation of a culturally-friendly form of employment for Roma women, entitled „Roma Women's Cooperative Society – Step-by-Step Guidelines”, a model of entrepreneurship training courses, a model of care centres, research methods and results, as well as the methods and conduct of anti-discrimination workshops for local authorities, decision-makers and local communities. The Partnership expects partners to present their experiences in reconciling occupational and family life, occupational activation of the Roma, the methodology of the actions taken in order to prevent discrimination and increase the education and occupational chances of Roma women, as well as to transfer the know-how of successful practices and possibilities of cooperating within the framework of new solutions under development.

PRR/DP id **PL-85**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Matka–pracownik
– rozwój zawodowy kobiet podczas urlopu wychowawczego
Mother–Employee
– Professional Development of Women during Parental Leave

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej – Centrum Dolnośląskie (*Foundation in Support of Local Democracy – the Lower Silesia Centre*), ul. Mennicza 1, 50-057 Wrocław

Osoba kontaktowa / Contact person: Joanna Kuźmińska, tel.: (0–71) 372 41 21, faks: (0–71) 372 41 21

e-mail: equal@frdl.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” SA w Legnicy (*ARLEG Regional Development Agency in Legnica*)

Stowarzyszenie PEGAZ (*PEGAZ Association*), Karpacz

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Jelenia Góra-Wałbrzych, Legnica, Wrocław region, City of Wrocław

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest badanie elastycznych form i zasad pracy na odległość osób będących na urlopie wychowawczym. Grupę docelową stanowią będą zarówno kobiety chcące jednocześnie korzystać z urlopu wychowawczego i zachować aktywność zawodową, jak i mężczyźni pragnący łączyć życie zawodowe z rodzinnym, a więc projekt jest skierowany do kobiet i mężczyzn wykonujących na co dzień taką pracę, którą można wykonywać również poza siedzibą firmy, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Przebywanie na urlopie wychowawczym powoduje zwiększenie zagrożenia bezrobociem. Pracodawcy niezbyt często udzielają takiego urlopu. Niechętnie też zatrudniają młode kobiety, obawiając się możliwości zajęcia przez nie w ciąży. Urlop wychowawczy to również okres zastoju zawodowego – nie wystarcza bowiem wziąć udział w szkoleniach zawodowych, jeśli zdobyta na nich wiedza nie jest od razu wykorzystywana w bieżącej pracy, może zostać zapomniana. Dlatego Partnerstwo kładzie nacisk na wypracowanie elastycznych form i zasad pracy na odległość.

Planowane jest prowadzenie badań i obserwacji dotyczących zarówno możliwości psychofizycznych osób sprawujących opiekę nad dziećmi, jak i nastawienia ich partnerów; sprawdzane będzie nastawienie pracodawców wobec osób będących na urlopie wychowawczym oraz metody, które mogłyby ich zachęcać do stosowania elastycznych form pracy. Zbadamy, czy pracodawcy odmiennie traktują kobiety i mężczyzn, a jeżeli tak, to w jaki sposób różnice te można likwidować. Testowane obejmować będzie także rozwiązania techniczne (np. sposób wyliczania wartości pracy, czasu przepracowanego przez kobietę). Organizowane będą spotkania informacyjne z pracodawcami, spotkania z mężami i partnerami, a w razie potrzeby – szkolenia w zakresie wykonywania obowiązków domowych. Istotna będzie również promocja nowej formy organizacji pracy kobiet – uwzględniająca ich role rodzinne.

W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo oczekuje możliwości równoległego wypracowywania innowacyjnego podejścia. Liczy na możliwość wymiany doświadczeń, wiedzy, nowych metod oraz osiągniętych rezultatów. Uzyskana wiedza posłuży wzbogaceniu realizowanych działań, jak również pozwoli na import i adaptację nowych rozwiązań. Oczekiwana jest także możliwość wymiany szkoleniowców, osób biorących udział w projekcie oraz pracodawców w celu zapoznania ich z rozwiązaniami stosowanymi w innych krajach. Polskie Partnerstwo ze swojej strony proponuje możliwość udostępnienia własnych doświadczeń i wiedzy. Chciałoby uczestniczyć w działaniach zmierzających do wypracowywania efektywniejszych form organizacji pracy, pozwalających na godzenie życia zawodowego z rodzinnym. Liczy również na możliwość uczestnictwa w seminariach i konferencjach organizowanych przez partnerów zagranicznych. Planuje się także wydanie wspólnych publikacji.

The Partnership's objective is to test flexible forms and rules of tele-working by persons on childcare leave. The target group includes both women wishing to combine childcare leave with occupational activity, and men who want to combine their occupational and family lives. Due to the intention to test flexible forms and rules of tele-working, the target group is limited to women and men who normally perform this type of work, which may also be performed outside the firm's premises, using IT tools. Being on childcare leave increases the risk of unemployment. Employers are very reluctant to grant such leave. They are also reluctant to employ young women because of fears of them starting a family. Childcare leave is also a period of occupational stagnation. Taking part in occupational courses is not enough if the knowledge acquired is not immediately utilised in normal work, as it may be forgotten. This is why the partnership puts an emphasis on the introduction of flexible forms and rules of tele-working.

There are plans to conduct studies and observations regarding the psycho-physical capabilities of carers, and the attitudes of their partners; to research the attitudes of the employers and the methods which could encourage them to apply flexible forms of working. Research will also focus on finding out whether there are any gender differences, and, if such differences are found, on their types and methods of elimination. Tests will also include technical solutions, e.g. methods of calculating the value of work and the time worked by woman. Information meetings with employers, husbands and partners, and, if necessary, also training in household duties will be organised. Promoting new forms of organising women's work, taking into account their family roles, will also be important.

As far as transnational cooperation is concerned, the Partnership expects possibilities for the parallel development of an innovative approach. It is counting on exchanging experiences, knowledge, innovative elements and results. The knowledge acquired from the project will be used to enrich the activities and will also enable new solutions to be imported and adapted. Expectations also include exchanging trainers and persons participating in the project, as well as employers, in order to present to them the solutions applied in other countries. The Polish Partnership offers to share its own experience and knowledge. It would like to participate in activities aimed at developing mechanisms allowing occupational life to be reconciled with family life, in order to come up with more effective forms of organising work. It is also counting on being able to participate in seminars and conferences organised by foreign partners. An opportunity to issue joint publications will also be of importance.

PRR/DP id **PL-86****Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership****@IterEgo****Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation**

Polski Komitet Pomocy Społecznej – Zarząd Okręgowy w Lublinie (Polish Social Assistance Committee – Head Office in Lublin), ul. Puchacz 8, 20-323 Lublin

Osoba kontaktowa / Contact person: Patrycja Gryta, tel.: (81) 744 80 47

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Międzywojewódzka Usługowa Spółdzielnia Inwalidów, Lublin (*Inter-Voivodship Services Cooperative of People with Disabilities*)

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (*Maria Curie-Skłodowska University*)

Telewizja Polska SA Oddział w Lublinie (*Polish Television, Branch in Lublin*)

Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zarząd Okręgowy w Lublinie (*Polish Committee for Social Assistance in Lublin*)

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Lublin (*Municipal Family Assistance Centre*)

Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych – Sejmik Wojewódzki (*Lublin Forum of Organisations of People with Disabilities – Voivodship Small Parliament*)

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie (*Voivodship Labour Office in Lublin*)

Lubelskie Forum Pracodawców (*Employers' Forum in Lublin*)

Fundacja „Nowa Europa”, Lublin (*“New Europe” Foundation*)

Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area – Lublin

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo stawia sobie za cel zbadanie innowacyjnych sposobów zwalczania wszelkich form dyskryminacji i nierówności na rynku pracy, zwłaszcza dotyczących osób samotnie wychowujących dzieci bądź sprawujących opiekę nad innymi osobami. Znacząca większość z nich to kobiety będące w gorszej sytuacji na rynku pracy, często bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych i bierne w poszukiwaniu zatrudnienia. Szanse na jego uzyskanie ogranicza także niechęć pracodawców do zatrudniania osób samotnie wychowujących dzieci, związana z obawą przed posiadaniem pracownika, który nie jest dyspozycyjny. Brak pracy wiąże się z ogromnymi trudnościami w utrzymaniu gospodarstwa domowego. Wiele z tych osób korzysta z pomocy opiekuńczej państwa, ale ostatnie zmiany w przepisach dotyczących świadczeń rodzinnych zmniejszyły dochody części z nich (np. z funduszu alimentacyjnego). Osoby samotnie wychowujące dzieci często są bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a zaburzona struktura rodziny niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, a także na jego interakcje ze środowiskiem lokalnym. Kłopoty z dziećmi utrudniają normalne funkcjonowanie.

Działania Partnerstwa skierowane będą, z jednej strony, na rozpoznanie potrzeb zarówno pracodawców, jak i beneficjentów, co umożliwi sprecyzowanie tematyki szkoleń zgodnie z oczekiwaniami obydwu stron. Z drugiej strony – Partnerstwo będzie działać na rzecz promowania elastycznych form zatrudnienia, pozwalających kobietom i męż-

czynom na godzenie ról zawodowych i rodzicielskich. Rozwiązaniem są te formy zatrudniania, które dają możliwość dowolnej, elastycznej i zadaniowej organizacji pracy, przy jednoczesnym wspieraniu i umacnianiu więzi rodzinnych. W tym celu zostanie utworzone Centrum Promocji Pracy (CPP), które będzie oferowało usługi świadczone przez beneficjentów, będzie ono działało na zasadzie przedsiębiorstwa wirtualnego. Równoległe podjęte będą działania mające na celu zapewnienie opieki nad podopiecznymi beneficjentów. Zostanie stworzony Opiekuńczy Ośrodek Rehabilitacji i Integracji działający w połączeniu z CPP, w którym oprócz zajęć rehabilitacyjnych będą organizowane różnego rodzaju warsztaty rozwijające zainteresowania i zdolności beneficjentów, w tym zajęcia dla małych dzieci.

Partnerstwo będzie szukać kontaktów międzynarodowych z instytucjami pracującymi nad rozwiązaniem problemu likwidacji barier związanych z wejściem na rynek pracy kobiet i mężczyzn samotnie wychowujących dzieci lub sprawujących opiekę nad innymi osobami. Współpraca ponadnarodowa umożliwi Partnerstwu poszukiwanie rozwiązań, które będą stanowić uzupełnienie jego dotychczasowych działań i jednocześnie wzbogacą je o dodatkową wartość. Realizowane to będzie poprzez upowszechnianie dobrych praktyk sprawdzonych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Wprowadzanie do praktyki stosowanych przez partnerów mechanizmów wyrównywania szans oraz godzenia życia rodzinnego i zawodowego będzie odbywało się z uwzględnieniem warunków lokalnych. Wymiana doświadczeń pozwoli na zidentyfikowanie problemów, które mogą wynikać w trakcie realizacji działań. Dzięki temu będzie możliwe zastosowanie „systemu wczesnego ostrzegania i modyfikacji działań” w celu uniknięcia trudności.

The Partnership's objective is to test innovative methods of combating all forms of discrimination and inequality in the labour market, with particular emphasis on single parents and carers of dependent persons. These persons often have to deal with the problem of unemployment. A majority of them are women, who are in a much worse situation in the labour market, often without the right to unemployment benefit and not actively seeking employment. Their chances of finding a job are further limited by the reluctance of employers to take on single parents, who fear that such employees will not always be available. Unemployment leads to very considerable problems in providing for the household. Many such people rely on the welfare state system, but recent changes in regulations pertaining to family benefits (e.g. the alimony fund) have reduced the income of some of them. In addition, single parents are often incapable when it comes to matters relating to care and upbringing, and a distorted family structure has an adverse effect on the child and its interaction with the local community. Problems with children further complicate normal functioning.

The Partnership's activities will focus on determining the needs of both employers and beneficiaries, which will enable the topics of training courses to be adapted to the expectations of both sides. On the other hand, the partnership will act so as to promote flexible forms of employment, allowing women and men to reconcile their occupational and parental roles. The solution is offered by those forms of employment that enable work to be organised in a flexible and task-oriented manner, while supporting and reinforcing family ties. To this end, a Work Promotion Centre will be set up. It will offer the services rendered by the beneficiaries and function as a virtual enterprise. At the same time, steps will be taken to provide care for the charges of the beneficiaries. In order to accomplish this objective, the Rehabilitation and Integration Care Centre will be set up in conjunction with the Work Promotion Centre, where, apart from rehabilitation classes, all sorts of workshops developing the interests and skills of the beneficiaries, including workshops for small children, will be organised.

The partnership will seek transnational contacts with institutions working on resolving the problems of eliminating barriers that hamper the efforts of single parents and people caring for dependants to enter the labour market. Transnational cooperation will enable the Partnership to seek solutions supplementing its current activities and, at the same time, providing added value. This will be achieved by disseminating good practices tried and tested in other Member States. Testing the mechanisms of achieving equal opportunities and reconciling family and occupational lives will take place with the local conditions taken into account. Exchanges of experience will enable potential problems that may arise during the implementation of the action to be identified. This will allow use of the „early warning and modification system” in order to avoid difficulties.

PRR/DP id **PL-87**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina
The Flexible Worker – The Partnership Family

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationWyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku (*Białystok School of Economics*),

ul. Choroszczańska 31, 15-732 Białystok

Osoba kontaktowa / Contact person: Cecylia Sadowska - Snarska (koordynator), Robert Filipowicz (osoba do kontaktów w sprawie współpracy ponadnarodowej), tel.: (85) 652 50 62, faks: (85) 652 50 62, e-mail: cecylia.sadowska@wse.edu.pl, e-mail: projekt@wse.edu.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersBiałostocka Fundacja Kształcenia Kadr, Białystok (*Białystok Foundation for Human Resources Development*)Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku (*Chamber of Industry and Commerce in Białystok*)Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku (*Vocational Development Centre in Białystok*)Zarząd Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”, Białystok (*Regional Management of "Solidarity" Trade Union*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Projekt kierowany jest do rodziców posiadających dzieci w wieku do 7 lat oraz kobiet ciężarnych. Jego celem jest do poprawy sytuacji kobiet na rynku pracy przez stworzenie warunków umożliwiających im pogodzenie życia rodzinnego z zawodowym. Tradycyjne postrzeganie ról kobiety i mężczyzny w rodzinie powoduje, że ciężar obowiązków domowych spoczywa przede wszystkim na kobietach, co sprawia, że w porównaniu z mężczyznami są one w znacznie bardziej niekorzystnej pozycji na rynku pracy. Świadczą o tym m.in. niskie wskaźniki zatrudnienia kobiet, wyższe wskaźniki bezrobocia oraz bierności zawodowej. Obowiązki rodzinne stają się balastem, zaś intensywny rozwój kariery zawodowej wyraźnie koliduje z życiem prywatnym i obowiązkami wynikającymi z posiadania rodziny. Kobiety są mniej cenionymi pracownikami, gdyż pracodawcy nie mogą liczyć na ciągłość ich pracy i dyspozycyjność, co powoduje, że otrzymuje ona niższe wynagrodzenia, zajmuje niższe stanowiska. W obecnej sytuacji zbyt mało uwagi poświęca się pomaganiu kobietom w pogodzeniu życia zawodowego z rodzinnym.

Projekt zakłada stworzenie kompleksowego modelu rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem wszystkich czynników sprawczych. Przewidziane jest promowanie elastycznych form zatrudnienia. W tym celu zostaną zorganizowane szkolenia i seminaria kierowane zarówno do pracodawców, jak i osób poszukujących pracy. Ważne będzie również zwiększenie dostępu do placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wypracowanie modeli współpracy organizacji pozarządowych, władz samorządowych i przedsiębiorstw w zakresie tworzenia i prowadzenia tego rodzaju placówek, a także zwiększenie ich kadry poprzez organizowanie staży dla absolwentów wydziałów pedagogicznych oraz zaangażowanie wolontariuszy. W ramach projektu promowane będzie większe zaangażowanie mężczyzn w funkcje rodzinne (akcja uświadamiająca potrzebę wzrostu udziału mężczyzn w życiu rodzinnym poprzez promocję korzystania

przez nich z urlopów wychowawczych: ulotki, programy telewizyjne, audycje radiowe, plakaty, cykl seminariów i pogadanek dla młodzieży promujących partnerski model nowoczesnej rodziny). Projekt przewiduje także działania zapobiegające dezaktualizacji kwalifikacji zawodowych kobiet i mężczyzn podczas przerwy wynikającej z pełnienia obowiązków rodzinnych.

W ramach współpracy ponadnarodowej Partnerstwo zamierza nawiązać kontakty z partnerami z krajów Unii Europejskiej, którzy podejmują działania mające na celu poprawę pozycji kobiet na rynku pracy (zarówno ich liczniejsze zatrudnianie, jak i wzrost statusu zawodowego) poprzez wypracowywanie mechanizmów umożliwiających pogodzenie życia rodzinnego z pracą. Partnerstwo jest szczególnie zainteresowane współpracą z organizacjami i instytucjami, które zajmują się elastycznymi formami zatrudnienia (w tym telepracy) oraz wypracowywaniem mechanizmu pozwalającego na zapobieganie procesowi dezaktualizacji kwalifikacji mężczyzn i kobiet pozostających na urlopiach macierzyńskich i wychowawczych.

The project is addressed to parents with children under the age of seven and pregnant women, and aims to improve the situation of women in the labour market by creating conditions that enable them to combine their family and occupational lives. The traditional perception of the male and female roles in the family means that the burden of household duties rests primarily upon the woman. This makes women's situation in the labour market much worse compared with that of men. This is demonstrated by, among other things, low ratios of employment among women, higher rates of unemployment and vocational inactivity. Family duties become a burden, while intensive development of a professional career clearly collides with private life and the responsibilities arising from having a family. Women are valued less as employees, because employers cannot rely on their continuous work and availability, which means that they receive lower pay and occupy lower positions. In the current situation, too little attention is paid to helping women to reconcile their professional and family lives.

The project involves the creation of a comprehensive model of resolving this problem, with all the contributing factors taken into account. It intends to promote flexible forms of employment (training courses and seminars, addressed both to employers and job-seekers). It will also be important to increase access to child care facilities and develop models of cooperation between non-governmental organisations, local authorities and enterprises in establishing and operating such facilities, and increasing the number of their employees by organising periods of work practice for Pedagogy graduates and employing volunteers. The project will also promote greater involvement by men in family functions (increasing awareness of the need for the greater involvement of men in family life by promoting their use of their childcare leave entitlements: leaflets, television programmes, radio broadcasts, posters, seminars and talks for young people promoting the partnership family model). The project also intends to prevent professional qualifications of women and men becoming out-of-date during breaks in employment due to the performance of family responsibilities.

Within the framework of transnational cooperation, the partnership intends to establish contacts with partners from other EU countries who take actions aimed at improving the position of women in the labour market (boosting the number of women in employment and increasing their professional status), by developing mechanisms enabling them to reconcile their family life with work. The partnership is particularly interested in cooperating with organisations and institutions which deal with flexible forms of employment (including tele-work) and in developing a mechanism preventing the qualifications of women and men on maternity and childcare leave from becoming outdated.

PRR/DP id **PL-88**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Praca dla dwojga
Employment for Two People

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationŚląska Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości (*Silesian Entrepreneurship Development Foundation*),

ul. Zwycięstwa 36, 44-100 Gliwice

Osoba kontaktowa / Contact person: Beata Piechocka, tel.: (32) 230 48 79, faks: (32) 230 78 86

e-mail: Beata@sfwp.gliwice.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersCentrum Partnerstwa Społecznego „DIALOG”, Warszawa (*“DIALOG” Centre for Social Partnership*)Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Rynku Pracy (S-TO-S), Warszawa (*S-TO-S Association for Labour Market Development*)Wojewódzki Urząd Pracy, Katowice (*Voivodship Labour Office in Katowice*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest upowszechnienie możliwości zatrudnienia w systemie pracy czasowej (*job-sharing* – „dzielenie pracy”) jako modelowego rozwiązania sprzyjającego godzeniu życia zawodowego i rodzinnego. „Dzielenie pracy” to forma podziału pracy, gdy co najmniej dwóch pracowników dzieli się czasowo jednym stanowiskiem pracy. Jej znaczenie nieustannie wzrasta. System ten został z powodzeniem wdrożony w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Holandii. W Polsce dotychczas nie funkcjonował. Grupą docelową, do której skierowane będą działania Partnerstwa, są kobiety wcześniej pracujące, które po urodzeniu dziecka mają problem z powrotem na rynek pracy. Chcą do niej powrócić, ale ich sytuacja rodzinna nie pozwala na podjęcie zatrudnienia w pełnym wymiarze. Jeśli uda im się podjąć pracę, mają większe poczucie własnej wartości i możliwości wsparcia finansowego rodziny, mogą realizować się zawodowo, wykorzystując swoje umiejętności i kwalifikacje.

Aby osiągnąć cele projektu, konieczne będzie opracowanie procedur w systemie pracy *job-sharing*. Poprzez je przygotowanie pakietu szkoleniowego i przeszkolenie doradców (w służbach zatrudnienia, w samorządach, w organizacjach pozarządowych), dokonanie rekrutacji i selekcji grupy docelowej (zarówno kobiet, jak i pracodawców) oraz wdrożenie modelu *job-sharingu* poprzez zorganizowanie staży dla 50 beneficjentek. Istotnym elementem projektu będą także szkolenia dla kobiet – w odpowiedzi na potrzeby pracodawców (z uwzględnieniem technologii informacyjnych) oraz zorganizowanie opieki nad dziećmi i osobami zależnymi od kobiet biorących udział w projekcie. Przewiduje się również stworzenie pakietu informacyjno-szkoleniowego dla doradców i pośredników działających w agencjach zatrudnienia i publicznych służbach zatrudnienia, a także opracowanie systemu funkcjonowania sieci punktów informacyjno-doradczych pracy w syste-

mie *job-sharing* usytuowanych przy służbach zatrudnienia, samorządach, organizacjach pozarządowych. Doświadczenia zdobyte podczas realizacji projektu będą szerzej zaprezentowane dzięki zorganizowanemu w tym celu seminarium.

Partnerstwo planuje realizowanie współpracy ponadnarodowej na każdym etapie działania projektu. Będzie to zarówno nawiązanie kontaktów z potencjalnymi partnerami (zwłaszcza z krajów, gdzie jest z powodzeniem stosowany system pracy *job-sharing*), jak też stała współpraca z partnerstwami zagranicznymi, która będzie polegać na wymianie doświadczeń i informacji podczas zaplanowanych spotkań roboczych i konferencji. Inną formą współpracy ponadnarodowej będzie obustronna wymiana ekspertów i szkoleniowców. Przekazane dzięki tej współpracy informacje i doświadczenia pozwolą na bardziej efektywne wdrożenie tego systemu pracy i zaadaptowanie go do polskich realiów.

The Partnership will be established in order to propagate employment under the job-sharing system as a model solution conducive to reconciling family and professional life. „Job-sharing” is a form of dividing work where at least two employees share the same post. Its importance is constantly increasing. This system has been successfully implemented in the United Kingdom, Ireland and the Netherlands. So far, it does not exist in Poland. The target group to which the activities of the partnership will be addressed are women who used to be in employment, but after giving birth have problems with returning to the labour market. They want to go back to work, but their family situation prevents them from working full-time. If they manage to find a job their self-esteem increases, as does their ability to support the family financially. They may seek professional fulfilment using their skills and occupational qualifications.

In order to accomplish the project’s objectives it will be necessary to develop job-sharing system procedures. The project will involve preparing a training package and re-training advisers (in the employment services, local governments and non-governmental organisations), recruiting and selecting the target group (both women and employers), and implementing the job-sharing model by organising work practice for 50 beneficiaries. Another important element of the project will be training courses for women responding to the needs of employers, incorporating computer technology, and organising care for the children and persons dependent on those taking part in the project. There are also plans to create an information and training package for advisers and agents operating in employment agencies and public employment services, and to develop a system of job-sharing information and advice points located at employment services, local governments and non-governmental organisations. The experience gained during the implementation of the project will be presented to a wider audience in the form of a special seminar.

The partnership plans to engage in transnational cooperation at every stage of the project. This will involve establishing contacts with potential partners, with a particular emphasis on partners from countries in which a job-sharing system has been successfully deployed, as well as exchanging experience and information during scheduled working meetings and conferences. Another form of transnational cooperation will be bilateral exchanges by experts and trainers. The information and experience provided as a result of these exchanges will enable a more effective implementation of this work system and its adaptation to the conditions prevailing in Poland.

PRR/DP id **PL-89**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo na rzecz elastycznych form pracy
i rozwoju zawodowego rodziców
Partnership for Flexible Work
and Professional Development of Parents

Institucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie „FIRMITAS” („*FIRMITAS*” Association), ul. Strzeszyńska 252, 60-479 Poznań

Osoba kontaktowa / Contact person: Marlena Smitowska-Klecha, tel.: (0) 604 755 174,

faks: (61) 814 84 23, e-mail: msmilowska@o2.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Europejska Unia Kobiet, Sekcja Polska – Oddział Wielkopolska, Poznań (*Polish Section of the European Union of Women, Wielkopolska Branch*)

Agencja Rozwoju Gospodarczego, Poznań (*Agency of Economic Development*)

Wielkopolski Związek Pracodawców Prywatnych, Poznań (*Wielkopolska Association of Private Employers*)

Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, Poznań (*Academy of Humanities and Journalism*)

Centrum Badań Społeczno-Marketingowych ZORBA, Poznań (*ZORBA Centre for Social and Marketing Research*)

Gmina Dopiewo (*Dopiewo Municipality*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Podstawowym celem Partnerstwa jest ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom, które miały dłuższą niż rok przerwę w pracy spowodowaną koniecznością opieki nad dzieckiem, które chcą podjąć pracę i jednocześnie opiekować się dzieckiem. Sytuacja wykluczenia z rynku pracy powoduje, że pogarsza się kondycja finansowa ich gospodarstwa domowego, a ponadto brak aktywności zawodowej sprawia, że nie uaktualniają one swoich kompetencji i są coraz mniej pożądanymi pracownikami, a przy tym proporcjonalnie do okresu pozostawania bez pracy wzrasta ich bierność. Wszystko to utrudnia powrót na rynek pracy i odzyskanie kondycji finansowej (poziomu życia) sprzed okresu rodzicielstwa. Sytuację matek małych dzieci pogarsza fakt negatywnej stereotypizacji i społecznej kategoryzacji, które sprawiają, że są one oceniane jako mało pożądanymi pracownicy. Oprócz tych barier podjęcie pracy w klasycznej formie utrudnia rodzicom niemożność zapewnienia dzieciom opieki zastępczej (brak pieniędzy na opiekunkę, za małą liczbą przedszkoli, surowe kryteria przyjmowania dzieci do przedszkoli – zatrudnienie obojga rodziców), a czasem strach przed pozostawieniem dzieci pod opieką obcej osoby lub w przedszkolu. Bariery te są możliwe do pokonania dzięki spopularyzowaniu elastycznych form zatrudnienia.

Partnerstwo przewiduje przeprowadzenie kampanii promocyjno-informacyjnej – dotarcie do jak największej liczby pracodawców i władz samorządowych na obszarze objętym projektem, a także do potencjalnych beneficjentów (ulołki w urzędach gmin i u sołtysów, w przychodniach dla dzieci, ośrodkach pomocy społecznej i pomocy rodzinie,

plakaty, spotkania informacyjne, strona www). Planowane jest przeprowadzenie indywidualnych ocen kwalifikacji dla beneficjentów oraz tworzenie indywidualnych planów aktywizacji, a następnie przeprowadzenie szkoleń doskonalących i uzupełniających braki w kwalifikacjach (samodzielna organizacja pracy, aktywne poszukiwanie pracy, komputerowe kursy na prawo jazdy, komputerowe szkolenia profilowane, np. telemarketing, prowadzenie e-biznesu, komunikowanie teleinformatyczne, fakturowanie). Przewiduje się również przeprowadzenie szkoleń dla pracodawców oraz uruchomienie doradztwa i pomocy organizacyjno-technicznej we wprowadzaniu telepracy w przedsiębiorstwach. W ramach projektu stworzony zostanie powiatowy system kojarzenia pracodawcy z pracobiorcą oraz internetowa giełda pracy elastycznej, a także – na obszarach wiejskich – tzw. telechatki wraz z miniprzedszkolami.

Współpraca ponadnarodowa powinna obejmować kontakty zarówno z partnerstwami z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (gdzie występują podobne do polskich problemy rynku pracy, oraz podobna dynamika rozwoju społeczeństwa teleinformatycznego), jak i z państwami o wysokiej kulturze teleinformatycznej i ugruntowanej pozycji elastycznych form pracy na rynku. Import i adaptacja ich metod działania mogą w wydatnym stopniu poszerzyć zakres innowacyjności projektu (szczególnie pożądane są partnerstwa francuskie, we Francji bowiem sprawnie działają telechatki). Polskie Partnerstwo chciałoby zainteresować potencjalnych partnerów ponadnarodowych pracami nad utworzeniem internetowej giełdy pracy elastycznej. Eksport tej idei i utworzenie giełdy ponadnarodowej oznaczałoby spełnienie ideału pracy na odległość – zatrudniania specjalistów o odmiennych metodach działania i rozwiązywania problemów, o pełnym wachlarzu kwalifikacji.

The Partnership's basic objective is to facilitate the return to the labour market of persons who have had a break in employment of more than one year caused by childcare, and who want to go back to work and continue caring for their child. Their exclusion from the labour market leads to a deterioration in the financial status of their household, and means that due to the lack of occupational activity they do not update their qualifications, thus making them increasingly less desirable as employees. In addition, their inactivity increases proportionally to the length of their unemployment. All of these factors make returning to the labour market and regaining financial status (living standards) from the period prior to parenthood more difficult. The situation of mothers with small children is made worse by negative stereotyping and social categorisation, which means that they are perceived as unattractive prospective employees. Apart from these barriers, taking up employment in its traditional form is hampered by mothers' inability to provide substitute care for their children (insufficient money to pay for a nanny, too few kindergartens, strict criteria applied in accepting children at kindergartens), and sometimes by the fear of leaving their children in the care of strangers or in a kindergarten. These barriers may be overcome by making flexible work more popular.

The partnership envisages conducting a promotional-information campaign in order to reach as many employers and local authorities as possible in the project's catchment area. The campaign is also designed to reach potential beneficiaries (leaflets in municipal offices and at village bailiffs, in children's surgeries, welfare centres, family aid centres, posters, information meetings, and a website). There are plans to carry out individual evaluations of the beneficiaries and draw up individual activation plans, and then to offer training courses extending and supplementing gaps in beneficiaries' qualifications (independent work organisation, active job-seeking, computer literacy certificates, specialised computer courses, i.e. tele-marketing, e-business, data transmission communication and invoicing). There are also plans to conduct training courses for employers and to launch consultancy services and organisational and technical aid in introducing tele-working in enterprises. The project will also include the creation of a district employee/employer matchmaking system, an Internet flexible work exchange and, in rural areas, so-called tele-huts with mini-kindergartens.

Transnational cooperation should include contacts with partners from Central and Eastern European countries, which share similar labour market problems and show a similar degree of information society development, as well as with countries that boast high levels of information society development and well-established forms of flexible

work. Importing and adapting their methods may considerably expand the innovation of the project (French partnerships are particularly highly desired as partners due to the fact that tele-huts operate effectively in that country). The Polish partnership would like to interest potential transnational partners in the establishment of an Internet-based flexible work exchange. Exporting this concept and creating a transnational exchange would be the embodiment of the remote work ideal; the employment of specialists utilising different methods and solutions to problems, and having a full range of qualifications.

PRR/DP id **PL-90**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership

Gender Index

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP – *United Nations Development Programme*),

Al. Niepodległości 186, 00-608 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Marta Rawluszko, tel.: (22) 825 92 45 wew. 202, tel. kom.: (0) 600 817 535

e-mail: marta.rawluszko@undp.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Pełnomocnik Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, Warszawa
(*Chancellery of the Prime Minister, Government Plenipotentiary for Equal Status between Women and Men*)

Szkoła Główna Handlowa, Warszawa (*Warsaw School of Economics*)

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Warszawa (*Polish Confederation of Private Employers*)

Nordea, Warszawa

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest opracowanie oraz stosowanie wskaźnika równego traktowania kobiet i mężczyzn w przedsiębiorstwach. Z jednej strony chodzi o to, aby zbadać, w jakim stopniu zasada równego traktowania jest przestrzegana w przedsiębiorstwach, a z drugiej – uświadomić pracodawcom i pracownikom, jakie są standardy niedyskryminowania kobiet w miejscu pracy. Opracowany wskaźnik będzie narzędziem monitorowania przestrzegania przez przedsiębiorstwo regulacji prawnych, zapisanych w polskim kodeksie pracy, związanych z równym traktowaniem w zatrudnieniu. Badania pokazują, że w Polsce już na etapie poszukiwania pracy kobiety mają większe przeszkody do pokonania – jest mniej ofert dla kobiet, wymaga się od nich wyższych (niż od mężczyzn na te same stanowiska) kwalifikacji i umiejętności, zadaje się im pytania, których nie zadaje się mężczyznom, a które dotyczą sytuacji rodzinnej, liczby posiadanych dzieci i planów prokreacyjnych, niekiedy wymusza się na kobietach składanie oświadczeń, że w określonym czasie nie będą się decydowały na dziecko. Zarobki kobiet, także na tych samych co mężczyźni stanowiskach, są znacząco niższe. Jednocześnie pracodawcy nie są świadomi, że tego rodzaju praktyki stanowią dyskryminację.

W ramach projektu zostaną opracowane narzędzia i metodyka badań empirycznych w wybranych przedsiębiorstwach. Planuje się objęcie badaniami firm, które zadeklarują chęć wzięcia w nich udziału. Zbierane będą dane o wszystkich pracownikach zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach. Dane te będą dotyczyły wynagrodzeń, korzystania ze szkoleń, awansowania, przerw w pracy i ich przyczyn, rodzaju kontaktów kobiet przebywających na urloпах rodzicielskich z przedsiębiorstwem (np. telepraca, udział w spotkaniach, szkoleniach). Lista ta może zostać wydłużona po konsultacjach w grupie ekspertów. Na podstawie opracowanej ankiety zostaną przeprowadzone badania przez wyspecjalizowaną firmę. Wyniki badań posłużą opracowaniu syntetycznego wskaźnika *Gender*.

Od partnerów zagranicznych polskie Partnerstwo oczekuje wkładu merytorycznego w postaci informacji o stosowanych w innych krajach rozwiązaniach monitorujących przestrzeganie zasady niedyskryminowania pracowników z powodu płci. Pomocne będą także opracowania (np. poradniki) oraz przykłady dobrych praktyk w zakresie skłaniania pracodawców do przestrzegania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn, w tym także te, które sprzyjają łączeniu obowiązków zawodowych i rodzicielskich. Krajem, który może się pochwalić skutecznymi rozwiązaniami w zakresie walki z dyskryminacją kobiet, jest Szwecja, więc w tym kierunku będą szły poszukiwania partnerstwa ponadnarodowego. Rozwiązania stosowane w Szwecji byłyby przydatne, bowiem dokonał się tam proces weryfikacji niektórych metod pod względem ich skuteczności w zwalczaniu dyskryminacji kobiet na rynku pracy, w dostępie do zatrudnienia i warunkach pracy. Ze swej strony polscy partnerzy proponują udział w tworzeniu nowego narzędzia i możliwość jego adaptowania na terenie innych krajów. Interesujące może być zwłaszcza przeprowadzenie rankingu przedsiębiorstw realizujących zasadę równego traktowania pracowników ze względu na płeć – jako ciekawa metoda motywowania pracodawców do zatrudniania kobiet i przyczyniania się do ich zawodowego rozwoju.

The Partnership, currently being created, aims to develop and implement an index of the equal treatment of men and women in enterprises (a gender index). On the one hand, the objective is to determine to what extent the ideal of gender equality is observed in enterprises, and on the other to make employers and employees realise what the standards of the non-discrimination of women at work are. The index will be used as a tool to monitor the enterprise's observance of legal regulations provided for in the Polish Labour Code which pertain to gender equality in employment. Studies show that in Poland women have greater obstacles to overcome even at the job-seeking stage. There are fewer offers for women, and employers require them to have higher qualifications and better skills than those of men occupying the same positions. Women are asked questions pertaining to their family situation, number of children and procreation plans which men do not have to answer. Sometimes women are forced to sign an undertaking not to become pregnant during a specific period. The pay women receive for doing the same jobs as men is also significantly lower. At the same time, many employers are not aware of the fact that such practices constitute discrimination.

The project will include the development of empirical research tools and methods in selected enterprises. There are plans to include in the study all those firms that declare a willingness to participate in it. Data on all employees working in those enterprises will be gathered. These data will pertain to pay, use of training courses, promotions, breaks in work and their causes, types of contact between women on maternity leave and the enterprise (e.g. teleworking, participation in training courses, meetings). This list may be extended after consultations in the group of experts. A specialised firm will administer the survey on the basis of a questionnaire developed in the course of the project. The results will be used to develop a synthetic Gender Index.

The Polish partnership expects its foreign partners to contribute in the form of information on the methods of monitoring the observance of gender non-discrimination at work used in other countries. Publications, e.g. guidebooks, and examples of good practices in enforcing the observance of equal treatment of men and women among employers, including those conducive to reconciling professional and family duties, will be helpful. Sweden is a country that can rightfully boast effective solutions in the fight against the discrimination of women. Therefore, the search for transnational cooperation will go in this direction. The solutions applied in Sweden would be helpful because they have been verified there in terms of their effectiveness in combating discrimination against women in the labour market and in their access to employment and work conditions. In return, the Polish partners offer participation in the creation of a new tool and the possibility of its adaptation in other countries. In particular, launching a ranking of enterprises implementing the principle of gender equality of employees may be interesting as a method of motivating employers to hire women and may contribute to their occupational development.

PRR/DP id **PL-91**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Pełnia Życia – wsparcie rodziców dzieci niepełnosprawnych
To Live a Full Life – Supporting Parents of Children with Disabilities

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (*Polish Association for Persons with Mental Handicap*), ul. Pilicka 21, 02-613 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Marcin Małecki, tel.: (22) 839 33 04, (0) 502 027 677,

e-mail: M.Malecki@mcs.edu.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Mazowieckie Centrum Szkoleń Sp. z o.o., Warszawa (Mazowsze Training Centre Co. Ltd.)

Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa (Ministry for Social Policy)

Typ PRR – Geograficzne – Inne / Type of DP – Geographical – Other – Ciechanów – Płock, Ostrołęka – Siedlce, Radom, Warsaw region, City of Warsaw

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Głównym celem Partnerstwa jest wypracowanie modelowych rozwiązań służących godzeniu życia rodzinnego i zawodowego rodziców dzieci niepełnosprawnych, które ze względu na stopień i rodzaj niepełnosprawności wymagają stałej opieki. Działania podjęte w ramach projektu adresowane są do rodzin dzieci, które nie ukończyły 10. roku życia. Granica ta wynika z faktu, iż w wypadku dzieci niepełnosprawnych obowiązek szkolny może zostać odroczony maksymalnie do tego wieku. Konieczność zapewnienia dziecku niepełnosprawnemu całodobowej i wieloletniej opieki oraz rehabilitacji powoduje przymusową rezygnację z pracy przynajmniej jednego z rodziców, który z upływem czasu traci szanse na powrót do pracy, m.in. ze względu na dezaktualizację posiadanych kwalifikacji, nieumiejętność poruszania się po rynku pracy, a także – co potwierdzają badania – niechęć do podjęcia zatrudnienia i przyzwyczajenie się do życia ze świadczeń socjalnych. Ponadto wykluczenie z rynku pracy jednego z rodziców powoduje spadek stopy życiowej rodziny.

Projekt przewiduje zorganizowanie grup wsparcia służących przełamaniu barier psychospołecznych beneficjentów oraz ich integracji ze środowiskiem, stworzenie Punktu Opieki i Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych, który pozwoli grupie docelowej podjąć działania służące zatrudnieniu, zorganizowanie Punktu Doradztwa Zawodowego i Pośrednictwa Pracy dla tej grupy. Wśród jego zadań znajdzie się m.in. wyszukiwanie ofert pracy z uwzględnieniem indywidualnych możliwości poszczególnych osób, świadczenie doradztwa w zakresie podejmowania własnej działalności gospodarczej, zachowania się w kontaktach z potencjalnym pracodawcą, poruszania się po nowoczesnym rynku pracy itp. Ważnym elementem projektu będzie także organizacja szkoleń i warsztatów przygotowujących grupę rodziców do podjęcia pracy. Szkolenia te będą dwojakiego rodzaju. Z jednej strony będą adresowane do wszystkich osób biorących udział w projekcie, obejmując podstawowe umiejętności związane z zatrudnieniem (komunikacja interpersonalna, praca w zespole, obsługa komputera itp.), z drugiej natomiast będą przygotowywały do wykonywania konkretnej pracy u konkretnego pracodawcy. W ramach projektu utworzony również zostanie Punkt Interwencji Kryzysowej oferujący wsparcie psychologiczne.

Partnerstwo pragnie wykorzystać doświadczenie partnerów zagranicznych w organizowaniu systemów wsparcia dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, zwłaszcza w zakresie tworzenia grup samopomocowych, szkoleń psychospołecznych, wyłaniania liderów wśród grup docelowych i angażowania ich w działania na rzecz tych grup, jak również organizowania wolontariatu. Ważne będą również doświadczenia partnerów ponadnarodowych dotyczące elastycznych form zatrudnienia. Z kolei polskie Partnerstwo może zaoferować rozwiązania w zakresie modelowych punktów pomocy świadczących usługi w zakresie opieki i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych, interwencji kryzysowej oraz doradztwa zawodowego i pośrednictwo pracy.

The Partnership's main objective is to develop model solutions to be used in reconciling the occupational and family lives of parents of disabled children (up to the age of 10), who, due to the severity or type of their disability, require constant care. The actions taken within the framework of the project are addressed to families of children not older than 10. This limit is due to the fact that in the case of children with disabilities, compulsory education may be postponed until the child reaches this age. The need to provide round-the-clock long-term care forces at least one of the parents to give up employment. With the passage of time, that parent's chances of returning to work gradually evaporate, due, among other things, to the fact that their qualifications become outdated, their lack of skills in the labour market, and, as studies have confirmed, their frequent reluctance to take up employment and the development of dependence on welfare benefits. It also has to be pointed out that the exclusion of one parent from the labour market leads to a decline in the living standards of the whole family.

The project envisages: organising support groups used to break the psycho-social barriers of the beneficiaries, and their integration with the community; setting up a Disabled Children's Care and Rehabilitation Centre, allowing the target group to take steps aimed at finding employment; and creating a Career Counselling and Employment Agency Point for the target group. The project's tasks will include seeking out job offers with the individual capabilities of specific persons taken into account, providing advisory services regarding establishing self-employment, behaviour in contact with potential employers, orientation in the modern labour market, etc. An important element of the project will also be the organisation of training courses and workshops to prepare the target group to take up employment. These courses will be of two types. On the one hand, they will be addressed to all those taking part in the project and cover basic employment-related skills (interpersonal communication, teamwork, computer literacy, etc). On the other hand, they will prepare candidates for work in specific jobs for a specific employer. A Crisis Intervention Point, offering psychological support, will also be established within the framework of the project.

The partnership intends to utilise the experience of foreign partners regarding the creation of support systems for families with disabled children, particularly in the area of setting up self-help groups, psycho-social training, selecting leaders among the target groups and involving them in activities on behalf of those groups, as well as organising volunteers. In addition, the experience of transnational partners pertaining to flexible forms of employment will be important. The Polish Partnership may offer solutions in return regarding model help points providing services in the area of care and rehabilitation of disabled children, crisis interventions, professional consultations and work agencies.

PRR/DP id **PL-92**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Kompromis na rynku pracy
– innowacyjny model aktywizacji zawodowej kobiet
Labour Market Consensus
– Innovative Model of Vocational Activation of Women

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Stowarzyszenie Doradców Europejskich „PLinEU” („PLinEU” European Advisors Association),

ul. Pokutyńskiego 6/10, 30-376 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Piecuch, tel.: (0) 605 067 391, e-mail: plineu@o2.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Stowarzyszenie „Akademia Pełni Życia”, Kraków (“Full Life Academy” Association)

Fundacja Centrum Praw Kobiet – Oddział Kraków (Women’s Rights Centre Foundation, Cracow Branch)

Krakowska Szkoła Wyższa im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków (Modrzewski Cracow College)

RR Donnelley Europe Sp. z o.o., Kraków

Sylwia Styl Sp.j., Kraków (Sylvia Style)

Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area – Cracow

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest wypracowanie nowatorskich, modelowych rozwiązań, które umożliwią skuteczny powrót na rynek pracy rodziców, głównie kobiet, po okresie przerwy związanej z urodzeniem i opieką nad dzieckiem, oraz ich aktywizację w trakcie przebywania na urlopie wychowawczym i macierzyńskim. Kobiety przyczyny swoich mniejszych możliwości zawodowych upatrują w stereotypowym postrzeganiu ich jako żon, matek i gospodyń domowych. Brak przychylniej postawy ze strony pracodawcy, oraz niewydolny system opieki nad dzieckiem powodują, że kobieta musi wybierać między realizacją planów zawodowych a obowiązkami matki. Wybór opieki nad dzieckiem spotyka się z akceptacją społeczną, ale w dłuższej perspektywie przysparza wielu problemów rodzinie i samej kobiecie. Całkowicie urywa się wówczas kontakt z miejscem pracy, znaczne ograniczenie dyspozycyjności uniemożliwia uczestnictwo w szkoleniach podnoszących kwalifikacje. Ze względu na długi okres bierności zawodowej osoba taka staje się mało atrakcyjnym kandydatem do pracy.

Partnerstwo zamierza podjąć działania skierowane do pracodawców, obejmujące z jednej strony opracowanie bilansu korzyści i strat wynikających z zatrudniania kobiet-matek (próba wyceny ekonomicznej, oszacowanie korzyści i strat wprost niewymiernych, „miękkich”), a z drugiej – utworzenie sieci firm, których zadaniem będzie wypracowanie, przetestowanie i promocja najbardziej korzystnych form organizacji pracy i utrzymywanie kontaktu między firmą a kobietą przebywającą na urlopie wychowawczym/macierzyńskim. Planowane są także działania instytucjonalne, obejmujące zidentyfikowanie istniejących i wykreowanie nowych metod opieki nad dzieckiem (np. organizowanie grup zabawowych na osiedlach, żłobków w firmach) oraz stworzenie internetowego serwisu opiekunek do dzieci (wymiana opinii, ranking opiekunek itd.). Trzeci rodzaj działań to te

ukierunkowane na aktywizację zawodową kobiet – uruchomienie portalu informacyjnego dla kobiet chcących powrócić do pracy, zaprojektowanie i wdrożenie programu umożliwiającego diagnozę szczególnych predyspozycji beneficjentek oraz przygotowanie i wprowadzenie systemu szkoleń ukierunkowanego na rozwój wybranych, pożądanych przez pracodawców kompetencji (m.in. znajomość obsługi komputera).

Jeśli chodzi o współpracę ponadnarodową, z punktu widzenia polskiego Partnerstwa niezwykle istotne wydaje się korzystanie z doświadczeń związanych z promocją i implementacją innowacyjnych form organizacji pracy. Wymiana informacji w tym zakresie pozwoli na wyłonienie tych form elastycznego zatrudnienia, które mają największe szanse na sprawdzenie się w warunkach polskich. W tym celu planuje się nawiązanie współpracy z partnerstwem stworzonym w Niemczech lub Finlandii, gdzie szczególne sukcesy odnosi się w dziedzinie upowszechniania rotacji pracy. Partnerstwo ponadnarodowe umożliwi zatem poznanie rozwiązań istniejących w innych krajach w odniesieniu do szeroko rozumianej aktywizacji i reintegracji zawodowej kobiet-matek oraz przeniesienie najlepszych rozwiązań do Polski. Dodatkowo dzięki współpracy międzynarodowej Partnerstwo będzie miało możliwość poznania metod skutecznego lobbingu i sposobów wdrażania wypracowanych rozwiązań do polityk krajowych, praktykowanych w innych państwach europejskich.

The Partnership's objective is to develop innovative, model solutions enabling the effective return to the labour market of parents, mainly women, following a break due to childbirth and childcare, as well as their activation while on maternity and childcare leave. Among the reasons behind their reduced occupational possibilities, women list their stereotyped image of a mother and housewife. The often unfriendly attitudes of employers and the inefficient childcare system force women to choose between their professional plans and parental responsibilities. Choosing the latter is socially accepted, but in the long run leads to many problems for the family and the woman herself. All contact with the workplace is then severed and the significant reduction in availability prevents the woman from taking part in courses to improve her qualifications. Due to the long period of occupational inactivity, most women become unattractive as job candidates.

The Partnership intends to take steps aimed at employers, including, on the one hand, the drawing up of a balance sheet of benefits and losses derived from employing women who are mothers (an attempt at an economic valuation, estimation of intangible, „soft” benefits and losses), and on the other hand, at setting up a network of firms whose task will be to develop, test and promote the most advantageous forms of work organisation and maintaining contact between the firm and the women on maternity/childcare leave. Institutional activities are also planned, including identifying existing and creating new childcare methods (e.g. organising playgroups on housing estates and nurseries in firms), and creating an Internet-based childminder system (exchange of opinions, ranking childminders, etc). The third type of actions are those directed towards the occupational activation of women: launching an information portal for women who want to return to work; designing and implementing a programme enabling special qualifications of the beneficiaries to be diagnosed; and designing and implementing a system of training courses aimed at developing selected competencies desired by employers (including computer literacy).

As regards transnational cooperation, the Polish Partnership considers using experiences relating to the promotion and implementation of innovative forms of work organisation to be of particular importance. Exchanging information in this area will enable those forms of flexible employment that stand the best chance of proving useful under the conditions prevailing in Poland to be identified. To this end, there are plans to establish cooperation with a partnership in Germany or Finland, where work rotation is becoming particularly popular and successful. Transnational cooperation will, therefore, allow the solutions existing in other countries in the field of activation and occupational reintegration of women mothers and their potential implementation in Poland to be presented. In addition, as a result of such transnational cooperation, the Partnership will be able to study the methods of effective lobbying and implementing solutions in the domestic policies of other European countries.

PRR/DP id **PL-119**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Partnerstwo – Rodzina – Równość – Praca
Partnership – Family – Equality – Work

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Uniwersytet Mikołaja Kopernika (*Nicolaus Copernicus University*),

ul. Grudziądzka 46/48 m. 213, 87-100 Toruń

Osoba kontaktowa / Contact person: Emilia Szypryt; tel.: (56) 662 49 19;

faks: (56) 661 09 55; e-mail: proeuropa@fundacja-proeuropa.pl, fundacijaproeuropa@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Kujawsko-Pomorska Fundacja Gospodarcza „Pro Europa”, Toruń (*“Pro Europa” Economic Foundation of the Kujawy and Pomerania Region*)

Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu (*Chamber of Commerce and Industry in Toruń*)

Oddział Kujawsko-Pomorski Sekcji Polskiej Europejskiej Unii Kobiet, Toruń (*Polish Section of the European Women’s Union, Kujawy and Pomerania Branch*)

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu (*Voivodship Labour Office in Toruń*)

Typ PRR – Geograficzne – Region miejski / Type of DP – Geographical – Urban area – Toruń, Włocławek

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Głównym celem Partnerstwa jest badanie sposobów wyrównywania szans kobiet w rozwoju zawodowym i podniesienie ich atrakcyjności na rynku pracy przy równoczesnym godzeniu ról społecznych matki i pracownika. Planowane jest przetestowanie instrumentów umożliwiających kobietom pracującym uczestniczenie w szkoleniach, konferencjach i delegacjach bez uszczerbku dla ich życia rodzinnego. Sytuacja kobiet na rynku pracy jest szczególnie trudna (niższe są wskaźniki ich zatrudnienia, z kolei wyższe – bierności zawodowej). Przyczyn tego stanu rzeczy jest wiele (m.in. brak możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych kobiet z powodu konieczności opieki nad dziećmi przy niedostatecznej ofercie placówek opiekuńczo-wychowawczych, funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy na temat roli kobiety, wpływające również na przekonanie pracodawców o braku dyspozycyjności i efektywności pracujących kobiet). Dyskryminacji doświadczają także młode pracujące kobiety planujące macierzyństwo. Obecne praktyki na rynku pracy ograniczają ich możliwości rozwoju zawodowego, często skazując je na bezrobocie.

Partnerstwo zamierza umożliwić funkcjonowanie całodobowych świetlic rodzinnych, które byłyby prowadzone przez kobiety po długim okresie pozostawania bez pracy i którym taki tryb pracy domowej i opieki nad dziećmi odpowiada. Świetlice świadczyłyby całodobowe usługi niepublicznej opieki nad dziećmi w sytuacji, gdy rodzice pracują w systemie zmianowym, uczestniczą w kursach podwyższających ich kwalifikacje lub delegacjach, pracują w godzinach nadliczbowych. Rozwiązanie takie umożliwi pracującym matkom większe zaangażowanie w rozwój kariery zawodowej. Ponadto grupy wsparcia prowadzone przez socjopedagogów jednocyfryby środowisko pracujących matek, dając im poczucie wspólnoty, zrozumienia i bezpieczeństwa.

Inną propozycją dla długotrwale bezrobotnych kobiet jest system szkoleń aktualizujących ich kwalifikacje zawodowe, wsparcie psychomotywacyjne, pobudzenie rozwoju przedsiębiorczości, szkolenia językowe, a przede wszystkim „praca pod patronatem” (pod okiem opiekuna zawodowego), której głównym celem będzie przełamanie barier mentalnych tkwiących po stronie i pracodawcy, i pracownika. Z kolei kobietom planującym macierzyństwo można zaproponować przejście na system telepracy. Działania promocyjne podejścia partnerskiego w domu i w pracy (w formie warsztatów i seminariów) będą organizowane dla potencjalnych pracodawców, a przede wszystkim dla partnerów życiowych beneficjentek.

Partnerstwo planuje współpracę z partnerami zagranicznymi, którzy pracują z podobną grupą docelową lub stosują w swoich działaniach podobne narzędzia. Szczególnie zainteresowane jest metodami pracy instytucji zaangażowanych w aktywizację zawodową i zwalczanie nierówności, formami kształcenia ustawicznego niwelującego te nierówności oraz współpracą instytucji lokalnych w celu promowania i stosowania elastycznych form zatrudnienia i opieki nad dziećmi.

The Partnership's primary objective is to analyse the methods of equalising women's opportunities in occupational development and raising their attractiveness on the labour market, with the simultaneous balancing of the social roles of mother and employee. It is planned that the instruments enabling working women to participate in training, conferences and trips without detrimentally affecting their family life will be tested. The situation of women on the labour market is particularly difficult (their employment ratios are lower, whereas, in turn, their occupational passiveness is higher). There are many reasons for this state of affairs. These include the lack of opportunities to increase occupational qualifications because of the need to look after children, and an insufficient offering of care and upbringing centres, the stereotypes in society regarding the role of the woman, which also influence the conviction of employers about the lack of flexibility and effectiveness of working women. Discrimination is also experienced by young working women planning motherhood. At present, practice on the labour market limits the opportunities for career development, frequently almost sentencing them to unemployment.

The Partnership intends to enable the functioning of all-day family day care centres, which will be run by women after a long period of unemployment and who would enjoy looking after children. The day care centres would provide all-day private care services for children in situations in which parents work in a shift system, participate in courses to raise their qualifications, or take part in business trips or work overtime. This solution would enable working mothers to commit themselves more to developing their careers. Furthermore, the support groups run by such teachers would unite the environment of working mothers, giving them a feeling of support, understanding and security. Another proposal for long-term unemployed women is a training system to update their occupational qualifications, psycho-motivational support, stimulation of entrepreneurship, language training, and primarily „working under a patron” (under the eye of an occupational custodian), the main objective of which will be to overcome the mental barriers on the part of the employer and the employee. In turn, women planning motherhood will receive a proposal to transfer to the teleworking system. Activities promoting a partnership approach at home and at work (in the form of workshops and seminars) will be organised for potential employers, and primarily for the partners of the final beneficiaries.

The Partnership plans to work with foreign partners that work with similar target groups or use similar tools in their activities. Of particular interest are the operational methods of the institutions involved in occupational activation and combating inequalities in the partner's country, forms of continuing education in order to combat inequalities, as well as the cooperation of local institutions in order to promote and use flexible forms of employment and childcare.

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Życie zaczyna się po czterdziestce
Life Begins after Forty

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Województwa Świętokrzyskiego (*Polish Committee for Social Assistance in Świętokrzyskie Voivodship*), Plac Floriański 3 lok. 310, 26-110 Skarżysko-Kamienna
Osoba kontaktowa / Contact person: Katarzyna Byrska, tel.: (0) 600 96 11 47; faks: (41) 344 35 27;
e-mail: kasia.byrska@wp.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Fundacja Centrum Promocji Kobiet, Warszawa (*Centre for Women Promotion Foundation*)
Klub Fitness Urszula Boy, Skarżysko-Kamienna (*Urszula Boy Fitness Club*)
Krajowa Izba Gospodarcza, Warszawa (*Polish Chamber of Commerce*)
Media Art Biznes Janusz Marciniak, Warszawa
„Nowa Gazeta Praska”, Warszawa (*“New Praga Daily”*)
Powiatowy Urząd Pracy w Skarżysku-Kamiennej (*Powiat Labour Office in Skarżysko-Kamienna*)
STARPRESS Sp z o.o, Starachowice
Świętokrzyska Agencja Rozwoju Regionu, Kielce (*Świętokrzyskie Region Development Agency*)
AJK Media J. Osiak-Kazanowska „Dami” Telewizja, Skarżysko-Kamienna (*Local TV*)
Urząd Miasta Skarżyska-Kamiennej (*Municipal Office in Skarżysko-Kamienna*)
Urząd Pracy m.st. Warszawy (*Labour Office for the City of Warsaw*)
Warszawskie Centrum Demokracji Lokalnej (*Warsaw Centre for Local Democracy*)
Centrum Biznesu, Radom (*Business Centre*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Partnerstwo za główny cel przyjęło przywrócenie na rynek pracy kobiet po 45. roku życia, które zrezygnowały z pracy zawodowej na rzecz pełnienia obowiązków rodzinnych. Kobiety te, ponosząc konsekwencje uprzednich decyzji, narażone są obecnie na dyskryminację na rynku pracy, wyływającą przede wszystkim z ich wieku, ale także braku odpowiedniego wykształcenia, a tym samym stażu zawodowego, doświadczeń oraz kwalifikacji. Nie mają one najczęściej podstawowych umiejętności z zakresu obsługi komputera i urządzeń biurowych, nie znają języków obcych. Istotne są również problemy natury psychologicznej – brak motywacji do podejmowania działań związanych z samozatrudnianiem, brak wiary we własne możliwości, pogłębiająca się apatia i frustracja spowodowana niskim statusem społecznym, brak mobilności, często także nieznanomość przepisów, możliwości, mechanizmów rynku pracy. Dodatkową przeszkodą są funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy, za których sprawą pracodawcy nie chcą zatrudniać kobiet w średnim wieku.

W ramach projektu zbadane zostaną lokalne rynki pracy pod kątem zapotrzebowania na określone produkty i usługi oraz określona skuteczność tradycyjnych metod aktywizacji zawodowej kobiet wykluczonych z rynku pracy z powodu pełnienia obowiązków rodzinnych. Planuje się stworzenie efektywnych metod dotarcia do trudnych klientów, jakimi są zniechęcone kobiety po 45. roku życia. Będą to przede wszystkim spotkania z autorytetami, program w telewizji lokalnej, cykl artykułów w lokalnych gazetach, a także seminaria atrakcyjne pod względem turystycznym, aby zachęcić do udziału w nich najbardziej nieaktywną grupę odbiorców, następnie kobiety będą motywowane do podejmowania działań mających na celu poprawę ich warunków bytowych. W tym celu zaangażowany zostanie psycholog, który będzie do dyspozycji uczestniczek projektu przez cały czas jego trwania. Będzie on podejmował działania: od motywowania do podejmowania inicjatywy, poprzez badanie predyspozycji zawodowych, do podtrzymywania wiary w siebie oraz aktywności. W celu poprawienia samooceny uczestniczek programu zaangażowani zostaną również specjaliści od kształtowania wizerunku (dietetyk, stylistka, trener). Punktem kulminacyjnym będzie przeprowadzenie serii szkoleń i długotrwałych warsztatów, które przygotują kobiety do pracy w warunkach wolnego rynku, potem nastąpi zbadanie efektywności i ocena poszczególnych etapów tych kursów.

Od partnera ponadnarodowego polskie Partnerstwo oczekuje wymiany doświadczeń zarówno w aspekcie motywowania grupy docelowej, jak i wypracowania metod zapobiegania dyskryminacji na rynku pracy ze względu na płeć i wiek. We współpracy z partnerami z zagranicy planowane jest udoskonalenie wypracowanych bądź też opracowanie nowych, wspólnych programów, mających na celu jak najskuteczniejszą aktywizację kobiet po 45. roku życia oraz podnoszenie świadomości pracodawców w zakresie równości płci. Partnerstwo w tym celu wyda stosowne publikacje, założy portal internetowy oraz zorganizuje wymianę liderów projektu.

The Partnership's main objective is the return of women aged over 45 to work, after having given up their career in order to raise a family. While bearing the consequences of previous decisions, these women are currently exposed to discrimination on the labour market, primarily stemming from their age, but also a lack of appropriate qualifications, track record, and experience. Most frequently, they do not have basic skills in operating computers and office machinery and do not understand foreign languages. Problems of a psychological nature are also important: these include a lack of motivation to start activities related to self-employment, a lack of belief in their own capabilities, deepening apathy and frustration caused by their low social status, a lack of mobility, and frequently a lack of regulatory knowledge, opportunities and mechanisms of the labour market. An additional obstacle is that of the stereotypes operating in society, as a result of which employers do not want to employ middle-aged women.

The local labour markets will be analysed within the framework of the project to determine the requirement for specific products and services, as well as the effectiveness of traditional methods of the occupational activation of women on the labour market after they have raised a family. It is planned that effective methods to reaching disadvantaged women aged over 45 will be developed. These methods will primarily include meetings with authorities, a programme on local television and a series of articles in the local press, as well as attractive seminars in tourism, in order to encourage the most inactive group of recipients to take part in them. The women will then be motivated to take steps to improve their lives. A psychologist will be engaged for this purpose, who will be available to the project's participants for the duration (from motivating them to take up the initiative, through examining their occupational predispositions, to supporting their belief in themselves and their activities). Specialists in building an image (a dietician, stylist and trainer) will also be engaged in order to improve the self-assessment of the project's participants. The culminating point will be a series of training courses and long-term workshops, which will prepare women for work in the conditions of the free market, as well as an analysis of the effectiveness and an evaluation of the individual stages of these courses.

The Polish Partnership will expect to share experience, both with regard to motivating the target group and the development of methods preventing gender and age discrimination in the labour market, from a transnational

partner The improvement or development of new, joint programmes with the purpose of most effectively activating women aged over 45 and raising the awareness of employers on the gender equality, is planned in cooperation with foreign partners. The partnership will issue appropriate publications for this purpose, as well as create a website and organise an exchange of the main personnel.

PRR/DP id **PL-121**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Praca i godne życie dla kobiet – ofiar przemocy
Work and Life of Dignity for Women Victims of Violence

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Centrum Praw Kobiet (*Women's Rights Centre*), ul. Wilcza 60 m. 19, 00-679 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Urszula Nowakowska, tel.: (22) 652 01 17; faks: (22) 652 01 17;

e-mail: urszula.nowakowska@cpk.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie (*Vocational Development Centre in Warsaw*)

Ośrodek Kongresowo-Szkoleniowy, Warszawa (*Congress and Training Centre*)

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Warszawa-Żoliborz (*Warszawa-Żoliborz District Social Welfare Agency*)

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Warszawa-Śródmieście (*Warszawa-Śródmieście District Social Welfare Agency*)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Łódź (*Municipal Social Welfare Agency*)

Hostel dla Matek z Dziećmi Chroniącymi się przed Przemocą, Łódź (*Hostel for Battered Women and Children*)

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie (*Voivodship Labour Office in Warsaw*)

Zakład Karny, Lubliniec (*Penal Establishment*)

Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Warszawa (*Private Pedagogical University*)

Coordinamento Nazionale Comunita di Accoglienza, Roma

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest z jednej strony wypracowanie modelowych rozwiązań ułatwiających kobietom – ofiarom przemocy (bezrobotnym, zagrożonym utratą zatrudnienia, skazanym za przestępstwa z użyciem przemocy, odbywającym kary pozbawienia wolności) podnoszenie kwalifikacji zawodowych, znalezienie zatrudnienia lub powrót na rynek pracy oraz godzenie życia rodzinnego i zawodowego, z drugiej zaś – popularyzacja wśród pracodawców idei równych szans dla kobiet i mężczyzn, elastycznych form zatrudnienia oraz innych rozwiązań ułatwiających godzenie życia rodzinnego i zawodowego. Znaczny odsetek ofiar przemocy to kobiety bezrobotne. Doznają one podwójnej dyskryminacji – brak niezależności ekonomicznej sprawia, że są bardziej podatne na przemoc i trudniej jest im podjąć decyzję o opuszczeniu agresora, z drugiej strony pozostawanie w związku „przemocowym” utrudnia im znalezienie i utrzymanie zatrudnienia, godzenie życia rodzinnego i zawodowego oraz wpływa negatywnie na sytuację dzieci. Dodatkowe bariery, jakie napotykały ofiary przemocy na rynku pracy, wiążą się z zaniżonym poczuciem własnej wartości, kłopotami z koncentracją oraz innymi urazami psychicznymi i fizycznymi.

W ramach Partnerstwa planowane jest stworzenie zintegrowanego systemu pomocy kobietom – ofiarom przemocy, który będzie łączył działania związane z aktywizacją zawodową oraz kompleksową pomoc psychologiczną,

socjalną i prawną niezbędną do uwolnienia się ze związku opartego na przemoc. Zintegrowany system pomocy kobietom – ofiarom przemocy będzie opierał się na współpracy pracodawców i różnych instytucji, w których zakresie działania leży aktywizacja zawodowa oraz przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet. Planuje się indywidualne poradnictwo psychologiczne, udział w grupach wsparcia, wzmacnianie umiejętności beneficjentek w sferze kontaktów interpersonalnych i społecznych poprzez udział w kursach samoobrony, zajęciach teatralnych oraz innych artystycznych, podnoszenie świadomości prawnej kobiet z grupy docelowej (spotkania „Poznaj swoje prawa...”, ulotki i poradniki, indywidualne poradnictwo prawne), prowadzenie doradztwa zawodowego, kursów i staży przygotowujących do zawodu, przygotowanie przedstawienia teatralnego opartego na biografii uczestniczek. Przewidywane są również szkolenia wolontariuszek udzielających wsparcia beneficjentkom programu.

The Partnership's primary objective is to develop model solutions facilitating women that have been victims of violence (unemployed, threatened with redundancy, convicted of a violent crime, subject to a penalty of restriction of freedom), to raise their occupational qualifications, find a job or return to the labour market, as well as balance family life with a career. In addition, the Partnership's objective aims to popularise the ideas of equal opportunities for women and men, flexible forms of employment and other solutions to facilitate the balancing of family life and career among employers. A significant proportion of victims of violence are unemployed women who experience double discrimination: the lack of economic independence means that they are more susceptible to violence and it is even more difficult for them to decide to leave the aggressor, while on the other hand, remaining in a „violent” relationship makes it difficult for them to find and hold down a job, and balance family life with a career, as well as having a negative impact on the children. Other barriers encountered by victims of violence on the labour market are related to a lower feeling of self-esteem, difficulties in concentrating and other psychological and physical injuries.

Within the framework of the partnership, it is planned that an integrated system of assistance for women that have been victims of violence will be created, which will combine the activities related to occupational activation and comprehensive psychological, social and legal aid which is required to become free of a relationship based on violence. An integrated system for helping these women will be based on the cooperation of employers and various institutions involved in occupational activation and the prevention of violence against women. Individual psychological counselling is planned, together with participation in support groups, strengthening the beneficiaries' skills in terms of interpersonal and social contacts through taking part in self-defence courses, theatrical and other artistic classes, the raising of the women's legal awareness („know your rights...” meetings, leaflets and guides, as well as individual legal advice), the management of career advisory services, courses and internships to prepare women for an occupation, the preparation of a theatrical presentation based on the biographies of the participants, as well as the training of volunteers providing support to the project's beneficiaries.

PRR/DP id **PL-122**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Telepraca scala rodzinę
Tele-work Integrates Family

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Politechnika Świętokrzyska – Centrum Kształcenia Ustawicznego (*Kielce University of Technology Centre for Continuing Education*), Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7 m. 125C, 25-314 Kielce

Osoba kontaktowa / Contact person: Iwona Szostak, tel.: (41) 342 43 28; faks: (41) 342 43 31;

e-mail: iwona@cku.tu.kielce.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach (*Powiat Labour Office in Kielce*)

Caritas Diecezji Kieleckiej, Kielce (*Caritas of the Kielce Diocese*)

INFOMAX Działowski Lewicki Szczepanik Sp. Jawna, Kielce (*INFOMAX Co.*)

Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Świętokrzyskie**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Istotą projektu jest wsparcie integracji zawodowej kobiet i mężczyzn chcących powrócić – po dłuższej przerwie – na rynek pracy, poprzez stworzenie dla nich nowych perspektyw zatrudnienia. Projekt stawia sobie za zadanie przygotowanie uczestników do pracy za pośrednictwem Internetu (w systemie telepracy), w związku z czym jest adresowany do osób, które nie mogą pracować poza domem – np. mających małe dzieci (osoby po urlopie macierzyńskim, wychowawczym) i chcących pogodzić życie rodzinne z pracą. Od lat w polskiej (i nie tylko polskiej) obyczajowości funkcjonuje stereotyp niższej wartości kobiety jako pracownika. Jego źródłem jest przekonanie, że urodzenie i wychowywanie dziecka oraz związane z tym okresy nieobecności w pracy negatywnie wpływają na efektywność pracy, a dodatkowo uniemożliwiają utrzymywanie wysokich kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z tą opinią kobieta, nawet jeśli jest cenionym specjalistą w swojej dziedzinie, kiedy zostaje matką, traci na dłuższy czas swą wartość jako pracownik, w związku z czym najbezpieczniej jest albo się jej pozbyć, albo utrudnić powrót do pracy.

Specyfika pracy przez internet ogranicza zakres działalności do szeroko pojętej obsługi biurowej (księgowość, rachunkowość, obsługa prawna itp.) oraz prac projektowych (np. grafika, projekty techniczne). Projekt zakłada stworzenie laboratorium komputerowego (20 stanowisk), dostępnego dla uczestników projektu w godzinach 7–22. W laboratorium tym odbędzie się stacjonarna część szkolenia, a po jej zakończeniu komputery, stanowiące wyposażenie, zostaną wypożyczone (na czas trwania projektu) uczestnikom, którzy nie dysponują własnym sprzętem. Będą oni mogli wykorzystywać laboratorium (po zakończeniu codziennych zajęć) do własnych ćwiczeń, podnoszenia kwalifikacji i nawiązywania kontaktów z potencjalnymi pracodawcami. W celu zmobilizowania osób biorących udział w projekcie planowane jest dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego oraz specjalistycznego oprogramowania po uzyskaniu pracy w systemie na odległość (będzie to dotyczyć uczestników wyróżniających się szczególnym zaangażowaniem).

Jednym z elementów programu będzie międzynarodowa wymiana uczestników, polegająca na umożliwieniu im odbycia 2–tygodniowego stażu w kraju jednego z partnerów zagranicznych. Wyjazdy zostałyby poprzedzo-

ne kursami z zakresu języków obowiązujących w krajach, w których będą się odbywać praktyki. Współpraca ponadnarodowa powinna ponadto umożliwić porównanie systemów zatrudnienia w różnych krajach i dzięki temu stworzenie zbioru dobrych praktyk łączącego w sobie najlepsze elementy każdego z nich. Celem tej współpracy będzie również wymiana doświadczeń w dziedzinie pracy w systemie „na odległość”, opracowanie procedur i programów, które mogłyby zostać wykorzystane przez każdego z partnerów w swoim kraju oraz dokonanie oceny potrzeb w tym zakresie wspólnych dla całej zjednoczonej Europy.

The project's primary objective is to support the occupational integration of women and men wanting to return to the labour market after a long-term break, by opening up new employment perspectives for them. The project sets itself the task of preparing the participants to work through the Internet (in the „teleworking” system), as a result of which it is addressed to people who cannot work away from home, e. g. those with small children (people on maternity and upbringing leave), and who want to balance family life with their careers. For years, many countries' customs (not only in Poland) have included a stereotype of the lower value of a woman as an employee. The source of this is the conviction that giving birth and raising children, and the related periods of absence from work, have a negative impact on productivity, and additionally prevent the keeping of high occupational qualifications. According to this opinion, even if a woman is a valued specialist in her area, when she becomes a mother, she loses her value as an employee for a long time, as a result of which it would be safest either to get rid of her or make her return to work difficult.

The specific nature of working through the Internet limits the extent of activities to widely-understood office support (accounting, bookkeeping, legal support etc.), as well as design work (such as graphic design and technical designs). The project includes the creation of a computer laboratory (20 positions), which will be available to the project's participants between 07.00 and 22.00. The classroom part of the training will take place in this laboratory, while after its completion the computers that constitute its fittings will be hired (for the duration of the project) to those participants who do not have their own hardware. The participants will be able to use the laboratory (after the completion of the daily activities) for their own exercises, to increase their qualifications and to make contact with potential employers. In order to motivate people taking part in the project, it is planned that the purchase of computer hardware and specialist software will be co-funded upon finding a job in the remote working system (this option will apply to those participants that distinguish themselves by their special commitment).

One of the elements of the project will be the transnational exchange of participants, which is based on enabling them to experience a two-week internship in the country of one of the foreign partners. The trips would be preceded by language courses from the range of languages that are used in the countries in which the internships are to be held. This transnational cooperation should furthermore enable a comparison of the employment systems in various countries, and hence the development of a methodology combining the best elements of each. The objective of this cooperation will also be to share experience in the area of remote working, develop procedures and programmes that can be used by each of the partners in their countries, and evaluate the common needs across a united Europe.

EQUAL obszar tematyczny I / EQUAL theme I

**Wsparcie integracji społecznej i zawodowej
osób ubiegających się o status uchodźcy**

**Supporting the social and vocational
integration of Asylum-Seekers**

PRR/DP id **PL-93****Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership****@IterCamp****Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation**Polski Czerwony Krzyż (*Polish Red Cross*), ul. Mokotowska 14, 00-561 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Urszula Biegańska, tel.: (22) 326 12 67, faks: (22) 628 41 68

e-mail: urszula.bieganska@pck.org.pl;

Mikołaj Bekasiak, tel.: (22) 326 12 92, e-mail: mikolaj.bekasiak@pck.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersInstytut Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa (*Institute of Social Policy, Warsaw University*)Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Ochrony Cudzoziemców „Proxenia”, Warszawa (*“Proxenia” Association for Integration and Protection of Aliens*)Fundacja „Ocalenie”, Warszawa (*“Rescue” Foundation*)Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa (*Ministry for Social Policy*)Urząd Miasta Zgierz (*Municipal Office of Zgierz*)Związek Harcerstwa Polskiego, Warszawa (*Polish Scouting Association*)Instytut Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego (*Institute of Sociology, University of Łódź*)Urząd Repatriacji i Cudzoziemców, Warszawa (*Office for Repatriation and Aliens*)Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Warszawa (*Ministry of Foreign Affairs*)Caritas Polska, Warszawa (*Caritas Poland*)

McCann Erickson Polska

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems**Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Celem Partnerstwa jest wspieranie integracji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o status uchodźcy zarówno przez wypracowanie innowacyjnego pakietu usług przygotowujących ich do wejścia na rynek pracy po uzyskaniu statusu lub zgody na pobyt tolerowany, jak i przez działania edukacyjne skierowane do pracowników instytucji polityki społecznej. Konieczne będzie przygotowanie diagnozy i prognozy naukowej kwestii migracyjnych i uchodźczych oraz przeprowadzenie wielopłaszczyznowego programu komunikacji z opinią publiczną na rzecz promowania postaw przychylnych cudzoziemcom. Główną grupą docelową projektu są cudzoziemcy, którzy złożyli wniosek o nadanie statusu uchodźcy w RP i z powodu braku własnych środków finansowych korzystają ze świadczeń socjalnych w ośrodkach dla uchodźców. Istniejący obecnie system przyjmowania cudzoziemców ubiegających się o status uchodźcy zapewnia jedynie podstawowy zakres pomocy i nie stwarza wystarczających warunków do ich integracji ze społeczeństwem (zwłaszcza na rynku pracy). Działania, które będą podejmowane w ramach projektu, mają poprawić tę sytuację.

Projekt zakłada uruchomienie wzorcowego ośrodka adaptacyjnego. 18-tygodniowy program pobytu poszczególnych grup beneficjentów w ośrodku (podczas którego uczestnicy będą pod indywidualną opieką mentorów-cudzoziemców) będzie obejmował kursy języka polskiego i kultury polskiej, kursy komputerowe oraz zawodowe. Ponadto planowane są konsultacje prawne. Przebywanie w ośrodku będzie miało charakter rotacyjny (w grupach 25-osobowych). Ośrodek zapewni zakwaterowanie, wyżywienie, opiekę nad dziećmi i osobami zależnymi, a także pomoc psychologiczną i medyczną. Po opuszczeniu ośrodka uczestnik będzie kierowany na praktykę zawodową u pracodawcy. Przewiduje się również prowadzenie ogólnopolskich badań społecznych dotyczących problemu uchodźców oraz realizację ogólnopolskiej kampanii społecznej na rzecz integracji społeczno-zawodowej cudzoziemców.

Po wypracowaniu i przetestowaniu innowacyjnego pakietu usług na rzecz społeczno-zawodowej integracji osób ubiegających się o status uchodźcy i jego upowszechnieniu na poziomie krajowym, zakłada się wymianę dobrych praktyk w ramach partnerstwa ponadnarodowego. Partnerstwo zamierza przyczynić się do upowszechnienia na poziomie międzynarodowym zintegrowanego podejścia do rozwiązywania problemów uchodźców, zakładającego wzajemne wspieranie i przenikanie się trzech komponentów: realnych działań na rzecz grupy docelowej, społecznych i edukacyjnych oddziaływań kształtujących pozytywne postawy wobec cudzoziemców oraz badań naukowych tworzących podstawę właściwej diagnozy i prognozy problematyki projektu. Interesujące dla partnerów zagranicznych mogą być także rozwiązania w zakresie indywidualnej pomocy udzielanej cudzoziemcowi przez mentora, tworzenia wzorcowego ośrodka adaptacyjnego czy też kształtowania modelu współpracy pomiędzy różnymi rodzajami organizacji (sektor *non-profit*, administracja państwowa, administracja samorządowa) wchodzących w skład Partnerstwa.

The Partnership's objective is to support the social and occupational integration of asylum seekers by developing an innovative package of services to prepare them for entry to the labour market after they have secured their refugee status or leave to remain, and educational activities addressed to the employees of social policy institutions. It will also be necessary to diagnose and scientifically forecast the migration and refugee issues, and to implement a multi-faceted programme of communication with public opinion in order to promote foreigner-friendly attitudes. The project's main target group are foreigners who have applied for refugee status in Poland and who, due to the lack of their own funds, are living on social benefits in refugee centres. The current system of receiving asylum seekers offers only rudimentary assistance, and does not create sufficient conditions for their social integration (particularly in the labour market). The activities planned within the framework of the project are designed to improve this situation.

The project envisages opening a model adaptation centre. The programme of an 18-week stay by individual groups of beneficiaries at the centre (during which participants will remain under the individual care of mentor-foreigners) includes a course of the Polish language and Polish culture, computer and occupational courses. In addition, legal consultations are also planned. Beneficiaries will rotate in groups of 25. The centre will provide board and lodging, childcare and care for dependent persons, as well as psychological assistance and medical aid. Upon leaving the centre, participants will be sent for a period of work practice. There are also plans to conduct a nationwide social study of the issue and a nationwide campaign to promote the social and vocational integration of foreigners.

After developing and testing an innovative package of services to support the social and vocational integration of asylum seekers, and its propagation at the national level, there are plans to exchange good practices within the framework of transnational partnership. The partnership intends to propagate internationally an integrated approach to resolving refugee problems, based on mutual support and the intertwining of three components: real actions on behalf of the target group, social and educational activities shaping positive attitudes towards foreigners, and scientific studies providing the basis for proper diagnosis and forecasts regarding the subject matter of the project. Foreign partners may also be interested in solutions concerning individual assistance offered to foreigners by their mentors, establishing a model adaptation centre or shaping a model of cooperation between various organisations (non-profit, state administration, local government administration) included in the partnership.

PRR/DP id **PL-94**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Edukacja dla Integracji – Partnerstwo na rzecz Uchodźców
Education for Integration – Partnership for Refugees

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisation

Ośrodek Praw Człowieka Uniwersytetu Jagiellońskiego (*Jagiellonian University Human Rights Centre*),

Al. Zygmunta Krasińskiego 18, 30-033 Kraków

Osoba kontaktowa / Contact person: Jadwiga Mączyńska, tel.: (12) 427 24 80, (0) 609 200 705,

faks: (12) 427 24 80, e-mail: equal@juhrc.org

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Polsce (*United Nations High Commissioner for Refugees in Poland*)

Uniwersytecka Poradnia Prawna Uniwersytetu Jagiellońskiego (*Jagiellonian University Legal Clinic*)

Centrum Edukacji Kulturowej i Ekologicznej – Fundacja Miasta Krakowa (*Cultural and Ecological Education Centre – Foundation of the City of Cracow*)

Klinika Prawa Uniwersytetu Warszawskiego – Fundacja „Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego” (*Warsaw University Law Clinic*)

Uniwersytecka Poradnia Prawna Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (*Lublin Catholic University Legal Clinic*)

Kancelaria Adwokacka Nikiel i Zacharzewski s.c., Kraków (*Nikiel and Zacharzewski Attorneys at Law*)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kraków (*Municipal Social Welfare Centre*)

Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems

Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP

Celem Partnerstwa jest wsparcie integracji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o status uchodźcy. Ma temu służyć wdrożenie programu kompleksowej informacji i indywidualnej pomocy prawnej dla tych osób (udzielanej równolegle w ich języku ojczystym oraz po polsku). Informacja i pomoc prawna będzie obejmować przede wszystkim zagadnienia związane z procedurą uchodźczą, kwestie zabezpieczeń socjalnych (ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki, pomoc społeczna) oraz dostępne możliwości poszukiwania i podjęcia pracy zawodowej lub rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. Potrzeba realizacji proponowanych działań wynika ze skali problemu uchodźstwa w Polsce (rosnąca liczba wniosków o udzielenie statusu uchodźcy i zwiększająca się liczba osób pozostających po zakończeniu procedury na terytorium Polski). Ważne jest, by jak najwcześniej podjąć działania na rzecz integracji tych osób. Odpowiednio wczesne wypracowanie w tym względzie standardów i dobrych praktyk pozwoli na zastosowanie ich w miarę potrzeby do proporcjonalnie większej liczby osób ubiegających się o status uchodźcy i zmniejszy związane z tym obciążenia finansowe państwa, znacznie ograniczając przy tym ryzyko powstawania sytuacji kryzysowych.

Przewidziane są działania obejmujące indywidualną pomoc prawną w sprawach uchodźczych, ogólną informację prawną (wykłady, spotkania, kursy), opracowanie, przygotowanie i wdrożenie e-learningowych kursów języka polskie-

go, opracowanie i opublikowanie raportów monitorujących zjawisko migracji w Polsce, ewaluację rozwiązań prawnych i polityki społecznej w tym zakresie, dystrybucję tych materiałów na stronie internetowej Partnerstwa oraz w formie broszur oraz ulotek. Organizowane będą warsztaty i seminaria dla urzędników instytucji publicznych, kampanie promocyjne (zwłaszcza poprzez imprezy kulturalne) upowszechniające prawa człowieka, wartości humanitarne, problematykę prawa uchodźczego, propagującą integrację i przeciwdziałanie dyskryminacji oraz kampanie edukacyjne.

W ramach współpracy ponadnarodowej nawiązane ma zostać partnerstwo z innymi organizacjami prowadzącymi program szkoleń obywatelskich, naukę języka i pomoc prawną na rzecz osób ubiegających się o status uchodźcy – z wykorzystaniem doświadczenia akademickiego i szeroko zakrojonych działań konsultacyjnych wśród beneficjentów projektu. Celem współpracy ponadnarodowej jest wymiana doświadczeń, analiza porównawcza efektywności wprowadzanych metod, ocena ich uniwersalności w zmienionych warunkach geopolitycznych oraz optymalizacja stosowanych metod przez twórcze wykorzystanie rozwiązań wypracowanych przez partnera. Założeniem jest wspólne przygotowanie wniosków dotyczących struktury migracji na poziomie europejskim oraz zaleceń odnoszących się do wspólnotowej polityki migracyjnej i wspólnotowych metod integracji. W pierwszej kolejności poszukiwania partnera ponadnarodowego obejmą kraje o porównywalnej strukturze migracji i zbliżonej sytuacji na rynku pracy (Czechy, Słowacja).

The Partnership's objective is to support the social and vocational integration of asylum seekers. This objective is to be achieved by implementing a programme of comprehensive information and individual legal aid offered to these persons (provided simultaneously in their native language and in Polish). Information and legal aid will include above all the issues relating to asylum procedures, social security issues (health insurance, benefits, welfare), and the available possibilities of seeking and taking up employment or self-employment. The need to implement the proposed activities stems from the scale of the refugee problem in Poland (a growing number of asylum applications and a growing number of persons remaining in Poland after the procedure has been concluded). It is vital to take steps aimed at their integration as soon as possible. Developing the appropriate standards and good practices early enough will make it possible to apply them, if necessary, to a proportionally larger number of asylum seekers and reduce the associated financial burden, thus limiting the risk of crisis situations occurring.

The planned activities include individual legal aid regarding refugee matters, general legal information (lectures, meetings and courses), development, preparation and implementation of e-learning courses in the Polish language, drawing up and publishing reports monitoring migration in Poland, assessments and evaluations of legal solutions and social policy in this area, as well as distribution of these materials on the Partnership's website and in the form of brochures and leaflets. Workshops and seminars for civil servants will be organised, along with promotional campaigns (particularly through cultural events) propagating human rights, humanitarian values, issues of refugee law, integration and combating discrimination, as well as education campaigns.

A partnership with other organisations offering civic training, language courses and legal aid for asylum seekers, utilising academic experiences and wide-scale consultations among the project's beneficiaries, will be set up within the framework of transnational cooperation. The objective of transnational cooperation is to exchange information, carry out comparative analyses of the effectiveness of the implemented methods, evaluate their universal character under different geo-political conditions, and to optimise the methods applied by the creative use of the solutions developed by the partners. The project envisages the joint drawing up of conclusions regarding the scale and structure of migration at the European level, and recommendations regarding the Community's immigration policy and integration methods. At first partners will be sought in countries with a comparable migration structure and similar labour market situation (The Czech Republic and Slovakia).

PRR/DP id **PL-95**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Integracja społeczna i zawodowa cudzoziemców.
Możesz uczyć się rozumieć – MUR
Social and occupational integration of foreigners.
You can learn to understand

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationFundacja Polska Akcja Humanitarna (*Polish Humanitarian Action Foundation*),

ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa

Osoba kontaktowa / Contact person: Anna Maria Sarmiento, tel.: (22) 828 88 82, tel.: (0) 692 523 704,

faks: (22) 831 99 38; e-mail: anna.sarmiento@pah.org.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partnersUrząd ds. Repatriacji i Cudzoziemców, Biuro Organizacji Ośrodków dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu, Otrębusy (*Office for Repatriation and Aliens, Bureau for the Organisation of Centres for Asylum Seekers*)Stowarzyszenie Praw Człowieka im. Haliny Nieć, Kraków (*Halina Nieć Human Rights Association*)Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej, Warszawa (*Polish Association for Legal Education*)Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji, Warszawa (*International Organization for Migration*)Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej, Warszawa (*Mazowsze Voivodship Office, Social Policy Department*)**Typ PRR – Sektorowe / Type of DP – Sectoral – Szczególne problemy związane z dyskryminacją i nierównościami / Specific discrimination and inequality problems****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo powołano w celu stworzenia skutecznego systemu aktywizacji społecznej i zawodowej cudzoziemców ubiegających się o status uchodźcy, zbudowania systemu wsparcia integracji tej grupy cudzoziemców w społecznościach lokalnych (w Polsce, w krajach pochodzenia lub w krajach trzecich) oraz zwiększenia konkurencyjności tej grupy na lokalnych rynkach pracy. Beneficjentami projektu są cudzoziemcy ubiegający się o status uchodźcy zarówno z ośrodków dla uchodźców, aresztów deportacyjnych, jak i mieszkający samodzielnie. Oczekując na rozpatrzenie wniosków statusowych, otrzymują – na czas tzw. procedury – świadczenia socjalne. Ustają one jednak w wypadku otrzymania ostatecznej decyzji w sprawie statusu (nie ma znaczenia, czy jest to decyzja przyznająca status uchodźcy, tzw. pobyt tolerowany, czy decyzja negatywna). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, cudzoziemiec w okresie nie dłuższym niż 2 tygodnie powinien opuścić ośrodek dla uchodźców, w wyjątkowych wypadkach (ciężka choroba, dzieci do lat 2) rozporządzenie zezwala przedłużyć okres pobytu do 3 miesięcy po otrzymaniu decyzji. Sytuacja cudzoziemców po otrzymaniu decyzji w sprawie statusu (w momencie opuszczania ośrodka) jest bardzo trudna, często wręcz dramatyczna. Okres pobytu w ośrodku lub areszcie deportacyjnym jest bowiem niejako „wyjęty z życia”.

Część działań Partnerstwa będzie się koncentrować na edukacji wszystkich zainteresowanych problemem instytucji na temat praw i obowiązków beneficjentów, rozwijaniu zdolności komunikacji międzykulturowej zarówno wśród cudzoziemców, jak i społeczności przyjmującej, organizowaniu współdziałania pomiędzy tymi instytucjami. Ponadto planowane jest przygotowanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych, przeprowadzenie szkoleń oraz warsztatów i wspólnych imprez. Ważnymi elementami będzie także stworzenie niezależnego ośrodka edukacyjnego, wdrażanie systemu monitoringu, prowadzenie współpracy ponadnarodowej oraz działania informacyjne – konferencje, seminaria i publikacje.

Partnerstwo oczekuje, że dzięki współpracy ponadnarodowej zaistnieje możliwość wymiany doświadczeń, metod i sposobów upowszechnienia dobrych praktyk oraz dzielenia się informacjami o użyteczności testowanych narzędzi (np. tworzenia zachęt dla pracodawców, skutecznych metod przełamania barier kulturowych, przygotowania socjologów i psychologów do pracy z cudzoziemcami, stosowania najlepszych metod sporządzania bilansów kompetencji, wzorów edukacyjnych, scenariuszy lekcji, przeprowadzenia skutecznych kampanii społecznych itd.). Efektem Partnerstwa i współpracy ponadnarodowej będzie też upowszechnienie wśród uchodźców informacji o sytuacji w innych krajach Unii Europejskiej, co pozwoli im urealnić oczekiwania w stosunku do swojej przyszłości. Ważne będzie również zapewnienie cudzoziemcom poczucia, że uczestniczą w projekcie o wymiarze międzynarodowym.

The Partnership's objective is to create an effective system of social and occupational activation for foreigners seeking refugee status, set up a system to support the integration of this group of foreigners in local communities (in Poland, in the countries of origin, or in third countries), and improve the competitiveness of this group in the local labour markets. The beneficiaries of the project include foreigners seeking asylum, both from refugee centres, deportation detention centres, and living on their own. During the asylum procedure, applicants receive social benefits. However, these stop when a final decision regarding the applicant's status is issued (regardless of whether the decision grants refugee status, leave to remain, or is negative). In this case, pursuant to a Regulation of the Minister of Internal Affairs and Administration, the foreigner should leave the refugee centre within two weeks. Under exceptional circumstances (serious illness, children under the age of two), the Regulation allows this period to be extended to three months following the delivery of the decision. The situation of foreigners after receiving their status decision (at the time of leaving the centre) is very difficult, often dramatic. The period spent in the refugee or deportation detention centre is „taken out of life”, so to speak.

Some of the actions taken within the frame of the Partnership will focus on educating all of the „players” in the rights and obligations of the beneficiaries, developing inter-cultural communication skills, both among foreigners and the receiving community, and organising cooperation between the players. In addition, there are plans to prepare information and education materials, prepare and conduct training courses, workshops and joint events. The creation of an independent education centre, implementation of a monitoring system, implementation of transnational cooperation and information activities, i.e. conferences, seminars and publications, will also constitute important elements of the project.

The Partnership expects that as a result of transnational cooperation, it will be possible to exchange experience as well as share information on the usefulness of the tools tested (e.g. the creation of incentives for employers, effective methods of breaking cultural barriers, preparation of psychologists to work with foreigners, best methods of compiling competency balance sheets, educational patterns, lesson scripts, effectiveness of social campaigns, etc). The Partnership is also interested in studying the methods used in propagating „good practices”. The effects of the Partnership and transnational cooperation will also include the dissemination of information on the situation in other EU countries among refugees, thus allowing them to make their expectations regarding their future more realistic. Giving foreigners a feeling of participation in an international project will also be important.

PRR/DP id **PL-96**

Nazwa Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Name of Development Partnership
Powitanie – Projekt zapoznania się azylantów
ze społeczeństwem polskim oraz z polskim rynkiem pracy
Welcome – Familiarising Asylum Seekers with the Polish Society and
the Polish Labour Market

Instytucja zarządzająca PRR / DP Managing organisationCaritas Archidiecezji Lubelskiej (*Caritas of the Lublin Archdiocese*),

ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 2, 20-950 Lublin

Osoba kontaktowa / Contact person: Agnieszka Zadura, Agata Perkowska, tel.: (81) 743 62 48, tel. kom.: (0)

602 114 136, faks: (81) 743 62 49, e-mail: azadura@caritas.pl, migranci-lublin@caritas.pl

tel.: (0) 601 387 048, (22) 828 87 37, e-mail: agata.perkowska@profile.com.pl

Inni partnerzy narodowi / Other national partners

Profile Dialog sp. z o.o., Warszawa

Caritas Archidiecezji Białostockiej, Białystok (*Caritas of the Białystok Archdiocese*)Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Lublin (*Municipal Centre for Family Assistance*)**Typ PRR – Geograficzne / Type of DP – Geographical – Lubelskie, Podlaskie****Opis Partnerstwa na rzecz Rozwoju / Description of DP**

Partnerstwo zamierza opracować metodę, która ułatwi azylantom, jeszcze przed otrzymaniem statusu uchodźcy, zapoznanie się ze społeczeństwem polskim, zwłaszcza pod kątem ich przyszłej integracji zawodowej. Z jednej strony chodzi o to, by azylanci uzyskali realistyczny obraz życia w Polsce, z drugiej strony – by byli lepiej przygotowani do ewentualnego późniejszego udziału w programach integracyjnych dla uchodźców. Celem Partnerstwa jest stworzenie nowych rozwiązań, które ułatwią społeczną i zawodową integrację osób ubiegających się o status uchodźcy poprzez zapewnienie im kompleksowej pomocy społeczno-psychologicznej i prawnej. Procedura nadania statusu uchodźcy w niektórych przypadkach może trwać nawet 2 lata. W tym czasie azylantom nie wolno pracować. Trudno im brać udział w życiu społecznym, gdyż nie znają języka. Najczęściej nie wiedzą, co chcą i co mogą robić w Polsce ani jak otrzymać wsparcie przy realizacji swoich planów. Z kolei oferty aktywizacji proponowane przez urzędy pracy są często niedostosowane do poziomu intelektualnego azylantów. Partnerzy projektu doszli do wniosku, że należałoby stworzyć warunki, w których osoby starające się o status uchodźcy otrzymają kompleksowe wsparcie, a więc pomoc w zakresie samooceny, orientacji społecznej i zawodowej, aktywnego poszukiwania pracy albo podczas podejmowania działalności gospodarczej. Planowany program zawiera trzy moduły odpowiadające na potrzeby azylantów – moduł informacyjny (społeczeństwo polskie, kultura i zwyczaje polskie; prawa i obowiązki azylanta, uchodźcy, osoby o statusie tolerowanym; prawa i obowiązki na rynku pracy, w zakresie pomocy społecznej, w szkole), moduł orientacyjny (kim jestem, czego pragnę, co potrafię; jakie są szanse, a jakie zagrożenia na drodze do osiągnięcia mojego celu; jak efektywnie wykorzystać oferowane możliwości) oraz moduł przygotowawczy (zapoznanie się z rynkiem pracy; język polski, moje dzieci, moja przyszłość; grupy samopomocy).

Istotnym elementem projektu będą również działania związane z organizowaniem kampanii edukacyjnej mającej na celu uwrażliwienie społeczeństwa polskiego na potrzeby azylantów i uchodźców.

Partnerzy ponadnarodowi zostaną wybrani na podstawie porównania zakresu i tematyki prowadzonych projektów. Polskie Partnerstwo wyszuka partnerów zagranicznych mających doświadczenie i wiedzę na temat integracji azylantów. We współpracy z partnerami ponadnarodowymi zostanie opracowany wspólny program wymiany doświadczeń i wiedzy. W ramach partnerstwa ponadnarodowego przewidziana jest również wizyta studyjna w jednym z krajów uczestniczących. Podstawowym zadaniem partnerstwa ponadnarodowego będzie pozyskanie *know-how*, wymiana doświadczeń w zakresie tworzenia firm socjalnych oraz korzystanie z doradztwa przy wprowadzaniu rozwiązań polskich do polityki państwa.

The Partnership intends to develop a method to facilitate asylum seekers, prior to receiving their refugee status, becoming familiar with Polish society, particularly in terms of their future vocational integration. On the one hand, it is important for asylum seekers to get a realistic picture of life in Poland; on the other hand, they should be better prepared for future participation in integration programmes for refugees. The Partnership's objective is to create new solutions to facilitate social and vocational integration of asylum seekers by providing them with comprehensive social, psychological and legal assistance. The asylum procedure may, in some cases, last as long as two years. During that time, asylum seekers are not allowed to work. They find it difficult to participate in social life because they do not know the language. Usually, they do not know what they would like or what they could do in Poland, or how to receive support in accomplishing their goals. On the other hand, the activation offers proposed by labour offices are often not adapted to the intellectual level of asylum seekers. The project's partners have concluded that conditions allowing asylum seekers to obtain comprehensive support should be created.

Comprehensive support is understood here as assistance in self-appraisal, social orientation, occupational orientation, active job-seeking or self-employment. The planned programme contains three modules to respond to the needs of asylum seekers: the information module (Polish society, Polish culture and customs; the rights and obligations of refugees, persons granted political asylum or leave to remain; and the rights and obligations of the labour market, regarding social security and school), the orientation module (who am I, what do I want, what are my skills, what are the opportunities and what are the dangers on the path to accomplishing my goals, how to use the opportunities offered to me effectively), and the preparation module (the labour market; the Polish language, my children, my future; self-help groups). Another important element of the project are the activities associated with organising an education campaign aimed at making Polish society sensitive to the needs of asylum seekers and refugees.

Transnational partners will be selected on the basis of comparisons between the scale and subjects of their projects. The Polish Partnership will seek foreign partners with experience and knowledge regarding the integration of asylum seekers. A joint programme of experience and knowledge exchange will be developed in cooperation with transnational partners. A study visit in one of the partner countries is also envisaged within the frame of transnational cooperation. The basic task of transnational cooperation will be to acquire know-how, to exchange experience in setting up socially-aware companies, and to use advice in implementing Polish solutions in state policy.

SPIS TREŚCI CONTENTS

WPROWADZENIE	5
<i>INTRODUCTION</i>	
EQUAL obszar tematyczny A / EQUAL theme A	
Dajmy sobie pracę – Ekoszansa	9
<i>Give Yourself a Job – Ecochance</i>	
Wyprowadzić na prostą.....	11
<i>Franchir le pas</i>	
Sportowcy na rynku pracy.....	13
<i>Sportspeople in the Labour Market</i>	
Partnerstwo na rzecz Zwiększenia Dostępności Rynku Pracy dla Osób Niewidomych	15
<i>Partnership for Improving Access of the Blind to the Labour Market</i>	
Druga szansa	17
<i>Another Opportunity</i>	
Wyjść na prostą	19
<i>Freedom for Employment</i>	
Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej	22
<i>Intercultural Centre of Vocational Adaptation of Immigrants and Refugees</i>	
Inicjatywa na rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości Romów KXETANES – RAZEM	25
<i>Initiative for the Development of Roma Entrepreneurship Partnership – KXETANES</i>	
Przez Języki Świata do Pracy.....	28
<i>Per Lingua Mundi ad Laborem</i>	
IRIS – reintegracja społeczna i zawodowa kobiet – ofiar handlu ludźmi	30
<i>IRIS – Social and Vocational Reintegration of Women – Victims of Human Trafficking</i>	
Rozwój Umiejętności Życiowych Młodych Intelakualnie Sprawnych, ale Ruchowo Niepełnosprawnych MISARN	33
<i>Life Skills Program for Mentally Competent Youth and Young Adults with Physical Disabilities MISARN</i>	
„Pierwsza Szychta” Regionalne Partnerstwo na rzecz Aktywizacji Osób Dyskryminowanych na Rynku Pracy...35	
<i>„First Shift” Regional Partnership for Vocational Activation of People Disadvantaged in the Labour Market</i>	
Czas na pracę – praca na czas	38
<i>Time for Work – Work on Time</i>	
EMPATIA – Lokalna solidarność na rzecz równych szans.....	41
<i>EMPATIA – Local Solidarity for Equal Opportunities</i>	
KOALICJA POWRÓT DO WOLNOŚCI.....	43
<i>Return to Freedom Coalition</i>	
Szwajcarski zegarek	45
<i>Swiss Watch</i>	
Agenda Bezdomności – Standard Aktywnego Powrotu na Rynek Pracy.....	47
<i>Agenda of Homelessness – Standards for Active Return to Employment</i>	
Twarzą w twarz z rynkiem pracy – model zatrudnienia przejściowego	49
<i>Face to Face with the Labour Market – a model of transitional employment</i>	
Odziedziczyć pracę.....	52
<i>Inherit a Job</i>	

Winda do pracy	55
<i>Lift to Work</i>	
Wychowankowie domów dziecka – nowe szanse, lepsze jutro	57
<i>Leaving Children’s Homes – New Opportunities, Better Tomorrow</i>	
PROGRES – Skoordynowane Partnerstwo: Pierwsze zatrudnienie celem rehabilitacji socjopsychiatrycznej	59
<i>PROGRES Coordinated Partnership: First Job as an Objective of Socio-psychiatric Rehabilitation</i>	
Nowa droga dla byłych więźniów	61
<i>New Way for Ex-offenders</i>	
Romowie na rynku pracy	64
<i>Roma in the Labour Market</i>	
Partnerstwo na rzecz Aktywizacji Zawodowej ANIMATOR	66
<i>ANIMATOR Partnership for Employability</i>	
Wstań, unieś głowę	68
<i>Stand Up, Raise Your Head</i>	
Czarna Owca. Skazani na ochronę przyrody	70
<i>Black Sheep. Condemned to Nature Protection</i>	
Sudety – Szansa dla młodych	72
<i>The Sudety Mountains – an Opportunity for the Young</i>	
Partnerstwo dla Zawidawia – Program Zakrzów. Peryferie Lokomotywą dla Wrocławia	74
<i>Partnership for Zawidawie – Zakrzów Project. The Peripheries as Wrocław’s Driving Force</i>	
Związkowa Promocja i Ochrona Równouprawnienia Osób Niepełnosprawnych w Zatrudnieniu	77
<i>Promotion and Protection of Equality in Employment for People with Disabilities</i>	
Bank Zintegrowanych Działań	80
<i>Integrated Activities Bank</i>	
Chcę się uczyć	83
<i>WANT2LEARN</i>	
Niepełnosprawni – samodzielność, rodzina, rehabilitacja, EDUKACJA, PRACA – system zintegrowany	85
<i>The Disabled People – Independence, Family, Rehabilitation, EDUCATION, WORK – an Integrated System</i>	
RAZEM	88
<i>Together</i>	
PRACA W POSAGU – model wychodzenia z rodzinnego bezrobocia na wsi	90
<i>Job as a Dowry – a Model of Family Unemployment in Rural Areas</i>	
Partnerstwo na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców terenów powojaskowych	93
<i>Partnership for Vocational Activisation of Residents of Post-military Territories</i>	
Wchodzenie, utrzymanie, powrót na rynek pracy osób po chorobie psychicznej	96
<i>Labour Market Entry, Work and Re-entry of People after Mental Illness</i>	
Kampania przeciw ubóstwu – Najwyższy szczebel dobroczynności	99
<i>CAPEqual – Campaign Against Poverty – The Highest Level of Charity</i>	
EQUAL obszar tematyczny D / EQUAL theme D	
Krakowska Inicjatywa na rzecz Gospodarki Społecznej – COGITO	103
<i>COGITO – Cracow Initiative for Social Economy</i>	
MOŻEMY WIĘCEJ – partnerstwo na rzecz spółdzielni socjalnych	105
<i>We Can Do More – Partnership in Support of Social Co-operatives</i>	
Akademia Przedsiębiorczości. Rozwój alternatywnych form zatrudnienia	107
<i>The Academy of Entrepreneurship. Development of Alternative Forms of Employment</i>	
Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej – model funkcjonowania w sieci Współpracy	109
<i>Virtual Social Economy Incubator – model of functioning in a cooperation network</i>	
Ekonomia Społeczna w Praktyce	112
<i>Social Economy in Practice</i>	

Kluczowa rola gminy w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	115
<i>Key Role of Municipalities in the Rehabilitation of People with Disabilities</i>	
W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej – budujemy nowy Lisków	117
<i>Toward the Polish Model of Social Economy – We are Building a New Lisków</i>	
Transfer doświadczeń w zakresie gospodarki społecznej ekologicznych organizacji z Europy Zachodniej	119
<i>Transfer of the social economy benefits of Western European environmental organisations</i>	
W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej	121
<i>Searching for a Polish Model of Social Economy</i>	
Partnerstwo w Widłach Trzech Rzek	123
<i>Partnership in the Valley of Three Rivers</i>	
Partnerstwo na rzecz aktywizacji zawodowej Romów poprzez narzędzia gospodarki społecznej	125
<i>Partnership for Vocational Activisation of Roma through Social Economy Tools</i>	
Na fali	127
<i>On the Wave</i>	
Rewitalizacja bazy posanatoryjnej na terenie Powiatu Otwock – „Domy Seniora”	129
<i>Revitalisation of the Post-Sanatorium Base in Otwock Powiat – “Old People’s Homes”</i>	
Gospodarka Społeczna na Bursztynowym Szlaku	131
<i>The Social Economy for the Amber Trail Greenway</i>	
FENIX	133
Partnerstwo MUFLON	135
<i>MUFLON DP</i>	
Koalicja Łamania Oporów Społecznych KŁOS	137
<i>KŁOS Coalition for Breaking Social Barriers</i>	
Partnerstwo na rzecz edukacji i samodzielności ekonomicznej stowarzyszeń i mieszkańców wsi	139
<i>Partnership for Education and Economic Independence in Rural Areas</i>	
Rozwój Gospodarki Społecznej i Pomoc Zagrożonym Marginalizacją – PROJEKT INTEGRA	141
<i>INTEGRA Development of Social Economy and Assistance to People Threatened by Social Exclusion</i>	
Cyber ręka lidera – Wspieranie Liderów Społecznych Przemian w Polsce	143
<i>Leaders’ Cyber-Hand. Supporting the Leaders of Social Changes in Poland</i>	
Spółdzielnia Socjalna UL	145
<i>Social Cooperative UL</i>	
Przedsiębiorstwo społeczne dla osób niewidomych	147
<i>Social Enterprise for Blind People</i>	
Tu jest praca	149
<i>We Have Jobs</i>	
Partnerstwo dla Rain Mana – Rain Man dla Partnerstwa	151
<i>Partnership for the Rain Man – The Rain Man for the Partnership</i>	
MAZURSKI FENIKS	153
<i>MASURIAN PHOENIX</i>	
Partnerstwo na rzecz Profesjonalizacji Trzeciego Sektora	155
<i>Partnership for Professionalisation of the Third Sector</i>	
Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich	157
<i>The Partnership of Initiatives for Nowa Huta</i>	
EQUAL obszar tematyczny F / EQUAL theme F	
Dojrzałość wykorzystuje wiedzę	161
<i>Maturity Makes Use of Knowledge</i>	
Dynamizm i doświadczenie – wspólne zarządzanie zmianą	164
<i>Dynamism and Experience – Joint Change Management</i>	
EUROSTER – Partnerstwo na rzecz rozwoju zdolności adaptacyjnych pracowników przemysłu okrętowego ...	166
<i>EUROSTER Partnership for Increasing Adaptability of workers in the Ship-building Industry</i>	

Opolski e-Rzemieślnik	169
<i>Opole e-Craftsman</i>	
Wspieranie zdolności wykorzystania technologii informatycznych przez MŚP w woj. warmińsko-mazurskim.....	171
<i>Fostering the IT Potential by SMEs in the Warmińsko-Mazurskie Voivodship</i>	
ElaStan – Promocja Elastycznych Stanowisk Pracy i ochrona kapitału intelektualnego firm	173
<i>ElaStan Promotion of Flexible Employment Methods</i>	
Centrum Zielonych Technologii.....	175
<i>The Green Technologies Centre</i>	
Budujmy razem.....	177
<i>Let's Built it Together</i>	
Partnerstwo Wyrównania Szans	179
<i>The Partnership for Equalising Opportunities</i>	
Ośrodek RENOWATOR dla małych i średnich przedsiębiorstw	181
<i>RENOVATOR – Centre for Small and Medium-sized Enterprises</i>	
MAYDAY – Model Aktywnego Wsparcia Rozwoju Pracowników i Firm wobec Zmian Strukturalnych w Gospodarce.....	183
<i>MAYDAY – Model of Active Support to the Development of Employees and Enterprises in the Face of Structural Changes in the Economy</i>	
Nowe szanse dla transgranicznego rynku pracy i gospodarki Euroregionu Nysa	185
<i>New Opportunities for Transnational Labour Market and Economy of the Neisse Euroregion</i>	
Sojusz dla pracy	187
<i>Alliance for Work</i>	
Platforma e-Dialog	189
<i>e-Dialogue platform</i>	
ENTER – Partnerstwo na rzecz telepracy, przedsiębiorczości i równouprawnienia	191
<i>ENTER – Partnership for Telework, Entrepreneurship and Equality</i>	
Telepraca szansą na zwalczanie nierówności i dyskryminacji na rynku pracy	193
<i>Telework – Combatting Inequality and Discrimination on the Labour Market</i>	
Mentoring poprzez IT	196
<i>Mentoring through IT</i>	
WAMP Wsparcie adaptacyjności małych przedsiębiorstw.....	198
<i>Supporting the Adaptability of Small Enterprises</i>	
Pomysł na sukces	200
<i>Idea for Success</i>	
Przedsiębiorczość w sieci – internet szansą na wzrost konkurencyjności.....	202
<i>Enterprise in Network – Internet on Growth of Competitiveness Chance</i>	
Partnerstwo na rzecz rozwoju kompetencji informatycznych w Polsce	204
<i>Partnership for Development of IT Competencies in Poland</i>	
Modelowy system przystosowania kadr przedsiębiorstw do zmian strukturalnych w gospodarce.....	206
<i>Model System of Companies Staff Adaptation to Structural Changes in Economy</i>	
System przeciwdziałania powstawaniu bezrobocia na terenach słabo zurbanizowanych	208
<i>Unemployment combatting system in the poorly urbanized regions</i>	
Zatrudnienie Fair Play. Promocja kultury przedsiębiorczości i etyki rynku pracy	210
<i>Employment Fair Play. Promotion of Business Culture and Labour Market Ethics</i>	
Kształcenie dla przyszłości	212
<i>Education for the Future</i>	
 EQUAL obszar tematyczny G / EQUAL theme G	
Romskie Koło Życia	217
<i>Roma Wheel of Life</i>	
Matka–pracownik – rozwój zawodowy kobiet podczas urlopu wychowawczego	219
<i>Mother–Employee – Professional Development of Women during Parental Leave</i>	

@lterEgo	221
Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina.....	223
<i>The Flexible Worker – The Partnership Family</i>	
Praca dla dwojga	225
<i>Employment for Two People</i>	
Partnerstwo na rzecz elastycznych form pracy i rozwoju zawodowego rodziców	227
<i>Partnership for Flexible Work and Professional Development of Parents</i>	
Gender Index	230
Pełnia Życia – wsparcie rodziców dzieci niepełnosprawnych	232
<i>To Live a Full Life – Supporting Parents of Children with Disabilities</i>	
Kompromis na rynku pracy – innowacyjny model aktywizacji zawodowej kobiet.....	234
<i>Labour Market Consensus – Innovative Model of Vocational Activation of Women</i>	
Partnerstwo – Rodzina – Równość – Praca	236
<i>Partnership – Family – Equality – Work</i>	
Życie zaczyna się po czterdziestce	238
<i>Life Begins after Forty</i>	
Praca i godne życie dla kobiet – ofiar przemocy	241
<i>Work and Life of Dignity for Women Victims of Violence</i>	
Telepraca scala rodzinę	243
<i>Tele-work Integrates Family</i>	
EQUAL obszar tematyczny I / EQUAL theme I	
@lterCamp	247
Edukacja dla Integracji – Partnerstwo na rzecz Uchodźców	249
<i>Education for Integration – Partnership for Refugees</i>	
Integracja społeczna i zawodowa cudzoziemców. Możesz uczyć się rozumieć – MUR	251
<i>Social and occupational integration of foreigners. You can learn to understand</i>	
Powitanie – Projekt zapoznania się azylantów ze społeczeństwem polskim oraz z polskim rynkiem pracy	253
<i>Welcome – Familiarising Asylum Seekers with the Polish Society and the Polish Labour Market</i>	
SPIS TREŚCI	255
CONTENTS	

